

MEMÒRIA SOCIOECONÒMICA DE BARCELONA

2019

La **Memòria Socioeconòmica de Barcelona 2019-2020** ha estat aprovada per la Comissió Executiva del **Consell Econòmic i Social de Barcelona**.

President en funcions: **Juan José Casado**

Comissió Executiva CESB: **Juan José Casado, Raquel de Haro, Mariano Domingo, Yésika Aguilar, Àngel Hermosilla, Àngels Santigosa.**

Secretari general: **José A. Fernández**

El grup de treball ha estat format per: **Raquel de Haro, Juan José Casado, Yésika Aguilar, Àngel Hermosilla, Àngels Santigosa, Dolors Cotrina, Pep Gómez, Imma Cortès, José A. Fernández, Pascual Bayarri.**

Col·laboracions per al capítol 1:

Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació. Ajuntament de Barcelona.

Col·laboracions per al capítol 2:

Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Delegació Provincial de l'INEM. Agència de Salut Pública de Barcelona.

Col·laboracions per al capítol 3:

Ajuntament de Barcelona: Fundació Barcelona Formació Professional; Generalitat de Catalunya: ACCIO; departaments de formació de CCOO, UGT, FTN i PIMEC.

Col·laboracions per al capítol 4:

Ajuntament de Barcelona: Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Agència de Salut Pública de Barcelona.

Direcció editorial i coordinació: **José A. Fernández**

Disseny i maquetació: **Gerard Higgins**

ÍNDEX

Presentació. Juan José Casado, president del CESB

Introducció. Oriol Amat Salas, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Capítol 1. Situació econòmica l'any 2019-2020

Marc econòmic internacional

Evolució de l'economia espanyola l'any 2019

Evolució de l'economia catalana l'any 2019

Evolució de l'economia de la ciutat l'any 2019

La situació post-covid

Capítol 2. El mercat de treball a Barcelona 2019-2020

Població activa i inactiva, segons l'EPA

Ocupació, afiliació a la Seguretat Social i contractació

Població aturada

Demandes d'ocupació registrades

Comparació de Barcelona amb altres àmbits

Expedients de regulació d'ocupació (ERO)

Prestacions per desocupació (SEPE)

Cost laboral i salaris

Sinistralitat i salut laboral

Capítol 3. Polítiques actives d'ocupació 2019

Ajuntament de Barcelona

Agents econòmics i socials

Generalitat de Catalunya

La mediació laboral

Capítol 4. Qualitat de vida 2019

Població

Renda familiar a Barcelona

Educació i formació

Cultura, lleure i esports

Medi ambient i sostenibilitat

Mobilitat

Percepció de la ciutat

Habitatge

MEMÒRIA CESB 2019

Economia mundial

2019 va ser un bon any per a l'economia global. L'activitat econòmica va experimentar un creixement del 3%, la qual cosa és molt positiu, però menor al quasi 4% dels anys anteriors. Aquesta desacceleració es pot explicar per factors com l'augment de la incertesa provocada pel Brexit, les tensions comercials entre els Estats Units i la Xina, i els conflictes a països com Xile o Hong Kong. Entre els sectors que han patit en 2019 es pot destacar el sector automobilístic que s'enfronta a importants canvis d'hàbits en la població. En canvi, els sectors econòmics més vinculats a les TIC (Tecnologies de la Informació i les Comunicacions) varen seguir experimentant creixements importants al calor de la Revolució 4.0 (internet, xarxes socials, robotització, impressió digital, Big Data...). També varen evolucionar activitats com les relacionades amb la sostenibilitat o els serveis.

El creixement de l'activitat mundial va estar motivat sobretot per la bona marxa de l'economia dels Estats Units, que a les portes d'unes noves eleccions presidencials va seguir creixent amb molta força, a l'igual que va succeir en alguns dels principals països asiàtics (Xina, Índia i Corea del Sud).

Europa

A diferència dels grans blocs com Estats Units, Xina i Índia, a Europa l'economia ha tingut un creixement molt menor. Sens dubte, els conflictes en el comerç internacional afecten més a una economia molt internacionalitzada com és l'europea. En concret, el creixement del PIB a Europa va ser de l'1,2% el 2019. Com a dada positiva, es pot destacar que l'atur va seguir baixant fins el 7,5%. A part de les tensions comercials, a Europa li han perjudicat també les incerteses del Brexit i l'alentiment de sectors industrials, com el sector automobilístic que és un dels motors de l'economia de països com Alemanya, Regne Unit, França i Espanya.

Espanya

2019 també va ser un bon any, en termes generals, a nivell econòmic a Espanya. L'economia va experimentar una certa desacceleració però, tot i així, el PIB va créixer un 1,9%, que representa un percentatge inferior al dels anys anteriors (2,4% el 2018), però superior a la mitjana europea. Les incerteses relacionades amb el comerç mundial, més les tensions motivades pel Brexit són les principals causes de l'alentiment, i cal afegir el clima polític enrarit que no ajuda l'economia. Tant el consum com la inversió, especialment la internacional, van molt millor quan el clima polític d'un país és favorable. Un aspecte negatiu i que pot perjudicar l'evolució futura de l'economia espanyola és el dèficit públic, que va ser del 2,85%, per sobre de l'objectiu de dèficit del 2%. El fet que no es corregeixi el dèficit en els anys bons de l'economia, vol dir que s'estarà en una pitjor situació quan es presentin futures crisis econòmiques.

En el cantó positiu de la balança, també es pot destacar que el creixement de l'activitat econòmica va permetre que es seguís reduint l'atur, que va baixar fins el 13,6%. La inflació (Índex de Preus al Consum) va pujar al 0,8%, sobretot influïda per l'evolució del preu del petroli, però de tota manera es pot qualificar d'una inflació moderada.

Catalunya

A l'igual que a la resta del món, l'any 2019 va ser un bon any a Catalunya en termes econòmics. A nivell d'activitat, el Producte Interior Brut va créixer un 1,9%, que és favorable, tot i ser menor que el dels anys anteriors. El menor creixement de l'activitat econòmica a Catalunya té les mateixes causes que s'han indicat per a Espanya: incerteses motivades pels conflictes relacionats amb el comerç mundial, més el Brexit i el nivell d'estabilitat política que és millorable. Un dels motors del creixement de l'activitat varen ser les exportacions, com ja havia succeït en anys anteriors. El 2019, les exportacions varen créixer un 3,8%. Aquest percentatge és superior a l'1,4% de creixement de les importacions. Pel que fa al consum, va créixer més el consum públic (+2,4%) que el consum privat (+0,9%).

L'increment de l'activitat econòmica va permetre que augmentés el nombre d'ocupats en un 2%. Per tant, el 2019 va continuar la tendència positiva de creació d'ocupació. Un any més, que s'afegeix als darrers cinc anys en que s'ha aconseguit tornar a crear ocupació neta a les empreses catalanes. També és positiu que aquest augment es degui a la contribució dels treballadors fixos. A finals de l'any 2019 la taxa d'atur era del 10,45% a Catalunya (segons l'Idescat) i, tot i que es tracta d'un percentatge encara elevat, convé no perdre de vista que en el primer trimestre de 2013 havia arribat a ser del 24,4%. Per altra banda, no es pot oblidar que un dels reptes importants de la nostra economia és reduir la precarietat, ja que l'augment d'ocupació es dona sobretot en el segment dels treballadors no fixos. L'augment del pes de l'ocupació fixa presenta l'avantatge de que disminueix la precarietat laboral. Una altra dada positiva és que el 2019 els salaris per treballador van augmentar en termes reals. Per tant, tenint en compte els nivells d'atur, segueix vigent el repte de crear més ocupació i, sobretot, de més qualitat.

En relació amb el teixit empresarial, l'any 2019 va acabar amb 627.693 empreses a Catalunya, que representa una reducció del 0,3% sobre les 630.020 empreses que hi havia a finals de 2018. D'acord amb dades del Consell de Cambres de Catalunya, 2019 també va ser un bon any per a les empreses catalanes (tant en activitat com en beneficis) ja que va continuar la bona tendència iniciada el 2014. Tot i així, de cara al futur hi ha diversos reptes pendents i, entre ells, cal destacar la necessitat d'apostar encara més per l'R+D (per a recuperar el terreny perdut de 2008 a 2017). La important reducció de la despesa en R+D que s'ha produït a Catalunya, a l'igual que a Espanya, és un problema molt important, tenint en compte que estem en plena Revolució 4.0 i que la millor manera de no perdre competitivitat és apostant per la recerca i la innovació. En aquest punt, una altra dada a retenir és que on més s'ha reduït la despesa en R+D ha estat en el sector privat, ja que en el sector públic l'evolució ha estat molt més favorable. També cal aconseguir que la millora de la rendibilitat es reflecteixi en les retribucions dels treballadors, com ja s'ha començat a produir més darrerament.

Les previsions que es feien per al 2020 abans de la pandèmia

A l'igual que a la resta del món, l'any 2019 va ser un bon any a Catalunya en termes econòmics. A nivell d'activitat, el Producte Interior Brut va créixer un 1,9%, que és favorable, tot i ser menor que el dels anys anteriors. El menor creixement de l'activitat econòmica a Catalunya té les mateixes causes que s'han indicat per a Espanya: incerteses motivades pels conflictes relacionats amb el comerç mundial, més el Brexit i el nivell d'estabilitat política que és millorable. Un dels motors del creixement de l'atur.

La irrupció de la pandèmia

La pandèmia ha trastocat totes les previsions. Quan el 14 de març de 2020, amb la irrupció del Covid es va decretar el primer confinament, l'impacte en l'economia va ser immediat. La part més vulnerable de l'economia (autònoms, pimes i sectors com el comerç, el turisme, la cultura o l'esport) va començar a patir de valent. En un principi, varen tancar empreses amb una estructura financera feble, que possiblement ja no anaven massa bé, i que no podien continuar sense els ingressos diaris. Poc després, amb les successives onades del Covid ja varen començar a tancar empreses que funcionaven bé abans de la pandèmia. A Catalunya, de març a finals de 2020, varen tancar 20.479 empreses a Catalunya, que representen el 8% del teixit empresarial, d'acord amb dades de la Cambra de Comerç de Barcelona. Els sectors del comerç, turisme, cultura, esports i restauració són els més afectats. Per als anys següents, tot dependrà molt de com evolucioni la pandèmia i de com els governs gestionin la crisi sanitària i la crisi econòmica. Pel que fa a l'economia, la disminució d'ingressos de la població i l'augment de l'atur, fan necessari el rescat del teixit empresarial fins que l'economia torni a arrencar.

En aquest punt, cal posar en valor, el gran esforç que han fet els governs. Però, tot i que el govern espanyol i el català han posat molts recursos per a parar el cop, tant amb ajuts de liquiditat (préstecs ICO, préstecs de l'ICF...) com amb ajuts a fons perdut (ERTOS, subvencions...) cal fer molt més. Durant el 2020, la factura del Covid per als comptes públics s'estima en un 3% del PIB a Espanya. És una xifra important, però menor que a Itàlia (4,5%), França (4,6%), Regne Unit (7%) i Alemanya (7,7%). I les ajudes de liquiditat (ICO, ICF...), que són préstecs que s'han de tornar, representen a Espanya el 14,2% del PIB, bastant menys que en d'altres països del nostre entorn on són molt més elevades: Itàlia (33%), Alemanya (30,8%), Regne Unit (16,6%) i França (15,7%). De nou, es pot repetir el que va passar amb la crisi de 2008, que en països com els Estats Units o Alemanya als dos o tres anys ja s'havia produït la major part de la recuperació i, en canvi, a Espanya les coses no varen començar a millorar una mica fins l'any 2014. És veritat que països com Alemanya poden ajudar més perquè estan menys endeutats, però aquest no és el cas d'Itàlia.

A principis de 2021, totes les previsions apunten que països com Alemanya i França es recuperaran abans de la crisi econòmica, i un dels motius és que durant la pandèmia han ajudat més al teixit empresarial. D'aquesta manera, han tancat menys empreses i les que han continuat ho han fet en millors condicions. En el cas d'Alemanya, les dades són esperançadores, ja que la recuperació es preveu que es pot produir a finals de 2021. A França es calcula que es pot produir el 2022, a l'igual que a Itàlia. En canvi, a Espanya i Catalunya la majoria de les previsions apun-

ten que la recuperació es retardarà fins 2023. Aquestes previsions s'han de prendre amb molta cautela ja que depenen molt de com evolucioni la pandèmia i les vacunes; i també poden variar molt per sectors. Per exemple, en el cas dels hotels i les línies aèries es calcula que, a nivell europeu, la recuperació no arribarà fins 2024.

Per tant, per evitar un major deteriorament de l'economia, cal apuntalar el teixit empresarial, amb més ajuts directes. De fet, els ERTOS ja van en la bona direcció, però cal augmentar molt més els ajuts. Una altra via d'oportunitat la tenim amb els fons europeus. En aquest sentit, cal aprofitar els 140.000 milions d'euros dels Fons Next Generation de la UE i destinar una part al rescat d'empreses. Per cada euro que es destini ara a aquesta política, se'n recuperaran molts més en els propers anys amb impostos i amb estalvis en els subsidis d'atur. En això, cal aprendre la lliçó de la crisi del 2008, ja que al no actuar de manera contundent fins 2013 i 2012, l'augment de l'atur i la caiguda de la recaptació a Espanya varen fer que el deute públic augmentés del 39,7% de 2008 fins el 100,7% de 2014. Després, la bona marxa de l'economia en els anys següents va situar el deute públic en el 95,5% a finals de 2019.

Per acabar, fem referència a la majoria de previsions que assenyalen que, tant a nivell mundial, com europeu, espanyol i català, s'espera que un cop es superi la pandèmia, l'economia pot experimentar un important rebot cap amunt. Però com hem assenyalat, la magnitud i rapidesa de la recuperació dependrà molt de com cada país gestioni la pandèmia a nivell sanitari i econòmic

Oriol Amat Salas

Degà

Col·legi d'Economistes de Catalunya.

1

EVOLUCIÓ
DE L'ECONOMIA
ESPANYOLA,
ANY 2019

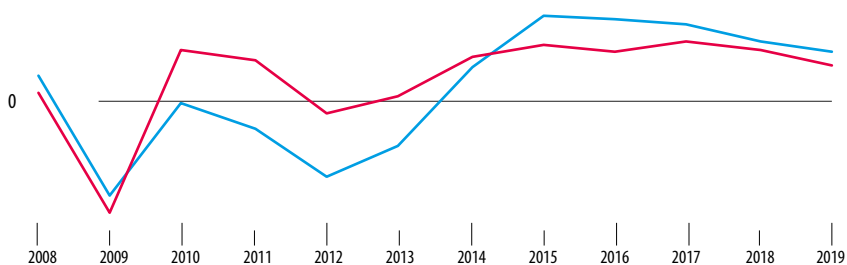

EVOLUCIÓ DE L'ECONOMIA ESPANYOLA, ANY 2019

Durant el 2019 l'economia espanyola ha experimentat un creixement del PIB del 2,0%, una taxa que es manté superior a la de la UE (1,5%), tot i que se situa 0,4 punts percentuals per sota de la de l'any anterior i que suposa el comportament més moderat des del 2014. Els quatre trimestres del 2019 el creixement interanual del PIB a Espanya ha estat molt proper al 2%, però amb una evolució lleugerament decreixent a mesura que avançava l'any.

Taxa de creixement interanual del PIB (%). 1996-2019

La desacceleració de l'economia espanyola s'explica per la contenció de la demanda interna, que va contribuir en 1,4 punts percentuals al creixement del PIB (més d'1 punt per sota que un any enrere). Els components de la demanda interna amb un comportament més dinàmic són el consum de les administracions públiques (+2,4%) i la formació bruta de capital fix (+2,0%), tot i que la segona experimenta una forta desacceleració, de 5,4 punts respecte a l'any anterior; d'altra banda, el consum de les llars (+0,9%) modera l'evolució en 0,9 punts percentuals.

Amb relació al sector exterior, per primera vegada en tres anys el saldo exterior és positiu (+0,6%) gràcies a un augment de les exportacions (+2,3%) superior al de les importacions (+0,7%), que veuen frenada l'evolució per la moderació del consum.

Producte interior brut a preus de mercat, 2019. Demanda. Variació interanual (%)

	2018	2019
Demanda interna	+3,1	+1,4
Despesa en consum final de les llars	+1,8	+0,9
Despesa en consum final de les administracions públiques	+2,6	+2,4
Formació bruta del capital fix (FBCF)	+7,4	+2,0
- Construcció	+9,3	+1,6
- Béns d'equipament	+3,4	+2,9
Exportacions de béns i serveis	+2,3	+2,3
Imports de béns i serveis	+4,2	+0,7
PIB a preus de mercat	+2,4	+2,0

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Idescat.

Des del punt de vista de l'oferta, el sector que protagonitza el creixement més important del valor afegit brut (VAB) és el de la construcció, amb una taxa de variació interanual del 3,5%; el sector serveis continua mantenint un bon ritme de creixement (+2,6%). D'altra banda, el 2019 el sector industrial registra un augment interanual del VAB moderat (+0,6%) després d'haver tancat l'any 2018 amb una evolució lleugerament negativa (-0,4%); finalment, l'únic sector que experimenta una reducció de l'activitat és el d'agricultura i pesca.

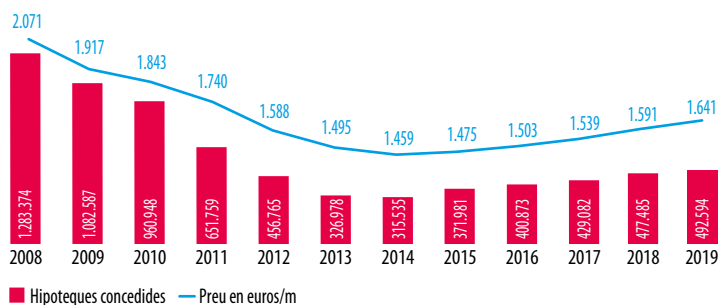
Producte interior brut a preus de mercat, 2019. Oferta. Variació interanual (%)

	2018	2019
Agricultura i pesca	+5,9	-2,6
Indústria	-0,4	+0,6
Construcció	+5,7	+3,5
Serveis	+2,7	+2,6
PIB a preus de mercat	+2,4	+2,0

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Idescat.

Així doncs, l'economia espanyola tanca el 2019 amb la construcció com un dels motors de l'economia, després que la inversió en el sector i el preu mitjà de l'habitatge evolucionin positivament (amb augments de l'1,6% i el 3,1%, respectivament). Tot i això, bona part dels indicadors mostren una certa desacceleració del cicle immobiliari, com és el cas de la compravenda d'habitatges, que cau un -3,2% interanual, i el nombre d'hipoteques concedides, que continua creixent de manera més moderada (+2,2%).

Nombre d'hipoteques i preus del mercat residencial 2007-2019 (4t trimestre)

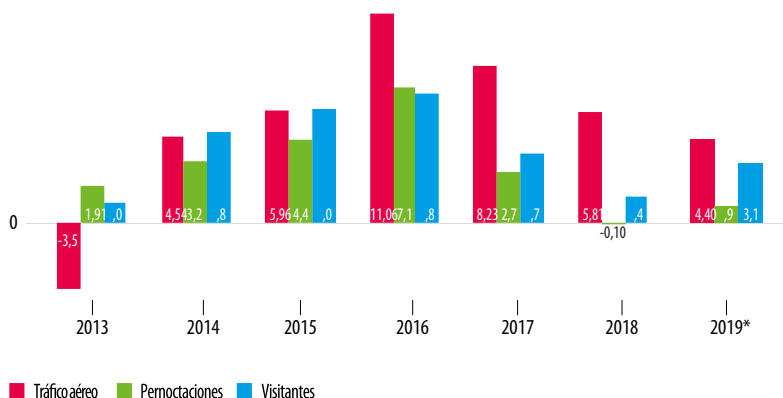

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE i BDE.

El sector terciari registra creixements interanuals superiors al 2,0% durant la major part del 2019, amb una lleugera desacceleració en la segona meitat de l'any. Aquest resultat es deu principalment a l'evolució positiva de les activitats professionals i immobiliàries i el comerç, transport i hostaleria, que assolixen creixements superiors al 2,5% interanual.

Quant a l'activitat turística, cal destacar que el trànsit aeri manté la tendència positiva dels anys anteriors (+4,4%) i acumula sis anys consecutius de creixement. Així mateix, el nombre total de visitants augmenta un 3,2%, mentre que les pernoctacions assolixen un increment més moderat respecte a l'any anterior (+0,9%), segons l'enquesta d'ocupació hotelera de l'INE.

Trànsit aeri, pernactacions i nombre de viatgers. Taxa de variació (%)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE.

PREUS, SALARIS, ESTALVI I CRÈDIT

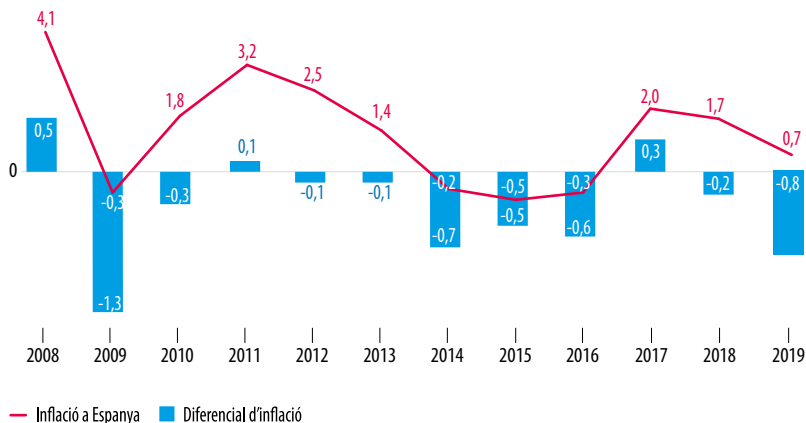
Quant a l'evolució de la inflació, el 2019 l'IPC va registrar una variació mitjana anual del 0,7%, un percentatge clarament inferior al de la Unió Europea (+1,5%) que incrementa el diferencial negatiu entre ambdues taxes d'inflació.

Els productes i serveis que més s'han encarit han estat els restaurants i hotels (+2%) i el transport (+1,1%). En canvi, els preus del grup d'habitatge, aigua, gas, electricitat i altres combustibles, que l'any anterior havien crescut per sobre de la mitjana, s'han abaratit en un -1,5%. Amb aquesta evolució, la inflació subjacent (és a dir, la que no té en compte els preus energètics i el dels aliments no elaborats) tanca l'any lleugerament per sobre de l'IPC general, amb un valor de l'1,0% interanual el mes de desembre.

Els salaris pactats en conveni creixen un 2,3% —la pujada més gran des del 2008—, i el salari mínim s'incrementa en més d'un 20% a l'inici de l'any. D'aquesta manera, els costos laborals totals per treballador i mes creixen un 2,2% en el conjunt del 2019, i els treballadors recuperen poder adquisitiu, atès que l'increment d'aquests indicadors és superior a la inflació anual (+0,7%).

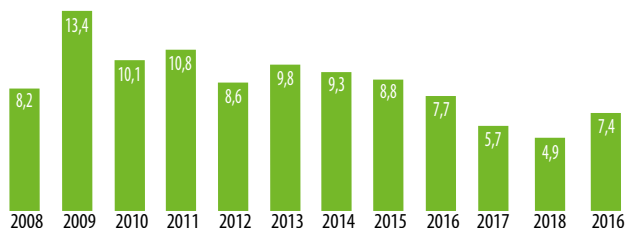
IPC i diferencial d'inflació amb la UE (mitjanes anuals, 2002-2019)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE.

Pel que fa a les famílies, la taxa d'estalvi se situa en el 7,4% de la renda disponible l'any 2019, 1,5 punts per sobre del registre del 2018. Tot i aquest augment, es tracta de la tercera xifra més baixa des del 2008 i encara és lluny del registre aconseguit el 2009, que va ser del 13,3% (en el moment àlgid de la crisi financera).

Taxa d'estalvi de les llars a Espanya

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE.

El 2019 l'estoc de finançament de l'economia espanyola va créixer un 0,9% interanual i va continuar avançant, una tendència que es manté des del 2015. Per sectors institucionals, el creixement de l'estoc de finançament del sector privat va ser del 0,7%: un 1,0 % per a les societats no financeres i un 0,2 % per a les llars. Pel que fa a les administracions públiques, es va produir un nou increment de l'estoc de finançament de l'1,3%.

MERCAT DE TREBALL

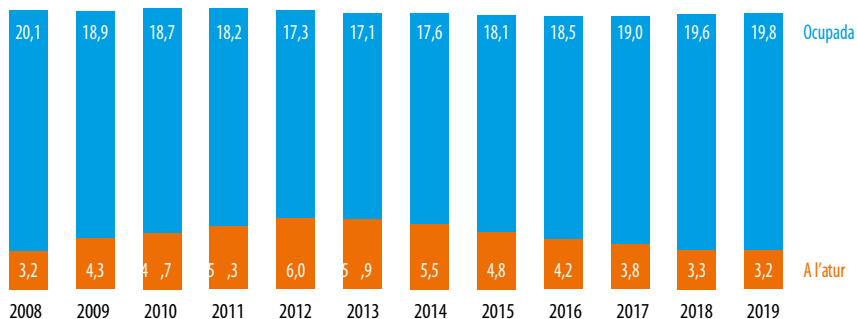
En el mercat laboral, el comportament positiu de la demanda interna permet avançar en la creació neta de llocs de treball, i el 2019 la Seguretat Social tanca l'any amb 19.261.636 persones afiliades, és a dir, 347.073 més que l'any anterior (+1,8%); aquest és el sisè increment interanual consecutiu. Aquest és un fet rellevant que, tanmateix, no ha de fer oblidar que la creació d'ocupació perd dinamisme l'últim any i es continua caracteritzant per una precarietat preocupant, amb una proporció de contractes indefinits sobre el total inferior a la dels anys anteriors a la crisi.

D'altra banda, segons l'enquesta de població activa (EPA) del quart trimestre del 2019, hi ha 3.191.900 persones a l'atur, el 13,8% de la població activa, una taxa que és més del doble de la mitjana europea (6,5%). Cal remarcar que aquesta xifra suposa un descens de l'atur de 112.400 persones, el -3,4% respecte al quart trimestre del 2018, una baixada més moderada que la de l'any anterior. Per sexes, la taxa d'atur femenina supera la masculina (15,7% i 12,3%, respectivament), tot i que hi ha una diferència moderada entre el nombre d'homes i de dones a l'atur en termes absoluts. Pel que fa a la durada de l'atur, es redueix el pes del grup de persones que fa més d'un any que no troben feina, que suposa el 43,5% de l'atur total; en la distribució per edats, la taxa d'atur juvenil (de 16 a 24 anys) se situa en el 30,5%.

Per comunitats autònomes, les reduccions absolutes més importants del nombre de persones a l'atur tenen lloc a Catalunya i Madrid (amb 45.600 i 43.900 persones menys, respectivament). Quant a la taxa d'atur, es mantenen les fortes diferències territorials entre els valors més baixos, que corresponen al País Basc i Navarra (a prop del 9%), i els més elevats, que es registren a Extremadura i Andalusia (23,5% i 20,8%, respectivament), que més que dupliquen els anteriors.

Pel que fa a la població activa, el 2019 augmenta en 290.000 persones (+1,3%), una xifra que representa la millor evolució d'aquesta dada després de l'estabilització dels dos anys anteriors i la reducció registrada en el període 2012-2016, fet que reflecteix l'evolució global favorable dels indicadors al mercat laboral espanyol.

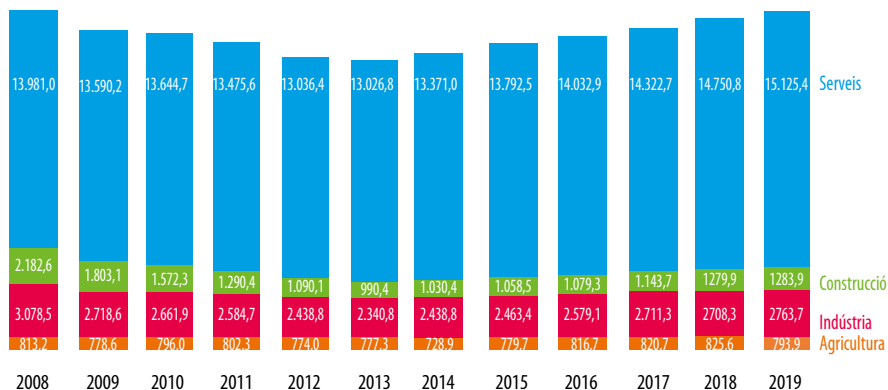
Persones actives, ocupades i aturades

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE.

Quant a la població ocupada, l'EPA indica un augment d'un 2,1% respecte al tancament del 2018 (402.300 persones més), una dada que suposa el sisè increment anual consecutiu, tot i que menys dinàmic que el de l'exercici anterior (+3%). El sector amb el creixement més important en el nombre de persones ocupades és el dels serveis (+2,5% anual, amb un increment absolut de 374.600 llocs de treball), seguit de la indústria (+2%); la construcció s'estabilitza (+0,3%). D'altra banda, el sector agrícola es l'únic que perd ocupats, amb una variació interanual del -3,8%.

Persones ocupades per sectors d'activitat (4t trimestre, milers de persones)

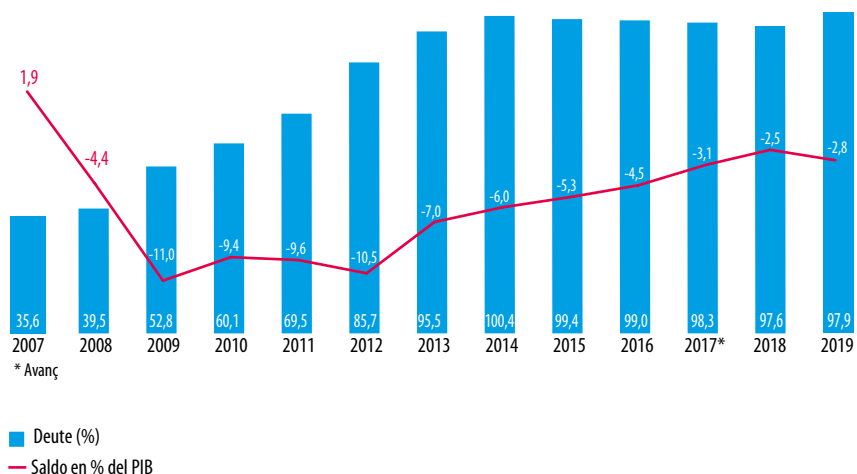
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE.

El 2019 totes les comunitats autònomes, excepte Castella-la Manxa i Extremadura, van guanyar població ocupada, amb la Comunitat de Madrid significativament per sobre de la mitjana espanyola en termes de variació interanual (+4,6%). En termes absoluts, les comunitats que creen més llocs de treball són la Comunitat de Madrid (138.900) i Catalunya (87.000), que conjuntament aporten més de la meitat (56%) de l'ocupació neta generada a Espanya, mentre que territoris com el País Basc o Astúries experimenten reduccions moderades d'aquest indicador.

DÈFICIT I DEUTE

El saldo pressupostari de les administracions públiques se situa en el -2,6% del PIB el 2019, de manera que es manté estable i per sota del 3% tot i l'escenari de pròrroga pressupostària. El dèficit del conjunt de les administracions públiques creix en un 7,9% i se situa en 32.882 milions d'euros. El deute públic augmenta fins al valor més gran de la sèrie històrica recent: 1.188.867 milions d'euros. Ara bé, el seu pes relatiu sobre el PIB disminueix en 2,1 punts fins a situar-se en el 95,5%, un percentatge 2,5 vegades superior al de l'inici de la crisi i més elevat que els de la Unió Europea i la zona euro (77,8% i 84,1%, respectivament).

Saldo pressupostari i deute públic, 2004-2019

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Banc d'Espanya.

Pel que fa a la distribució del dèficit pressupostari de les administracions públiques el 2019 per nivells de govern, l'encapçalen l'Administració central i la Seguretat Social (totes dues amb un dèficit superior a l'1% del PIB), seguides de les comunitats autònomes (-0,5%), mentre que les corporacions locals són les úniques que aconseguen tancar l'any amb superàvit (+0,3%).

Capacitat o necessitat de finançament (en % del PIB, a preu de mercat)

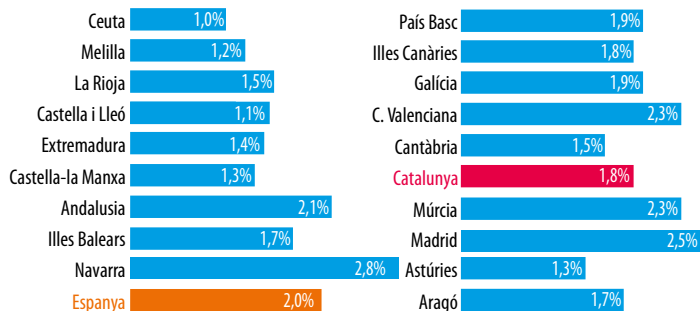
	Administració central	Comunitats autònomes	Corporacions locals	Seguretat Social	Total
2008	-2,89	-1,71	-0,48	0,66	-4,42
2009	-9,12	-2,01	-0,55	0,72	-10,95
2010	-4,79	-3,72	-0,65	-0,23	-9,38
2011	-3,63	-5,12	-0,79	-0,10	-9,64
2012	-7,94	-1,87	0,32	-0,98	-10,47
2013	-4,84	-1,58	0,55	-1,13	-6,99
2014	-3,68	-1,78	0,53	-1,04	-5,97
2015	-2,76	-1,73	0,42	-1,21	-5,28
2016	-2,70	-0,84	0,61	-1,59	-4,51
2017	-1,89	-0,36	0,61	-1,44	-3,08
2018	-1,36	-0,23	0,52	-1,41	-2,48
2019	-1,12	-0,55	0,31	-1,29	-2,64

Font: Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE), Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

DISTRIBUCIÓ DEL PIB PER COMUNITATS AUTÒNOMES

La comptabilitat regional d'Espanya el 2019 revela que totes les comunitats autònomes registren taxes positives d'evolució del PIB. Les comunitats que registren augments superiors a la mitjana espanyola (+2% interanual) són la Comunitat Foral de Navarra, Madrid, la Comunitat Valenciana, Múrcia i Andalusia; per la banda baixa, Castella-la Manxa, el Principat d'Astúries i Castella i Lleó assoleixen taxes d'augment inferiors a l'1,3% anual. Catalunya se situa lleugerament per sota de la mitjana estatal, amb un creixement de l'activitat de l'1,8%.

Creixement interanual del PIB per Comunitats Autònomes

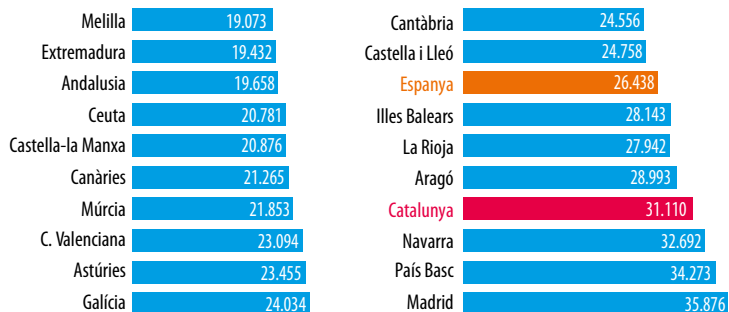

* Dades del 2019 en primera estimació.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE.

Pel que fa al PIB per habitant, l'any 2019 la mitjana espanyola se situa en 26.438 euros, una xifra inferior a la mitjana de la Unió Europea (31.130 euros), i Extremadura és la comunitat autònoma que registra la millor evolució interanual d'aquest indicador (+6,9%), mentre que a Catalunya assoleix una variació interanual d'un 1,1%.

PIB per capita a les comunitats autònomes (euros), 2019

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE.

Set comunitats autònomes superen el PIB *per capita* d'Espanya, entre les quals Madrid, que encapçala la classificació amb 35.876 euros, seguida del País Basc i Navarra; Catalunya n'ocupa el quart lloc amb un PIB *per capita* de 31.110 euros (un 18% per sobre de la mitjana de l'Estat). D'altra banda, es manté la dispersió en la distribució regional d'anys anteriors, ja que el PIB *per capita* de la comunitat amb l'indicador més elevat (Madrid) gairebé duplica el d'Extremadura, que ocupa la darrera posició del rànquing.

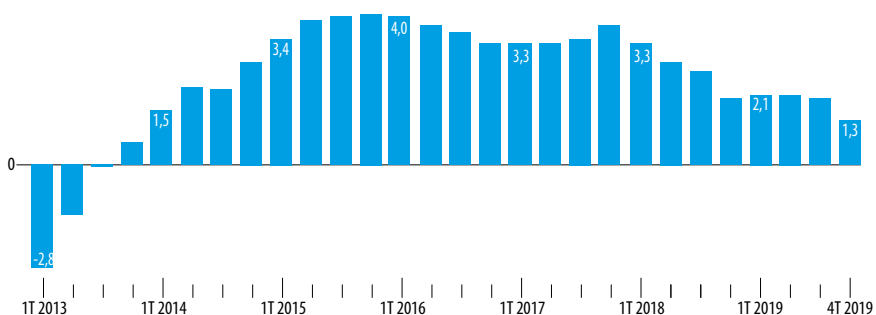
L'ECONOMIA CATALANA, ANY 2019

EVOLUCIÓ DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT

El 2019 l'economia catalana manté una evolució positiva que li permet encadenar sis anys consecutius d'increment interanual de l'activitat, però alenteix significativament el ritme de creixement, en línia amb un entorn internacional menys favorable. El PIB assoleix un valor de 250.597 milions d'euros i una variació interanual d'1,9%, un resultat que reflecteix la moderació del ritme de creixement que també s'observa en l'àmbit espanyol (+2,0%), però que es manté sis dècimes per sobre del de la zona euro (+1,3%). La moderació del creixement s'explica fonamentalment per factors externs com l'afebliment del comerç mundial a causa de les tensions proteccionistes, problemes geopolítics (com la incertesa associada al Brexit) i el comportament feble de la indústria manufacturera.

Cal remarcar que els tres primers trimestres de l'any l'activitat econòmica manté un bon ritme, amb creixements del PIB a l'entorn del 2%, i és al quart trimestre que l'evolució frena, amb un ritme de variació interanual (+1,3%) que no s'observava des de l'any 2014.

Producte interior brut a Catalunya (variació interanual, en %)

Font: Idescat.

L'evolució de l'economia catalana el 2019 ha tingut com a motor principal la demanda interna, tot i que alenteix el ritme de creixement fins a un 1,6% (0,9 punts percentuals menys que l'any anterior) com a conseqüència de la moderació tant del consum privat com de la formació bruta de capital, que tanmateix creix un 3% anual.

El saldo exterior també fa una aportació positiva al creixement del PIB (+0,5 punts), després que les exportacions millorin el comportament i assoleixin un augment superior al de les importacions (+3,8 i +1,4%, respectivament).

Producte interior brut a Catalunya. Components de la demanda

Variació anual (%)

	2007	2017	2018	2019
Demanda interna	4,9	2,7	2,5	1,6
- Consum privat	3,6	2,3	2,0	0,9
- Consum públic	7,8	1,7	1,4	2,4
- Formació bruta de capital	5,9	4,9	5,2	3,0
- Béns d'equipament i altres	12,4	3,8	2,9	2,7
- Construcció	2,5	5,9	4,9	2,8
Saldo amb l'estranger	-0,4	0,4	-0,2	1,1
- Exportacions	4,6	6,6	3,5	3,8
- Importacions	5,1	7,1	5,2	1,4
PIB	3,1	3,6	2,5	1,9

Font: Idescat

El component de la demanda interna amb una evolució més favorable torna a ser la formació bruta de capital (+3,0%), tot i que es tracta del resultat més moderat des de l'inici de la recuperació el 2014. En canvi, en la demanda interna s'observa un alentiment important del consum privat (0,9 %), el qual reflecteix la confiança més baixa dels consumidors i el repunt de l'estalvi, mentre que el consum públic mostra un comportament més favorable (+2,4%) per primera vegada des del 2015.

Evolució del producte interior brut a Catalunya per sectors

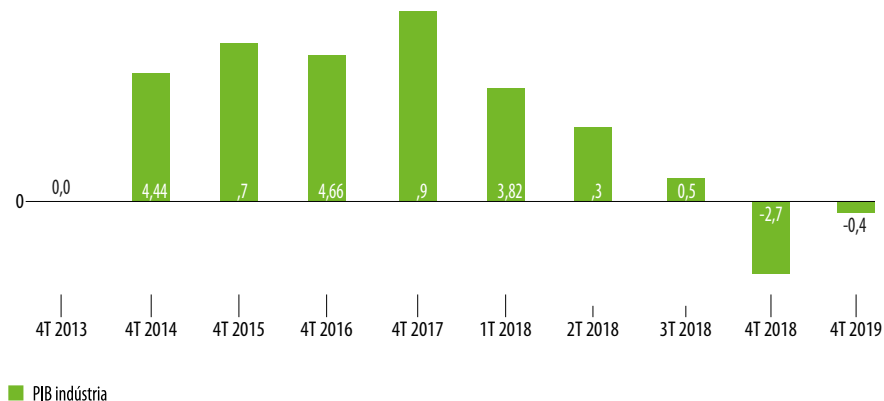
Variació anual (%)

	2018	2019
PIB	2,6	1,9
Agricultura	-0,4	-3,1
Indústria	1,1	-0,3
Construcció	4,7	2,3
Serveis	2,9	2,7

Des de la perspectiva de l'oferta, l'any 2019 els serveis i la construcció van assolir un creixement positiu del VAB, mentre que la indústria i el sector agrari van registrar descensos. El sector més dinàmic de l'economia catalana és el terciari, amb un creixement interanual del 2,7%, en línia amb el d'anys anteriors; el segueix el de la construcció, que alenteix sensiblement l'evolució (+2,3%). Pel que fa a la indústria, la feblesa que ja havia mostrat l'any 2018 s'accentua i tanca l'any amb un descens del VAB (-0,3%) per primera vegada des del 2013.

En efecte, després d'un 2018 marcat per la desacceleració de l'activitat, el 2019 la indústria catalana s'estanca i assolix reduccions moderades del VAB els quatre trimestres de l'any. Cal relacionar aquesta evolució amb l'impacte de les tensions comercials entre els Estats Units i la Xina, la incertesa associada al Brexit i els reptes estructurals de sectors com l'automoció, entre d'altres.

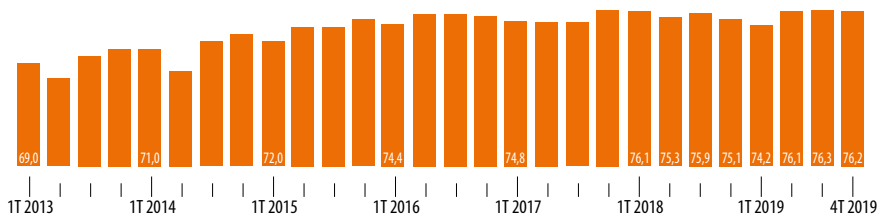
Evolució del PIB industrial (%)

Font: Idescat.

Malgrat tot, l'enquesta de clima empresarial del 2019 reflecteix una marxa dels negocis de la indústria predominantment positiva i per sisè any consecutiu el sector tanca l'exercici amb un saldo favorable, tot i que de magnitud reduïda (+2,1 punts). Pel que fa al grau d'utilització de la capacitat productiva a Catalunya, després de baixar el primer trimestre, durant la resta de l'any es manté per sobre del 76%, un nivell alt amb relació a la sèrie històrica.

Grau d'utilització de la capacitat productiva a Catalunya (%)

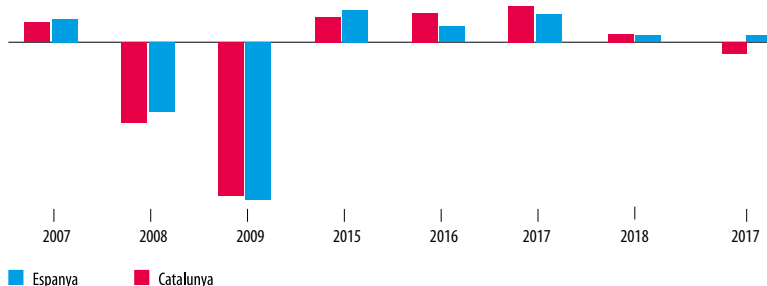

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Idescat.

L'evolució de l'índex de producció industrial (IPI) mostra una variació interanual negativa a Catalunya (-1,2%) per primera vegada des del 2012, cosa que suposa un comportament més desfavorable que l'observat al conjunt de l'Estat (+0,7%). El deteriorament de la producció se centra en la indústria manufacturera, en particular la indústria del paper i les arts gràfiques, el

tèxtil, la confecció i el calçat i el material de transport, mentre que les branques energètiques, sobretot el subministrament d'aigua, mostren una evolució més positiva.

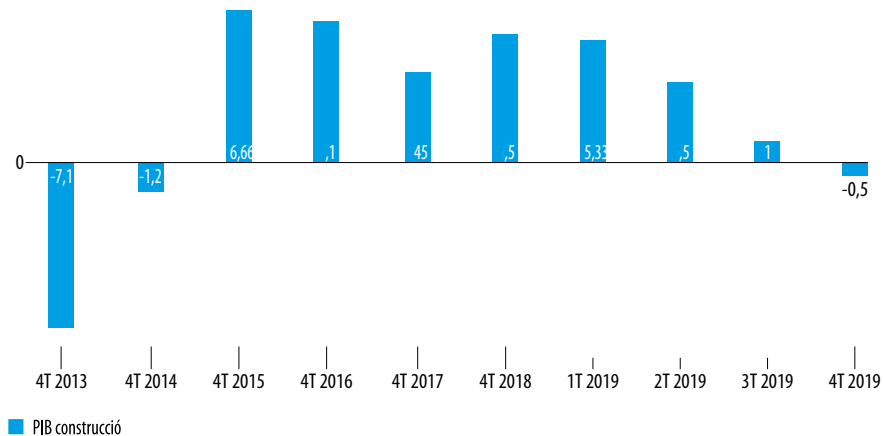
Evolució de l'IPI

Unitats: Variació interanual de la mitjana anual (en %). Font: INE i Idescat.

Pel que fa a la construcció, l'any 2019 el sector va continuar creixent, tot i que va moderar el ritme de manera notable, amb el creixement més baix (+2,3%) des del 2014. El comportament del sector empitjora progressivament al llarg de l'any, que comença amb una variació interanual positiva del VAB del 5,3% el primer trimestre i tanca amb una dada negativa el quart (-0,5%). El creixement del sector va continuar basant-se fonamentalment en l'edificació residencial -en particular, en la construcció d'habitatges nous, que creix un 6,8%-, mentre que la licitació d'obra pública assoleix un augment notable (+29,5%) que no arriba a compensar el descens que va registrar el 2018.

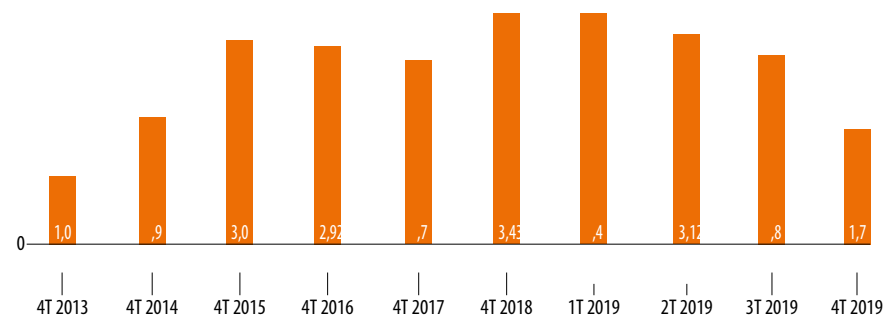
Evolució del PIB a la construcció (%)

Unitats: Variació interanual de la mitjana anual (en %). Font: Idescat a partir de dades de l'INE.

En el conjunt de l'any 2019, els serveis mantenen un creixement sòlid del PIB (+2,7%), lleugerament inferior al del 2018 però superior al de l'economia catalana. Per subsectors, el comportament més dinàmic correspon a les activitats immobiliàries, professionals i altres (+3,2%), seguides de l'administració pública, educació, sanitat i serveis socials, així com del comerç, transport i hostaleria (+2%) -amb una evolució més moderada-. Tot i aquest resultat global positiu, l'evolució del sector terciari palesa una desacceleració clara de l'activitat en el transcurs del 2019, i el creixement del VAB passa de superar el 3% els dos primers trimestres de l'any a l'1,7% del quart.

Evolució del PIB als serveis (%)

■ PIB serveis

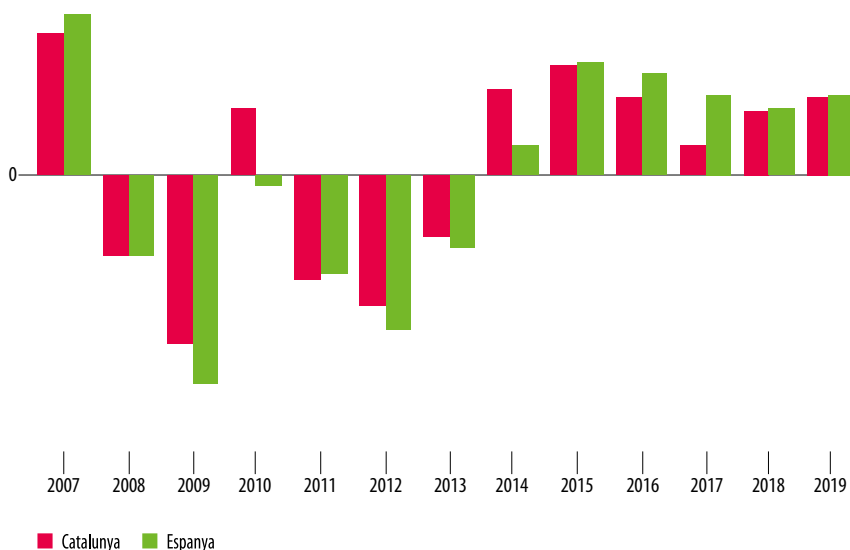
Unitats: Variació interanual de la mitjana anual (en %).

Font: Idescat a partir de dades de l'INE.

En el cas del comerç minorista, el comportament de les vendes manté un to moderadament positiu la major part de l'any —afavorit per l'augment de l'ocupació i el seu impacte en la renda de les famílies— i repunta lleugerament en el quart trimestre. L'indicador tanca el 2019 amb la sisena variació interanual positiva consecutiva en un desembre (+2,3%), un resultat que suposa un augment moderat en termes reals i que és molt semblant al del conjunt d'Espanya (+2,4%).

Gràfic 17. Índex general de vendes* del comerç minorista.

Variació interanual (en %)

* A preus corrents. Font: Idescat.

Per la seva banda, l'activitat turística es continua mantenint com un dels motors de l'economia catalana, i tanca amb nous màxims històrics de visitants (20,7 milions, un 3,5% més que el 2018) i pernотacions hoteleres (58,2 milions, un 2,6% més que l'any anterior).

Durant el 2019 Catalunya ha rebut 19,4 milions de turistes estrangers, que van fer una despesa de 21.325 milions d'euros, unes xifres rècord que evidencien un comportament més dinàmic de la despesa que del nombre de visitants (amb variacions interanuals positives del 4,1% i el 0,8%, respectivament). D'altra banda, el turisme de la resta de l'Estat va créixer un 1,5%, dada que contrasta amb el retrocés dels dos anys anteriors.

COMERÇ EXTERIOR

En els darrers anys, el sector exterior s'ha erigit com un dels motors principals d'activitat en l'economia catalana i ha fet una aportació sistemàticament positiva al creixement del PIB. Aquest paper dinamitzador es modera gradualment a partir de 2014, quan la demanda interna pren el relleu com a principal motor de l'activitat, i el 2019 es tanca amb un saldo exterior lleugerament positiu (+0,5 punts), en un context caracteritzat per l'afebliment del comerç internacional i l'augment de la incertesa.

L'any 2019¹ les exportacions totals de Catalunya han registrat un volum de 73.853,5 milions d'euros, una xifra que suposa un increment interanual d'un 3,1%, un percentatge lleugerament superior al de les importacions (+2,5%). Aquests resultats suposen una desacceleració clara del creixement de les compres a l'estranger, mentre que les vendes evolucionen millor que el 2018; tot i així, el dèficit comercial se situa a l'entorn dels 19.000 milions d'euros, amb una taxa de cobertura (79,4%) superior a la de l'any anterior.

El valor de les exportacions catalanes representa més de la quarta part (25,5%) del total espanyol i confirma el Principat com a líder del rànquing exportador estatal. Pel que fa a les destinacions, destaca l'augment de les vendes a la Unió Europea (+3,5%) i a l'Amèrica del Nord (superior al 5% anual), mentre que disminueixen les adreçades a l'Àfrica i l'Amèrica Central i del Sud.

D'altra banda, gairebé tres cinquenes parts (el 58,1%) de les exportacions industrials de les empreses catalanes el 2019 —més de 40.500 milions d'euros— corresponen a béns amb un contingut tecnològic alt o mitjà-alt. Aquest conjunt de productes mostra un increment de l'1,6% en termes interanuals; aquí cal destacar el fort dinamisme de les exportacions de productes industrials d'alt nivell tecnològic, que creixen un 18% per l'impuls dels productes farmacèutics.

Exportacions de productes industrials a Catalunya segons contingut tecnològic (en milions d'euros)

	2018	2019 (prov.)	% sobre el total	Variació Interanual 2019-2018 (%)
Nivell tecnològic alt	7.413,2	8.744,7	12,5%	17,96%
Nivell tecnològic mitjà-alt	32.664,4	31.974,1	45,7%	-2,11%
Total nivell tecnològic alt i mitjà-alt	40.077,6	40.718,8	58,1%	1,60%
Nivell tecnològic mitjà-baix	9.786,1	10.421,3	14,9%	6,49%
Nivell tecnològic baix	17.524,3	18.898,1	27,0%	7,84%
Exportacions de productes industrials	67.388,0	70.038,2	100%	3,93%

Les importacions catalanes augmenten fins als 93.037,4 milions d'euros el 2019, i experimenten una evolució anual més favorable que la del conjunt d'Espanya (+2,5% i +1%, respectivament). Un 61% de les importacions industrials de les empreses catalanes corresponen a béns de contingut tecnològic alt i mitjà-alt.

INVERSIÓ ESTRANGERA

¹ Amb dades provisionals de l'Idescat i de DataComex (Ministeri d'Economia i Competitivitat).

La inversió estrangera productiva a Catalunya ha estat de 3.221,5 milions d'euros el 2019, una xifra que suposa **l'estabilització d'aquest indicador** (-0,4%) en termes interanuals.

Inversió estrangera productiva a Catalunya i Espanya (en milions d'euros)

	2019	2018	Variació 2019-2018	Pes Cat./Esp. (%)
Catalunya	3.221,5	3.233,2	-0,4%	14,4%
Espanya	22.376,6	49.549,4	-54,8%	-

Nota: Inversió bruta total sense entitats de tinença de valors estrangers (ETVE).

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministeri d'Economia i Competitivitat.

La inversió estrangera productiva a Catalunya s'estabilitza en un volum superior als 3.200 milions d'euros, de manera que segueix la dinàmica del dos anys anteriors i manté un valor similar a la mitjana del període 2008-2014. Aquesta estabilitat contrasta amb la reducció dràstica (-54,8%) de la inversió registrada a Espanya, i fa que el pes de Catalunya sobre el total estatal augmenti fins al 14,4%. En el cas de la inversió bruta total, amb i sense entitats de tinença de valors estrangers,² el pes relatiu de Catalunya se situa en el 13,1%.

Les branques econòmiques que han captat més inversió estrangera productiva a Catalunya són la **indústria manufacturera** (36,6% del total), el **comerç** (17,2%, amb un augment interanual del 50%) i **les activitats immobiliàries** (13,1%).

Per àrees geogràfiques, **les inversions procedents de la Unió Europea representen el 65,1% del total**, un pes inferior en 7,4 punts percentuals al del 2018 a causa de la reducció del seu volum (-10,5%) en termes interanuals. En canvi, la inversió procedent d'Àsia i Oceania evoluciona de manera especialment positiva i ja s'acosta al 10% de la inversió total.

RECERCA I INNOVACIÓ

El 2018, Catalunya és la segona comunitat autònoma amb més despesa total en R+D i representa el 23,5% del total espanyol; a més, presenta un augment interanual d'aquest indicador del 7,2%. La despesa en R+D al Principat representa l'1,52% del PIB, un pes que augmenta lleugerament respecte al 2017 i que el situa en la quarta posició a Espanya per darrere del País Basc, la Comunitat de Madrid i Navarra.

El 2019 Catalunya encapçala el rànquing espanyol de sol·licituds de models d'utilitat, amb el 16,4% del total, i és la segona comunitat en nombre de patents, amb un pes del 14,9%.

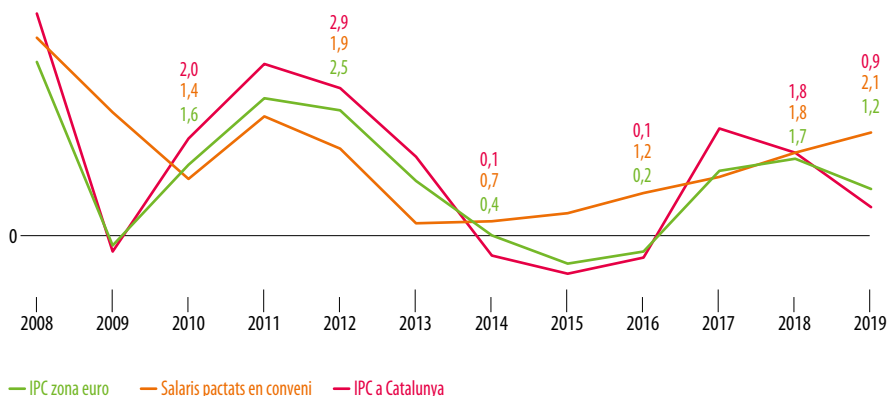
Amb relació al 2018, les sol·licituds de models d'utilitat experimenten un descens del -3,6%, una dada que contrasta amb l'augment moderat (+1,4%) que es registra al conjunt de l'Estat; d'altra banda, les sol·licituds de patents també evolucionen desfavorablement, amb un decrement del 14% tant a Catalunya com a Espanya.

PREUS, SALARIS I CRÈDIT

2. En la inversió total s'inclouen també les inversions que fan les ETVE.

Durant el 2019 la inflació es va mantenir moderada, en línia amb la tendència dels darrers anys. Aquesta tònica es manté durant bona part de l'any, amb un repunt els darrers mesos motivat per l'evolució del preu del petroli, i el creixement de l'IPC a Catalunya es va situar en un 0,9 % anual, un valor inferior al de l'any anterior i el de l'eurozona (+1,8 i +1,2%, respectivament) però lleugerament superior al d'Espanya (+0,7%). La inflació subjacent se situa en l'1,1%, una taxa continguda idèntica a la de l'any anterior.

Gràfic 18. Salaris i preus de consum a Catalunya. Variació anual (%)

Font: Idescat i Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Durant el 2019 els costos salarials per treballador i mes van mantenir un to expansiu, amb un augment del 2,3 % que, en conjunció amb la inflació moderada, va permetre avançar en la recuperació progressiva del poder adquisitiu que es va iniciar el 2018. D'altra banda, creix el nombre de treballadors afectats per la negociació col·lectiva a Catalunya, amb un augment salarial mig pactat (2,12 %) molt similar al de l'any 2018 (1,90 %).

Pel que fa a l'àmbit financer, l'estoc del crèdit viu adreçat a Catalunya que roman als balanços de les entitats de dipòsit experimenta un decrement interanual del -1,1% durant el 2019, un resultat similar al del conjunt d'Espanya (-1,4%) i més moderat que el d'anys anteriors, amb un suau descens de l'estoc de crèdit privat (-0,7%).

DÈFICIT I DEUTE PÚBLIC

Els comptes de la Generalitat van tancar el 2019 amb un dèficit del 0,56 % del PIB (en termes del Sistema Europeu de Comptes, SEC), un resultat que representa un augment de 0,12 punts percentuals respecte al dèficit del 2018 —després d'un increment de les despeses no financeres superior al dels ingressos— i queda per sobre de l'objectiu aprovat per a les comunitats autònomes per part del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques (0,1% del PIB).

El deute públic a Catalunya manté una tendència descendent i assoleix el 33,4% del PIB l'any 2019, un valor 1 punt inferior al de l'any anterior. Aquest endeutament és molt inferior al de l'Estat espanyol (95,5%), que s'acosta al 100%; però pel que fa a les comunitats, el Principat se situa com la tercera amb un nivell d'endeutament més alt respecte al producte total, tan sols superada per la Comunitat Valenciana (42%) i Castella-la Manxa (35,1%).

L'ECONOMIA DE BARCELONA, ANY 2019

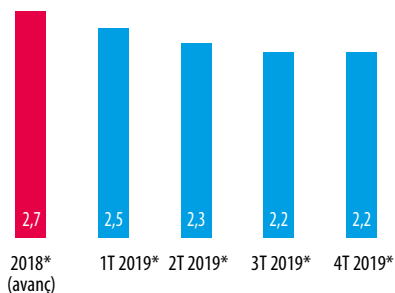
EVOLUCIÓ DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT

L'economia de la ciutat de Barcelona mostra un bon dinamisme de l'activitat econòmica i del mercat de treball durant el 2019 i, d'acord amb els indicadors facilitats per l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona, el PIB de la ciutat experimenta un creixement real del 2,3% en el conjunt de l'any, un resultat superior als de Catalunya (+1,9%) i Espanya (+2%) impulsat pel comportament favorable de la demanda interna, la inversió empresarial i les exportacions. D'aquesta manera, durant el període 2014-2019 la ciutat encadena sis anys consecutius d'increment interanual de l'activitat i assolix una evolució macroeconòmica més favorable que el conjunt de la zona euro.

Com ja va passar el 2018, en el transcurs de l'any s'observa una desacceleració de l'activitat a la ciutat, que ha fet que l'augment interanual del PIB vagi des del 2,5% del primer trimestre fins al 2,2% del quart, i situa la variació mitjana anual del PIB lleugerament per sota de la del 2018 (+2,7%).

Gràfic 19. Evolució del producte interior brut a Barcelona.

Taxes interanuals en volum*

* Any 2019: primera estimació.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Des de la perspectiva de l'oferta, cal assenyalar que, el 2019, els serveis i la construcció experimenten una evolució positiva del PIB, amb creixements interanuals del 3,0 i el 0,7%, respectivament, malgrat que la construcció registra una clara desacceleració respecte a l'any anterior. En canvi, l'activitat a la indústria, que el 2018 va experimentar una forta frenada, registra una caiguda del -2,7%.

Producte Interior Brut Barcelona 2017-19. Base 2010
Evolució de les taxes interanuals en volum per sectors.
Dades corregides d'efectes estacionals

	2017 (p)	2018* (Avanç)	IT 2019*	IIT 2019*	IIIT 2019*	IV T 2019*
PIB	3,8	2,7	2,5	2,3	2,2	2,2
Agricultura	-7,2	-2,3	-4,7	-4	-3,0	-2,8
Indústria	4,9	0,6	-0,7	-2,1	-3,7	-4,2
Construcció	6,6	1,4	1,8	1	0,1	-0,2
Serveis	3,6	3	3	3	3,0	3,0

Any 2019: Primera estimació

Font: Ajuntament de Barcelona. Oficina Municipal de Dades. Departament d'Anàlisi-GTP

El pes determinant dels serveis (proper al 90%) en el PIB de la ciutat i la seva dinàmica favorable i estable els últims anys fan del sector terciari el motor principal del creixement de l'economia de Barcelona el 2019. L'anàlisi desagregada de l'evolució del sector posa de manifest un comportament especialment dinàmic de les activitats financeres i dels serveis a les empreses, que assoleixen un creixement interanual proper al 5%, mentre que les branques de comerç, hostaleria, transport, informació i comunicacions (+2,1%) i d'Administració pública, educació, sanitat i serveis socials i personals (+1,9% i +1,6%) experimenten un creixement més moderat.

CLIMA EMPRESARIAL

Segons l'enquesta de clima empresarial, el 2019 la marxa dels negocis a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) manté una evolució favorable per cinquè any consecutiu, i assoleix resultats positius durant els quatre trimestres. Aquest resultat posa de manifest la continuïtat de la recuperació econòmica, impulsada per la demanda interna i la creació d'ocupació i afavorida per factors externs com la política expansiva del Banc Central Europeu.

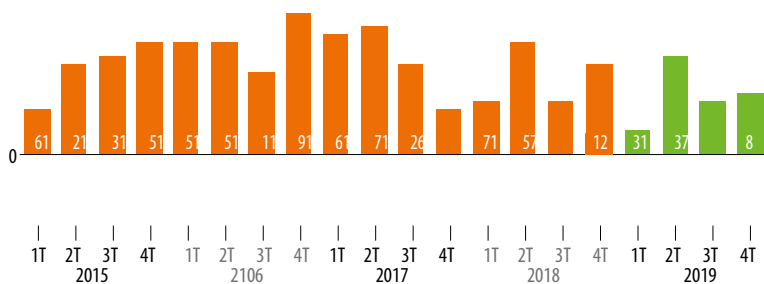
De tota manera, aquest indicador mostra una evolució irregular i una certa tendència a la desacceleració al llarg de l'any, ja que, després de presentar el saldo més baix en un primer trimestre des del 2015, recupera embranzida el segon trimestre (+13 punts) i en el tercer i quart trimestres es modera. En el quart trimestre, el 24% de les persones empresàries de l'AMB afirmen que la marxa dels negocis ha estat favorable, enfront del 16% que indiquen que ha estat negativa, de manera que l'economia tanca l'any amb un saldo positiu (+8 punts) idèntic al de Catalunya i 4 punts més baix que el de l'any anterior.

Tots els sectors analitzats per l'enquesta registren un indicador anual positiu de la marxa del negoci el 2019, fet que posa de manifest el bon to que ha predominat en l'activitat econòmica. De tota manera, s'observen diferències sectorials rellevants, i el quart trimestre els bons resultats de la construcció o l'hostaleria contrasten amb els registres lleugerament negatius de la indústria i el comerç.

La inversió realitzada a l'AMB manté la tendència positiva, en línia amb els dos anys precedents, i per sisè any consecutiu obté un saldo positiu, amb registres especialment favorables en la construcció i els altres serveis, i amb resultats més moderats en la resta de sectors analitzats, entre els quals el sector del comerç fins i tot obté un saldo negatiu.

Evolució per trimestres de la marxa dels negocis a l'AMB

Saldos, en %

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Idescat.

Així mateix, l'ocupació manté la tendència positiva encetada quatre anys enrere i, per al conjunt del 2019, gairebé s'estabilitza; ara bé, obté els resultats menys favorables des del 2015, tot i que el comerç i la construcció tenen una evolució especialment favorable.

La feblesa de la demanda torna a ser el factor més esmentat per les persones empresàries com a limitador de la marxa dels negocis a l'AMB l'any 2019 (49% de les empreses enquestades, 7 punts percentuals més que l'any anterior), seguit molt de prop per l'augment de la competència —que l'any anterior havia estat el factor principal— i la manca de personal amb la qualificació adequada, que guanya pes fins a afectar un 20% de les empreses.

TEIXIT I DINÀMICA EMPRESARIAL

El 2019 continua la millora de l'activitat econòmica a Barcelona, i tant la ciutat com l'àmbit metropolità han continuat creant ocupació neta. De tota manera, l'evolució dels llocs de treball es desaccelera amb relació als anys anteriors, mentre que el teixit empresarial s'estabilitza després de cinc anys de creixement continuat.

Efectivament, pel que fa als llocs de treball, Barcelona tanca el quart trimestre del 2019 amb 1.133.542 persones afiliades a la Seguretat Social (és a dir, 12.805 més que l'any anterior, un 1,1% més). Aquesta xifra és la més elevada de la sèrie històrica en un desembre i suposa l'encadenament de 25 trimestres consecutius de creació neta d'ocupació interanual des de finals del 2013.

D'aquesta manera, la ciutat continua creant ocupació neta i supera, en els quatre trimestres de l'any, el llindar d'1,1 milions de persones afiliades i el nivell d'ocupació que registrava al final del 2007. L'augment de l'afiliació a la ciutat (+1,1%) és inferior als que experimenten l'àmbit metropolità (+2,1%), Catalunya i Espanya (+1,8%), i suposa l'evolució interanual més moderada des del 2015.

Per grans sectors, els serveis —que superen el milió d'afiliacions per segon any en la sèrie històrica—, encapçalen el creixement interanual de l'ocupació a la ciutat (+2,0%), i la construcció manté un comportament favorable (+1,0%) més moderat que el de l'any anterior, mentre que la indústria mostra un fort descens de l'afiliació (-9,8%). A l'àmbit metropolità, destaca el bon dinamisme dels serveis i la construcció (tots dos amb un augment anual del 2,5%), mentre que la indústria assoleix un registre moderadament negatiu (-0,9%).

Nombre d'empreses i llocs de treball a Barcelona i a l'àmbit metropolità*

	BARCELONA		Àmbit metropolità	
	4T 2019	Variació interanual (%)	4T 2019	Variació interanual (%)
EMPRESSES				
Total	75.807	-0,3	163.867	0,0
Indústria	2.817	-2,9	14.616	-2,1
Construcció	4.646	0,4	14.429	2,5
Serveis	68.297	-0,2	134.549	0,0
LLOCS DE TREBALL				
Total	1.133.542	1,1	2 291 978	2,1
Indústria	67.448	-9,8	285.527	-0,9
Construcció	34.181	1,0	120.180	2,5
Serveis	1.029.189		1.883.268	2,5

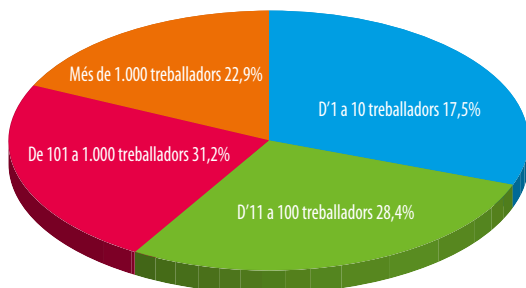
* L'ocupació a l'AMB recull les dades d'afiliació als règims general i d'autònoms de la Seguretat Social, i en el cas de Barcelona inclou l'afiliació als règims especials. L'AMB inclou les comarques del Barcelonès, el Baix Llobregat, el Maresme, el Vallès Oriental i el Vallès Occidental.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

En el quart trimestre del 2019 Barcelona té 75.807 centres productius, i l'àmbit metropolità, 163.867, unes xifres que, respectivament, suposen una reducció interanual moderada (-0,3%) i l'estabilització del teixit empresarial amb relació a l'any anterior. Per sectors, el teixit empresarial de la construcció es mostra especialment dinàmic a l'àmbit metropolità (amb un augment interanual del 2,5%) i el dels serveis es manté estable, mentre que el nombre d'empreses industrials amb personal assalariat es redueix tant a Barcelona com a l'àmbit metropolità (-2,9% i -2,1% respectivament).

Per mida, el 45,9% de les persones assalariades a la ciutat estan ocupades en pimes i microempreses, un 31,2% en empreses d'entre 101 i 1.000 treballadors i el 22,9% en empreses de més de 1.000 treballadors.

Llocs de treball segons la mida del centre de cotització* a Barcelona, 4t trim. 2019 (%)

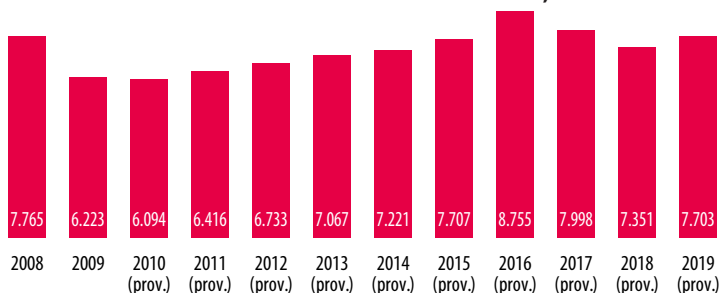

* Afiliació al règim general de la Seguretat Social. Dades del quart trimestre.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades de l'Ajuntament de Barcelona

Quant a la dinàmica emprenedora, a Barcelona s'han constituït 7.703 societats mercantils durant l'any 2019, 352 més que el 2018; això suposa el primer augment interanual (+4,8%) en tres anys i una xifra anual similar a l'assolida l'any 2015. El 2020, l'evolució de la pandèmia repercuteix de manera directa en l'activitat emprenedora, i en el conjunt dels nou primers mesos de l'any la constitució de societats mercantils a la ciutat es redueix en un 24,8%.

Societats mercantils creades a la ciutat de Barcelona, 2008-2019

* Dades provisionals

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE

Pel que fa a l'emprenedoria, cal assenyalar que, d'acord amb el *Global Entrepreneurship Monitor 2019-2020*, la taxa d'activitat emprenedora de l'àrea de Barcelona (calculada sobre la població resident compresa entre els 18 i els 64 anys) se situa en el 7,1%. Així, després d'experimentar una reducció moderada respecte a l'any anterior, l'indicador de Barcelona es manté per sobre de la mitjana espanyola (6,1%), mentre que la taxa de Catalunya (8,3%) supera les de països com Alemanya (7,6%) Suècia (8,2%) o Itàlia (2,8%).

ELS SECTORS ESTRATÈGICS A BARCELONA

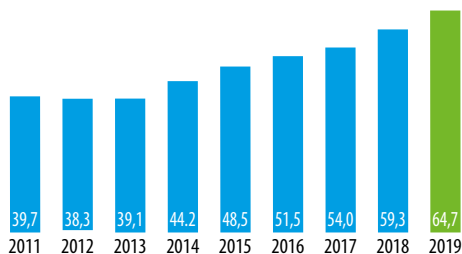
La ciutat de Barcelona avança en la transició cap a un model d'economia plural, innovadora i socialment inclusiva, basat en la sostenibilitat en totes les seves dimensions: econòmica, social i ambiental. En el mandat de 2016-2019, amb el lideratge de Barcelona Activa, l'estratègia de promoció econòmica prioritza l'impuls de sis sectors estratègics que esdevenen un eix vertebrador de tota la política municipal i de la transformació del model productiu: la indústria manufacturera, l'economia digital, els sectors creatius, l'economia verda i circular, la salut i la qualitat de vida, i l'economia social i solidària.

Economia digital

La ciutat, que supera els 64.000 llocs de treball i té més de 2.500 empreses amb assalariats a les TIC, és el nucli central del sector a Catalunya, ja que concentra el 59% de l'ocupació i el 50% del teixit empresarial de què disposa el Principat. El 2018, s'estima que el sector de la informació i comunicacions —que engloba les TIC— genera el 8,7% del valor afegit brut de Barcelona.

En els darrers anys l'ocupació a les TIC creix molt més de pressa que al conjunt de l'economia de Barcelona, amb increments acumulats del 63% i el 14%, respectivament, en el període 2011-19. L'economia digital crea llocs de treball de qualitat, amb un pes de la contractació indefinida superior al 50% del total i uns salaris superiors en un 25% a la mitjana de la ciutat.

Llocs de treball* en activitats TIC a Barcelona

* Afiliació al règim general i d'autònoms de la Seguretat Social. Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

En els darrers anys Barcelona ha emergit com un dels pols més dinàmics d'Europa en empenedoria digital i tecnològica. El nou rànquing *Top 10 Tech Cities of the Future 2020/21* de la prestigiosa revista *FDI* situa Barcelona en la vuitena posició en la classificació global entre les ciutats europees tecnològiques del futur, i en cinquè lloc pel que fa a millors perspectives per rebre inversions en innovació, tecnologia i *start-ups*, només per darrere de Londres, Dublín, París i Amsterdam. D'acord amb aquesta font, Barcelona i Catalunya tenen la segona millor estratègia d'Europa per captar inversions d'àmbit tecnològic.

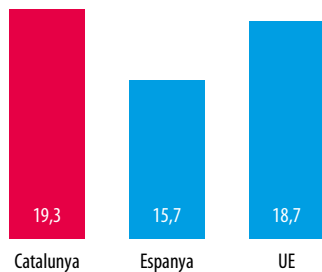
Indústria manufacturera

El 2019 la indústria genera el 19,3% del valor afegit brut total a Catalunya, un pes que supera el que assoleix a la Unió Europea (18,7%) i, més clarament, a Espanya (15,7%), on és la comunitat autònoma amb un desenvolupament industrial més gran. A més, Catalunya és la quarta regió d'Europa en llocs de treball en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta, amb 230.000 persones treballant en aquestes activitats el 2018, una xifra que supera els registres de regions com el Piemont (Torí), Roine-Alps (Lió) o Darmstadt (Frankfurt).

La regió metropolitana de Barcelona manté un sector industrial rellevant, amb un 18,1% del VAB provinent de la indústria, i concentra més de la meitat (59%) d'aquesta ocupació a Catalunya, on destaquen els clústers químic i farmacèutic, de l'automòbil, alimentari, del paper i arts gràfiques i de tractament de residus.

Barcelona i la seva àrea treballen per desenvolupar la indústria 4.0 a partir d'elements com l'impuls del *big data*, el nombre creixent d'empreses i organismes en iniciatives relacionades amb la impressió 3D o el treball dels ateneus de fabricació per acostar la fabricació digital a escoles, empreses, emprenedors i projectes de comunitats. El 2019, l'àmbit metropolità de Barcelona concentra més de 444.400 llocs de treball en activitats potencialment associades a la indústria 4.0, després de la creació de més de 77.500 llocs de treball nous en aquestes branques des del 2011, una xifra que suposa un augment percentual acumulat del 21,1%.

Pes industrial dins del VAB, 2019 (en %)

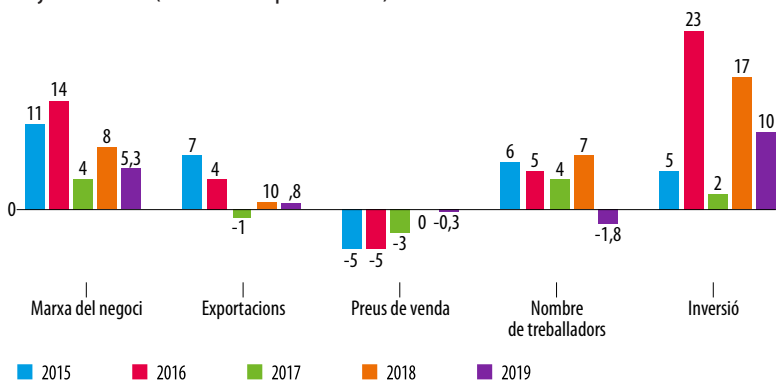

La indústria és un sector clau per a la competitivitat de l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana, que disposen de clústers industrials de referència —com el químic, l'alimentari o el de l'automoció— i treballen per desenvolupar la indústria 4.0. Cal remarcar que el sector crea llocs de treball de qualitat, amb un nivell salarial superior a la mitjana de la ciutat i un pes elevat de la contractació indefinida entre les persones assalariades.

Els resultats de l'enquesta de clima empresarial de l'AMB del 2019 per a la indústria són positius pel que fa a la marxa dels negocis, les exportacions i la inversió, encara que es detecta una desacceleració d'aquests indicadors. La facturació a l'estranger es modera respecte a l'any anterior, i s'obté un lleuger descens dels preus de venda (-0,3%). Pel que fa a l'ocupació, l'activitat industrial registra una evolució desfavorable (-1,8%) després de quatre anys consecutius obtenint saldos de respostes positius.

Evolució de l'activitat industrial a l'AMB Mitjanes anuals (saldos de respostes en %)

Sectors creatius

Les activitats creatives apleguen 147.309 llocs de treball a Barcelona el 2019, una xifra que representa el 13,4% de l'ocupació de la ciutat i la meitat (el 51,1%) de l'ocupació creativa a Catalunya. Val a dir que, segons la recerca urbana més recent, un percentatge més elevat d'ocupats en indústries creatives es correlaciona de manera molt intensa amb una producció més gran per habitant. Durant el període 2008-2019 els sectors creatius presenten un comportament ocupacional molt dinàmic **(+25,3%) i més favorable que el del conjunt de l'economia de Barcelona (+3,9%)**. Cal remarcar que el dinamisme dels sectors creatius els darrers anys respon al **fort impuls dels sectors creatius no tradicionals, que des del 2008 han augmentat el volum de llocs de treball en un 66,9%**.

Indústries creatives

Ocupació en activitats creatives* a Barcelona, 2019

	2019	Pes Barcelona/Catalunya
Activitats relacionades amb el patrimoni	3.437	73,9%
Arquitectura i enginyeria	18.323	37,9%
Arts gràfiques i impressió	3.666	18,7%
Cinema, vídeo i música	4.973	60,6%
Disseny i fotografia	18.490	54,4%
Edició	8.254	68,1%
Escriptors/ores, arts escèniques i visuals, i artesans/anes	8.040	52,6%
Moda	1.872	12,0%
Ràdio i televisió	1.014	21,0%
Indústries creatives tradicionals (culturals)	68.069	41,8%
Recerca i desenvolupament creatius	11.449	48,9%
Publicitat	17.825	65,4%
Programari, videojocs i edició electrònica	49.966	66,5%
Indústries creatives no tradicionals	79.240	63,0%
TOTAL indústries creatives	147.309	51,1%
% indústries creatives s/ total de Barcelona	13,4%	
TOTAL	1.103.180	33,0%

Nota: Afiliació al règim general i al d'autònoms de la Seguretat Social el 4t trimestre de l'any.

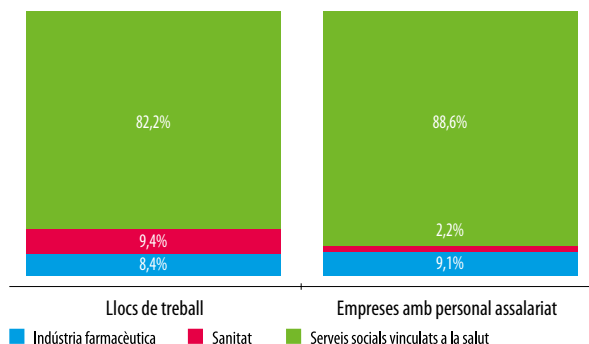
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de les dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

Salut i qualitat de vida

El quart trimestre del 2019, en el sector de la salut i la qualitat de vida hi ha 95.822 llocs de treball i 3.132 empreses amb personal assalariat a Barcelona, que representen el 8,8% i el 4,1%, respectivament, del total de la ciutat. Aquest sector consta de diversos components diferenciats i relacionats entre si: l'activitat sanitària concentra el 82,2% dels llocs de treball del sector, mentre que els serveis socials vinculats a la salut suposen el 8,4% de l'ocupació i la indústria farmacèutica prop del 9,4% del sector.

La indústria farmacèutica i biotecnològica forma un clúster dinàmic amb una capacitat de recerca i innovació notable. Catalunya concentra el 27% de les empreses biotecnològiques a Espanya, també lídica la inversió en R+D biotecnològica i té 15 hospitals universitaris, 9 instituts de recerca i 6.000 investigadors i investigadores en aquest àmbit.

Distribució per branques del sector de la salut i la qualitat de vida* a Barcelona, 2019 (en % sobre el total)

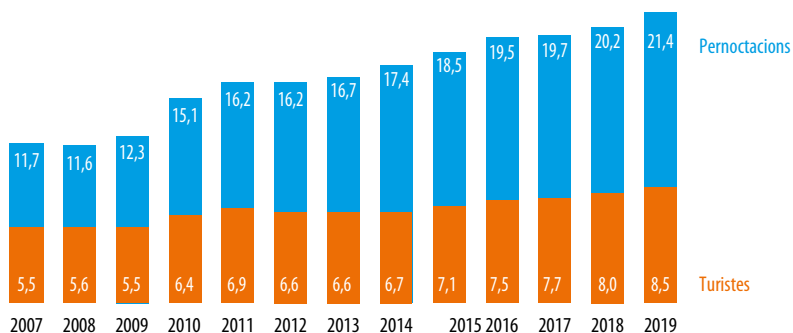

* Afiliació al règim general i al d'autònoms (llocs de treball) i centres de cotització a la Seguretat Social (empreses). Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Economia del visitant

A Barcelona el turisme en hotels registra 8,5 milions de visitants i les pernoctacions se situen en 21,3 milions el 2019, amb variacions interanuals del 5,7% en ambdós casos respecte al 2018. Pel que fa als habitatges d'ús turístic, el nombre de turistes allotjats és de 3,5 milions, amb 11,4 milions de pernoctacions; les variacions interanuals són positives: del 13,9% i el 4,3%, respectivament.

Turistes i pernoctacions en establiments hotelers a Barcelona (milions)

Font: INE.

Diversos rànquings destaquen l'atractivitat de Barcelona per als visitants estrangers: *The European Cities Marketing Benchmarking Report 2018/2019* classifica Barcelona en la setena posició europea pel que fa a les pernoctacions internacionals, mentre que per a Trip Advisor és la sisena del món en atractiu per als turistes el 2020. Finalment, segons l'informe *Top Cities Destination Ranking*, d'Euromonitor International, l'any 2019 Barcelona és la 31a ciutat més visitada per turistes internacionals entre 100 urbs del món, i la 8a més visitada entre les ciutats europees.

Pel que fa al turisme de negocis, segons l'International Congress and Convention Association (ICCA), el 2019 Barcelona és la quarta ciutat del món en nombre de congressos internacionals organitzats i la primera ciutat en nombre de participants en aquests congressos.

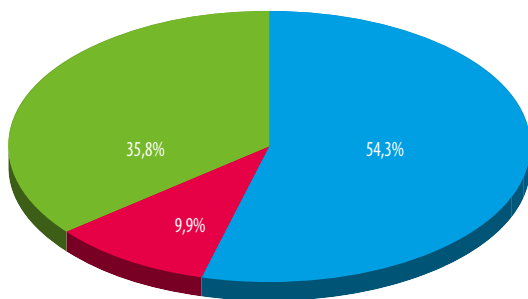
El 2019, amb 3,1 milions de passatgers de creuers, Barcelona es manté com a primer port base d'Europa i de la Mediterrània per a creuers, i és el quart port base del món.

Economia de proximitat

Amb 15.983 empreses i 153.351 llocs de treball, el comerç és una de les branques amb més pes dins de l'estructura econòmica de Barcelona i genera més del 13% del VAB. Efectivament, el sector concentra el 20,2% de les empreses amb personal assalariat i el 14% de l'ocupació de la ciutat en acabar el 2019. El nombre d'establiments de comerç al detall és de 22.010 el 2019, xifra que representa el 35,8% dels locals en planta baixa actius de la ciutat.

Els mercats municipals, amb una superfície de 288.218m² i 2.143 establiments, són un dels referents del model de comerç barceloní per la seva rellevància econòmica i social als barris de la ciutat, i representen la xarxa de mercats alimentaris més gran del continent europeu.

Locals en planta baixa segons activitat

61.558 locals

■ Serveis 33.400 ■ Comerç al detall 9,99% ■ Altres 6.148

Economia social i solidària: una economia transformadora cap a la sostenibilitat integral

L'any 2019 a la ciutat hi ha un total de 4.449 empreses, associacions i iniciatives comunitàries d'economia social i solidària: 990 cooperatives, 233 societats anònimes laborals, 2.348 associacions, 614 fundacions i 207 iniciatives d'economies comunitàries. S'estima que el pes sobre el nombre d'empreses amb treballadors de la ciutat és d'un 6%.

Per districtes, l'Eixample concentra gairebé la quarta part de les empreses i iniciatives d'economia social i solidària de la ciutat (24,6%). Sarrià - Sant Gervasi, Sant Martí, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Gràcia suposen cadascun entre el 9,0% i el 12,5% del total. A Sant Martí hi ha una forta presència de cooperatives, societats laborals i experiències comunitàries; a Gràcia, d'experiències comunitàries; a Ciutat Vella, d'associacions, centres especials de treball i cooperatives d'iniciativa social, i a Sants-Montjuïc, del conjunt de l'economia social i solidària. Entre el 2016 i el 2019 s'han constituït **267 noves cooperatives** a Barcelona, i les creades durant cadascun dels anys d'aquest període dupliquen les que es van constituir l'any 2015 (31).

PORT I AEROPORT

El 2019, la majoria dels indicadors dels fluxos d'activitat comercial al port de Barcelona alenteixen el ritme de creixement i, en alguns casos, s'estabilitza o es redueix lleugerament, seguint amb la tendència a la desacceleració ja observada l'any 2018 després d'uns anys de gran dinamisme. Malgrat això, els gairebé 66 milions de tones de mercaderies que han passat pel port de Barcelona suposen un dels màxims de la sèrie històrica, i confirmen que el port s'ha convertit en un operador global, cada vegada més especialitzat en el trànsit de productes elaborats i semielaborats.

Així, en el conjunt del 2019, el trànsit de mercaderies total s'estabilitza (amb un lleuger augment del 0,1%), mentre que el de contenidors es redueix un -2,9%. El volum de la càrrega general, que inclou les mercaderies de més valor afegit, disminueix en un -1,3% i representa prop del 70% del trànsit comercial total, mentre que el trànsit de líquids a doll es manté en positiu i experimenta una variació del 5,5%; finalment, el de sòlids a granel també es redueix respecte a l'any anterior (-4,4%).

Trànsit de mercaderies al port de Barcelona (Tones)

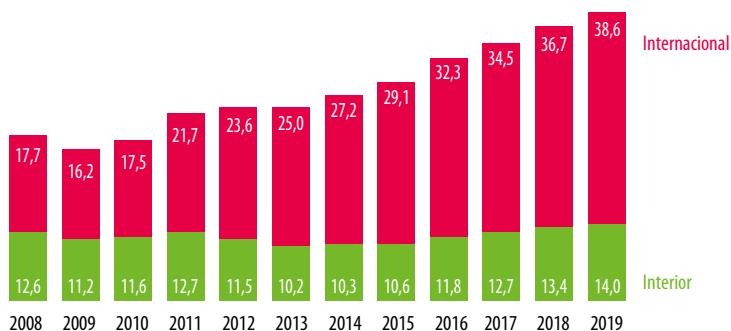
	2019	Variació 2019-2018 (%)
Nombre de contenidors (TEU)	3.324.650	-2,9%
Trànsit de mercaderies	65.958.084	0,1%
Per tipus de navegació		
Cabotatge	8.720.073	-0,5%
Exterior	57.238.011	0,2%
Per envàs		
Càrrega general	45.754.482	-1,3%
Líquids a doll	16.132.219	5,5%
Sòlids a granel	4.071.384	-4,4%
Per tipus d'operació		
Embarcament	19.417.718	-2,9%
Desembarcament	24.026.880	2,0%
Trànsit	22.513.486	0,8%

Font: Port de Barcelona.

El trànsit de persones passatgeres augmenta en un 3,0% respecte al 2018, amb una evolució similar a la de l'any anterior pel que fa al segment de creueristes (+3,1%), mentre que el nombre de persones passatgeres de ferris de línia regular creix més que en el 2018 (+2,7%).

Pel que fa a l'aeroport de Barcelona, registra 52,7 milions de passatgers el 2019, una xifra que suposa un màxim històric i un increment interanual del 5,0%.

Trànsit de passatgers a l'aeroport de Barcelona (En milions)

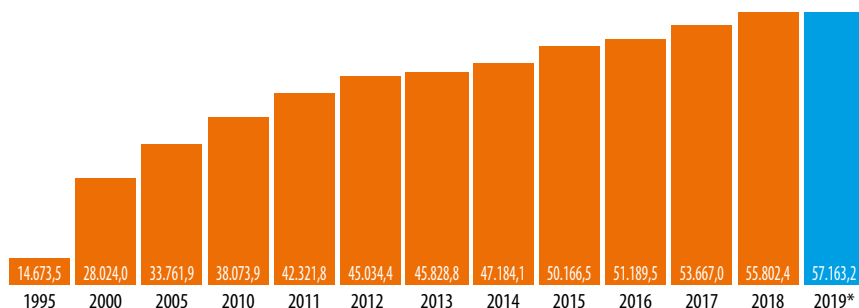
Font: AENA i aeroport de Barcelona.

El resultat global positiu del 2019 s'explica pel dinamisme del trànsit internacional de passatgers al Prat, que ja és prop de tres quartes parts (73,2%) del total i augmenta un 5,2% en termes anuals, amb un creixement destacat de l'intercontinental (+14,5%). A aquesta evolució, s'hi ha afegit el bon comportament del trànsit interior, que augmenta un 4,8% en relació amb el 2018.

COMERÇ EXTERIOR

L'any 2019 les exportacions de la província de Barcelona han assolit un volum de 57.163,2 milions d'euros, xifra que suposa, per novè any consecutiu, un nou rècord de la sèrie històrica disponible. Respecte a l'any anterior, les vendes a l'exterior creixen a Barcelona (+2,4%) amb més intensitat que al conjunt d'Espanya (+1,8%) i de manera més moderada que a Catalunya (+3,1%).

Exportacions de l'àrea de Barcelona* 2000-2019 (en milions d'euros)

* Dades provisionals.

Font: DataComex, Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

El 2019 **la província de Barcelona continua encapçalant el rànquing exportador de l'Estat espanyol, amb la cinquena part (19,6%) del total de les vendes a l'exterior.** El lideratge de Barcelona es manté any rere any i la seva contribució supera la suma de les de Madrid (10,6%) i València (6,0%), les àrees urbanes que la segueixen al rànquing.

Exportacions (en milions d'euros)

	2019*	Variació 2019-2018	Pes s/Esp. (%)
Barcelona**	57.163,2	2,4%	19,7%
Catalunya	73.878,8	3,1%	25,5%
Espanya	290.089,1	1,8%	100,0%

* Dades provisionals. ** Dades provincials.

Font: DataComex, Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

L'any 2019, els trets més rellevants de les exportacions de l'àrea de Barcelona són els següents:

- Les exportacions amb contingut tecnològic alt i mitjà-alt de la demarcació assoleixen un valor de 33.861,5 milions d'euros l'any 2019, una xifra que representa el 59,2% de les vendes totals a l'estranger i un increment de l'1,6% respecte al 2018. L'àrea de Barcelona genera per si sola la quarta part (24,8%) d'aquestes exportacions a Espanya i lidera clarament el rànquing estatal.
- El sector químic —que inclou els medicaments— representa més d'una quarta part (27,7%) de les vendes a l'exterior de la província durant el 2019, amb un volum superior als 15.800 milions d'euros, seguit de l'automoció (16,2%) i els béns d'equipament i maquinària (15,2% del total). El químic és el sector amb un increment exportador més alt (+9,3% interanual), seguit del tèxtil i l'alimentari (amb un +7,5% i un +6,1%, respectivament), mentre que l'automoció pateix un descens del -7% en un any difícil per al sector a escala global.
- El 2019 la Unió Europea rep el 62,2% de les exportacions de la província de Barcelona i es manté com a principal client de les empreses de la demarcació després que les vendes a aquest àmbit geogràfic augmentin un 5,4% en termes anuals. També creixen les destinades a l'Amèrica del Nord (+5,2%), mentre que baixen les vendes a l'Amèrica Llatina i l'Àfrica (-4,2 i -9,9%, respectivament) i s'estanquen les exportacions a l'Àsia. Per països, les principals destinacions de les vendes a l'exterior són França (15% del total), Alemanya (10,1%) i Itàlia (8,4%). Pel que fa a l'evolució dels principals països amb més volum d'exportacions, cal destacar els increments interanuals de les vendes a Suïssa (+32,5%), Regne Unit (+19%) i Polònia (+8,5%).

Pel que fa a les **importacions** de la província de Barcelona, han comptabilitzat 74.091,8 milions d'euros el 2019, una xifra que suposa un creixement interanual de l'1,8% i representa el 23% de les del conjunt d'Espanya.

Importacions (en milions d'euros)

	2019*	% s/Espanya 2019	Variació 2019-2018
Barcelona**	74.091,8	23,0%	1,8%
Catalunya	92.419,3	28,7%	2,3%
Espanya	322.068,7	100,0%	0,8%

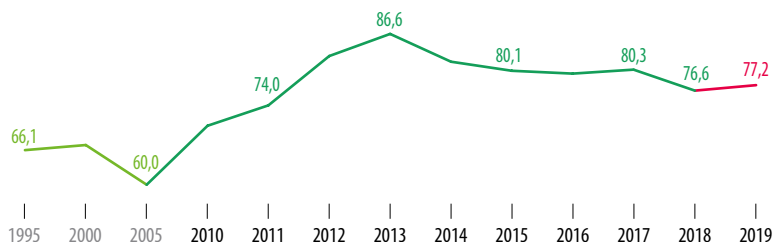
* Dades provisionals. ** Dades provincials.

Font: DataComex, Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

El 2019, la taxa de cobertura (quocient percentual entre exportacions i importacions) de l'àrea de Barcelona augmenta fins al 77,2%, 1,2 punts més que un any enrere, ja que les exportacions creixen més que les importacions. Aquest indicador es manté per sota dels de Catalunya (79,9%) i Espanya (90,1%). D'aquesta manera, per cada euro que s'importa des de la demarcació, les exportacions permeten recuperar-ne 77 cèntims.

Taxa de cobertura* de l'àrea de Barcelona

* Quocient d'exportacions/importacions per a un territori i un període de temps determinats.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

BARCELONA, CIUTAT DE REFERÈNCIA INTERNACIONAL

En els darrers anys, la internacionalització de l'economia s'ha confirmat com un factor clau des del punt de vista de la competitivitat. En aquesta línia, la ciutat de Barcelona manté un bon posicionament en els contextos europeu i global, fet que suposa un actiu de gran rellevància en un entorn internacional molt competitiu per a les àrees metropolitanes del món i reforça la capacitat de la ciutat d'atreure empreses, ocupació, talent i inversió estrangera.

A partir de la seva tradició emprenedora, la ciutat es consolida com un dels **ecosistemes més dinàmics d'emprenedoria tecnològica d'Europa** segons l'*Start-up Heatmap Europe* del 2019, que per tercer any consecutiu situa Barcelona com la tercera ciutat preferida d'entre 93 ciutats europees per establir-hi una *start-up*. Així mateix, el 2020 Barcelona és la ciutat amb **el cinquè concentrador de start-ups més gran d'Europa**, segons EU-StartUps.

El bon posicionament internacional de la ciutat en el camp tecnològic s'observa també en els camps més amplis i transversals de **la innovació i la ciència**:

- El 2019, Barcelona obté la 4a posició d'Europa i la 21a mundial en l'*Innovation Cities Index*. El rànquing, que elabora 2thinknow i analitza 500 ciutats, mostra la importància de continuar treballant per consolidar Barcelona al mapa internacional i el seu potencial per a convertir-se en un referent en sectors com la genòmica, la realitat virtual i augmentada i la cadena de blocs (*blockchain*).

- Pel que fa a la ciència, la ciutat destaca com a 23a del món i 5a d'Europa en producció acadèmica científica, segons el *Science Citation Index*.
- El nou rànquing *Top 10 Tech Cities of the Future 2020/21*, de la prestigiosa revista *FDI*, situa Barcelona en vuitena posició en la classificació global entre les ciutats europees tecnològiques del futur, i en cinquè lloc pel que fa a millors perspectives per rebre inversions en innovació, tecnologia i *start-ups*, només per darrere de Londres, Dublín, París i Amsterdam. D'acord amb aquesta font, Barcelona i Catalunya tenen la segona millor estratègia d'Europa per captar inversions d'àmbit tecnològic.

Així mateix, Barcelona es consolida com a **ciutat d'excel·lència en formació empresarial**. Segons el rànquing del diari *Financial Times* sobre els millors 100 programes d'MBA a jornada completa, les escoles barcelonines de negocis IESE i ESADE se situen respectivament a la quarta i setena posició del rànquing europeu del 2020, fet que manté Barcelona com l'única urbs europea amb dues institucions docents entre les deu millors escoles de negocis del continent.

Posicionament de Barcelona en rànquings internacionals

POL D'ACTIVITAT ECONÒMICA	
Índex d'innovació de les ciutats, a Europa / al món (2019)	4a/21a
Ciutats de futur en l'àmbit tecnològic a Europa (2020)	8a
Principals àrees urbanes del món en projectes d'inversió estrangera (2019)	7a
Índex de ciutats competitives a Europa / al món (2019)	9a/21a
Ciutats del món en organització de congressos i reunions internacionals	4a
SOSTENIBILITAT I QUALITAT DE VIDA	
Equilibri entre treball i vida personal al món (2019)	8a
Qualitat de vida (Mercer Consulting, 2019)	43a
Ciutats creatives i culturals (2019)	9a
Índex de ciutats sostenibles (2018)	28a
TURISME	
Destinacions de turisme internacional a Europa / al món (2019)	8a/36a
Creuers als principals ports d'Europa i la Mediterrània / del món (2019)	1a/4a
Pernoctacions de turistes internacionals a Europa (2018)	7a
CONeixEMENT	
Ciutats europees preferides per ubicar-hi una empresa emergent (2019)	3a
Ciutats més atractives per treballar per al talent digital (2019)	5a
Producció acadèmica científica a Europa / al món (2019)	5a/23a
Millors programes d'MBA, rànquing europeu/mundial (2020)	
IESE	4a/13a
ESADE	7a/24a

INFRAESTRUCTURES I COST VIDA	
Les deu primeres ciutats d'Europa (2018-2019) - Connectivitat	6a
Aeroports d'Europa per volum de passatgers (2019)	6a
Principals ports de contenidors del món (2020)	53a
Ciutats del món amb cost de la vida més alt (Mercer Consulting, 2019)	91a

Font: Elaboració del Departament d'Estudis d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de diversos informes i rànquings internacionals elaborats per fonts de reconegut prestigi.

Pel que fa al **turisme**, Barcelona continua molt ben posicionada com a ciutat líder d'atracció de visitants, tant a escala europea com internacional. Segons *Euromonitor International*, l'any 2019 és la 31a ciutat més visitada per turistes internacionals de 100 ciutats del món, i la 8a més visitada de les ciutats europees. Quant a al turisme de negocis, el 2019 Barcelona ocupa la quarta posició al món en nombre de congressos internacionals organitzats i la primera en persones participants, segons l'informe de l'International Congress and Convention Association (ICCA). Respecte a les infraestructures d'accés a la ciutat, l'aeroport de Barcelona és el sisè d'Europa en nombre de persones passatgeres el 2019, i la ciutat té el primer port base per a creuers d'Europa i de la Mediterrània, que se situa com el quart del món l'any 2019.

Finalment, pel que fa al **cost de la vida**, segons l'estudi anual elaborat per Mercer Consulting, la ciutat se situa en la posició 91 l'any 2019, de manera que s'observa una moderació dels preus a Barcelona en comparació amb altres ciutats del món, amb un depreciació de l'euro respecte al dòlar. Tanmateix, si es compara amb altres ciutats europees de la zona euro, Barcelona manté la catorzena posició per tercer any consecutiu.

IMPACTE MACROECONÒMIC DE LA CRISI DE LA COVID, ANY 2020

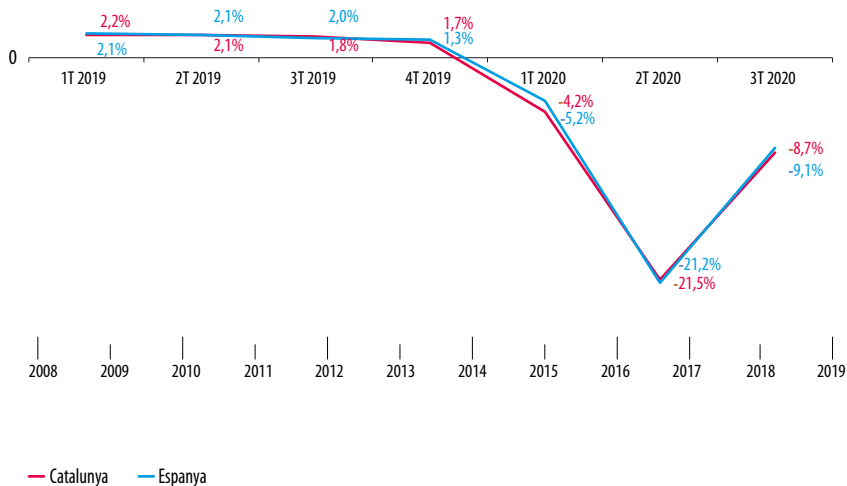
Els indicadors macroeconòmics del primer semestre del 2020 palesen una forta caiguda de l'activitat econòmica mundial derivada de la pandèmia de la covid-19; aquesta caiguda suposa la crisi econòmica més gran des de la Gran Depressió del 1929 i incrementarà els nivells de pobresa i desigualtat a escala global. La recessió ha estat generalitzada a les principals àrees geogràfiques, amb especial afectació a la Unió Europea, i el procés de recuperació estarà condicionat per l'evolució de la crisi sanitària i l'eficàcia de les polítiques expansives orientades a preservar els llocs de treball i el teixit productiu, en un entorn d'elevada incertesa. En aquest context, el mes d'octubre el Fons Monetari Internacional (FMI) va moderar les previsions de contracció de l'economia global fins al -4,4% per al 2020 i va preveure una recuperació gradual de l'activitat que situava el creixement del PIB en un 5,2% l'any 2021.

L'activitat a la Unió Europea segueix aquestes tendències i registra un descens del PIB del -3,9% el tercer trimestre del 2020. Les grans economies de l'eurozona acusen amb especial força l'impacte de la pandèmia, ateses l'afectació epidemiològica i la seva especialització productiva, mentre que la caiguda dels índexs de confiança i el Brexit frenen la recuperació. En aquest context, l'FMI preveu una reducció interanual del PIB de l'eurozona del -8,3% l'any 2019 —suavitza així la seva previsió anterior per la millora de l'evolució durant l'estiu i el pla de rescat acordat—, i un increment del 5,2% per al 2020.

L'economia espanyola va entrar en recessió el segon trimestre de 2020 i va repuntar amb força el tercer, amb variacions trimestrals del PIB del -17,8% i el 16,7%, respectivament. Tot i aquest rebot positiu, l'evolució de l'activitat palesa amb intensitat l'impacte la pandèmia, i el tercer trimestre del 2020 la caiguda interanual del PIB espanyol (-8,7%) duplica la de l'eurozona (-4,3%). Tots els components de la demanda interna presenten una evolució descendent, amb l'única excepció del consum públic, i tant el consum de les llars com la inversió assoleixen caigudes interanuals de dos dígitos, mentre que l'aportació del saldo exterior (-0,9%) respon a una reducció de les exportacions que supera la de les importacions. En aquest context, les previsions de l'octubre de l'FMI indiquen que l'economia espanyola tancarà l'any amb un descens del PIB del -12,8%, el més acusat de les economies avançades, i que el 2021 creixerà a bon ritme (+7,2%), tot i que sense arribar a recuperar els nivells del 2019.

D'altra banda, el tercer trimestre del 2020 l'economia catalana registra un fort creixement trimestral (+15,7 %) per la reobertura de gran part de l'activitat econòmica, després de la intensa contracció que va experimentar els dos trimestres anteriors. En termes interanuals, però, el PIB continua registrant valors força inferiors als de l'any anterior, amb un descens d'un -9,1 %, si bé la caiguda es modera molt en comparació amb la davallada històrica del -21,2 % del segon trimestre. Aquest resultat es deriva principalment de la forta contracció dels indicadors de demanda interna, que, segons els indicadors avançats, s'havia de suavitzar notablement en el tercer trimestre, i també cal afegir-hi un comportament negatiu del saldo exterior.

Taxa de creixement interanual del PIB (%) (Corregit d'estacionalitat)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de les dades de l'Idescat i l'INE.

Per grans sectors, en el tercer trimestre del 2020 el descens més acusat del VAB correspon als serveis (-9,3% interanual), seguit de la indústria (-8,2%) i la construcció (-7,6%); totes aquestes dades mostren la moderació de la contracció de l'activitat amb relació al segon trimestre.

L'evolució recent de l'economia barcelonina —igual com la dels àmbits territorials de referència— mostra una forta caiguda dels principals indicadors d'activitat, i el PIB de Barcelona assoleix una reducció interanual del -19,8% en el segon trimestre del 2020, després de mantenir una evolució positiva durant el període 2014-2019. El gran sector amb una caiguda més intensa de l'activitat és la construcció (-26,1%), però també són rellevants les reduccions de la indústria (-18,8%) i els serveis (-19,2%); en aquest últim sector, destaca l'esfondrament del comerç, el transport i l'hostaleria (a l'entorn del -30%).

Segons els escenaris estimats per l'Oficina Municipal de Dades, per al conjunt del 2020, l'efecte de la pandèmia pot suposar un decreixement d'entre el -9,5% i el -11,4% del PIB de Barcelona. Les activitats més afectades són la construcció i les branques del comerç i l'hostaleria, en els dos casos amb reduccions que poden ser superiors al -15% respecte al 2019, mentre que l'Administració pública i els serveis col·lectius de sanitat, educació i serveis socials mostren el comportament més moderat.

Producte interior brut de Barcelona, evolució i previsió per al 2020

(Taxes interanuals en volum)

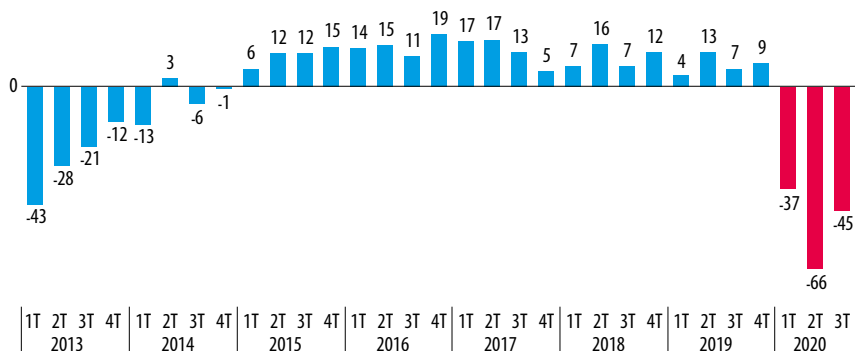
	Evolució del 2020		Previsió 2020	
	1T	2T	Impacte	Impacte
			Moderat	Intens
PIB	-3,7	-19,8	-9,5	-11,4
Agricultura	-2,4	-1,9	-	-
Indústria	-4,2	-18,8	-9,9	11,7
Construcció	-8,8	-26,1	-15,6	-17,9
Serveis	-3,4	-19,2	-8,9	-10,8
Comerç, hostaleria, transport, informació i comunicacions	-5,2	-27,2	-15,2	-16,9
Financeres, immobiliàries, professionals i tècniques	-2,4	-19,0	-7,0	-9,7
Administració pública, educació, sanitat, serveis socials i personals	-1,8	-6,1	-2,1	-3,3
PIB intertrimestral	-5,3	-16,2	-	-

Font: Departament d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Així mateix, segons l'enquesta de clima empresarial que elaboren l'Idescat i la Cambra de Comerç de Barcelona, per primera vegada des del 2014 la marxa dels negocis a l'Àrea Metropolitana de Barcelona mostra una evolució negativa els tres primers trimestres del 2020.

Gràfic 33. Evolució per trimestres de la marxa dels negocis a l'AMB

(saldo de respostes, en %)

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat.

INDICADORS D'INTERNACIONALITZACIÓ

La pandèmia ha afectat el conjunt de l'economia mundial i ha impactat amb força en els indicadors d'internacionalització de l'economia de Barcelona, que des del 2010 havien tingut un paper clau com a motor de l'activitat. Així, després del bon comportament de les exportacions de la província de Barcelona el 2019, en què es registra un nou rècord històric de 57.163,2 milions d'euros i es tanca així una dècada de creixement ininterromput que suposa un augment del 76% del seu valor nominal, entre el gener i l'agost del 2020 experimenten un descens interanual del -16,7% en un context de contracció del comerç internacional.

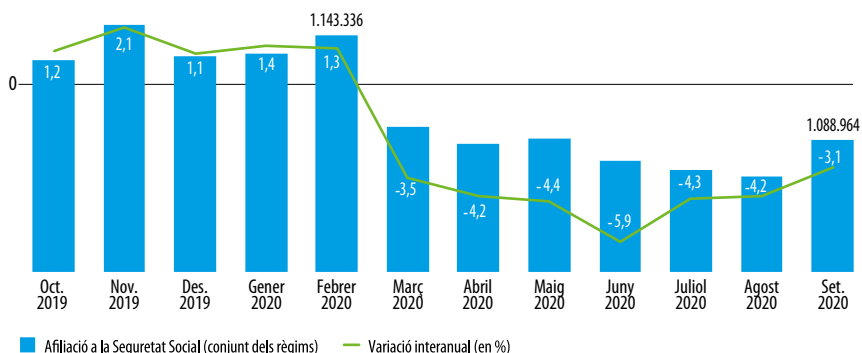
De tota manera, la demarcació barcelonina continua encapçalant el rànquing d'exportacions a l'Estat espanyol (19,3% del total), amb un lideratge encara més clar en les vendes a l'exterior de béns amb un contingut tecnològic alt i mitjà-alt.

El turisme és el sector estratègic de la ciutat més afectat per l'impacte de la pandèmia, i el setembre del 2020 experimenta una caiguda interanual del nombre acumulat de visitants superior al -70%, tant dels que s'allotgen en hotels com dels que ho fan en habitatges d'ús turístic. Així mateix, del gener al setembre el nombre de persones passatgeres a l'aeroport se situa en 11,1 milions, un valor inferior en un -72,6% al del mateix període de l'any 2019.

MERCAT DE TREBALL

Pel que fa als indicadors laborals, després d'un 2019 positiu, però amb una clara tendència a la desacceleració, la pandèmia de la covid ha tingut un fort impacte en el mercat de treball a partir del març, amb períodes de paràlització total o parcial d'algunes activitats i la incertesa pròpia de la seva evolució. Així, Barcelona té menys d'1,1 milions de llocs de treball, i tanca el setembre del 2020 amb 1.088.964 persones afiliades al conjunt de règims de la Seguretat Social —35.000 menys que l'any anterior—, amb una reducció del -3,1% en termes percentuals i un comportament més estable del treball autònom (-0,3%). La disminució interanual del conjunt de l'afiliació a la ciutat de Barcelona (-3,1%) és lleugerament superior a la que experimenten Catalunya i Espanya (-2,8% i -2,0%, respectivament).

Gràfic 34. Evolució de l'afiliació a la Seguretat Social* i variació interanual (%) per mesos a Barcelona

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

Segons les previsions de la Diputació de Barcelona,³ la ciutat tancaria el conjunt del 2020 amb la pèrdua neta d'uns 75.000 llocs de treball (-6,8%), una tendència que afecta la major part de les activitats. En aquest context de caiguda generalitzada de l'ocupació, encapçalada per l'hostaleria, els serveis a les empreses i el comerç, cal destacar l'augment de llocs de treball previst a la salut, els serveis socials, els serveis financers i les TIC, que atorga als sectors tecnològic i de salut i cures un paper clau en el procés de recuperació.

El tercer trimestre del 2020, **la taxa d'atur de la població de 16 a 64 anys se situa en el 13% a Barcelona, de manera que es manté per sota de les de Catalunya (13,3%) i Espanya (16,4%)**. Es tracta del valor més elevat d'aquest indicador des del 2016 i situa la taxa de la ciutat 5,6 punts per sobre de la de l'eurozona (7,4%). Pel que fa a l'atur registrat, se situa en 92.446 persones a finals d'octubre, i supera el llindar de 90.000 persones per sisè mes consecutiu, després d'incrementar-se en 23.440 persones (34%) en el darrer any.

EMPRESSES

L'impacte de la crisi del covid-19 sobre el teixit empresarial també ha estat molt significatiu. El nombre d'empreses amb assalariats baixa un -8,6% en el darrer any (6.442 empreses menys), i experimenta descensos de dos dígitos en branques tan diverses com la informació i les comunicacions, els serveis a les empreses, la indústria manufacturera i l'educació. Cal tenir present que el gruix de la reducció es concentra en les empreses d'un

3 DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2020), *Les activitats econòmiques dels sistemes territorials de la província de Barcelona: evolució i impacte de la covid-19*.

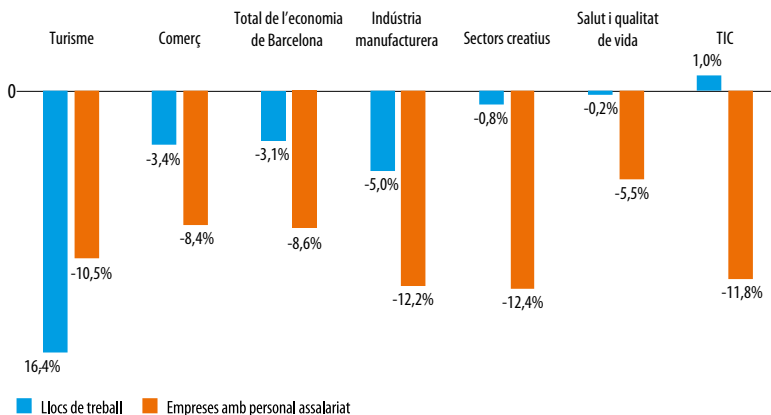
a cinc treballadors/ores (que baixen en un -9,5%), i que part de les empreses afectades pot tornar a obrir si les polítiques econòmiques ho afavoreixen.

D'altra banda, l'evolució de la pandèmia repercuteix de manera directa en l'activitat emprenedora, i en el conjunt dels vuit primers mesos de l'any la constitució de societats mercantils es redueix en un -27,4% a la ciutat —l'any 2019 va augmentar un 4,8%—.

SECTORS ESTRATÈGICS

L'evolució de l'ocupació als sectors estratègics de l'economia de Barcelona a partir de la crisi de la covid-19 mostra un impacte significatiu en termes de **llocs de treball** amb diferències rellevants de comportament. Així, mentre que en el de **les TIC augmenten els llocs de treball** (amb una variació interanual d'un +1,0% el tercer trimestre del 2020) i en el de **la salut i la qualitat de vida es manté l'ocupació pràcticament estable** (-0,2%), **el turisme és el sector més afectat per l'impacte de la pandèmia**, amb una caiguda interanual de l'ocupació del -16,4%, **seguit de sectors amb percentatges més moderats, com la indústria manufacturera** (-5,0%) i **el comerç** (-3,4%) —tots per sota de la mitjana de Barcelona, que és -3,1%— i els **sectors creatius** (-0,8%). En el cas d'aquest últim àmbit, el descens interanual de l'ocupació en els sectors creatius tradicionals (-3,4%) contrasta amb l'increment dels no tradicionals (+1,5%), més associats als formats digitals (videojocs, edició digital, etc.).

Variació interanual dels llocs de treball* i del nombre d'empreses ** en els sectors estratègics de Barcelona, 3r trim. 2020-2019 (en %)

* Afiliació al règim general i al d'autònoms.

** Centres de cotització de la Seguretat Social.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal

Pel que fa al **nombre d'empreses amb personal assalariat**, s'observa una reducció interanual significativa del teixit empresarial a tots els sectors estratègics, amb **caigudes interanuals superiors a la mitjana de la ciutat (-8,6%) als sectors creatius (-12,4%), la indústria manufacturera (-12,2%), les TIC (-11,8%) i el turisme (-10,5%)**, mentre que els descensos del **comerç (-8,4%) i la salut i qualitat de vida (-5,5%)** queden per sota d'aquesta mitjana, però també són rellevants.

2

MERCAT DE TREBALL

TRETS RELLEVANTS. **Desembre 2019 - setembre 2020**

Segons les dades de l'EPA, en el quart trimestre del 2019 a Barcelona s'observava un increment de la població activa (gairebé un 2%); aquest augment es registrava sobretot per la població ocupada, que creixia un 3,9%, mentre que la població aturada es reduïa un 15,3%. La comparativa amb Catalunya i Espanya mostra que la ciutat es l'àmbit on més augmentava la població activa i ocupada i també és on l'atur evoluciona millor.

La situació nou mesos després és radicalment diferent. El fort impacte negatiu que la crisi de la covid-19 està tenint sobre el mercat laboral de la ciutat es fa palès en les dades de l'EPA del segon i tercer trimestre. Així, en el segon trimestre del 2020 s'observaven baixades interanuals del 6,6% de la població activa i del 8,1% de la població ocupada, així com un increment de la població aturada del 7,3%. Aquest increment és especialment intens en el grup de persones que fa menys de tres mesos que estan aturades, ja que és el més afectat per l'impacte de la pandèmia (creix un 86% de juny del 2019 a juny del 2020). En el tercer trimestre la situació mostra una certa contenció pel que fa al descens de la població activa (reducció interanual de només el 0,7%) i la població ocupada (baixada d'un 4,4%); en canvi, l'atur es dispara i registra un increment del 35% a causa de l'augment del nombre de persones que fa entre tres mesos i un any que són a l'atur, un grup que creix un 83,7%.

La comparativa amb Catalunya i Espanya mostra que la ciutat és l'àmbit on la població ocupada registra una reducció interanual més important en el tercer trimestre de l'any, però també on la baixada de la població activa és menor. Quant a l'atur estimat, Barcelona és l'àmbit on pitjor evoluciona la població aturada, amb un increment que supera en gairebé 20 punts la mitjana estatal (en el segon trimestre aquest diferencial era de només 3 punts).

Aquesta situació té unes conseqüències lògiques sobre l'atur registrat: segons el SOC, a Barcelona, el desembre del 2019, l'atur registrat havia baixat interanualment un 0,4% (la reducció menys intensa dels darrers anys i inferior a les reduccions mitjanes d'Espanya i Catalunya); aquesta baixada lleu marcava un canvi en la tendència de reduccions interanuals de l'atur que havia començat a mitjans de l'any 2013, ja que el gener del 2020 s'observa un lleuger repunt de l'atur, que es confirma el febrer del mateix any. Es tractava d'increments minsos, però que mostraven una certa incertesa del mercat. Però el pitjor encara no havia arribat. Al març l'atur va augmentar un 7,3%; paral·lelament la contractació es va desplomar, ja que es va reduir un 35%, i hi va haver una reducció del 3,5% de l'afiliació. A partir de l'abril la situació es va agreujar encara més, ja que el ritme d'increment interanual de l'atur es va intensificar, fins que l'atur registrat va arribar al 41% al juny. En els mesos de juliol, agost i setembre aquestes pujades es van estabilitzar, i fins i tot es van temperar, però les taxes registrades encara eren preocupants, ja que se situaven al voltant del 35%. A més, a Barcelona l'atur registrat va evolucionar pitjor que a Catalunya i Espanya, fet que indica que els efectes negatius de la crisi són més intensos a la ciutat.

S'observa el mateix fenomen en la contractació registrada i l'afiliació, ja que a partir de l'abril registren dades que evidencien el fort impacte de la crisi sobre el mercat laboral, un impacte més intens del que s'observa a Catalunya i Espanya. El desembre del 2019 Barcelona presentava increments en la contractació anual i en l'afiliació a la Seguretat Social (1,1%, en aquest darrer cas), però el setembre del 2020 es registren reduccions en totes dues; unes reduccions especialment intenses en el capítol de contractació anual.

La contractació anual acumulada registrada cau un 47% en aquests nou mesos respecte al mateix període de l'any anterior, una reducció que es concentra lògicament en els sis darrers mesos. Així, entre l'abril i el juny la contractació registrada va caure més d'un 60% respecte a la del mateix període de l'any anterior, mentre que entre juliol i setembre la reducció gira entorn del 48-50%.

L'afiliació també presenta baixades interanuals des del març, amb taxes que es mouen entre el 3,1% registrat al setembre i el 6% registrat al juny.

Dades principals del mercat de treball, setembre del 2020

Segons l'EPA, 3r trimestre del 2020				Segons registres administratius, setembre del 2020			
	Total	Variació 2019-2020	Variació 2008-2020		Total	Variació 2019-2020	Variació 2008-2020
Població activa, en milers				Afiliació a la Seguretat Social			
Barcelona	827,9	-0,7%	-2,6%	Barcelona	1.089.993	-3,1%	1,0%
Catalunya	3.830,5	-1,4%	-2,6%	Catalunya	3.341.309	-2,8%	-0,3%
Espanya	22.899,8	-0,8%	-1,1%	Espanya	18.843.729	-2,0%	0,0%
Població ocupada, en milers				Contractació anual acumulada			
Barcelona	722,3	-4,4%	-8,0%	Barcelona	478.961	-46,9%	-29,4%
Catalunya	3.323,9	-4,0%	-7,3%	Catalunya	1.643.244	-35,1%	-16,7%
Espanya	19.176,9	-3,5%	-6,7%	Espanya	11.586.747	-31,0%	-9,0%
Població aturada en milers				Atur registrat			
Barcelona	105,6	35,0%	62,7%	Barcelona	91.282	35,0%	39,7%
Catalunya	506,6	20,0%	46,4%	Catalunya	478.201	28,3%	35,0%
Espanya	3.722,9	15,8%	43,1%	Espanya	3.776.485	22,6%	43,8%

POBLACIÓ SEGONS CENS

Segons la lectura del padró d'habitants, el mes de gener de 2020 Barcelona tenia una població total de 1.666.530 habitants, un 1% més que l'any anterior. És el cinquè any consecutiu d'increment de població, tot i que amb percentatges modestos. Tanmateix, han estat suficients per aconseguir que la ciutat superi el nivell de població del 2008 en un 2,4%, si es té en compte tot el període 2008-2020.

Quant a la població en edat de treballar, el 2019, dotze anys després de l'inici de la crisi, la ciutat no havia aconseguit recuperar al nivell de població de 16 a 64 anys que tenia el 2008, ja que en aquest període havia perdut un 1,2% del total. En canvi, l'any 2020 s'ha aconseguit registrar i superar aquell nivell, ja que del 2008 al 2020 aquest grup de població s'incrementa un 0,2%. La caiguda del nivell d'aquesta població que es va observar en el període inicial de la crisi, del 2008 al 2013, es va començar a revertir a partir del 2014, fins que l'any 2020 s'ha superat el nivell del 2008. Caldrà observar quin impacte tindrà la crisi de la covid-19 sobre la població quan es tinguin les dades del padró de l'any 2021. Aquesta evolució de la població en edat de treballar ha implicat la reducció del pes d'aquest sector de la població sobre el total: si l'any 2008 el 67,2% de la població tenia entre 16 i 64 anys, l'any 2020 aquest percentatge havia baixat fins al 65,7%. Les dones predominen en aquest grup de població, i a més de manera creixent, ja que el seu pes passa del 50,5% del 2008 al 51,1% dels anys 2019 i 2020.

Tota la població de 16 a 64 anys que perd Barcelona en el període de la crisi és població activa: es redueix en el període 2008-2019 un 2,1%, un percentatge que puja fins al 4% en el període 2008-2020. I aquesta baixada es manté en el temps, ja que la ciutat perd població activa tant en la primera etapa de la crisi i la més dura, que és el període 2008-2013, com en la segona etapa, que va del 2013 al 2020, i és un període de recuperació segons bona part dels indicadors econòmics i demogràfics, ja que fins i tot es registra un augment de la població de 16 a 64 anys; ara bé, això no sembla afectar la població activa, que manté l'evolució a la baixa.

Població de la ciutat, en milers

	2008	2018	2019	2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019	Variació 2019-2020
Població total segons el padró	1.628,1	1.628,9	1.650,4	1.666,5	1,3%	1,4%	-0,9%	2,2%	1,0%
Població de 16 a 64 anys segons el padró	1.093,4	1.060,4	1.080,0	1.095,5	1,9%	-1,2%	-3,2%	2,1%	1,4%
Població activa	843,3	803,7	826,0	809,9	2,8%	-2,1%	-1,9%	-0,2%	-1,9%

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Nota: Fins al 2015, les lectures del padró d'habitants són del mes de juny de cada any. A partir del 2016, són de l'1 de gener. Les xifres de l'EPA són mitjanes anuals.

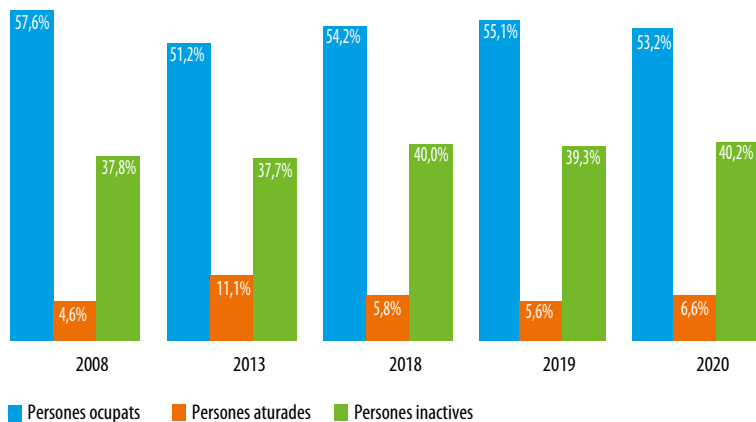
POBLACIÓ INACTIVA SEGONS L'EPA

Segons l'EPA, de mitjana anual la ciutat tenia 534.000 persones inactives l'any 2019, un 39,3% de la població de més de 15 anys. Hi destaca la importància dels pensionistes, ja que gairebé una de cada quatre persones de 16 anys o més pertany a aquest col·lectiu. Segons l'EPA, la població inactiva el 2020 registra de mitjana 544.100 persones, quasi un 2% més que al 2019. En un context de cert estancament poblacional a Barcelona, l'EPA ens indica que la població inactiva augmenta a la ciutat un 4% en el període 2008-2019 (un 6% en el període 2008-2020), un increment que és més accentuat a partir de l'any 2014.

Per tant, la població en edat de treballar —de 16 a 64 anys— que perd Barcelona es concentra en el col·lectiu de les que volen entrar al mercat de treball (població activa), perquè, en canvi, la població inactiva s'incrementa al llarg de les crisis, tant en la del 2008 com en la del 2020.

La crisi del 2008 havia fet canviar l'estructura ocupacional de la ciutat al llarg del període 2008-2019, ja que el pes de la població ocupada sobre la població major de 15 anys havia perdut 2,5 punts, mentre que havia crescut el pes de la població aturada i, sobretot, de la inactiva, que havia augmentat 1,5 punts. La crisi de la covid-19 ha accentuat aquesta tendència, perquè l'any 2020 la població inactiva ja representa el 40,2% de la població, quasi un punt més que un any abans. El 2020 també s'incrementa el pes de la població aturada en el darrer any, que passa del 5,6% al 6,6%. Aquests increments es produeixen a costa de la població ocupada, ja que l'any 2020 representa el 53,2% de la població, mentre que el 2019 en representava el 55,1%. S'ha de ressaltar que la caiguda de l'ocupació en el període 2008-2013 es tradueix en un augment important del pes de la població aturada, ja que la població inactiva es manté estable. És evident que en la primera fase de la crisi les persones ocupades que perden la feina es mantenen dins del mercat de treball com a població aturada. Però a partir del 2014 s'observa una reducció del pes de l'atur, que es reparteix entre les persones que troben una ocupació (la majoria) i les que surten del mercat laboral per formar part de la població inactiva.

Distribució de la població segons l'EPA; mitjanes anuals

Al llarg del període 2008-2019 es produeixen canvis en la composició interna de la població inactiva. S'hi observen increments en pràcticament tots els grups, especialment el de les persones amb incapacitats reconegudes (que es dispara en el període 2008-2013), el d'estudiants i el de pensionistes, que són el col·lectiu principal. L'únic grup que es redueix, i molt notablement (30%), és el de persones que fan feines de la llar, probablement dones que davant de situacions d'atur a casa seva es veuen obligades a entrar en el mercat de treball i convertir-se en població activa; una situació que és especialment evident al principi de la crisi però que es manté, amb menys intensitat, posteriorment. La crisi de la covid-19 del 2020 ha provocat augments de la població que declara fer feines de la llar (s'incrementa un 13% entre el 2019 i el 2020), mentre que el nombre de pensionistes es manté força estable. En canvi, es redueixen tant el nombre d'estudiants (8,2%) com el de persones que declaren una incapacitat (8,1%).

POBLACIÓ ACTIVA

Barcelona va perdre un 2,1% de la població activa durant el període 2008-2019, malgrat l'augment de l'any 2019, en què se'n va registrar un 2,8% més que l'any 2018. D'altra banda, l'any 2020 torna a mostrar una davallada important de la població activa, que cau un 1,9% respecte al 2019 i fa que la reducció acumulada en el període 2008-2020 sigui del 4%. Si la pèrdua de població activa a la ciutat durant la crisi del 2008 va afectar només els homes, que van perdre quasi un 7% de la població activa al llarg d'aquest període (la població activa femenina es va incrementar un 3,6%), la caiguda que s'observa el 2020 és més intensa en les dones, que perden un 2,6% de la població activa, mentre que en els homes es redueix un 1,3%.

El perfil de la persona activa, tant l'any 2019 com el 2020, és el d'un home d'entre 25 i 54 anys, de nacionalitat espanyola i molt majoritàriament amb estudis superiors; aquest últim factor és el més característic i propi de la ciutat en comparació amb altres àmbits territorials.

Perfil de la població activa a Barcelona; mitjanes anuals

Perfil del 2019			
Homes	421,9	Nacionalitat espanyola	653,0
% sobre el total de població activa	51,1%	% sobre el total de població activa	79,1%
De 25 a 54 anys	632,0	Educació superior	522,3
% sobre el total de població activa	76,5%	% sobre el total de població activa	63,2%

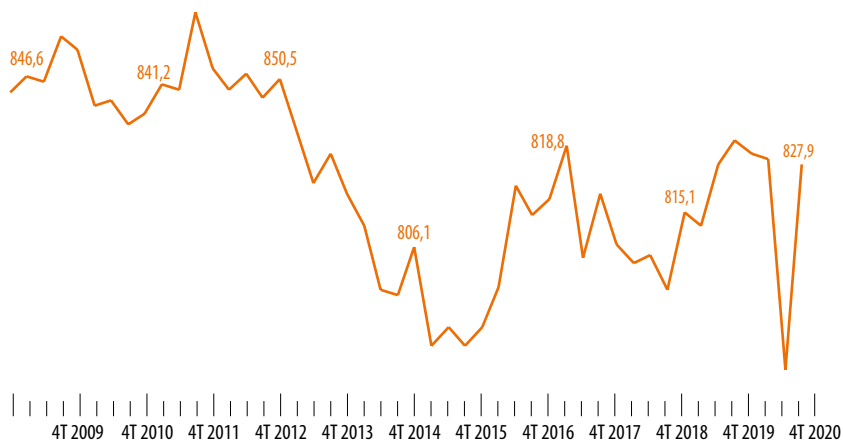
Perfil del 2020			
Homes	416,5	Nacionalitat espanyola	635,0
% sobre el total de població activa	51,4%	% sobre el total de població activa	78,4%
De 25 a 54 anys	604,9	Educació superior	499,3
% sobre el total de població activa	74,7%	% sobre el total de població activa	61,7%

L'evolució anual durant la primera crisi, la de l'any 2008, mostra que la reducció de la població activa no es va produir immediatament després de l'esclat de la crisi, sinó que és producte d'un evident desànim posterior. Des del 2008 fins a principis de l'any 2012 no es comença a reduir la població activa, en un període en què la caiguda de l'ocupació es tradueix en forts augments de l'atur i no en l'abandonament del mercat laboral. No obstant això, a partir de l'any 2012 i fins a l'any 2015 la població activa cau amb molta intensitat, tant per raons demogràfiques com de desconfiança en la recuperació econòmica del territori. En el període 2016-2019 es va produir una certa recuperació, en què es van alternar les reduccions de la població activa, com la de l'any 2018, amb els augments, com el del 2019. Els primers nou mesos de l'any 2020 trenquen aquesta recuperació, a conseqüència de la crisi que va esclatar al març.

La reducció de població activa a Barcelona durant la crisi del 2008 es deu a la pèrdua de població ocupada. Malgrat l'increment del darrer any, la ciutat perd el 4% de l'ocupació entre el 2008 i el 2019, una reducció que se sol materialitzar més amb la sortida del mercat de treball que a continuar-hi mitjançant l'augment de l'atur.

Dit d'una altra manera, davant la pèrdua del lloc de treball, la població que abans era ocupada amb el temps es va decantar més per abandonar el mercat de treball (jubilar-se, tornar als estudis, anar-se'n de la ciutat) que per mantenir-se en espera de trobar feina formant part de la borsa de persones aturades, ja que de les 31.500 persones que van perdre l'ocupació al llarg d'aquest període, 17.300 van sortir del mercat laboral i 14.200 van incrementar el gruix de persones en atur.

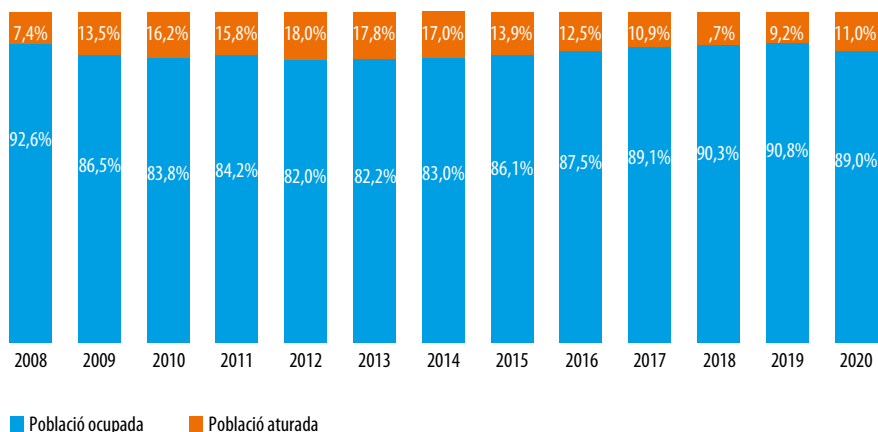
Evolució de la població activa, 2002-2020 (en milers)

Aquesta evolució negativa de la població activa ha fet caure la taxa d'activitat a la ciutat, entesa com el percentatge de població activa sobre la població de 16 anys o més. En el quart trimestre del 2008 la taxa d'activitat de Barcelona era del 62,1, mentre que en el mateix període del 2019 era del 60,8, i en el tercer trimestre del 2020, del 61. És evident que aquesta reducció es deu bàsicament a la caiguda de l'ocupació esmentada, com demostra el fet que la taxa d'ocupació (percentatge de població ocupada sobre la població de 16 anys o més) hagi caigut a la ciutat del 57,1 que va registrar el 2008 al 55,7 del 2019, i que encara hagi baixat amb més intensitat en el tercer trimestre del 2020, en què ha arribat fins al 53,3.

La reducció del total de persones ocupades i l'increment de les aturades han suposat un canvi evident en l'estructura de la població activa al llarg del període de la crisi. La població aturada representava el 7,4% de la població activa l'any 2008, un pes que va anar augmentant progressivament durant la primera fase de la crisi, fins a arribar al 18% l'any 2012. A partir d'aquest moment, s'ha anat reduint fins al 9,2% de l'any 2019. Com és lògic, l'impacte de la crisi del 2020 ha trencat bruscament aquesta tendència, i ha fet que el pes de la població aturada augmenti respecte al de la població activa en 1,8 punts: el 2020, l'11% de la població activa està aturada.

Distribució de la població activa entre persones ocupades i aturades; % sobre el total de població activa (mitjanes anuals)

L'anàlisi comparativa de les mitjanes anuals de població activa es pot fer prenent com a referència diferents aspectes, que s'estudien a continuació.

Per sexe

La distribució de la població activa entre dones i homes ha anat canviant força al llarg del període 2008-2019. A l'inici del període, la població activa era majoritàriament masculina, ja que els homes eren gairebé el 54% del total. La primera fase de la crisi va canviar aquesta situació, i gradualment la presència de la població femenina va augmentar fins a estar lleugerament per sobre de la masculina entre el 2014 i el 2016. No obstant això, una vegada la situació econòmica comença a canviar de signe, s'observa un increment progressiu del pes de la població activa masculina, que a partir de l'any 2018 torna a ser majoritària, i el 2019 arriba a ser el 51,1% del total. Aquesta tendència es manté i s'accentua durant els primers nou mesos de l'any 2020, ja que el pes de la població masculina puja fins al 51,4%.

A la primera fase de la crisi, fins al 2013, la població activa masculina va caure un 6,6%, mentre que la femenina va augmentar un 3,6%. En canvi, coincidint amb els primers símptomes de la recuperació, l'evolució de la població activa masculina va millorar i es va igualar amb l'evolució de la població activa femenina. Malgrat la reducció més gran de població activa femenina que s'observa l'any 2020, en el conjunt del període 2008-2020 és evident que la caiguda de la població activa es concentra en els homes, ja que perden un 8% de la població activa, mentre que en les dones encara puja un 0,8%.

Evolució de la població activa per sexe a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Homes	2,0%	-6,9%	-6,6%	-0,3%	-1,3%
Dones	3,6%	3,6%	3,6%	0,0%	-2,6%

Per edat

La població activa que més es redueix a Barcelona durant les crisis econòmiques és la més jove, tant en la de l'any 2008 com en la del 2020, una situació molt preocupant per al futur de la ciutat i per a les seves possibilitats d'articular una recuperació econòmica sostenible. A Barcelona, el nombre de persones actives de menys de 24 anys havia caigut més d'un 14% en el període 2008-2019, i un 8% més en el 2020, mentre que el grup de 25 a 54 anys s'ha reduït més moderadament. En canvi, el nombre de persones actives de 55 anys i més ha augmentat quasi un 31,4% en el període 2008-2020. Aquesta situació, que semblava que s'anava a revertir entre el 2017 i el 2019, es torna a accentuar el 2020. És evident que les crisis afecten molt més la població jove, com a mínim durant la primera fase.

Evolució de la població activa per edat a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
De 16 a 24 anys	7,7%	-14,2%	-9,7%	-5,0%	-7,9%
De 25 a 54 anys	2,3%	-4,7%	-2,1%	-2,7%	-4,3%
55 anys i més	3,1%	18,8%	3,3%	15,0%	10,6%

Per nacionalitat

La població activa estrangera va patir els efectes de la crisi econòmica amb molta més intensitat que la de nacionalitat espanyola en la primera fase de la crisi, però, en canvi, s'ha recuperat amb molta més força a partir de l'any 2013. Entre el 2008 i el 2019 la població activa creix un 1% en la població de nacionalitat estrangera i es redueix un 2,8% en la de nacionalitat espanyola. L'esclat de la crisi del 2020 ha intensificat aquesta tendència, i ja des de l'inici s'observa que la caiguda de població activa del 2020 se centra en les persones de nacionalitat espanyola, que perden un 2,7% d'actius. En canvi, en les persones de nacionalitat estrangera la població activa s'incrementa un 1,1%.

Evolució de la població activa per nacionalitat a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Nacionalitat espanyola	-0,1%	-2,8%	-0,1%	-2,7%	-2,7%
Nacionalitat estrangera	15,1%	1,0%	-8,9%	10,8%	1,1%

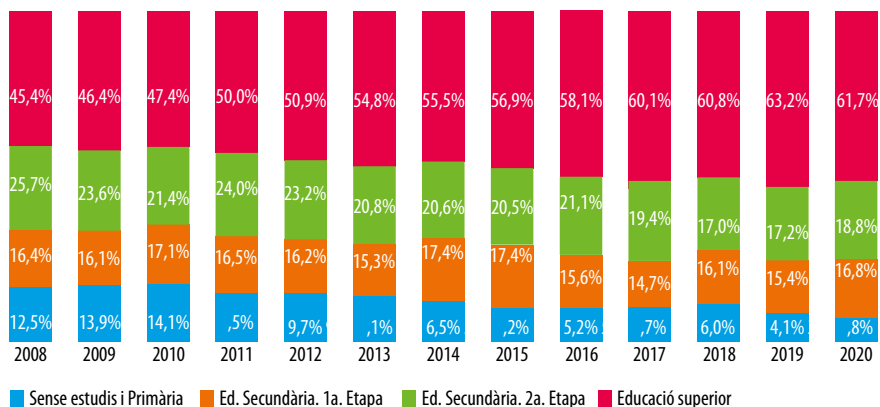
Per nivell formatiu

La població activa amb estudis superiors s'havia consolidat com el grup majoritari a la ciutat en el període 2008-2019: era l'única que havia crescut durant aquest període i representava més del 63% del total d'actius, mentre que l'any 2008 tenia un pes del 45,4%, un pes que havia anat creixent any rere any. L'any 2020, en canvi, el total d'actius amb educació superior es redueix un 4,4%. D'altra banda, el 2020 no canvia el fet que la caiguda més important sigui la del grup de persones que tenen com a màxim estudis primaris, que s'ha reduït un 79% des del 2008 i ja només representa el 2,8% dels actius el 2020, menys de la quarta part del que representava el 2008. L'únic grup en què s'incrementa la població activa tant l'any 2019 com el 2020 és en el de persones amb educació secundària de segona etapa.

Evolució de la població activa per nivell formatiu a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Sense estudis o amb primària	-30,0%	-68,0%	-28,5%	-55,1%	-34,2%
Educació secundària, primera etapa	-1,6%	-7,6%	-8,0%	0,4%	6,5%
Educació secundària, segona etapa	4,0%	-34,4%	-20,8%	-17,1%	7,2%
Educació superior	6,8%	36,5%	18,4%	15,2%	-4,4%

Estructura de la població activa a Barcelona, per nivell formatiu

POBLACIÓ OCUPADA

Per conèixer la població ocupada a la ciutat utilitzem tres fonts diferents: les estadístiques d'ocupació de l'EPA, el registre d'afiliats a la Seguretat Social i les xifres de contractació anual que proporciona el Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

A. Població ocupada segons l'EPA

Segons l'EPA, l'any 2019, la mitjana anual de població ocupada a Barcelona va ser de 749.700 persones, el 90,8% de la població activa de la ciutat. La mitjana dels tres primers trimestres del 2020 va caure a 720.900 persones. El perfil de la persona ocupada a la ciutat comparteix en gran manera les característiques generals de la població activa, tant l'any 2019 com el 2020. Es tracta d'un home de nacionalitat espanyola, d'entre 25 i 54 anys, que treballa com a assalariat al sector privat i té contracte indefinit. La diferència més rellevant entre la població ocupada i l'activa és el nivell educatiu: en l'ocupació, el pes de les persones amb educació superior és 2 punts superior al que els correspon segons la població activa. És a dir, les persones ocupades a la ciutat tenen un nivell educatiu més alt que la mitjana de la població activa, un fet que es manté invariable el 2020.

Perfil de la població ocupada a Barcelona

Perfil del 2019			
Homes % sobre el total de població ocupada	384,6 51,3%	Nacionalitat espanyola % sobre el total de població ocupada	596,8 79,6%
De 25 a 54 anys % sobre el total de població ocupada	578,9 77,2%	Educació superior % sobre el total de població ocupada	488,7 65,2%
Persones assalariades del sector privat % sobre el total de població ocupada	511,3 68,2%	Amb contracte indefinit % sobre el total de població ocupada	487,4 79,3%

Perfil del 2020			
Homes % sobre el total de població ocupada	366,5 50,8%	Nacionalitat espanyola % sobre el total de població ocupada	577,7 80,1%
De 25 a 54 anys % sobre el total de població ocupada	543,7 75,4%	Educació superior % sobre el total de població ocupada	458,5 63,6%
Persones assalariades del sector privat % sobre el total de població ocupada	496,6 68,9%	Amb contracte indefinit % sobre el total de població ocupada	481,8 81,8%

El 2019 la població ocupada va augmentar un 3,3%, 0,5 punts més que la població activa. En canvi, l'any 2020 la situació és la contrària: la població ocupada es redueix un 3,8%, el doble que la població activa. En el conjunt del període 2008-2019 s'observa una caiguda de la població ocupada quasi 2 punts superior a la pèrdua de població activa, mentre que si comptem el període 2008-2020 la caiguda de la població ocupada és del 7,7%, 3,7 punts més intensa que

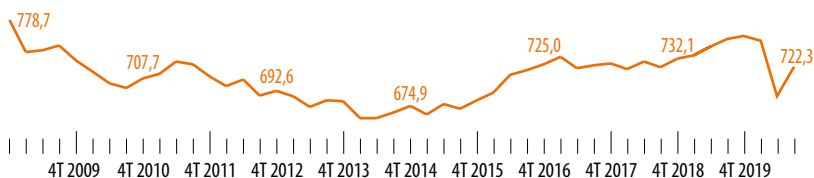
la de la població activa. Tal com s'ha comentat anteriorment, és evident que part de l'ocupació perduda es manté dins de la població activa però com a població aturada.

La ciutat perd població ocupada masculina al llarg de la crisi del 2008 (34.600 persones), però també guanya població ocupada femenina (3.100 persones), de manera que registra una pèrdua total de 31.500 persones. Aquesta reducció important de l'ocupació masculina es concentra en la primera fase de la crisi, la que va del 2008 al 2013, quan la pèrdua de llocs de treball ocupats per homes més que duplica la caiguda de l'ocupació femenina. En canvi, una vegada entrem en la segona etapa del període, marcada per l'aparició de certs indicis de recuperació, són els homes els que milloren la seva ocupació amb més intensitat, però sense compensar la caiguda anterior. En el conjunt del període, el pes de les dones en l'ocupació de la ciutat s'incrementa en 2,4 punts. Aquesta tendència s'ha intensificat encara més després de l'esclat de la crisi del 2020, ja que el darrer any l'ocupació masculina es redueix 1,8 punts més que la femenina. El 2020 les dones representen el 49,2% de l'ocupació, mentre que el 2019 tenien un pes del 48,7%.

Evolució de la població ocupada per sexe a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Total	3,3%	-4,0%	-12,9%	10,2%	-3,8%
Homes	2,5%	-8,2%	-17,8%	11,6%	-4,7%
Dones	4,2%	0,9%	-7,2%	8,7%	-2,9%

Evolució de la població ocupada a Barcelona, per trimestres

Anàlisi comparativa de les mitjanes anuals de població ocupada Per sector productiu

El sector serveis és l'únic que guanya ocupació al llarg del període 2008-2020, però molt lleugerament, només un 0,1%, quan el 2019 va registrar un increment del 3,4%. És evident que la caiguda del 3,3% del darrer any s'ha emportat pràcticament tot l'augment acumulat d'ocupació en el sector en el període 2008-2019. D'altra banda, del 2008 al 2020 la construcció ha perdut el 61% de l'ocupació, i malgrat que és cert que el gruix d'aquesta reducció es concentra

en el període 2008-2013, el de més contracció econòmica, s'observa que és l'únic sector que va continuar perdent ocupació quan la ciutat va començar a mostrar indicis de millora econòmica a partir del 2014.

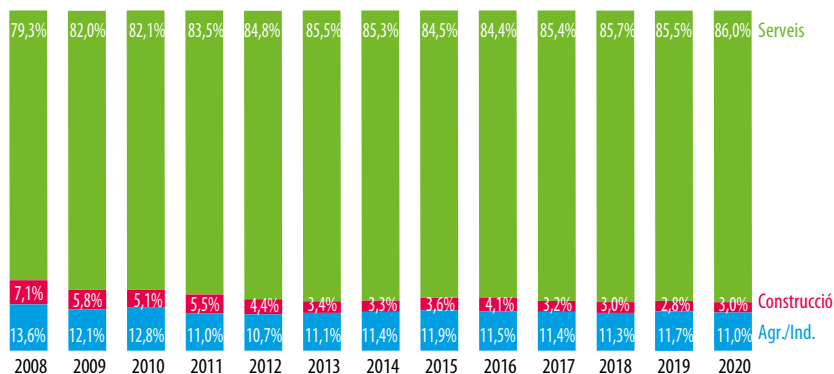
No obstant això, també és l'únic que registra un increment de l'ocupació l'any 2020. Finalment, la indústria és un sector que, si bé perd un 17% de població ocupada en el conjunt del període 2008-2019 (un 25% si comptem fins al 2020), mostra un comportament cíclic, ja que perd ocupació fins al 2013 i la recupera a partir d'aquest moment —fins i tot amb més intensitat que el sector serveis—, per finalment patir una reducció més intensa el 2020.

Evolució de la població ocupada per sectors productius a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Total	3,3%	-4,0%	-12,9%	10,2%	-3,8%
Agricultura i indústria	7,5%	-17,3%	-28,5%	15,6%	-9,6%
Construcció	-3,0%	-61,8%	-58,7%	-7,5%	2,0%
Serveis	3,0%	3,4%	-6,1%	10,2%	-3,3%

L'evolució de l'ocupació en aquest període ha intensificat la terciarització de l'economia de Barcelona, amb un increment del pes del sector serveis en l'estructura ocupacional de la ciutat, concentrat especialment en els primers anys de la crisi, fins al 2013, moment en què la ciutat va fer els ajustos corresponents en la seva estructura productiva. L'any 2008 poc més del 79% de la població ocupada treballava al sector serveis, mentre que l'any 2019 aquest percentatge puja fins al 85,5% i el 2020, fins al 86%. A l'altre extrem, la construcció ha perdut més de la meitat del seu pes en aquest període: l'any 2019 només un 2,8% de les persones ocupades treballen en la construcció, un percentatge que puja fins al 3% el 2020.

Evolució de l'ocupació per sectors, en % sobre el total (mitjanes anuals)

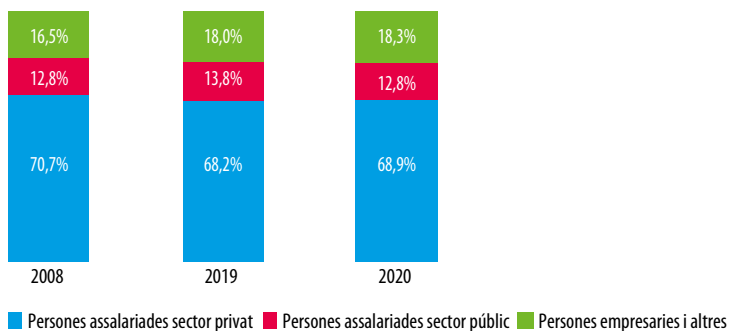
Si analitzem la població ocupada de Barcelona per branques d'activitat (CNAE-2009), observem que les que concentraven més ocupació l'any 2019, totes per sobre del 20% del total, eren les activitats financeres, immobiliàries, professionals, administratives i serveis auxiliars; les branques de comerç, reparacions i hoteleria, i la d'administració pública, educació i sanitat, que perd la seva posició com a activitat més important de la ciutat a partir de l'any 2018. La suma de les tres activitats, totes de serveis a les persones o a les empreses, i d'activitats lligades al turisme, suposa el 66% de l'ocupació de la ciutat.

La crisi del 2008 va impactar negativament sobre l'ocupació en totes les activitats lligades a la indústria i la construcció, però només en un tipus d'activitat del sector serveis: el conjunt d'activitats culturals, esportives i d'altres, que perd gairebé el 19% de la població ocupada des de l'any 2008. La crisi del 2020 ha impactat especialment en les activitats industrials, de transport i en el comerç i l'hoteleria. La construcció i les activitats d'informació i comunicacions són les úniques que pugen.

Per situació professional

El 82% de les persones ocupades de Barcelona l'any 2019 són assalariades, tant del sector privat com del sector públic, i el 18% són autònomes i empresàries. El 83,2% de les persones assalariades treballen al sector privat, mentre que el sector públic ocupa el 16,8% restant. L'any 2020 s'observa una reducció important de les persones assalariades al sector públic, ja que el seu pes sobre el total perd 1 punt, mentre que augmenta el pes de les persones assalariades al sector privat (0,7 punts) i el dels empresaris i altres (0,3 punts). Tant al llarg de la crisi del 2008 com de la recent del 2020 s'observa una pèrdua de pes de les persones assalariades, mentre que s'incrementa la importància dels autònoms i empresaris. A més, dins del grup d'assalariats es va produir un lleuger transvasament del sector privat al públic entre el 2008 i el 2019, una tendència que s'ha invertit el 2020.

Ocupació per situació professional (en % sobre el total d'ocupació)

En la primera etapa de la crisi hi ha una pèrdua d'ocupació tant de les persones assalariades del sector privat com dels autònoms i empresaris, precisament durant el període en què creix el nombre de persones assalariades del sector públic, fruit de la necessitat de combatre els efectes de la crisi amb polítiques públiques. Quan comença la recuperació es redueix lleugerament l'ocupació al sector públic i, en canvi, augmenta el nombre de llocs de treball al sector privat, amb molta més intensitat entre els autònoms i empresaris que entre les persones assalariades. El 2020 es redueix l'ocupació en totes les categories, però sobretot entre les persones assalariades del sector públic. En el conjunt del període 2008-2020 només els empresaris i altres han superat el nivell d'ocupació que tenien el 2008. Les persones assalariades del sector privat han perdut un 10% de l'ocupació i les del sector públic, un 7,8%.

Evolució de la població ocupada per situació professional a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Total	3,3%	-4,0%	-12,9%	10,2%	-3,8%
Persones assalariades del sector privat	3,2%	-7,4%	-16,0%	10,3%	-2,9%
Persones assalariades del sector públic	8,6%	3,2%	4,0%	-0,8%	-10,7%
Persones empresàries i altres	0,2%	4,7%	-12,7%	20,0%	-2,3%

De les 614.900 persones assalariades que hi ha de mitjana anual a Barcelona el 2019, un 79,3% tenen contracte indefinit i un 20,7%, contracte temporal. El 2020 la situació és lleugerament diferent: de les 589.100 persones assalariades, un 81,8% tenen contracte indefinit, 2,5 punts més que el 2019.

El fet que el 2020 la baixada de les persones assalariades amb contracte indefinit (un 1,2%), sigui força inferior a la caiguda de les persones assalariades amb contracte temporal (que baixen quasi un 16%) explica aquesta situació.

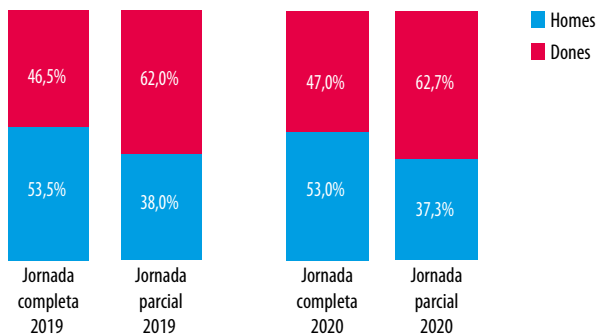
Si al llarg del període 2008-2019 el total de persones assalariades amb contracte indefinit havia caigut un 7% i les que tenien contracte temporal baixaven un 1%, quan ampliem el període fins al 2020 l'evolució és totalment diferent, ja que el grup amb contracte indefinit es redueix un 8% mentre que el col·lectiu amb contracte temporal es redueix un 16,8%. El comportament dels dos grups ha estat molt diferent al llarg d'aquest període, ja que al començament de la crisi la reducció va ser molt més intensa en les persones amb contracte temporal, cosa lògica tenint en compte que la contractació temporal s'adaptava a la baixada de producció amb més rapidesa que la contractació indefinida, que en qualsevol cas perdia en aquesta primera fase de la crisi un de cada deu llocs de treball. A partir del 2013, quan comença la recuperació, la contractació que més utilitzen les empreses és la temporal, fins al punt que creix un 27% entre l'any 2013 i el 2019. En canvi, el total de persones assalariades amb contracte indefinit creix modestament (només un 4%) malgrat aquesta recuperació econòmica. La crisi del 2020 torna a repetir aquest esquema, ja que el primer impacte es concentra entre les persones assalariades amb contracte temporal.

Per tipus de jornada

El 86% de les persones ocupades a Barcelona el 2019 tenen jornada complerta, un percentatge que puja fins al 86,5% el 2020. Ara bé, el pes de la jornada completa sobre el total presenta variacions segons el sexe de les persones ocupades. El 2020 el 90,1% dels homes tenen jornada plena (0,6 punts més que el 2019), mentre que només un 82,8% de les dones tenen aquest tipus de jornada (0,7 punts més que el 2019). Hi ha una altra dada que també mostra canvia la importància de la jornada parcial segons el sexe: el 62,7% de les persones ocupades a jornada parcial a Barcelona l'any 2020 són dones, 0,7 punts més que el 2019.

L'evolució de l'ocupació per tipus de jornada en el període 2014-2019 (no hi ha dades desagregades anteriors) mostra una recuperació evident del total de llocs de treball a la ciutat; una recuperació que afecta més les persones ocupades amb jornada completa, que pugen un 14,5%, que les que treballen a temps parcial, que augmenten un 3,3%. El 2020, la caiguda de l'ocupació és més intensa en les persones amb jornada parcial, que baixen un 8%, que en les que tenen jornada plena, que baixen un 3,2%.

Occupació per sexe i tipus de jornada a Barcelona

Per edats

Tant en la crisi del 2008 com en la del 2020 el jovent és el grup més afectat per la destrucció de llocs de treball, de la mateixa manera que ha estat el que més població activa ha perdut. L'ocupació a la ciutat de les persones de menys de 25 anys ha registrat una reducció de quasi el 17% entre el 2008 i el 2019, i del 19% el 2020. Una de cada quatre persones que han perdut la feina a la ciutat entre el 2008 i el 2020 són joves, quan aquest grup només representa prop del 5% de l'ocupació de la ciutat. Evidentment, la destrucció de llocs de treball entre els joves ha estat molt més intensa que entre la resta de col·lectius. Fins i tot s'observa un increment de l'ocupació en els majors de 54 anys al llarg del període 2008-2019 i també durant el 2020.

Evolució de la població ocupada per edat a Barcelona

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
De 16 a 24 anys	9,4%	-16,9%	-30,4%	19,3%	-18,9%
De 25 a 54 anys	2,9%	-6,6%	-12,2%	6,3%	-6,1%
55 anys i més	3,3%	15,2%	-9,7%	27,5%	10,3%

Per nacionalitat

L'evolució de l'ocupació de la població estrangera en el període 2008-2019 segueix els mateixos paràmetres que l'evolució de la població activa d'aquest col·lectiu. Igual que amb la població activa, durant la primera fase de la crisi s'observa que la població estrangera ocupada de la ciutat registra una reducció important, que duplica la que va patir la població de nacionalitat espanyola. En canvi, en el període 2013-2019 l'augment de l'ocupació de les persones de nacionalitat estrangera és quatre vegades més gran que el de les persones espanyoles.

Tanmateix, l'evolució durant el 2020 mostra un comportament totalment diferent de l'observat en la població activa. En aquest cas, l'ocupació de la població estrangera cau el doble que la de la població espanyola, amb caigudes d'un 6,4% i un 3,2% respectivament. És evident que el comportament més positiu de la població activa de les persones de nacionalitat estrangera no es trasllada a la població ocupada. En el global del període 2008-2020, però, l'ocupació de població amb nacionalitat estrangera baixa un 5,2%, mentre que la de les persones amb nacionalitat espanyola es redueix un 8,3%.

Per nivell formatiu

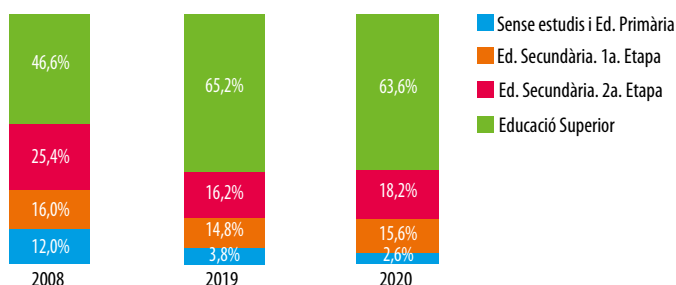
Com passa amb la població activa, les persones ocupades amb estudis superiors es consoliden com el grup majoritari a la ciutat, amb un pes per sobre del 65% el 2019 i del 63,6% el 2020. Al llarg del període 2008-2019 el seu pes ha crescut més en termes d'ocupació que respecte a la població activa. És a dir, s'havia intensificat l'ocupació de persones amb estudis superiors.

Evolució de la població ocupada per nivell formatiu a Barcelona

	2019	2020	Variació de les mitjanes anuals				
			2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Sense estudis o amb primària	28,2	18,6	-33,5%	-69,9%	-38,7%	-50,9%	-34,2%
Educació secundària, primera etapa	111,0	112,7	1,7%	-11,3%	-24,6%	17,7%	1,6%
Educació secundària, segona etapa	121,8	131,1	5,1%	-38,6%	-31,6%	-10,2%	7,6%
Educació superior	488,7	458,5	6,6%	34,2%	8,0%	24,3%	-6,2%

En el conjunt del període 2008-2020, el grup de persones amb estudis fins a primària és el que més ocupació perd (més del 80% del total), amb fortes caigudes de l'ocupació tant en la fase inicial de forta recessió econòmica com en la fase posterior de recuperació, i també el 2020. El col·lectiu de persones amb educació superior és l'únic grup que guanya ocupació en el període (un 26%), malgrat la reducció del 2020; aquest grup va presentar increments d'ocupació en la primera fase de la crisi i va ser el que va evolucionar millor en la fase de recuperació. El 2020, en canvi, aquest grup juntament amb el de persones sense estudis o amb educació primària són els únics que perden ocupació, malgrat que el de persones amb educació superior en perden molta menys.

Població ocupada, per nivell educatiu (en % sobre el total d'ocupació)

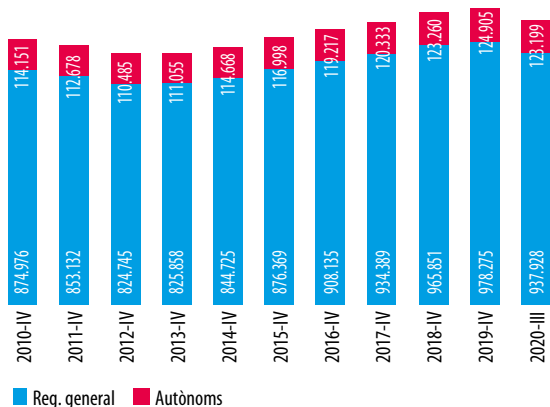
B. Afiliació a la Seguretat Social

Segons les dades de la Seguretat Social, el darrer dia del quart trimestre de 2019, el total de persones afiliades a Barcelona, comptant les assalariades (règim general i règims especials)¹ i les ocupades per compte propi (règim d'autònoms) era de 1.133.542, 12.800 més que l'any anterior. El setembre del 2020 el total era de 1.089.993, un 3,1% menys que el mateix mes del 2019, amb una reducció del 3,8% respecte al desembre del 2019.

Com ja havia passat els quatre anys anteriors, el 2019 la millora interanual de l'afiliació es va mantenir els quatre trimestres de l'any. El desembre del 2019 l'increment interanual es va situar en l'1,1%, un augment 2 punts inferior al de l'any anterior. Aquest increment afecta els principals règims d'afiliació (el general i el d'autònoms), però torna a baixar l'afiliació als règims especials. El setembre del 2020, en canvi, s'observa una reducció interanual de tots els règims d'afiliació, especialment intensa en el règim general, que baixa un 3,4%, i en els règims especials, que cauen un 5,3%, mentre que el d'autònoms només perd un 0,4% d'afiliació.

¹ Règims especials de la llar, agrari i del mar.

Afiliació a la Seguretat Social a Barcelona, 2007-2020 (4t trimestre)

L'evolució de la població afiliada a Barcelona, amb dades del mes de desembre, indica que l'afiliació va disminuir durant els període 2008-2012, i que el 2012 va ser l'any amb el nivell més baix d'afiliació dels darrers 20 anys. L'any 2013 va marcar l'inici d'un canvi de tendència, un any abans que aquest canvi s'evidenciés en altres variables, com l'ocupació segons l'EPA o l'atur registrat.

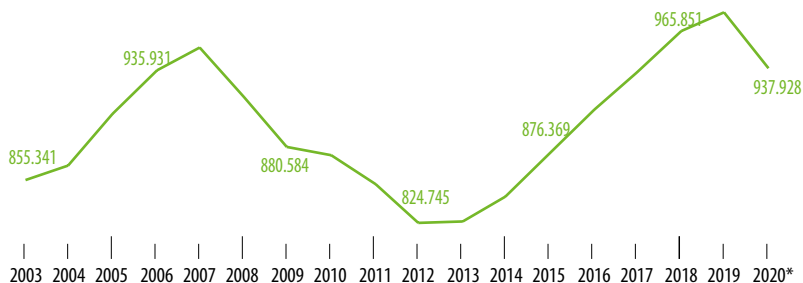
Afiliació a la Seguretat Social a Barcelona, a 31 de desembre

	2008	2012	2018	2019	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2012-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
BCN	1.063.252	969.093	1.120.737	1.133.542	1.089.993	1,1%	6,6%	17,0%	-3,8%

Font: Institut General de la Seguretat Social.

De l'any 2012 al 2019 l'afiliació havia augmentat a Barcelona un 17%, una evolució que va permetre que el 2019 la ciutat tingués un 6,6% més de persones afiliades que l'any 2008. Aquest augment és especialment rellevant en el cas de les persones assalariades, que creixen un 6,7% en el període, mentre que els autònoms ho fan en un 3,1%. La crisi del 2020 ha trencat, lògicament, aquesta evolució, i ha fet que tornem a nivells d'afiliació de finals del 2017. De setembre del 2008 a setembre del 2020 la ciutat manté un lleuger increment del nombre total de persones afiliades, un 0,9%, amb increments inferiors a l'1% tant al règim general com al d'autònoms.

Afiliació al règim general de la Seguretat Social a Barcelona, 1998-2020

(*) Dades al setembre

Per sector²

El 2019, a Barcelona l'afiliació al règim general va créixer en tots els sectors llevat de la indústria, en què va caure més d'un 10%. En canvi, en el règim d'autònoms s'observen baixades tant en la indústria com en el comerç, una situació que ja es va produir els dos anys anteriors. Pel que fa al 2020, al llarg de l'any la reducció de l'afiliació al règim general (que arriba al 4,1%) es concentra en el comerç (6,4%) i els serveis (4,8%), mentre que puja a la construcció (0,4%) i sobretot a la indústria (6,9%). Pel que fa al règim d'autònoms, la caiguda de l'afiliació és menor (1,4%), i afecta tots els sectors menys la construcció, que puja un 1,2%. En comparació amb el règim general, no cau tant en els sectors dels serveis i el comerç, però es comporta pitjor en la indústria.

Al llarg de la crisi del 2008, l'únic sector en què augmenta l'afiliació a la ciutat és el de serveis, i ho fa tant en el règim general com en el d'autònoms, amb taxes superiors al 18%. En el període 2008-2019, el règim d'autònoms es comporta millor que el règim general en la con-

---

² Per proporcionar dades més detallades, al sector serveis hem diferenciat el comerç i les reparacions de la resta d'activitats de serveis, que anomenarem *serveis en sentit estricte*.

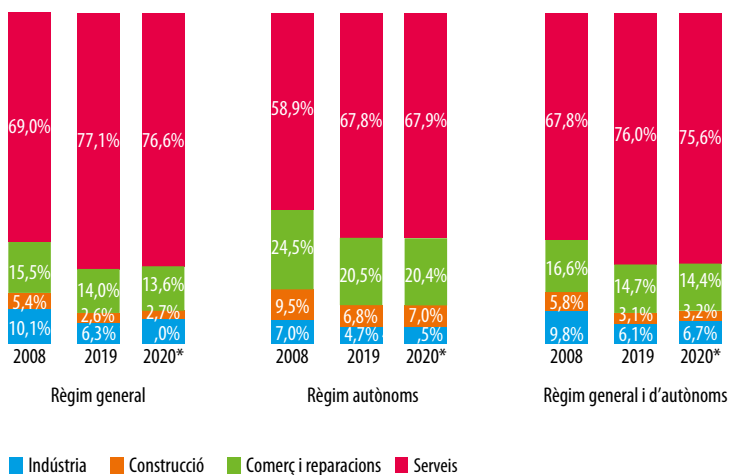

trucció i el sector industrial, però en el comerç es veu més afectat per la crisi. En els serveis els dos règims presenten increments similars.

Aquesta evolució ha fet que en els darrers anys canviï substancialment l'estructura sectorial de l'afiliació a la ciutat, tant entre les persones assalariades com entre els autònoms.

L'afiliació a la ciutat s'ha terciaritzat en aquest període, mentre que la importància de la resta de sectors es redueix en el conjunt de l'afiliació: els serveis sense el comerç han passat de representar menys del 68% de l'afiliació conjunta del règim general i d'autònoms l'any 2008 al 76% l'any 2019. Si hi sumem el comerç, el seu pes arriba al 90,7%. És un fenomen que afecta tant el règim d'autònoms com, sobretot, el règim general. Al comerç i la construcció els autònoms tenen un major pes que el que tenien entre les persones assalariades, mentre que a la indústria i, sobretot, als serveis passa el contrari. El setembre del 2020 la situació es manté, però amb una lleugera reducció del pes dels serveis i el comerç, ja que el pes conjunt de tots dos que baixa fins al 90%, 0,7 punts menys que el desembre del 2019.

Estructura per sectors i règims de l'afiliació a Barcelona (desembre)

(*) Dades al setembre

Per activitat econòmica

Si fem una anàlisi desagregada per activitats econòmiques sumant l'afiliació al règim general i al d'autònoms, cal remarcar que l'any 2019 el nombre de persones afiliades augmenta en totes les activitats econòmiques menys a les industrials i, dins dels serveis, a les llars que ocupen personal domèstic, en transports i emmagatzematge i en activitats financeres i assegurances. En les activitats principals del sector serveis cal destacar l'augment de l'afiliació als serveis a les empreses, l'hoteleria, les activitats sanitàries i especialment els serveis d'infor-

mació i comunicacions. L'any 2019, les activitats principals segons l'afiliació al règim general són els serveis a empreses (21% del total d'afiliació al règim general), el comerç (14%) i les activitats sanitàries i de serveis socials (10,5%). En el cas del règim d'autònoms, els serveis a empreses i el comerç també lideren la llista d'activitats principals, malgrat que en aquest cas el pes del comerç és molt més elevat que entre les persones assalariades, un 20,5% del total. La tercera activitat principal per als autònoms és l'hostaleria, que suposa quasi el 9% de l'afiliació.

De desembre del 2019 a setembre del 2020 només puja l'afiliació en les activitats industrials —amb l'excepció de les indústries manufactureres—, en la construcció i, dins dels serveis, només en les activitats financeres i d'assegurances.

S'observa que, entre l'any 2008 i el 2019, creix el pes dels serveis a les empreses tant per a les persones assalariades com per als autònoms, i es converteix en la principal activitat a la ciutat quant a afiliació, una posició que manté el setembre del 2020. Continua la pèrdua de pes del comerç, que ha passat de suposar el 16,6% de l'afiliació l'any 2008 a representar el 14,4% el setembre del 2020, mentre que l'hostaleria ha perdut quasi 1 punt de desembre del 2019 a setembre del 2020.

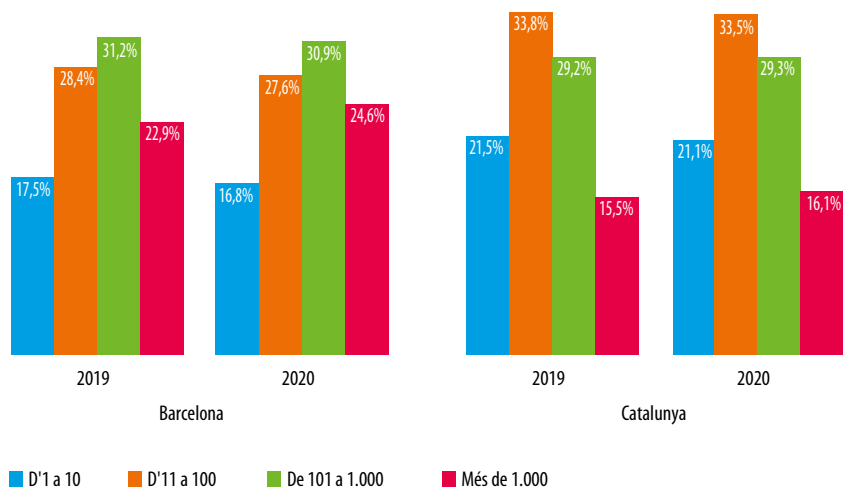
Per mida dels centres de cotització

El desembre del 2019 a Barcelona hi havia 75.807 centres de cotització, un 0,3% menys que el desembre del 2018; això suposa una reducció lleugera després de cinc anys consecutius d'augment dels centres de cotització a la ciutat. El setembre del 2020 hi ha 68.543 centres, una xifra que suposa una reducció del 9,6% en només nou mesos. En el període 2008-2019 s'ha reduït en un 1,1% el total de centres de cotització a la ciutat, a causa de la reducció dels centres de fins a deu treballadors, que són els únics que baixen en aquest període, tant en el nombre de centres de cotització com en el de treballadors afiliats. En canvi, l'any 2020 mostra reduccions en tots els tipus de centres de cotització menys en els de més de 1.000 treballadors, que presenten un augment tant del nombre de centres (4,8%) com de l'afiliació (3%). La reducció més important el 2020 s'observa en els centres de fins a deu treballadors, que perden un 7,5% de l'afiliació i un 10% en nombre de centres.

Els centres de més de 1.000 persones treballadores són especialment importants a Barcelona, ja que l'any 2019 Barcelona concentrava el 45% dels centres de cotització catalans de més de 1.000 persones, i el 2020, el 46,3%; aquest augment trenca l'evolució de pèrdua de pes de la ciutat per a aquest tipus de centre, ja que l'any 2008 concentrava el 50% del total de centres amb més de 1.000 treballadors.

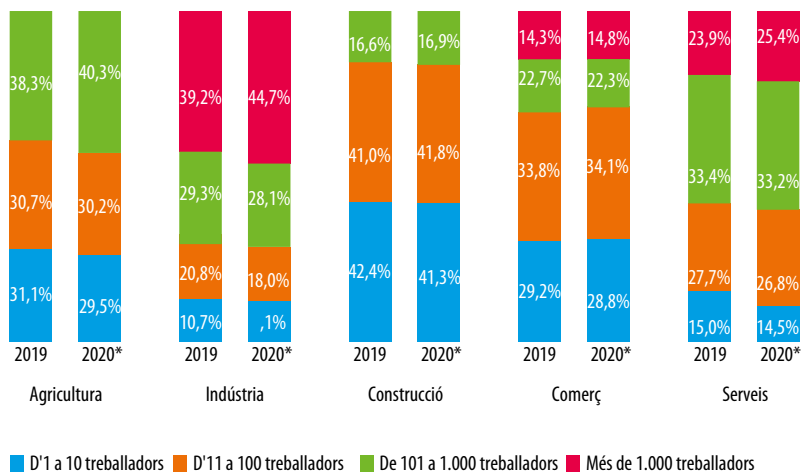
A Catalunya el nombre de centres de cotització es va incrementar un 0,1% l'any 2019, però el setembre del 2020 ha baixat un 7,2%; aquestes evolucions són més positives que les de Barcelona els dos anys. Ara bé, si comparem aquesta xifra amb la de desembre del 2008, la reducció a Catalunya (11,5%) encara és més important que la de Barcelona (10,5%). No passa el mateix amb el nombre de persones afiliades al règim general, que puja en aquest període a Catalunya un 4,4%, quasi el doble que a Barcelona (2,3%).

Afiliació segons la mida del centre de cotització, desembre 2019 - setembre 2020

L'any 2019 un 23% de les persones afiliades a la ciutat treballaven en centres de més de 1.000 persones, mentre que a Catalunya aquest percentatge era del 15,5%. El setembre del 2020 aquests percentatges pugen en tots dos casos, fins al 24,6% i el 16,1% respectivament, però es manté la gran diferència entre Barcelona i Catalunya. A Catalunya els centres de cotització petits hi tenen més pes: més del 55% de les persones afiliades treballen en centres de fins a 100 persones, mentre que a Barcelona aquest percentatge baixa a menys del 46%. El setembre del 2020 s'ha reduït el pes d'aquest tipus de centres en els dos àmbits: fins al 54,6% a Catalunya i fins al 44,4% a Barcelona. En tots dos casos, aquest percentatge s'havia anat reduint des del 2008, cosa que evidencia la tendència a l'augment de la mida dels centres de cotització en els darrers anys, tant a Barcelona com a Catalunya.

Afiliació per sectors i mida del centre a Barcelona, desembre 2019 - setembre 2020, (en % sobre el total d'afiliació de cada sector)

(*) Dades al setembre

Els serveis i especialment la indústria són els sectors en què tenen més importància els centres de cotització grans. El desembre del 2019 més del 68% de la població afiliada a la indústria treballava en centres de més de 100 persones i un 39%, en centres de més de 1.000, percentatges que encara són més elevats el setembre del 2020, ja que s'enfilen fins al 72,8% i al 44,7% respectivament. En els serveis, els centres amb més de 100 persones ocupaven el 57,3% de les persones afiliades el desembre del 2019 i el 58,6% el setembre del 2020. En canvi, en el sector del comerç només el 14,3% de les persones afiliades treballen en centres de més de 1.000 treballadors, un percentatge que puja fins al 14,8% el setembre del 2020. El 63% de l'afiliació es concentra en els centres de fins a 100 persones el setembre del 2020, mentre que a la construcció aquest percentatge supera el 83%.

C. Contractació registrada

Per tipus de contracte

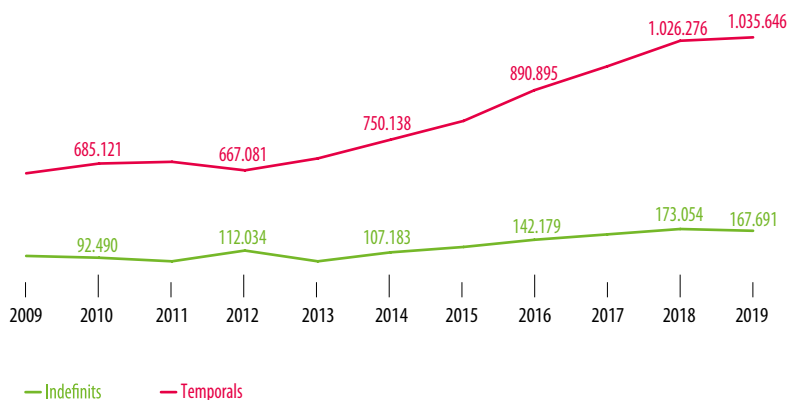
El nombre de contractes formalitzats l'any 2019 a la ciutat va ser de 1.203.337, dels quals 1.035.646 van ser temporals i 167.691 indefinits, un màxim històric en el cas dels temporals. Va ser el vuitè any consecutiu en què es van registrar augments anuals de la contractació, però, al contrari d'anys anteriors, l'augment no va afectar els dos tipus de contractació, ja que la contractació indefinida es va reduir un 3,1%. Al llarg del període de la crisi, 2008-2019, la contractació presenta unes pautes evolutives similars a les de l'ocupació i l'afiliació, ja que cau en la primera fase de la crisi i s'incrementa, per sobre del 50%, quan comença la recuperació. En el conjunt del període la contractació anual s'ha incrementat un 35%.

Contractació anual	2019	2020*	Variació 2018-2019	Variació 2019-2020*	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019
Total	1.203.337	478.961	0,3%	-46,9%	35,3%	-11,7%	53,2%
Contractes indefinits	167.691	80.746	-3,1%	-34,9%	16,0%	-40,0%	93,4%
Contractes temporals	1.035.646	398.215	0,9%	-48,8%	39,1%	-6,2%	48,2%

* Acumulat de gener a setembre.

En aquest període la contractació temporal s'ha incrementat més del doble que la indefinida, però és molt clar que el seu comportament ha estat condicionat per l'evolució de la situació econòmica. En la primera fase de la crisi, fins a l'any 2013, la contractació indefinida es va reduir intensament, un 40%, set vegades més que la contractació temporal. En canvi, quan va començar la recuperació econòmica, en el període 2013-2019, la contractació indefinida es va disparar, i gairebé va duplicar el seu volum en set anys; de fet, el seu ritme de creixement era pràcticament el doble que el de la contractació temporal.

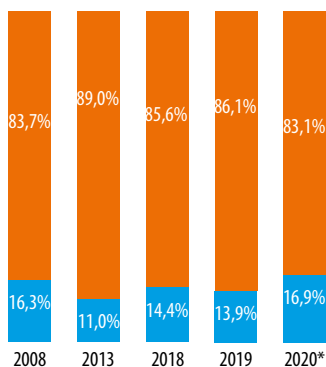
Contractació a Barcelona, per tipus de contracte, evolució 2000-2019

La crisi de la covid-19 que va esclatar el març del 2020 ha tingut efectes importants sobre la contractació. Si comparem la contractació anual acumulada de gener a setembre del 2020 amb la del mateix període del 2019 podem observar la magnitud d'aquest impacte: la contractació cau un 46,9%, i aquesta caiguda és especialment intensa en la contractació temporal, que baixa un 48,8%. D'altra banda, el total de contractes indefinits es redueix un 34,9%, amb molta menys intensitat que la contractació temporal.

El pes de la contractació indefinida sobre la total, que va caure més de 5 punts en els primers anys de la crisi, s'havia recuperat entre l'any 2014 i el 2018, però sense arribar als nivells del 2008. En canvi, l'any 2019 aquest percentatge havia tornat a baixar, fins al 13,9%. Amb les dades acumulades fins al mes de setembre del 2020, es pot observar que la pitjor evolució de la contractació temporal ha portat a un augment important del pes de la contractació indefinida, que puja 3 punts en només un any i arriba gairebé al 17%.

Evolució de la contractació anual a Barcelona per tipus de contracte

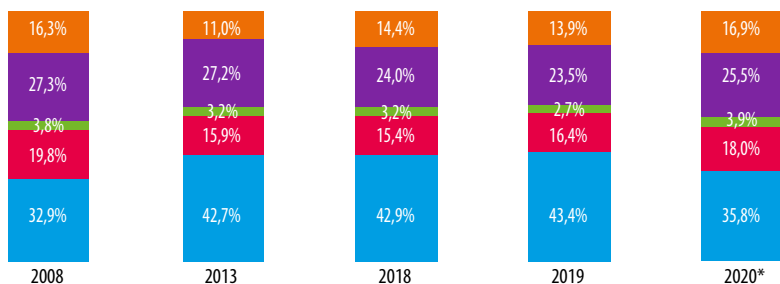
■ Indefinits ■ Temporals

(*) Acumulat fins al mes de setembre

Per durada

L'any 2019 el 50,5% dels contractes temporals tenien una durada inferior a un mes, i el 70% inferior als sis mesos. L'any 2007, el darrer abans de la crisi, només el 40% dels contractes temporals eren de menys d'un mes. L'increment de la contractació temporal en el període 2008-2019 s'explica bàsicament pel fort augment dels contractes de durada inferior a un mes, que augmenten un 78,5% durant el període.

Evolució a Barcelona dels contractes segons la durada (en % sobre el total anual)

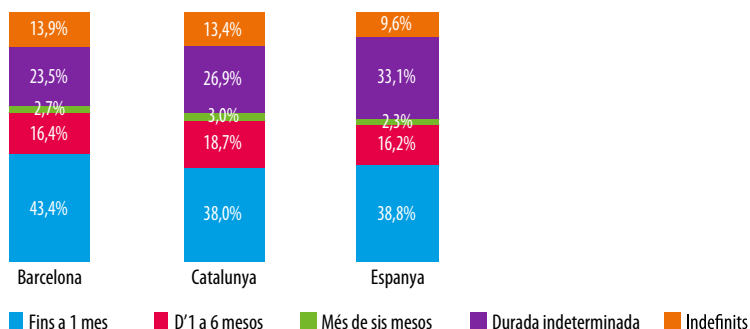
■ Fins a 1 mes ■ De 1 a 6 mesos ■ Més de sis mesos ■ Durada indeterminada ■ Indefinits

(*) Acumulat fins al mes de setembre

La contractació a molt curt termini, de fins a un mes, ha estat la més afectada per la caiguda de la contractació al llarg de l'any 2020. Per tant, el seu pes ha caigut de forma notable. El mes de setembre del 2020, el pes de la contractació acumulada amb una durada inferior a un mes ha caigut 7,6 punts respecte al 2019, i només representa el 35,8% del total de contractes formalitzats. En comparació al 2019, puja especialment el pes de la contractació indefinida (3 punts) i el de durada indeterminada (2 punts).

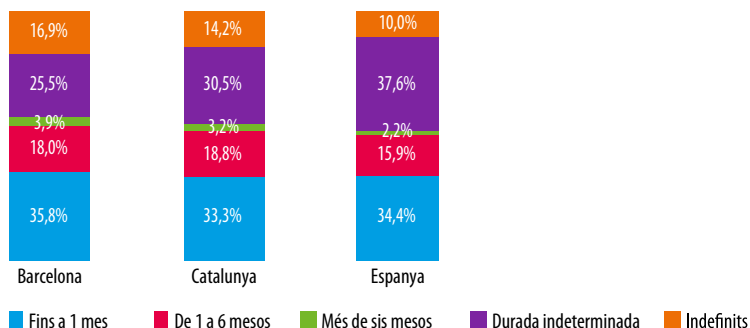
Respecte al total anual de contractes, el 2019 els de durada inferior a un mes suposaven el 43,4% del total i els de fins a sis mesos, el 60%. A la ciutat de Barcelona els dos grups tenien més pes que a Catalunya i Espanya.

Pes dels contractes segons la durada i l'àmbit territorial, 2019

L'any 2020, amb les dades acumulades fins al setembre, ja hem vist que el pes dels contractes de durada inferior a un mes baixa a Barcelona fins a menys del 36% del total. A Catalunya i Espanya també se'n redueix el pes respecte al 2019, així com també augmenta el pes de la contractació indefinida, malgrat que de manera menys intensa que a Barcelona.

Pes dels contractes segons la durada i l'àmbit territorial, 2020*

(*) Acumulat fins al mes de setembre

Per sector econòmic

Només els serveis augmentaven el nivell de contractació al llarg de l'any 2019, en aquest cas un 1%. La construcció hi perdia un 7,4% i la indústria quasi un 14%. La contractació indefinida es reduïa en tots els sectors, mentre que la temporal només s'incrementava als serveis. Aquesta evolució havia accentuat el pes dels serveis sobre el total.

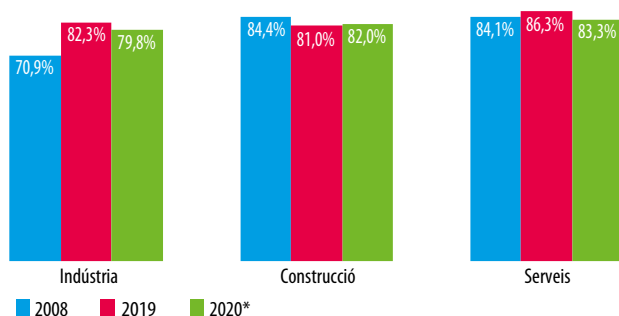
El 2019 el sector serveis concentrava el 95% del total de contractes formalitzats a la ciutat al llarg d'aquell any, mentre que el pes que hi tenien la indústria i la construcció se situava al voltant del 2,5%. Com en altres variables, la terciarització de Barcelona està força per sobre de la mitjana estatal i catalana, ja que a Catalunya els serveis representaven el 80% del total de contractes i a Espanya poc més del 70%. En aquests dos àmbits, la indústria suposava entre el 10% i el 13,2% dels contractes, i la construcció entre el 4% i el 5,5%. A Espanya, l'agricultura encara representava el 14% dels contractes, mentre que a Catalunya suposava poc més del 2%. Les dades de contractació anual a la ciutat indicaven que el procés de terciarització de l'economia de la ciutat s'havia intensificat en el període 2008-2019. En aquest dotze anys, el pes de la indústria s'havia reduït lleugerament, 0,6 punts exactament, fins a arribar al 2,4%. La construcció és la que més presència havia perdut a la ciutat, ja que havia passat de quasi un 6% del total de contractes formalitzats l'any 2008 a un 2,6% el 2019. El sector serveis, en canvi, guanyava gairebé 4 punts en aquest període.

En els primers nou mesos de l'any 2020, aquesta terciarització s'ha revertit lleugerament, ja que és en el sector serveis on més disminueix el nombre de contractes formalitzats. Mentre que la contractació es redueix a la indústria un 37% i a la construcció un 23%, als serveis cau quasi un 48%. Aquesta evolució ha fet que, el setembre del 2020, la contractació acumulada anual als serveis representi el 93,1% del total de contractes, gairebé dos punts menys que el 2019. La contractació a la indústria representa un 3% del total i la construcció arriba al 3,8%, 1,3 punts més que l'any 2019.

La contractació temporal havia superat els nivells de l'any 2008 a la indústria i, sobretot, als serveis, mentre que la contractació indefinida només s'ha recuperat als serveis. A la construcció, la caiguda de la contractació indefinida és inferior a la de la contractació temporal.

El 2019 tots els sectors presentaven taxes de temporalitat en la contractació anual superiors al 80%. Els serveis van ser el sector amb més presència de contractes temporals, un 86,3% del total, mentre que per primera vegada el sector que va registrar el percentatge més baix no va ser la indústria sinó la construcció, amb un 81%. Després de cinc anys amb lleugeres reduccions de la temporalitat en tots els sectors, l'any 2019 només baixava a la construcció. D'altra banda, l'any 2020 mostra fins al setembre una reducció de la temporalitat als serveis i a la indústria, i un augment a la construcció. La indústria és el sector amb menys temporalitat, i els serveis són, un altre cop, el sector que presenta un percentatge més alt de contractes temporals sobre el total.

Temporalitat en la contractació laboral a Barcelona, per sectors

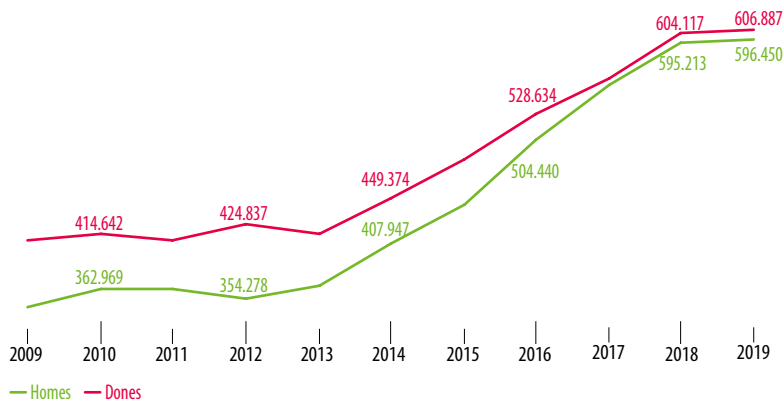

(*) Acumulat fins al mes de setembre

Per sexe

L'any 2019 la contractació va pujar un 0,5% en les dones i un 0,2% en els homes. En tots dos casos, es va reduir la contractació indefinida (3%) i va pujar la temporal (prop de l'1%). L'any 2019 la contractació femenina va tornar a superar la formalitzada pels homes, i va arribar al 50,4% dels contractes registrats a Barcelona. Aquesta situació no suposa cap novetat perquè el pes de la contractació femenina s'ha mantingut per sobre de la masculina des de l'any 2007, ja abans de la crisi, amb percentatges que han oscil·lat entre el 50,4% i el 54,5%. En qualsevol cas, el percentatge més baix de la sèrie, junt amb el de l'any 2018. En el període 2008-2019 la contractació masculina havia augmentat un 44%, 17 punts més que la femenina. En ambdós casos la contractació va caure en la fase més dura de la crisi, fins al 2013, especialment en el cas dels contractes indefinits. La recuperació econòmica a partir del 2014 va suposar un fort augment del nombre de contractes formalitzats, més intens en el cas dels homes, que presenten creixements més grans de la contractació tant indefinida com temporal.

Evolució de la contractació a Barcelona, per sexe, 2006-2019

Si comparem les dades de contractació acumulada de gener a setembre de l'any 2020 i les del mereix període de l'any 2019, podem observar que les caigudes de la contractació femenina i masculina són similars: d'un 46,3% en el cas de les dones i d'un 47,5% en el dels homes. El 2020 el pes de les dones sobre el total de contractació puja lleugerament, fins al 50,8%.

Per nacionalitat

El 2019 els contractes registrats per persones estrangeres havien crescut per sisè any consecutiu, i com ja havia passat en els tres anys anteriors, ho feien per sobre de l'augment registrat en la població de nacionalitat espanyola. Malgrat aquesta evolució dels darrers anys, des de l'any 2008 la contractació estrangera havia crescut molt menys que la de nacionalitat espanyola, amb un comportament diferent segons la fase del cicle econòmic. La contractació estrangera va ser la principal protagonista de la caiguda del nombre de contractes en la primera fase de la crisi, fins al 2013, ja que va concentrar el 84% de la baixada total de la contractació. En canvi, l'augment de la contractació en la fase de recuperació, del 2013 al 2019, va ser més gran en les persones de nacionalitat estrangera. Aquesta situació es manté en els primers nou mesos de l'any 2020, ja que, si comparem la contractació acumulada de gener a setembre de l'any 2019 amb la de l'any 2020, observem que, mentre que la contractació formalitzada per persones de nacionalitat estrangera baixa un 44%, la formalitzada per persones de nacionalitat espanyola es redueix un 47,8%, gairebé 4 punts més.

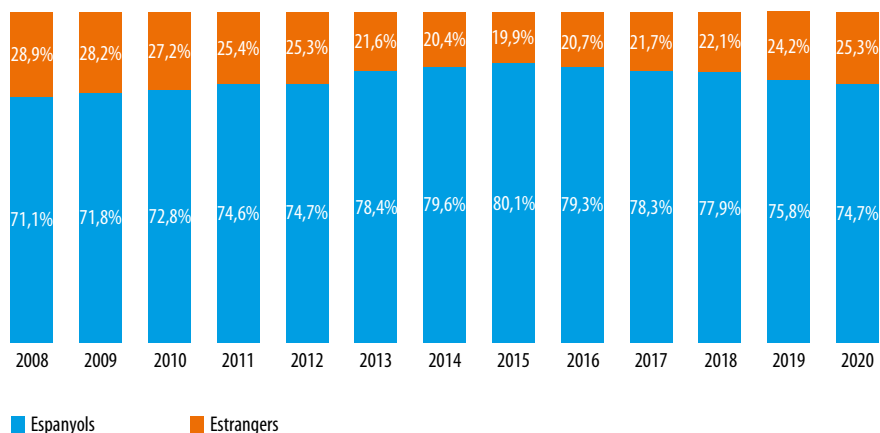
Contractació laboral a Barcelona per nacionalitat

Contractació anual	2008	2019	2020*	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2013-2019	Variació 2019-2020*
Total	889.354	1.203.337	478.961	7,9%	35,3%	53,2%	-46,9%
Nacionalitat espanyola	632.438	912.527	357.764	7,4%	44,3%	48,2%	-47,8%
% s/ total de contractació	71,1%	75,8%	74,7%				
Nacionalitat estrangera	256.916	290.810	121.197	9,8%	13,2%	71,0%	-44,0%
% s/ total de contractació	28,9%	24,2%	25,3%				

* Del total anual acumulat fins al setembre.

L'any 2008 gairebé el 29% dels contractes eren per a persones estrangeres, mentre que l'any 2019 aquest percentatge havia baixat fins al 24,2%; no obstant això, aquest percentatge representa una pujada des de l'any 2015, quan va arribar a un mínim del 19,9%. El mes de setembre del 2020, aquest percentatge ha pujat 1,1 punts, fins al 25,3%.

Evolució de la contractació a Barcelona, per nacionalitat

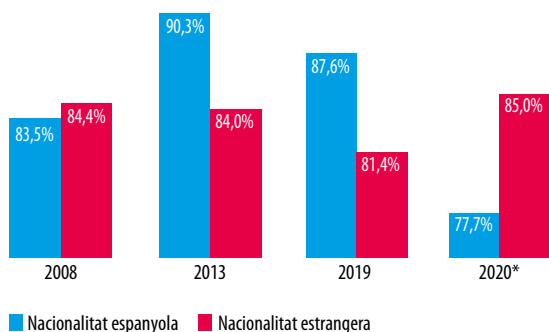

La contractació indefinida creix entre el 2008 i el 2019, tant per a les persones estrangeres com per a les espanyoles, encara que el ritme de creixement entre les primeres gairebé quadruplica el de les segones. En canvi, en la contractació temporal el comportament és el contrari,

ja que des del 2008 s'incrementa més d'un 50% entre les persones de nacionalitat espanyola i només un 9% entre les de nacionalitat estrangeres. Aquesta evolució diferent es produeix en la primera etapa de la crisi, ja que durant els primers anys de recessió la contractació temporal es desploma entre les persones de nacionalitat estrangera, que en molts casos abandonen el país, i es manté (i fins tot augmenta) entre les de nacionalitat espanyola, destinatàries de part dels contractes temporals que fins llavors formalitzaven les persones estrangeres.

Aquest comportament diferenciat fa que, el 2019, el pes dels contractes temporals sobre el total sigui més alt en el cas de les persones de nacionalitat espanyola. Aquest percentatge, molt similar al de l'any 2008, s'havia incrementat al llarg del període entre les persones espanyoles, mentre que s'havia reduït entre les estrangeres. L'any 2020, en canvi, la crisi ha tingut un impacte més gran en la contractació temporal de la població de nacionalitat espanyola. Per tant, s'observa una caiguda important de la temporalitat entre les persones de nacionalitat espanyola (10 punts) i, paral·lelament, hi ha un increment de la temporalitat entre la població estrangera. L'any 2020 el pes de la contractació temporal és el més baix del període 2008-2020 en el cas de la població de nacionalitat espanyola i, en canvi, el més alt en el cas de l'estrangera.

Percentatge de contractes temporals sobre el total anual a Barcelona

(*) Acumulat des del gener fins al setembre

Per edat

Trencant la tendència dels darrers anys, l'any 2019 la contractació no havia augmentat en tots els grups d'edat, sinó que es reduïa en el sector de població de 25 a 44 anys. Sí que es mantenia la tònica d'una millor evolució, per cinquè any consecutiu, dels menors de 20 anys i els majors de 44 anys. En tots els casos, i al contrari de l'any anterior, el 2019 la contractació temporal havia evolucionat millor que la indefinida. En el període 2008-2019 s'havia comportat millor la contractació temporal, especialment entre els majors de 30 anys.

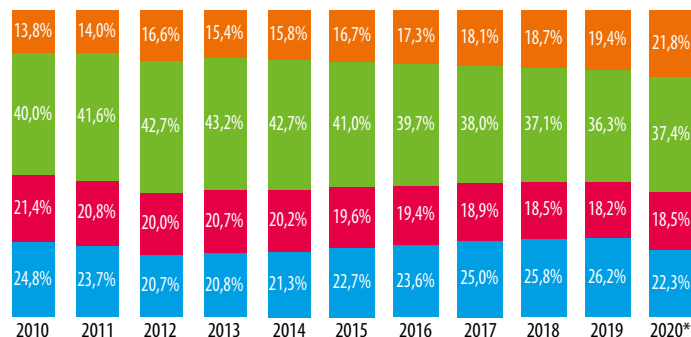
Amb l'excepció del grup de 25 a 29 anys, que és el que menys creix al llarg del període 2008-2019, es pot afirmar que l'augment de la contractació era més gran a mesura que augmenta

l'edat de les persones, tant en la contractació temporal com en la indefinida. S'observa que la crisi va suposar reduccions de la contractació en la seva primera fase, fins al 2013, només entre els grups més joves de 30 anys, amb especial força entre els menors de 20 anys. En canvi, en la fase de recuperació posterior les tendències positives van ser més intenses entre els col·lectius més joves, però també entre els majors de 44 anys, que entre el 2008 i el 2019 van ser el col·lectiu per al qual va incrementar més la contractació, que gairebé es va duplicar en el conjunt del període.

Les caigudes de contractació de l'any 2020 són més intenses a mesura que es redueix l'edat de les persones contractades. La contractació en els primers nou mesos de l'any disminueix respecte al mateix període de l'any anterior amb taxes que van del 40,4% de les persones majors de 44 anys al 62,5% dels menors de 20 anys.

El 44% dels contractes formalitzats l'any 2019 a la ciutat havien estat de persones de menys de 30 anys i el 56%, de persones de 30 anys i més. L'any 2020 aquests percentatges eren, respectivament, del 41% i el 59%. L'any 2008, el pes del jovent de menys de 30 anys era més gran: representava el 50% de la contractació. El grup que més ha augmentat el seu pes des de l'any 2008 és el de més de 44 anys.

Pes dels grups d'edat sobre la contractació total

■ Menors de 25 anys ■ 25-29 anys ■ 30-44 anys ■ 45 anys i més

(*) Acumulat des del gener fins al setembre

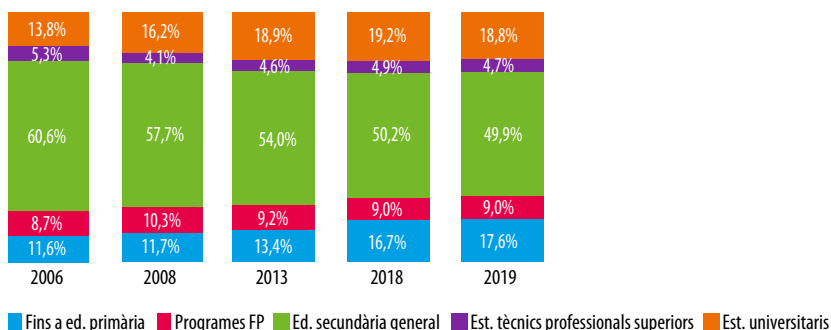
Per nivell d'estudis

Els grups en què ha incrementat la contractació anual respecte a l'any 2018 són, per una banda, les persones amb estudis superiors i, per l'altra, les persones que han cursat fins a primària (el grup que més augmenta) i programes d'FP. En el conjunt del període 2008-2019, les persones que tenen fins a primària són el grup en què més augmenta la contractació, seguides pels tècnics professionals superiors.

La primera etapa de la crisi va provocar una forta caiguda de la contractació, bàsicament entre les persones amb estudis secundaris, tant generals com de formació professional. En canvi, tant la gent amb menys nivell d'estudis com especialment les persones amb estudis superiors van mantenir, i fins i tot van augmentar lleugerament, el seu nivell de contractació en aquesta fase més dura de la crisi. Entre el 2013 i el 2019 la recuperació econòmica va provocar un fort increment de la contractació en tots els grups, especialment intensa en les persones que havien cursat fins a primària.

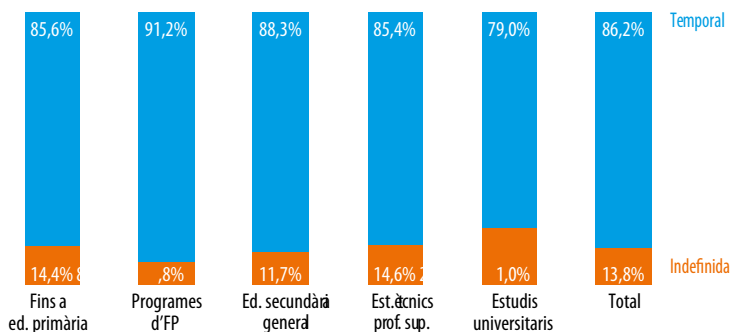
L'any 2008, el 16% dels contractes els havien formalitzat persones amb estudis universitaris; el 14%, persones amb estudis professionals (superiors o secundaris); gairebé el 12%, persones amb estudis fins a primària, i quasi el 58%, persones que havien cursat secundària. Dotze anys després, aquest grup continua sent el majoritari, però ha perdut pes, fins a representar ja menys del 50% del total. La presència en la contractació de les persones amb estudis professionals s'ha mantingut força estable, mentre que els increments més importants s'observen als dos nivells extrems de la població: les persones que només tenen estudis primaris, que ja representen el 17,6% del total de contractes, i les persones amb estudis superiors, que suposen gairebé el 19% dels contractes formalitzats a la ciutat l'any 2019.

Distribució de la contractació anual a Barcelona, per nivell d'estudis

El percentatge de contractes temporals sobre el total de contractació anual s'ha incrementat del 2008 al 2019, independentment del nivell d'estudis de la població contractada, amb l'excepció del grup de persones amb estudis universitaris, que passen de tenir un grau de temporalitat del 79,5% el 2008 al 79% l'any 2019. La temporalitat creix amb més intensitat en el grup amb educació secundària i els que han fet estudis de formació professional superior. L'any 2019 el grau de temporalitat de les persones llicenciades torna a ser el més baix, un 79%, mentre que el més alt el registren les persones que tenen formació professional secundària, que se situa per sobre del 91%.

Contractació laboral, per nivell d'estudis i tipus de contracte, 2019

POBLACIÓ ATURADA

Les estadístiques sobre atur provenen de dues fonts: l'EPA, que dona dades trimestrals i estimades, i el registre de persones desocupades del Servei d'Ocupació de Catalunya.

Atur segons l'EPA

Segons l'EPA, Barcelona va tenir una mitjana anual de 76.300 persones aturades l'any 2019, amb una taxa d'atur al desembre del 8,5, mentre que el desembre del 2018 era del 10,2. En canvi, la mitjana d'atur el 2020 mostra una pujada important, del 16,8%. A més, també ha canviat el perfil de la persona aturada a la ciutat. Si l'any 2019, com en anys anteriors, el perfil majoritari era el d'una dona de 25 a 54 anys, l'any 2020 és el d'un home d'aquesta mateixa edat, ja que mentre que l'atur masculí ha pujat un 34%, el de les dones només ho ha fet un 0,2%. Si els anys 2018 i 2019 el grup majoritari quant a durada de l'atur són les persones que fa menys de tres mesos que són a l'atur, l'any 2020 el grup majoritari és el col·lectiu que fa de tres a onze mesos que és a l'atur.

Població aturada per sexe a Barcelona (mitjanes anuals en milers)

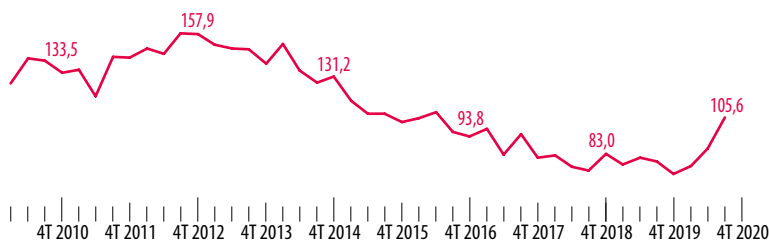
	2019	2020	Variació de les mitjanes anuals				
			2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Total	76,3	89,1	-2,3%	22,8%	136,9%	-48,1%	16,8%
Homes	37,3	50,0	-2,7%	9,9%	132,0%	-52,6%	34,0%
Dones	39,0	39,0	-2,0%	38,9%	143,3%	-42,9%	0,2%

Font: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Si el 2019 la xifra d'atur encara se situava per sobre de l'existent al principi de la primera crisi, l'any 2008, i registrava gairebé un 23% més, el 2020, després de la crisi de la covid-19, aquest increment ja arriba al 43,4%. Com ja es va destacar en tractar de l'ocupació, el període 2008-2019 té dues fases ben diferenciades. Fins al 2013 l'ocupació cau i les persones que perden la feina engrosseixen les bosses d'atur de manera massiva, cosa que fa augmentar les xifres d'atur un 137%. En canvi, en la segona fase del període, la que va del 2013 al 2019, l'atur cau, i molt, ja que es redueix un 48% en aquests anys, gairebé 71.000 persones en termes absoluts. La recuperació econòmica, per una banda, i la sortida del mercat laboral de moltes persones, per una altra, van generar un descens evident de les xifres d'atur, especialment entre els homes. De fet, en el conjunt del període 2008-2019 l'atur es va incrementar quasi quatre vegades més en el cas de les dones.

Població aturada a Barcelona segons l'EPA, 2002-2020 (en milers)

En canvi, l'any 2020 ha suposat un canvi de tendència; en primer lloc perquè l'atur torna a pujar, i ho fa intensament, i en segon lloc perquè, al contrari del que s'observa en el període anterior, aquesta pujada es concentra pràcticament en la seva totalitat en els homes.

Per edats

L'any 2019 el nombre d'aturats només baixava en el grup de persones aturades de 24 a 54 anys, mentre que augmentava entre les persones de 55 anys i més i especialment entre els joves. Per al conjunt del període analitzat, del 2008 al 2019, també és el grup de més de 54 anys el que més pateix l'augment de l'atur, que gairebé es duplica en aquest grup. L'únic grup en què es redueix l'atur en aquest període és en el dels menors de 25 anys. El 2020, en canvi, és en aquest grup en el que més augmenta l'atur (26%), mentre que en els altres dos col·lectius s'incrementa al voltant del 14-15%.

El comportament de l'atur segons l'EPA al llarg del període 2008-2019 sembla que no hagi de ser compatible amb les evolucions de l'ocupació i la població activa per edats analitzades anteriorment. En aquest cas, els dos indicadors augmentaven en el període 2008-2013 entre les persones de més de 54 anys, i es reduïen especialment entre el jovent. Es tracta, doncs, d'una evolució contrària a la de l'atur, que es comporta millor entre els joves que entre les

persones més grans. Aquest comportament respon a un fet evident: el jovent que va perdre la feina no va optar per quedar-se a l'atur en espera de feina sinó que va triar altres vies que suposaven la sortida del mercat laboral, bàsicament tornar a estudiar o emigrar. En canvi, les persones de més de 54 anys no tenien aquesta opció (o no la van considerar possible, atesa la seva edat o les seves responsabilitats familiars), i van mantenir-se dins la població activa (per això no es redueix), però com a població aturada, que es dispara en aquest col·lectiu durant la fase més dura de la crisi. Pel que fa al 2020, el comportament dels dos indicadors és més coherent, ja que el col·lectiu en què menys augmenta l'atur, que és el de majors de 54 anys, és l'únic en què augmenta l'ocupació.

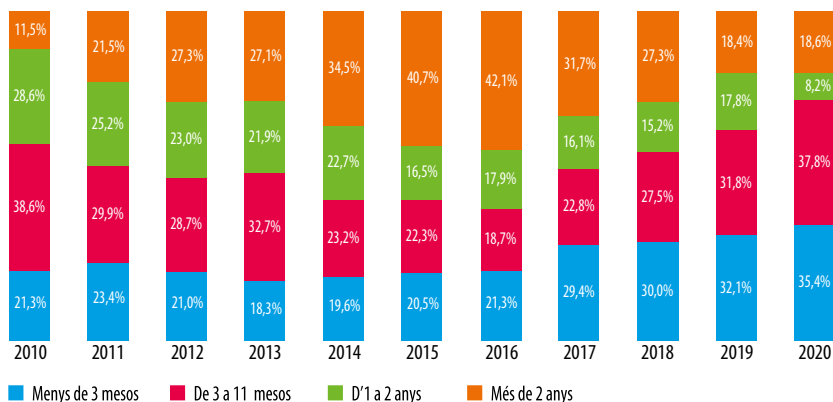
Per temps de cerca de feina

L'any 2019 l'atur només es redueix entre les persones aturades que fa més de dos anys que són a l'atur. Com ja havia passat l'any 2018, la baixada en aquest col·lectiu és molt intensa, per sobre del 34% en només un any. D'altra banda, l'any 2020 aquest col·lectiu s'incrementa un 18%, per sota dels aturats que fa menys d'un any que es troben en aquesta situació, però lluny de l'evolució de les persones que fa d'un a dos anys que són a l'atur, que baixen un 46%.

Malgrat la millor evolució dels darrers anys, quan observem l'evolució de les persones aturades de llarga durada des de l'inici de la crisi, constatem que augmenten un 98% entre el 2008 i el 2019 i passen de ser 13.900 a 27.600. En canvi, el total de persones aturades que fa menys d'un any que cerquen feina només augmenta un 1,1% en aquest període, i passa de 48.200 a 48.800. Del 2014 al 2018 els aturats de llarga durada són el grup majoritari dins del grup de persones aturades, i arriben a un màxim l'any 2016, quan el 60% de les persones aturades eren de llarga durada. El 2019 representaven el 36,2% del total, gairebé 24 punts menys, un percentatge que encara ha baixat més el 2020, fins a arribar al 26,8%.

Aquesta bona evolució dels darrers quatre anys no pot fer oblidar que encara som lluny de les xifres prèvies a la crisi. Si l'any 2008 només un 22,4% del total de persones aturades feia més d'un any que buscaven feina, l'any 2020 les persones que es troben en aquesta situació arriben al 26,8% del total, amb un augment especialment preocupant de les persones aturades de molt llarga durada: el 2008 només una de cada deu persones a l'atur feia més de dos anys que estava en aquesta situació, mentre que el 2020 són el 18,6% del total, un percentatge molt similar al de l'any 2019.

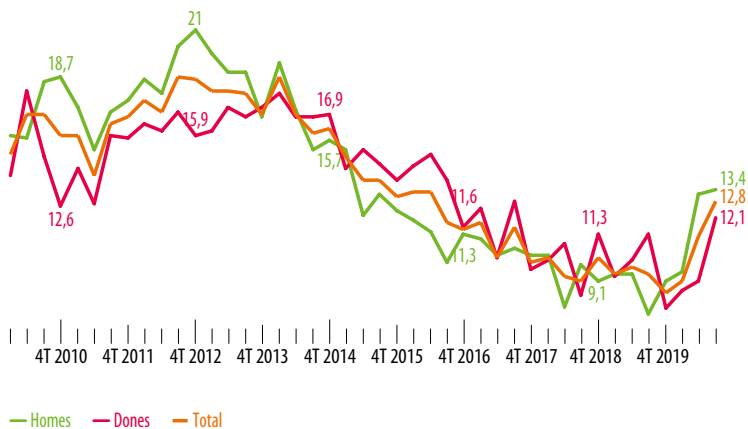
Població aturada a Barcelona, per temps de cerca de feina

Taxes d'atur

Segons l'EPA, en el quart trimestre del 2019 Barcelona tenia una taxa d'atur del 8,5%, 1,7 punts inferior a la del mateix trimestre del 2018 i només 0,5 punts superior a la del quart trimestre del 2008. En canvi, en el tercer trimestre del 2020 la taxa d'atur es torna a disparar, i arriba al 12,8%, 4,2 punts per sobre del valor que tenia el desembre del 2019; un increment que afecta tant la taxa femenina com la masculina. Com ja va passar en el darrer trimestre del 2019, la taxa d'atur dels homes es superior a la de les dones al llarg de tot l'any 2020.

Evolució de les taxes d'atur a Barcelona, per sexe, 2006-2020

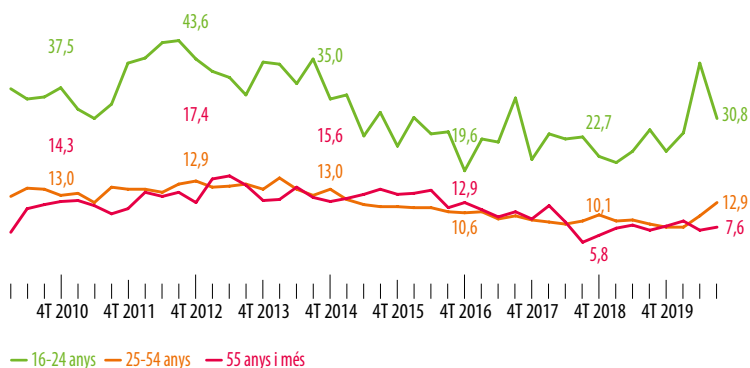

Abans de la crisi, les taxes d'atur d'homes i dones estaven força igualades i se situaven al voltant del 5,5%. Des de l'any 2008 van experimentar forts increments, molt importants els anys 2009 i 2010, sobretot entre els homes. L'any 2012 va marcar el màxim històric, amb una taxa d'atur del 18,6%, que arribava al 21% en el cas dels homes. En el període 2013-2019, la taxa d'atur ha baixat notablement, i ha tornat a pujar gradualment durant els tres trimestres del 2020.

Quan analitzem les taxes d'atur per edats, observem que la població de menys de 25 anys és l'única que supera la mitjana de la ciutat al llarg de tot el període 2007-2020. En el quart trimestre del 2019, aquest col·lectiu va registrar una taxa d'atur del 23,9%, i en el tercer del 2020 aquesta taxa s'enfila fins al 30,8%. Com a tendència general, s'observa que les taxes d'atur dels diferents grups d'edat pugen al llarg del període 2008-2012 i es redueixen durant el període 2013-2019. Mentre que en el quart trimestre del 2019 el grup de persones d'entre 25 i 54 anys és el que té la taxa d'atur més baixa (7,5%), el setembre del 2020 el col·lectiu amb un millor comportament de l'atur és el de les persones de més de 54 anys, amb una taxa d'atur del 7,6%. De fet, es tracta de l'únic grup en què l'atur baixa al llarg del 2020, i arriba al 6,8% en el segon trimestre i al 7,6% en el tercer.

Les taxes d'atur del jovent presenten increments i reduccions molt més alts que els de la resta de grups. La mida de la mostra de l'EPA per a aquest col·lectiu pot explicar aquesta situació, però també cal tenir en compte el fet que la demanda de feina del jovent és molt més elàstica amb relació al cicle econòmic que la dels altres grups d'edat, així com altres factors no quantificats, com ara l'augment del nombre de "desanimats", és a dir, persones que deixen de cercar feina.

Evulció de les taxes d'atur a Barcelona, per edats, 2006-2020

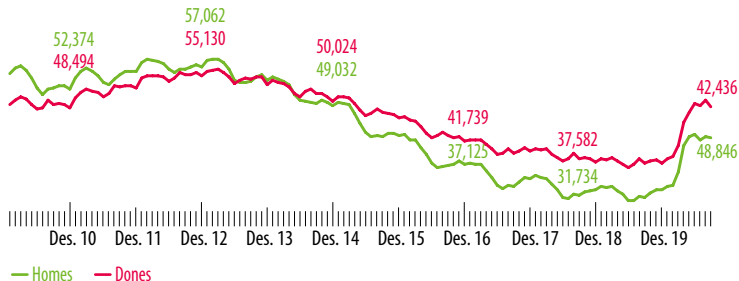

Atur registrat

L'atur registrat a Barcelona, segons el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, es va situar, el desembre del 2019, en 69.047 persones, amb un mínim descens del 0,4% respecte al desembre del 2018. Si bé és cert que es mantenia la tendència de baixada de l'atur dels anys anteriors, era evident que el ritme de reducció s'alentia any rere any. Els mesos de gener i febrer del 2020 ja se'n va observar un lleuger repunt. Es tractava d'incrementos minsos, però el pitjor arribaria més endavant, a causa dels efectes negatius de la crisi de la covid-19, que va començar a impactar en l'economia a partir de mitjans de març del 2020. Al març l'augment va ser d'un 7,3% i, a partir de l'abril, el ritme d'increment interanual de l'atur es va intensificar, malgrat que als mesos de juliol, agost i setembre aquestes pujades es van estabilitzar i fins i tot temperar mínimament, per situar-se, al setembre, en el 35% d'augment, amb un total de 91.282 persones aturades. En termes d'evolució anual, entre gener i setembre l'atur puja a la ciutat un 32,2%.

Des del maig del 2013 al desembre del 2019 s'havien registrat 80 mesos amb reduccions interanuals de l'atur, en contrast amb l'increment constant de l'atur registrat dels anys 2008-2013, que va fer arribar l'atur al seu màxim històric de 115.154 persones el març del 2013. Ara bé, des de llavors la situació ha canviat força, ja que del gener al setembre del 2020 s'observen increments interanuals de l'atur registrat.

Població aturada registrada a Barcelona, 2006-2020

Des del juliol del 2010 l'atur registrat s'havia comportat millor entre els homes, una situació que el 2019 es manté fins a l'abril. A partir del maig, l'evolució interanual de l'atur és millor entre les dones, una situació que es manté entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020, ja que l'increment de l'atur entre els homes en aquest període gairebé és 3 punts superior. El setembre del 2020, el 53,1% de les persones aturades registrades eren dones, 0,6 punts menys que el desembre del 2019.

Si comparem les xifres del setembre del 2020 amb les del desembre del 2008, s'observa que en aquest període l'atur masculí ha augmentat un 10,8% —quan el desembre del 2019

havia arribat a estar per sota del nivell del desembre del 2008—, mentre que l'atur femení ha augmentat un 35,7%. En conjunt, l'atur s'ha incrementat a la ciutat en un 22,8% en el període 2008-2020.

Atur registrat per sexe a Barcelona, dades al desembre (excepte per al 2020)

	2008	2013	2018	2019	Setembre del 2020	Variacions				
						2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	Des. 2019 - set. 2020
Homes	38.297	54.226	31.734	31.720	42.436	0,0%	-17,2%	41,6%	-41,5%	33,8%
Dones	36.007	53.451	37.582	37.327	48.846	-0,7%	3,7%	48,4%	-30,2%	30,9%
Total	74.304	107.677	69.316	69.047	91.282	-0,4%	-7,1%	44,9%	-35,9%	32,2%

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

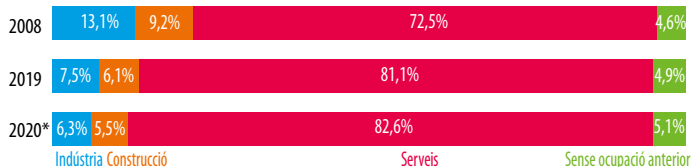
Per sector econòmic

El 2019 l'atur no havia baixat en tots els sectors, a diferència del que havia passat els cinc anys anteriors, i mostrava reduccions a la indústria i la construcció, però pujava molt lleugerament als serveis (0,1%) i en el col·lectiu de persones sense ocupació anterior. L'atur presentava llavors nivells inferiors als de l'any 2008 en tots els sectors menys als serveis, on havia crescut quasi un 4% del desembre del 2008 al desembre del 2019. En el grup de persones sense ocupació anterior, l'atur pràcticament estava al mateix nivell, mentre que a la indústria i la construcció s'havia reduït notablement, amb descensos superiors al 38%.

La crisi de la covid-19 ha fet que aquesta evolució canviés notablement. Del desembre del 2019 al setembre del 2020 l'atur ha crescut un 12,6% a la indústria, un 19,4% a la construcció i més d'un 34% als serveis i en les persones sense ocupació anterior. Amb aquests increments del 2020, aquests dos darrers col·lectius registren nivells d'atur superiors als del desembre del 2008 en més d'un 37%. En canvi, en els sectors de la construcció i la indústria encara hi observem xifres d'atur força inferiors a les del 2008, malgrat el comportament negatiu del darrer any.

La terciarització de l'economia de Barcelona, que s'observava clarament en les dades d'ocupació i contractació, també és evident en les dades d'atur registrat. El desembre del 2019 el 81,1% de la població aturada procedia del sector serveis, mentre que l'any 2008 el pes d'aquest sector era del 72,5%; així doncs, és un percentatge que ha pujat any rere any. El setembre del 2020 encara es fa més evident aquest procés, ja que aquest percentatge arriba al 82,6%. La indústria mostra el comportament contrari, ja que si l'any 2008 el 13% del total de persones aturades provenia de la indústria, l'any 2020 aquest percentatge ha baixat al 6,3%.

Atur registrat a Barcelona, per sector, desembre (en % sobre el total de l'atur)

(*) Dades a setembre

Per aprofundir en l'anàlisi, són útils les dades desagregades per activitats econòmiques segons el cens basat en la classificació CCAE-2009, disponibles per a la ciutat des de l'any 2010. L'any 2019 l'atur baixava interanualment en les indústries manufactureres, la construcció, el comerç i, dins dels serveis, en l'hoteleria, les activitats professionals i tècniques i les activitats sanitàries i de serveis socials, i pujava a la resta d'activitats de serveis. D'altra banda, en el període del desembre del 2019 al setembre del 2020 l'atur puja en totes les activitats econòmiques, sobretot en les més afectades per la crisi, que presenten augments superiors al 38% en només nou mesos: activitats artístiques i d'entreteniment, hostaleria i transports i emmagatzematge.

En el període 2009-2019, al marge del fort increment en l'epígraf de llars que ocupen personal domèstic (366%), l'atur augmentava un 36,3% en les activitats vinculades als serveis a les persones (educació, sanitat, administracions públiques) i un 17% a l'hoteleria. Per contra, les activitats més rellevants on més baixava des del 2009 eren la indústria manufacturera (51%), la construcció (61%) i les activitats professionals i tècniques (46%).

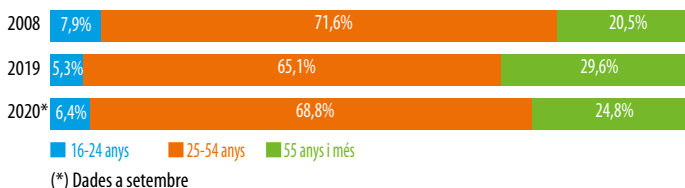
Per edats

L'any 2019 es va reduir l'atur en el grup de persones de 25 a 54 anys i, sobretot, en el de menors de 20 anys. El setembre del 2020, en canvi, s'observa que al llarg del 2020 el comportament de l'atur empitjora a mesura que es redueix l'edat de les persones aturades: s'incrementa un 63% entre els menors de 24 anys, mentre que només ho fa un 11% entre els majors de 54 anys. El 65,1% de les persones aturades registrades a la ciutat el desembre del 2019 tenien entre 25 i 54 anys, un percentatge que puja al 68,8% el setembre del 2020.

En grup en què més es va reduir l'atur registrat en el període 2008-2019 va ser en el de menys de 24 anys, especialment el jovent de 20 a 24 anys, i l'únic grup en què va augmentar, gairebé el 34%, va ser en el de persones de 55 anys i més, un comportament que coincideix amb les dades evolutives de l'atur segons l'EPA, que també indiquen que el pitjor comportament de l'atur s'observa en la població de més edat. Si ampliem aquest període fins al setembre del 2020, observem que l'únic grup on es redueix l'atur del desembre del 2008 al setembre del 2020 és el de persones de 20 a 24 anys, i el grup on més creix és en el de persones de més de 54 anys, amb una pujada del 48,5%.

S'ha de tenir en compte, però, que aquesta evolució no és fruit d'un millor comportament de l'ocupació entre el jovent —de fet, l'EPA indica que les persones de menys de 25 anys han vist com la seva ocupació a la ciutat patia una reducció de gairebé el 17% entre el 2008 i el 2019— sinó de dues causes molt concretes: la sortida del jovent del mercat laboral (per emigrar o continuar estudis) i la utilització per part d'aquest grup de vies alternatives de cerca de feina al marge dels canals oficials, fet que explica bona part de la reducció de l'atur registrat, atès que el jovent normalment ja no s'inscriu en les oficines de col·locació públiques. No obstant això, sembla que en els darrers tres anys s'ha pogut modificar aquest comportament, perquè s'observen augmentos de l'atur registrat entre la població més jove, especialment intensos el 2020.

Atur registrat a Barcelona, per edat, desembre (en % sobre el total de l'atur)

Per nivell formatiu

Si l'any 2019 només es va reduir l'atur en els col·lectius amb nivells formatius baixos i mitjans, i va augmentar en els grups amb educació superior, entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 l'atur es va incrementar en tots els col·lectius, amb independència del seu nivell formatiu, i amb taxes superiors al 26% en tots els casos. Els col·lectius de persones amb estudis fins a primària i amb estudis secundaris de formació professional són els grups on menys s'incrementa l'atur. Si observem el conjunt del període 2008-2020, l'únic grup en què es redueix l'atur és en el de persones que tenen com a màxim estudis primaris. A la resta de grups, el nombre de persones desocupades s'incrementa a mesura que augmenta el nivell educatiu, i arriba al 46% en el col·lectiu amb titulació superior. Aquest pitjor comportament de l'atur de les persones amb més nivell acadèmic s'observa tant del 2008 al 2013, és a dir, al llarg de la primera meitat del període i la fase més intensa de la crisi, en què es registren els increments més importants de l'atur registrat, com durant el període de recuperació posterior, és a dir, del 2014 al 2019, ja que també són el grup amb reduccions menys intenses de l'atur.

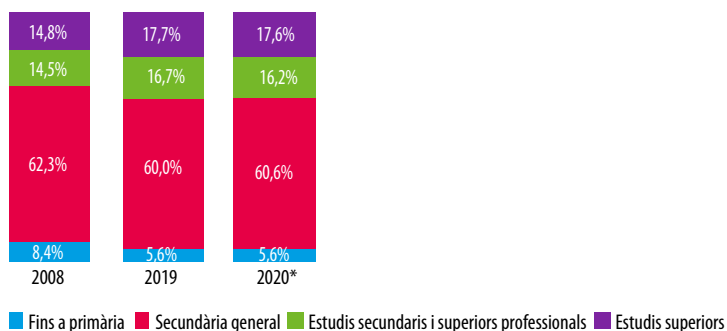
Si agrupem les persones aturades segons el nivell de formació, tenim tres grans grups: baix (fins a primària), mitjà (secundària i FP) i alt (tècnics professionals superiors i universitaris); partint d'aquesta classificació, s'evidencia que mentre que el pes del grup de persones amb formació mitjana es manté al voltant del 69% entre el 2008 i el 2020 (només baixa 1 punt al llarg del període), el de les persones amb menys formació disminueix gairebé 3 punts, fins al 5,6%, mentre que el pes del grup amb més formació augmenta en gairebé 4 punts i arriba a

representar el 25,6% del total d'aturats. Així doncs, tant en el mes de desembre del 2019 com en el de setembre del 2020, una de cada quatre persones aturades té estudis superiors o de tècnic professional superior, mentre que el desembre del 2008 el seu pes no arribava al 15%. Òbviament, la seva pitjor evolució al llarg del període explica que el seu pes sobre el total augmenti.

D'altra banda, l'any 2008 les persones aturades que havien cursat estudis professionals, mitjans o superiors, representaven el 14,5% del total de l'atur, mentre que l'any 2020 aquest percentatge havia pujat 1,7 punts.

Atur registrat a Barcelona, per nivell formatiu, desembre (en % sobre el total)

(*) Dades a setembre

Aquesta evolució també evidencia que l'augment de l'atur entre les persones amb qualificació professional mitjana i alta és especialment greu, una tendència que cal evitar amb l'objectiu de millorar la competitivitat del teixit productiu i la qualitat de l'ocupació.

Per nacionalitat

El 21,1% del total de persones aturades a Barcelona el desembre del 2019 tenien nacionalitat estrangera, 0,6 punts més que l'any anterior. Aquest percentatge ha registrat un repunt important al llarg del 2020, i al setembre ja arriba al 24,2%. El pes d'aquest col·lectiu sobre el total havia caigut de manera ininterrompuda des del desembre del 2010, quan va arribar al 22,7%, fins a l'any 2015, però en els darrers cinc anys ha augmentat.

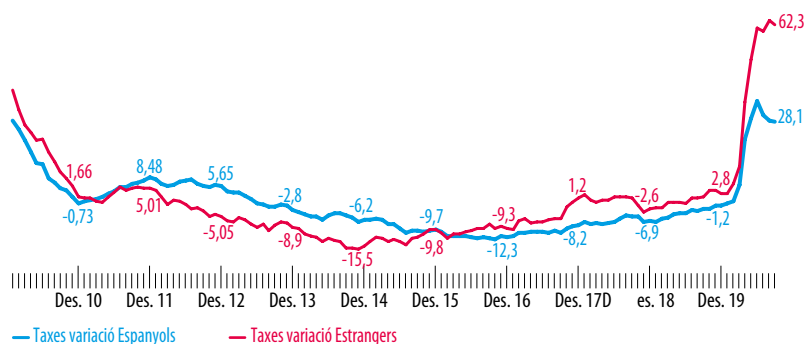
En el període 2008-2019 l'atur havia evolucionat millor entre les persones de nacionalitat espanyola que entre les de nacionalitat estrangera, ja que entre les primeres havia baixat gairebé un 8% i entre les segones un 4%; aquesta situació s'ha intensificat després de la crisi del març del 2020. Entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 l'atur de les persones de nacionalitat espanyola ha pujat un 27,1%, mentre que el de les de nacionalitat estrangera ho

ha fet un 51,1%. Si mirem les dades del període 2008-2020, l'atur de les persones estrangeres ha pujat gairebé 30 punts més que el de les de nacionalitat espanyola.

No obstant això, l'evolució de l'atur al llarg del període ha estat molt diferent entre la població nacional i l'estrangera. El període es pot dividir en dues etapes. En la primera fase, de l'any 2008 fins a l'any 2011, l'atur va augmentar tant entre les persones amb nacionalitat espanyola com entre les de nacionalitat estrangera, però molt més intensament entre aquestes últimes. La constatació que la crisi seria llarga juntament amb les mesures per fomentar el retorn als països d'origen van provocar una important sortida d'emigrants, amb la consegüent caiguda del nombre d'aturats d'aquest col·lectiu a partir del primer trimestre del 2012.

Del 2012 al 2016 els dos grups registren baixades interanuals any rere any; aquestes baixades inicialment són més intenses en el cas de les persones estrangeres, però en els darrers mesos del 2015 es van anant igualant. En canvi, des de mitjans de l'any 2016 fins al 2019 l'atur es redueix més intensament en les persones de nacionalitat espanyola, i l'any 2019 l'atur de les persones estrangeres fins i tot puja interanualment un 2,8%. Tal com hem vist, aquesta tendència s'ha intensificat al llarg de l'any 2020.

Taxes de variació interanual de l'atur registrat, segons nacionalitat

De les 22.057 persones aturades estrangeres registrades a Barcelona el setembre del 2020, un 51,2% eren dones, un percentatge 16 punts més alt que l'any 2009 i 0,3 punts més que el desembre del 2019. Mentre que el percentatge de dones sobre el total de persones aturades ha crescut des del desembre del 2019 entre les persones de nacionalitat estrangera (0,3 punts), entre les persones de nacionalitat espanyola ha baixat 0,6 punts. Per tant, i malgrat que la presència de les dones en el mercat laboral és encara més intensa per a les que tenen nacionalitat espanyola, la situació s'ha igualat en els darrers anys, ja que l'any 2008 la diferència del pes de les dones entre els dos col·lectius era de 15 punts, mentre que el setembre del 2020 és de només 3,1 punts. En tots dos casos són el grup majoritari.

En el període 2009-2020, l'evolució de l'atur del col·lectiu de persones estrangeres ha estat molt millor per als homes que per a les dones. En aquest període, l'atur ha baixat un 26% entre els homes i, en canvi, ha pujat un 43% entre les dones. Al marge del fet que sembla que la recuperació econòmica ha beneficiat més els homes que les dones estrangeres en termes d'ocupació, és evident que la sortida del país de persones actives de nacionalitat estrangera quan hi ha crisi (tant en l'anterior com en l'actual) és una opció més comuna per als homes que per a les dones, fet que explica que els primers desapareguin dels registres d'atur amb molta més intensitat que les segones.

Per temps de cerca de feina

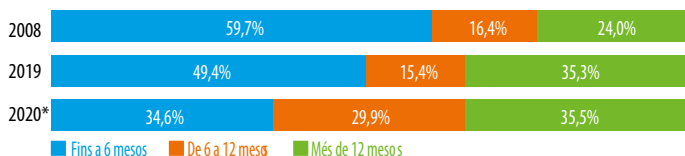
Com ja és habitual des de mitjans de l'any 2015, el desembre del 2019 el nombre total de persones aturades de llarga durada a la ciutat de Barcelona s'havia reduït interanualment per sobre de la baixada general de l'atur. De fet, era l'únic grup en què l'atur baixava el 2019 (un 4%), mentre que augmentava en el de persones que cercaven feina des de feia menys d'un any. Entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 s'observa una evolució que es podria qualificar de sorprenent, ja que l'atur de llarga durada augmenta un 33%, es dispara el nombre de persones que fa entre sis mesos i un any que estan aturades —amb una pujada del 158%— i, en canvi, es redueix un 7,4% el nombre de persones que fa menys de sis mesos que estan aturades.

Malgrat aquesta bona evolució dels darrers anys, i en part com a conseqüència de l'augment registrat el 2020, la població aturada de llarga durada continua sent molt rellevant, i arriba a les 32.432 persones, amb un pes del 35,5% sobre el total d'atur (0,2 punts més que el desembre del 2019). Si es comparen les dades del setembre del 2020 amb les del desembre del 2008, s'observa que mentre que el total de persones aturades que fa menys de sis mesos que es troben en aquesta situació s'ha reduït al llarg del període un 29%, els altres dos grups de persones aturades registren increments importants: el grup de persones aturades de llarga durada puja un 82% i el total de persones aturades que fa entre sis i dotze mesos que estan a l'atur es dispara un 124,5%.

La durada de l'atur registrat al llarg del període 2008-2019 mostra dues fases clarament diferenciades. La primera és la fase més recessiva, que va del 2008 al 2013, amb forts increments de l'atur de mitjana durada (de sis a dotze mesos) i sobretot del de llarga durada, que augmenta més d'un 155% en aquests sis anys. En canvi, l'atur de curta durada (de fins a sis mesos) arriba a reduir-se fins i tot una mica. La segona fase, que va del 2013 al 2019, és de recuperació econòmica; a partir del 2013 la situació descrita anteriorment canvia radicalment, i des de llavors i fins al 2019 l'atur de mitjana durada i, sobretot, el de llarga durada són els que més baixen, amb reduccions superiors al 42%. Es tractava d'un símptoma evident de recuperació econòmica, ja que mentre que l'atur de curta durada pot tenir una explicació conjuntural i d'adaptació a les variacions estacionals de l'activitat econòmica, els augments de l'atur de llarga durada mostren una evident manca de confiança en l'evolució a mitjà termini de l'economia. L'evolució dels primers nou mesos del 2020 és força diferent, perquè combina una reducció de l'atur de menys de sis mesos amb forts augments de la resta de grups.

Aquesta evolució ha fet canviar la composició i el pes de cadascun d'aquests grups sobre el total de persones desocupades al llarg del període. El desembre de l'any 2008 només el 24% de les persones aturades es podia considerar de llarga durada. En canvi, l'any 2013, en el pitjor moment de la crisi, aquest percentatge havia pujat fins al 42%, i aquest grup el majoritari entre les persones aturades. La recuperació de la situació econòmica dels darrers anys ha fet que el seu pes baixi al 35,5% del total, pràcticament el mateix que tenia el desembre del 2019. Ara bé, aquesta millora evident de l'atur no pot fer oblidar que el pes de les persones aturades de llarga durada sobre el total s'ha incrementat més de 12 punts des de l'any 2008. D'altra banda, des del desembre del 2019 fins al setembre del 2020 hi ha un canvi important pel que fa al pes dels altres dos col·lectius sobre el total d'atur: el pes del grup de persones que fa menys de sis mesos que estan aturades es redueix pràcticament 15 punts i deixa de ser el grup majoritari, mentre que el pes de les persones que fa de sis mesos a un any que estan a l'atur puja 14,5 punts.

Atur registrat a Barcelona, per durada, desembre (en % sobre el total de l'atur)

(*) Dades a setembre

Atur de llarga durada a Barcelona, setembre del 2020³

En termes d'evolució anual, entre gener i setembre del 2020 l'atur puja a la ciutat un 29,3%. Si analitzem aquest increment de l'atur registrat per durada de la demanda, observem que l'impacte de la crisi provocada per la pandèmia és especialment intens entre les persones que fa entre sis mesos i un any que estan a l'atur, ja que pugen un 145% del setembre del 2019 al setembre del 2020, i també entre les que fa entre un i dos anys que estan en aquesta situació, que augmenten un 60% en aquest període. El nombre de persones aturades de molt llarga durada augmenta interanualment un 16%, i sorprenentment el grup de persones que fa menys de sis mesos que estan aturades és l'únic que es redueix, en aquest cas un 1,8%.

Les dades d'atur estimat de l'EPA corresponents al tercer trimestre del 2020 mostren que, mentre que l'atur total a Barcelona s'ha incrementat un 35% entre el setembre del 2019 i el setembre del 2020, el de llarga durada ha caigut un 1,2%. En canvi, les persones que fa menys

³ Per a més informació, vegeu *l'Informe sobre l'atur registrat i la renda familiar per barris a Barcelona. Agost-setembre 2019*, del CESB.

de tres mesos que són a l'atur augmenten interanualment un 23,2%, i les que en fa entre tres mesos i un any, un 83,7%.

El setembre del 2020 les persones que feia més d'un any que estaven desocupades representaven el 35,5% del total de la població sense feina a la ciutat de Barcelona, un percentatge inferior al pes que tenen a Catalunya (39%) i a Espanya (41,4%), que registren percentatges inferiors als de l'any anterior en els casos català i estatal, però lleugerament superior en el cas de Barcelona.

Del setembre del 2019 al setembre del 2020 l'atur ha evolucionat millor entre les dones, independentment de la seva durada. El setembre del 2020 les dones aturades representen el 53,5% del total d'atur a la ciutat, un percentatge que s'enfilava fins al 55,2% un any abans. Si analitzem els diferents grups de persones aturades segons la durada de l'atur, les dones són majoria en tots els grups, llevat del de persones que fa menys de sis mesos que són a l'atur. Així, mentre que al grup d'aturats que fa menys de sis mesos que estan inscrits a l'atur les dones representen el 49,5% del total, al de persones aturades de molt llarga durada hi tenen un pes del 60% del total.

A Barcelona, el setembre del 2020, un 58,4% de les 32.432 persones aturades que feia més d'un any que estaven en aquesta situació eren dones. En valors absoluts, hi havia 18.931 dones aturades de llarga durada i 13.501 homes en la mateixa situació. L'atur de llarga durada afecta el 38,8% de la població desocupada femenina i només el 31,8% de la masculina.

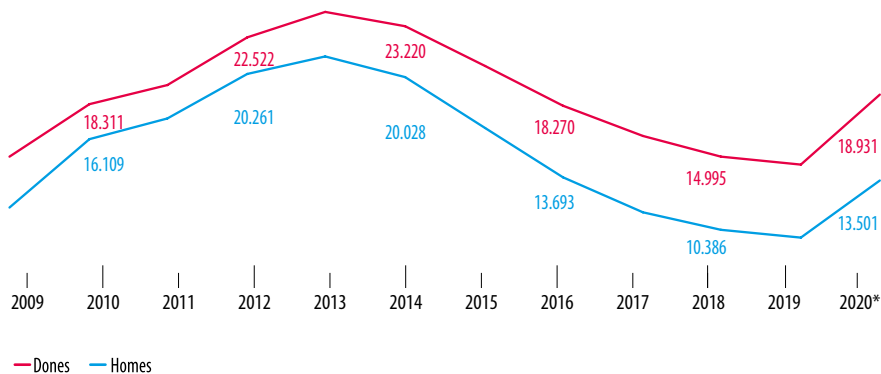
El temps de desocupació mitjà augmenta a mesura que ho fa l'edat de les persones: l'atur de llarga durada afecta el 64,7% de les persones desocupades de més de 54 anys, i se situa en el 32,8% entre les de 35 i 54 anys. Però també hi ha una altra variable que condiciona la durada de l'atur: el nivell formatiu de la població. Els dos grups de formació superior són els que presenten els percentatges més alts d'atur de curta durada i els més baixos d'atur de llarga durada. La població desocupada amb l'educació primària incompleta registra el percentatge més alt d'atur de llarga durada. La indústria és el sector on l'atur de llarga i de molt llarga durada és més intens: el 49,9% de la població aturada industrial fa més d'un any que no té feina, i el 29,1% en fa més de dos que no en té.

Evolució 2007-2020

Del desembre del 2007 al setembre del 2020 l'atur de llarga durada s'ha doblat a Barcelona, ja que ha pujat de 16.304 persones a 32.432, fruit dels augments dels darrers sis mesos. Tot i això, i malgrat aquest repunt, cal tenir en compte que el desembre del 2013 l'atur de llarga durada a la ciutat va assolir un màxim de 45.483 persones, i des de llavors s'ha reduït un 29%.

Del desembre del 2009 al setembre del 2020 el nombre de dones que han estat a l'atur durant més d'un any s'ha incrementat un 26,3%, mentre que en el cas dels homes ho ha fet un 14,3%. Tot i que al llarg dels primers nou mesos del 2020 l'atur de llarga durada masculí ha augmentat un 36,5% i el femení un 30,8%, en tots dos grups encara es registren reduccions importants respecte al desembre del 2013, quan es va arribar als nivells màxims d'atur de llarga durada a la ciutat. Cal destacar que la població aturada femenina de llarga durada ha estat sempre superior a la masculina durant aquest període, amb un percentatge sobre el total de l'atur de llarga durada que no ha baixat mai del 52,5% i que ha anat pujant des del 2013, fins a assolir, el desembre del 2019, el 59,4%, el percentatge més alt de la sèrie. Aquest percentatge s'ha reduït 1 punt el setembre del 2020, fins al 58,4%.

Evolució de l'atur de llarga durada registrat a Barcelona, dades de desembre

— Dones — Homes

(*) Dades al setembre

L'EPA mostra una evolució similar quant al millor comportament de l'atur de llarga durada en els darrers anys. Segons aquesta font, mentre que l'atur total a Barcelona s'ha incrementat un 35% entre el setembre del 2019 i el setembre del 2020, el de llarga durada ha caigut un 1,2%. El nombre de persones aturades de molt llarga durada augmenta un 14,3% (encara per sota de la mitjana), mentre que el de les que fa entre un i dos anys que són a l'atur es redueix un 21,7%.

Aquest millor comportament de l'atur de llarga durada que s'observa al llarg dels darrers trimestres (especialment al llarg del 2020) ja ha compensat la seva pitjor evolució des del 2008 fins a finals del 2019. Si calculem l'increment acumulat des del primer trimestre del 2008 fins al tercer trimestre del 2020, veiem que l'atur de llarga durada ha crescut un 48,2%, gairebé la meitat de l'augment total, que en els darrers mesos s'ha disparat fins al 82,7%.

Per sexe

L'atur de llarga durada afecta amb més intensitat les dones, que representen un 58,4% de les 32.432 persones en aquesta situació. En valors absoluts, al setembre de 2020 hi havia 18.931 dones aturades de llarga durada i 13.501 homes en la mateixa situació, i aquesta diferència s'intensifica en els darrers anys, ja que aquest percentatge ha pujat 5,4 punts des del desembre del 2013.

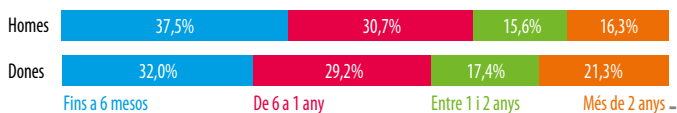
Atur registrat a Barcelona per durada i sexe, setembre del 2020

	Fins a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	D'1 a 2 anys	Més de 2 anys	Total
Homes	15.918	13.017	6.599	6.902	42.436
Dones	15.629	14.286	8.514	10.417	48.846
Total	31.547	27.303	15.113	17.319	91.282

Font: Web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Generalitat de Catalunya.

L'atur de llarga durada afecta el 38,8% de la població desocupada femenina i només el 31,8% de la masculina, un percentatge que ha pujat 0,6 punts des del desembre del 2019 en el cas dels homes i que s'ha mantingut estable en el cas de les dones. En el subgrup de població aturada de molt llarga durada, la situació de les dones respecte als homes també és més negativa, ja que per a elles representa el 21,3% del total, 5 punts més que per als homes.

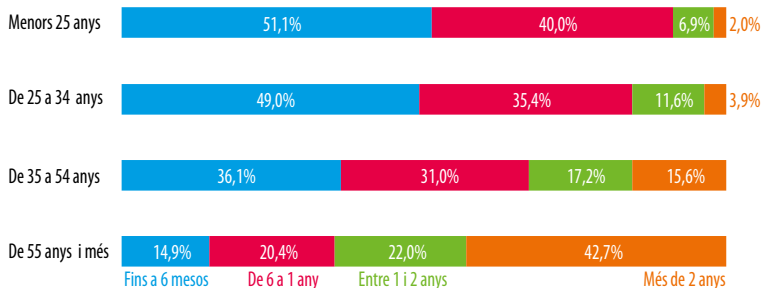
Atur registrat a Barcelona, per durada i sexe, setembre del 2020

Per edats

Quan observem la composició de la població aturada per edats, veiem com el temps de desocupació mitjà augmenta conforme ho fa l'edat de les persones: l'atur de llarga durada afecta el 64,7% de les persones desocupades de més de 54 anys, i se situa en el 32,8% entre les de 35 i 54 anys. Els percentatges més baixos es troben en el grup de menys de 35 anys, en què l'atur de llarga durada afecta només el 14% de les persones aturades (i menys del 9% en el cas dels menors de 25 anys).

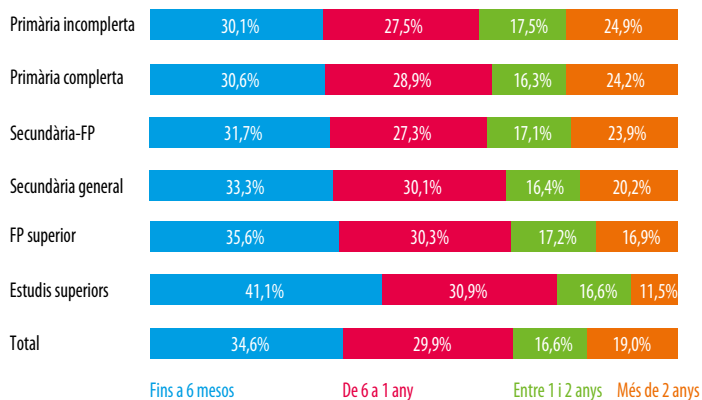
Atur registrat a Barcelona, per durada i edat, setembre del 2020

Per nivell formatiu

El nivell de formació de les persones és una variable que condiona, i molt, la durada de l'atur. Els dos grups amb formació superior són els que presenten els percentatges d'atur de fins a sis mesos més alts, superiors al 35%. Alhora, són els que presenten els percentatges més baixos d'atur de llarga durada, ja que, per exemple, el de les persones amb estudis superiors se situa al voltant del 28%. En canvi, en el cas de les persones aturades amb l'educació primària incompleta, un 42,4% del total ho són de llarga durada.

Atur registrat a Barcelona, per durada i nivell formatiu, setembre del 2020

(*) Dades al setembre

En el darrer any s'ha reduït el pes de l'atur de llarga durada en els grups de persones amb nivells educatius més baixos, mentre que s'ha incrementat en el de persones amb estudis superiors.

Cal assenyalar que per fer una anàlisi acurada s'han de relacionar aquestes dades amb el nivell formatiu de la població total de Barcelona.

Per sector econòmic

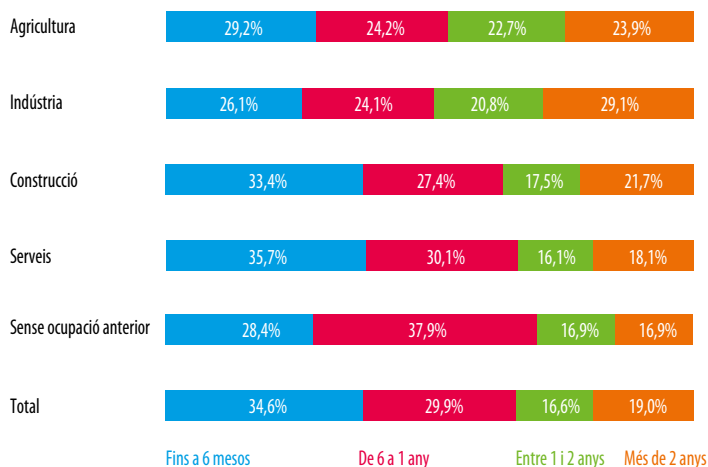
Obviant el sector de l'agricultura, insignificant en l'activitat econòmica de la ciutat, i el grup de persones demandants de primera ocupació, ens centrarem en l'atur en els tres sectors de més presència a la ciutat.

El sector serveis és el majoritari quant a pes sobre el total de l'atur, ja que amb 75.427 persones representa el 82,6% de l'atur total a Barcelona. Ara bé, la indústria és el sector on l'atur de llarga i molt llarga durada és més intens: el 49,9% de la població aturada industrial fa més d'un any que no té feina, i un 29,1%, en fa més de dos que es troba en aquesta situació. En el cas dels serveis, aquests percentatges són del 34,2% i del 18,1%, respectivament.

Al llarg del darrer any, la importància del grup de persones que fa de sis mesos a un any que són a l'atur s'incrementa en tots els sectors.

Atur registrat a Barcelona, per durada i sector productiu, setembre del 2020

(*) A setembre

Districtes

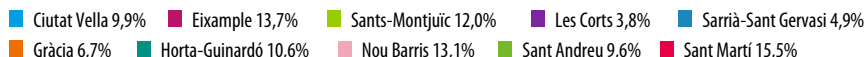
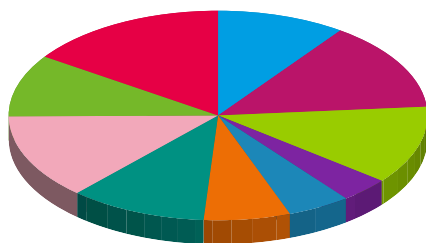
Entre el desembre del 2018 i el desembre del 2019 l'atur no va baixar a tots els districtes de Barcelona, com era habitual en anys anteriors, i va augmentar a Gràcia, Sarrià - Sant Gervasi, l'Eixample i Sant Andreu. Per contra, les baixades més importants de l'atur es registren a Sants-Montjuïc i, sobretot, a Ciutat Vella. En tots els districtes els nivells d'atur registrat el desembre del 2019 són inferiors als registrats el gener del 2009, primer mes amb dades d'atur per districtes i una data propera al començament de la crisi. En aquest període, els districtes populars del nord de la ciutat (Nou Barris, Sant Andreu, Sant Martí i Horta-Guinardó) eren els que més patien els augments de l'atur, mentre que Ciutat Vella és on menys s'incrementava. El setembre del 2020 aquesta situació ha canviat força. L'atur s'ha disparat a tots els districtes a partir del març del 2020, i al setembre l'increment acumulat des del desembre del 2019 és del 32,2%. Ara bé, hi ha diferències importants entre districtes, malgrat que les pujades són significatives en tots. Si a districtes com Sarrià - Sant Gervasi, les Corts, Sant Andreu i Nou Barris l'augment se situa en un rang del 28% al 29%, a l'Eixample i Sants-Montjuïc supera el 34% i a Ciutat Vella s'acosta al 44%. Per tant, l'augment de l'atur és especialment intens als districtes del centre de la ciutat.

Aquest canvi es percep en el pes de cada districte sobre l'atur total de la ciutat. Si comparem el pes que tenia cada districte el desembre del 2019 amb el del setembre del 2020, s'observa que Sant Martí es manté com el districte amb un nombre més gran de persones aturades, però que l'Eixample supera Nou Barris com a segon districte amb més pes de l'atur sobre el total.

Pes de cada districte sobre l'atur total

Districtes	Desembre del 2019	Setembre del 2020	Diferencial (en punts)
Ciutat Vella	9,1%	9,9%	0,8
L'Eixample	13,5%	13,7%	0,2
Sants-Montjuïc	11,8%	12,0%	0,2
Les Corts	3,9%	3,8%	-0,1
Sarrià - Sant Gervasi	5,0%	4,9%	-0,1
Gràcia	6,7%	6,7%	0,0
Horta-Guinardó	10,8%	10,6%	-0,2
Nou Barris	13,5%	13,1%	-0,4
Sant Andreu	9,9%	9,6%	-0,3
Sant Martí	15,7%	15,5%	-0,2

Distribució de la població aturada per districtes, setembre del 2020

Les xifres absolutes de l'atur per districte s'han de matisar relacionant-les amb la població en edat de treballar de cada districte. A Barcelona, el desembre del 2019 la població aturada representava el 6,4% de la població de 16 a 64 anys, 0,1 punts menys que el desembre del 2018. Ara bé, aquest percentatge variava força segons els districtes. A Sarrià - Sant Gervasi

l'atur afectava només el 3,7% de la població de 16 a 64 anys, mentre que a Nou Barris aquest percentatge pujava fins al 8,6%.

El setembre del 2020 la situació és molt diferent. Si el desembre del 2019 aquest percentatge baixava a la majoria dels districtes (només pujava 0,1 punts a Gràcia), al llarg del 2020 augmenta en tots els districtes, fins al punt que el setembre del 2020 l'atur afecta el 8,3% de la població de 16 a 64 anys, gairebé 2 punts més que nou mesos abans. Aquest increment és de només 1 punt a Sarrià - Sant Gervasi, però a Ciutat Vella es dispara fins als 3,1 punts. Es manté, això sí, la gran diferència entre districtes, ja que aquest percentatge es mou entre el 4,8% de Sarrià - Sant Gervasi i el 10,8% de Nou Barris i Ciutat Vella.

Si el desembre del 2019 el 21,1% de les persones aturades a la ciutat eren estrangeres, el setembre del 2020 aquest percentatge puja fins al 24,2% i augmenta a tots els districtes, tal com ja va passar en anys anteriors. La distribució de l'atur de persones estrangeres no és homogènia: mentre que a Ciutat Vella el 45,5% dels aturats el setembre del 2020 són de nacionalitat estrangera, a Sarrià - Sant Gervasi aquest percentatge baixa fins al 17,1%. Els únics districtes on el pes de les persones estrangeres sobre l'atur total supera la mitjana de la ciutat són Ciutat Vella, amb una diferència molt important, i l'Eixample i Sants-Montjuïc, amb una diferència lleu.

Ciutat Vella és el districte amb més població aturada estrangera registrada el setembre del 2020, ja que representa el 18,7% del total d'aturat a la ciutat, i el segueix Sant Martí, amb el 14,6% del total; tots dos districtes tenen més pes que el desembre del 2019. El 60% de les persones estrangeres a l'atur es concentren als districtes de Ciutat Vella, Sant Martí, Nou Barris i l'Eixample.

Per sexe, l'atur és predominantment masculí només a Ciutat Vella, on les dones representen només el 46,6% del total de la població aturada. En canvi, a Sant Andreu i les Corts més del 55% de les persones aturades són dones. Pel que fa a la ciutat, de mitjana les dones representen el 53,5% de les persones a l'atur, 0,6 punts menys que el desembre del 2019. El pes de l'atur femení sobre el total baixa al llarg del 2020 a tots els districtes menys a Nou Barris, on puja, i a Sarrià - Sant Gervasi, on es manté invariable.

ATUR, RENDA FAMILIAR I NIVELL EDUCATIU ALS BARRIS DE BARCELONA⁴

L'any 2019 es va trencar la tendència de descens de l'atur registrat iniciada el 2013 fins al punt que al desembre l'atur pujava en 32 barris de la ciutat, repartits per tots els districtes de Barcelona. A causa dels efectes negatius de la crisi generada per la covid-19, que va començar a impactar en l'economia a partir de mitjans de març del 2020, ja en el mateix mes de març l'atur va registrar un augment d'un 7,3% i a partir de l'abril el ritme d'increment interanual de l'atur es va intensificar, malgrat que als mesos de juliol, agost i setembre aquestes pujades es van estabilitzar i fins i tot temperar mínimament, per situar-se, al setembre, en el 35% d'augment.

---

⁴ Per a més informació, vegeu l'*Informe sobre l'atur registrat i la renda familiar per barris a Barcelona. Setembre 2020, del CESB*

Aquesta situació també es fa molt visible a escala de barris. Si l'any 2018 l'atur només pujava a 4 barris de la ciutat i el desembre del 2019 el nombre de persones aturades havia pujat en 32 barris, repartits per tots els districtes de Barcelona, el setembre del 2020 els augments intensos de l'atur afecten tots els barris de la ciutat, sense cap excepció. En tots els casos són augments rellevants, superiors al 23%, però amb fortes diferències entre els diversos barris. Així, mentre que l'augment de l'atur a Baró de Viver, que és on menys creix, és del 23,5%, al Raval, que és on augmenta amb més intensitat, la pujada arriba al 57,8%, 34 punts més que a Baró de Viver.

Classificació segons la variació de l'atur registrat, setembre 2019 - setembre 2020

Els deu barris amb millor comportament de l'atur

Districte	Barri	% de variació interanual
9	Baró de Viver	23,5%
9	El Bon Pastor	24,1%
4	Pedralbes	24,1%
9	Sant Andreu	24,1%
3	La Marina de Port	24,5%
10	La Verneda i la Pau	26,5%
10	Sant Martí de Provençals	26,8%
5	Sarrià	28,0%
5	Sant Gervasi - Galvany	28,5%
7	El Baix Guinardó	29,1%

Els deu barris amb pitjor comportament de l'atur

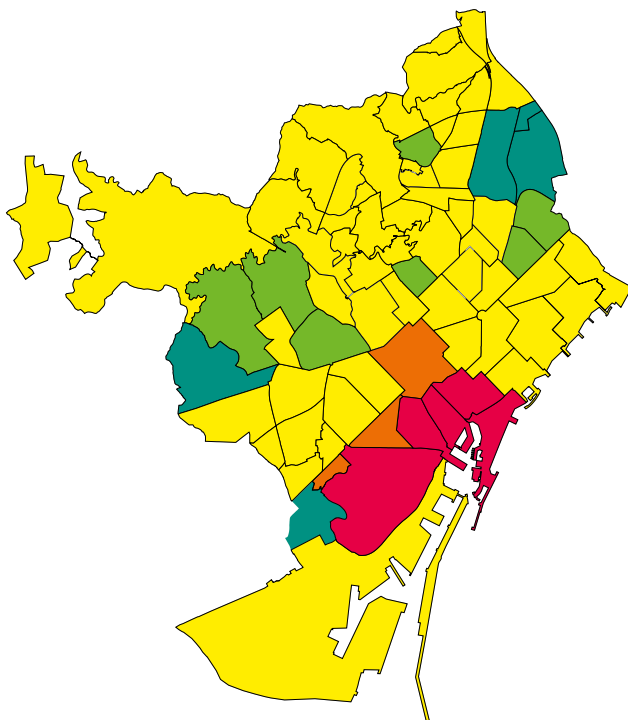
Districte	Barri	% de variació interanual
2	El Fort Pienc	36,9%
6	La Vila de Gràcia	38,8%
2	Sant Antoni	40,8%
2	La Dreta de l'Eixample	43,4%
3	La Font de la Guatlla	44,3%
3	El Poble-sec - AEl Parc Montjuïc	45,6%
1	El Gòtic	46,5%
1	Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera	46,8%
1	La Barceloneta	47,1%
1	El Raval	57,8%

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Com és lògic, bona part de l'important increment de l'atur que s'observa als barris de la ciutat el darrer any s'ha produït al llarg de l'any 2020, sobretot a partir del març. Del gener al setembre del 2020 l'atur ha pujat un 29,3% a la ciutat, amb percentatges que van del 20,2% de Sant Andreu i Bon Pastor al 50,3% del Raval.

Del setembre del 2019 al setembre del 2020 l'atur s'ha incrementat a tots els barris de la ciutat, tant entre els homes com entre les dones. En l'àmbit de ciutat, l'atur puja un 40% entre els homes i un 30,8% entre les dones. L'augment de l'atur masculí oscil·la entre el 26,3% de Sant Gervasi - Galvany i el 62,7% del Raval, mentre que el femení puja entre el 17,4% de Baró de Viver i el 54,1% del Gòtic. Si el desembre del 2019 l'atur femení evolucionava millor que el masculí a 41 dels 73 barris de la ciutat, el setembre del 2020 només hi ha 8 barris on l'atur femení evolucioni pitjor que el masculí. De fet, el setembre del 2020 l'atur masculí supera al femení en termes absoluts en només 5 barris (el Raval, el Gòtic, el Poble-sec - Parc Montjuïc, la Marina del Prat Vermell - Zona Franca i la Font de la Guatlla)

Atur registrat segons variació interanual, setembre del 2020

Percentatge variació interanual atur registrat - 2020

- Valors més de 10 punts per sota de la mitjana ciutat [2]
- Valors entre 5 i 10 punts per sota de la mitjana ciutat [3]
- Valors +/- 5 punts respecte la mitjana ciutat [61]
- Valors entre 5 i 10 punts per sobre la mitjana ciutat [7]
- Valors més de 10 punts per sobre de la mitjana ciutat [0]

Com passava el desembre del 2019, el setembre del 2020 el Raval torna a ser el barri amb un nombre més gran de persones sense feina, amb un pes del 5% sobre el total de persones aturades de la ciutat (0,5 punts més que el desembre del 2019). Els deu barris amb més pes sobre l'atur a la ciutat en concentren pràcticament el 30% del total. Al llarg del darrer any, aquest percentatge s'ha mantingut estable; tampoc ha variat gaire la llista de barris que formen aquest conjunt.

Si el desembre del 2019 el pes de l'atur registrat respecte a la població en edat de treballar dels diferents barris es mantenia en el 6,5% a escala de ciutat —com el desembre del 2018—, la crisi de la covid-19 ha fet que aquest percentatge augmenti força a partir del març del 2020. El setembre del 2020 l'atur suposa el 8,3% de la població de 16 a 64 anys. Al conjunt de Barcelona, l'augment des del setembre del 2019 fins al setembre del 2020 ha estat de 2 punts. En el darrer any, aquest increment s'ha situat entre 0,7 punts de Pedralbes i els 4,7 punts del Raval. Tres barris de Ciutat Vella —tots menys el Gòtic—, es troben entre els deu barris de la ciutat on més ha augmentat el pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys, així com també n'hi ha quatre que pertanyen a Nou Barris; aquests deu barris registren augments per sobre dels 3 punts. A l'altre extrem tenim el districte de Sarrià - Sant Gervasi, ja que cinc dels seus sis barris estan entre els deu on menys s'ha incrementat aquest percentatge.

El que no canvia excessivament al llarg de l'any 2020 és la distribució territorial d'aquest índex. Dels deu barris amb un pes més gran de l'atur registrat, sis són al districte de Nou Barris i dos al de Ciutat Vella. A l'extrem contrari hi ha el districte de Sarrià - Sant Gervasi, ja que els seus sis barris es troben entre els deu barris amb menys pes de l'atur registrat, com ja passava en anys anteriors. Per tant, és una situació que no ha canviat pràcticament en els darrers anys.

El pes de l'atur registrat respecte a la població de 16 a 64 anys varia força d'un barri a un altre: el setembre del 2020 se situa per sota del 4% (menys de la meitat de la mitjana de Barcelona) a Pedralbes, Sarrià i Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes, mentre que supera el 14% a Vallbona, la Trinitat Vella, la Trinitat Nova i Ciutat Meridiana.

Classificació segons el pes de l'atur sobre la població de 16 a 64 anys, setembre del 2020

Els deu barris amb menys pes de l'atur

Districte	Barri	% d'atur sobre la població de 16 a 64 anys	Nombre de persones aturades
4	Pedralbes	3,6%	252
5	Sarrià	3,8%	572
5	Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes	3,9%	120
7	La Clota	4,2%	21
5	Sant Gervasi - Galvany	4,5%	1.334
5	Sant Gervasi - la Bonanova	4,5%	727
5	Les Tres Torres	4,6%	463
2	La Dreta de l'Eixample	5,9%	1.757
2	L'Antiga Esquerra de l'Eixample	6,2%	1.837
5	El Putxet i el Farró	6,3%	1.233

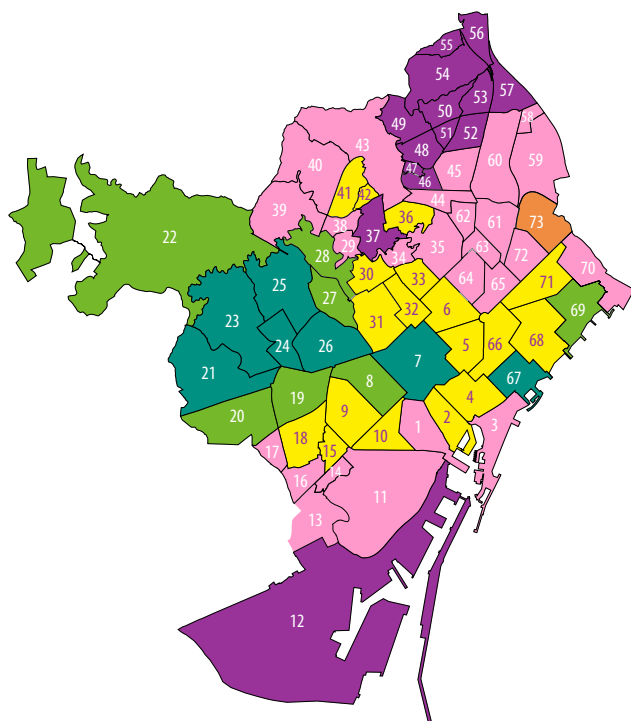
Els deu barris amb més pes de l'atur

Districte	Barri	% d'atur sobre la població de 16 a 64 anys	Nombre de persones aturades
8	Torre Baró	11,0%	218
1	La Barceloneta	11,7%	1.331
8	La Guineueta	12,0%	1.088
1	El Raval	12,7%	4.608
8	Canyelles	13,0%	531
3	La Marina del Prat Vermell - Zona Franca	13,8%	117
8	Vallbona	14,7%	132
9	La Trinitat Vella	15,1%	1.055
8	La Trinitat Nova	15,1%	787
8	Ciutat Meridiana	15,8%	1.138

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys, setembre del 2020

Barcelona=100

- Valors superiors a 160
- Valors entre 111 i 160
- Valors entre 90 i 110
- Valors inferiors a 60
- Valors entre 60 i 89

Del setembre del 2019 al setembre del 2020 el total de persones aturades de llarga durada puja un 33% i el grup de persones aturades que fa de sis a dotze mesos que es troben en aquesta situació augmenta un 145%, mentre que, sorprenentment, el grup de persones que fa menys de sis mesos que estan a l'atur es redueix un 1,8%.

Si en el període que va del desembre del 2018 al desembre del 2019 l'atur de llarga durada baixava a tots els barris de la ciutat amb l'excepció de tres (Pedralbes, el Putxet i el Farró i Sant Gervasi - Galvany), el setembre de 2020 augmenta interanualment a tots els barris de Barcelona. Els barris on més puja són al Coll, Sant Gervasi - la Bonanova i Vallcarca i els Penitents, amb increments per sobre del 45%.

El pes de l'atur de llarga durada sobre el total s'incrementa en el període que va del setembre del 2019 al setembre del 2020 a 36 barris de la ciutat. En el conjunt de Barcelona, però, el seu pes baixa, i passa de representar-ne el 36% del total el setembre del 2019 al 35,5% un any després. El desembre del 2019 aquest percentatge era del 35,3%.

Els deu barris amb més pes de l'atur de llarga durada es concentren als districtes de Sant Martí (3), Sant Andreu (3), Nou Barris (2) i Sants-Montjuïc (2), tots amb percentatges superiors al 38,5% i que arriben a superar el 40% en el cas de la Verneda i la Pau, Sant Martí de Provençals, la Marina del Prat Vermell - Zona Franca, Baró de Viver, Sant Andreu i el Bon Pastor. A l'altre extrem, hi ha més dispersió territorial, però hi consten tots els barris de Ciutat Vella, tres de l'Eixample, dos de Sants-Montjuïc i un de Gràcia, amb percentatges que es mouen entre el 30% i el 32,5% del total de persones aturades.

Context socioeconòmic: índex de renda familiar disponible per barris, 2017

Des del començament de la crisi, ha augmentat la desigualtat entre els barris de Barcelona. L'any 2008 el barri amb més renda familiar disponible (Tres Torres) tenia una renda 4,3 vegades més alta que la del barri amb menys renda familiar disponible (Baró de Viver), mentre que l'any 2017 aquesta proporció, en aquest cas entre els barris de Pedralbes i Ciutat Meridiana, havia pujat a 6,4. No obstant això, cal destacar que en els dos darrers anys (2016 i 2017) s'observa una reducció d'aquestes desigualtats, ja que els anys 2014 i 2015 la proporció era de 7,3 i el 2016, de 7,1.

Cal assenyalar que una de les repercussions de la crisi ha estat que s'han accentuat les diferències dels barris més rics i dels més pobres amb relació a la mitjana de la ciutat. L'any 2008 el barri amb més renda familiar disponible tenia una renda que multiplicava per 2,1 la mitjana de la ciutat; nou anys després, es multiplicava per 2,5. Al mateix temps s'allunyen de la mitjana de la ciutat els barris amb menys renda: si l'any 2008 el barri amb la renda familiar més baixa se situava gairebé en la meitat de la mitjana, l'any 2017 la seva renda només arribava al 38,6%. No obstant això, el 2017 ha suposat una millora relativa dels barris amb menys índex de renda familiar disponible, ja que el barri amb una renda més baixa presenta un índex 4,2 punts més alt que el 2016.

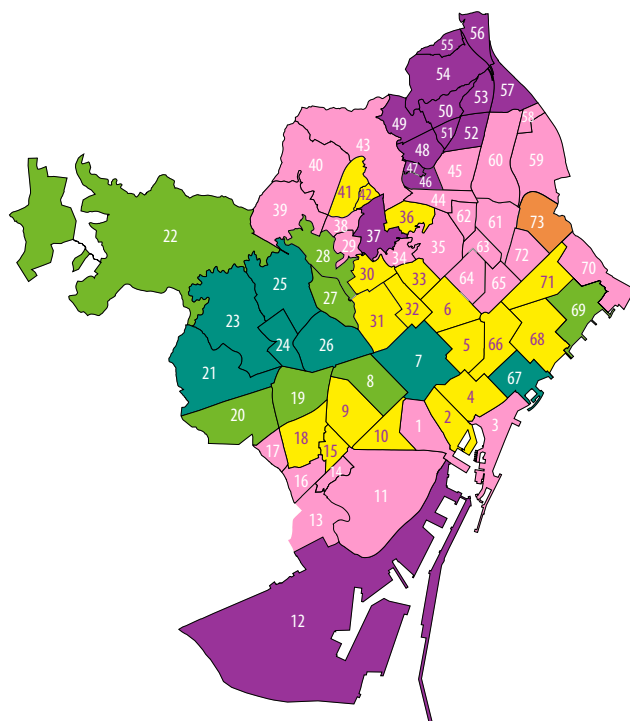
En aquest període s'ha incrementat també el nombre de barris que se situen per sota del 60% de la renda familiar disponible mitjana de la ciutat, un percentatge que es considera un bon indicador per definir les àrees en risc de pobresa. Si el 2008 només cinc barris se situaven

per sota d'aquest nivell, l'any 2017 n'eren quinze. La millora dels dos darrers anys també es nota en aquest apartat, ja que el 2015 n'eren disset i el 2016, setze.

L'impacte d'aquesta evolució és evident: l'any 2008 només l'1,6% de la població de Barcelona vivia en barris amb una renda familiar disponible inferior al 60% de la mitjana de la ciutat, mentre que l'any 2017 aquest percentatge pujava fins a l'11,5%. Ara bé, cal tornar a dir que els anys 2016 i 2017 han suposat una millora en aquest sentit, ja que el 2015 la població que vivia en aquests barris representava el 13,8% del total. L'any 2017, als deu barris amb més renda familiar disponible (tots amb una renda per sobre del 140% de la mitjana de ciutat), hi viu el 14,1% de la població, i als deu barris amb menys renda familiar disponible (tots amb una renda per sota del 52% de la mitjana), el 4,8% de la població.

L'any 2017, 34 barris tenen un índex de renda familiar disponible relatiu (respecte a la mitjana) inferior al de l'any 2016. A més, considerem el període 2008-2017, el nombre puja fins a 46. Els increments més importants de la renda familiar disponible respecte a la mitjana en el període 2008-2017 s'observen als barris de Pedralbes i de Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou, amb augments superiors al 45%. Dins dels quinze barris on més augmenta la renda familiar disponible en el període, hi ha els quatre de Ciutat Vella com a conseqüència de l'impacte dels canvis residencials. Els descensos més importants en aquest període afecten els barris de la Marina del Prat Vermell - Zona Franca, la Trinitat Vella, la Guineueta i Canyelles, que han perdut més de 23 punts percentuals respecte a la mitjana.

Índex de renda familiar disponible, any 2017 (Barcelona = base 100)

Barcelona=100

- Valors superiors a 160
- Valors entre 111 i 160
- Valors entre 90 i 110
- Valors inferiors a 60
- Valors entre 60 i 89

Si fem aquesta anàlisi per districtes, veiem que l'any 2017 hi ha quatre districtes que se situen per sobre de la renda familiar disponible mitjana de la ciutat: l'Eixample, les Corts, Sarrià - Sant Gervasi i Gràcia, els mateixos que l'any 2008 i, amb l'excepció de les Corts, amb índexs de renda familiar disponible més alts que vuit anys abans. Dels altres sis districtes, n'hi ha tres on ha baixat la renda familiar disponible respecte a la mitjana de ciutat; aquest descens és especialment elevat a Nou Barris, que ha perdut 15 punts percentuals al llarg del període, i a Sant Andreu, que n'ha perdut gairebé 8. En canvi, Ciutat Vella és el districte on, proporcionalment, més es manté la renda familiar disponible en el període 2008-2017 (13,2 punts), malgrat que és on més baixa en el darrer any.

Evolució de la renda familiar disponible per districtes

	2008	2013	2015	2016	2017	Variació 2008- 2017	Variació 2008- 2013	Variació 2013-2017	Variació 2016- 2013
Barcelona	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0				
1. Ciutat Vella	71,1	77,2	85,5	86,9	84,3	13,2	6,1	7,1	-2,6
2. L'Eixample	114,9	116,4	115,8	119,3	122,4	7,5	1,5	6,0	3,1
3. Sants-Montjuïc	80,7	75,3	78,1	79,1	84,6	3,9	-5,4	9,3	5,5
4. Les Corts	140,0	140,3	138,3	136,0	137,3	-2,7	0,3	-3,0	1,3
5. Sarrià - Sant Gervasi	177,6	186,7	188,0	182,4	182,8	5,2	9,1	-3,9	0,4
6. Gràcia	103,2	105,2	105,8	105,4	105,3	2,1	2,0	0,1	-0,1
7. Horta-Guinardó	86,7	77,9	79,6	79,2	78,0	-8,7	-8,8	0,1	-1,2
8. Nou Barris	70,1	56,2	53,8	55,0	55,0	-15,1	-13,9	-1,2	0,0
9. Sant Andreu	82,5	74,4	72,8	74,5	74,6	-7,9	-8,1	0,2	0,1
10. Sant Martí	87,5	80,6	86,5	87,1	88,1	0,6	-6,9	7,5	1,0

Nivell formatiu i atur, setembre del 2020

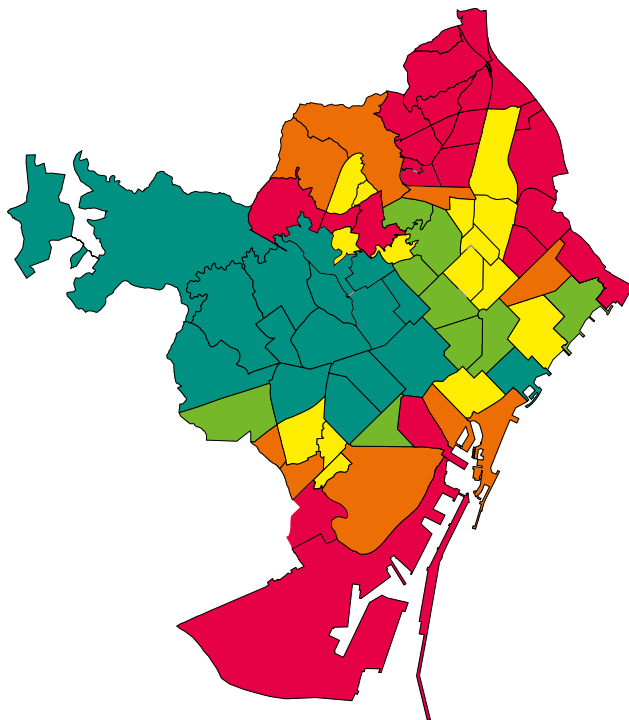
El pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys s'ha de relacionar amb el nivell educatiu de la població. La majoria dels barris amb un percentatge alt de població amb estudis superiors mostren una taxa reduïda d'atur. Així, dels deu barris amb un índex més alt de població amb estudis superiors, vuit es troben dins dels deu que tenen menys pes de l'atur sobre la seva població en edat de treballar. A més, vuit s'inclouen en els deu barris amb més renda familiar disponible.

D'altra banda, els barris amb els percentatges més elevats de població que només ha cursat fins a primària es troben, normalment, entre aquells on el pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys és més gran: sis dels deu barris de la ciutat amb una proporció més elevada de població amb estudis fins a primària es troben entre els deu barris de la ciutat on l'atur és més alt. A més, dels deu barris amb un percentatge més alt de població que només té estudis fins a l'educació primària, n'hi ha vuit dins dels deu barris amb menys renda familiar disponible.

El 2020 s'observa una millora general del nivell educatiu de la ciutat, ja que tots els barris presenten un percentatge més alt de persones amb estudis superiors que l'any anterior, amb l'excepció de quatre barris: el Gòtic, Pedralbes, la Clota i Ciutat Meridiana. El Gòtic és l'únic dels quatre on ja s'havia reduït aquest percentatge el 2019. Al mateix temps, també es redueix el percentatge de població que només ha cursat fins a primària a 72 dels 73 barris de la ciutat. Precisament és el Gòtic l'únic barri on augmenta aquest percentatge.

Com es pot veure al mapa, hi ha una correspondència territorial clara dels barris amb més percentatge de població que només ha cursat estudis fins a primària amb els que presenten els nivells més baixos de renda familiar disponible i els que registren percentatges més alts de població aturada sobre la seva població de 16 a 64 anys.

Percentatge de població del barri amb estudis fins a primària, 2020

Pes de població amb estudis fins a primària - 2020

- Valors menys d'un 30% per sota de la mitjana ciutat [16]
- Valors entre un 10% i un 30% per sota de la mitjana ciutat [9]
- Valors +/- 10% al voltant de la mitjana ciutat [15]
- Valors entre un 10% i un 30% per sobre la mitjana ciutat [9]
- Valors més d'un 30% per sobre de la mitjana ciutat [24]

DEMANDES D'OCUPACIÓ

En aquest apartat es recullen les dades de les persones que cerquen feina, incloses les que treballen i manifesten el desig de canviar d'ocupació.

El desembre del 2019 hi havia, a la ciutat de Barcelona, 87.498 persones que cercaven feina segons els registres del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), d'aquestes, un 79% eren persones aturades i un 21% persones que treballaven però volien canviar de feina. El nombre de persones inscrites el setembre del 2020 és de 236.929 persones, un 171% més. Per tant, el nombre de persones demandants d'ocupació ha crescut en aquest període amb molta més intensitat que el de persones aturades, quasi 140 punts més. Això vol dir que hi ha moltes més persones registrades al SOC com a demandants d'ocupació que consten com a ocupades que les que apareixen registrades com a aturades, que en les dades més recents només representen el 38,5% del total. És a dir, s'observa un canvi important respecte a la composició del col·lectiu de demandants d'ocupació, ja que si històricament el grup majoritari era el de les persones aturades, amb un pes que oscil·lava entre el 75% i el 80% del total, el setembre del 2020 les persones que ja treballaven però volien canviar de feina havia esdevingut el grup majoritari, amb un pes del 61,5% sobre el total. El que no canvia és el perfil de la persona sol·licitant d'ocupació, ja que tant el desembre del 2019 com el setembre del 2020 és el d'una dona de nacionalitat espanyola, d'entre 25 i 54 anys, amb secundària general, que treballa o ha treballat al sector serveis i que fa menys de sis mesos que cerca feina.

Perfil de la població demandant d'ocupació a Barcelona

Desembre del 2019			
Dones	47.424	Nacionalitat espanyola	68.437
% s/ total de demandants d'ocupació	54,2%	% s/ total de demandants d'ocupació	78,2%
De 25 a 54 anys	55.182	Educació secundària general	52.206
% s/ total de demandants d'ocupació	63,1%	% s/ total de demandants d'ocupació	59,7%
Sector serveis	71.257	Temps de cerca de feina: < 6 mesos	44.730
% s/ total de demandants d'ocupació	81,4%	% s/ total de demandants d'ocupació	51,1%

Setembre del 2020			
Dones	119.084	Nacionalitat espanyola	184.033
% s/ total de demandants d'ocupació	50,3%	% s/ total de demandants d'ocupació	77,7%
De 25 a 54 anys	175.999	Educació secundària general	136.101
% s/ total de demandants d'ocupació	74,3%	% s/ total de demandants d'ocupació	57,4%
Serveis	198.812	Temps de cerca de feina: < 6 mesos	152.688
% s/ total de demandants d'ocupació	83,9%	% s/ total de demandants d'ocupació	64,4%

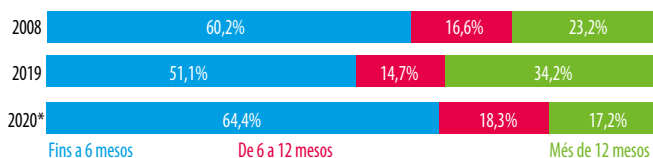
Del desembre del 2019 al setembre del 2020 el nombre d'homes sol·licitants d'ocupació s'ha incrementat un 194%, mentre que el de dones ho ha fet un 151%. El total de demandants d'ocupació puja en tots els segments d'edat, amb percentatges especialment elevats en els col·lectius que van dels 25 als 54 anys.

Per temps de cerca de feina

L'any 2019 el nombre de persones sol·licitants d'ocupació es va reduir només en les que feia més de dotze mesos que cercaven feina (un 4,1%). Del desembre del 2019 al setembre del 2020 aquest nombre augmenta en tots els grups, però es manté la tendència d'un millor comportament del grup de les persones sol·licitants d'ocupació que cercaven feina des de feia més de dotze mesos, ja que aquest grup s'incrementa només un 36,5%, mentre que el de les que feia menys de dotze mesos que cercaven feina augmenta un 240,6%. En tots els casos hi ha increments respecte al desembre del 2008.

El desembre del 2008 el 60% de les persones sol·licitants d'ocupació feia menys de sis mesos que cercaven feina i només el 23% en feia més d'un any. Ara bé, el desembre del 2019 hi havia una situació diferent, ja que les persones que feia més d'un any que cercaven feina suposaven el 34,2% del total, i les persones que feia menys de sis mesos que eren sol·licitants d'ocupació havien baixat fins al 51,1%. Aquesta situació, però, canvia molt el setembre del 2020, ja que torna a créixer, i força, el pes dels demandants de feina que fa menys de sis mesos que ho són, i fins i tot superen el pes que tenien el 2008; en canvi, cau el pes del demandants que fa més d'un any que estan en aquesta situació, que passen a representar només el 17% del total, la meitat que el desembre del 2019 i fins i tot 6 punts menys que el desembre del 2008.

Demandes d'ocupació per temps de cerca de feina, desembre

(*) Dades al setembre

Demandes d'ocupació de persones no aturades

De les 87.498 persones que buscaven feina el desembre del 2019 a Barcelona, n'hi havia 18.451 que no estaven aturades, és a dir, eren persones ocupades que cercaven un nou lloc de treball; aquest nombre havia pujat un 0,7% respecte al del desembre de 2018, mentre que el total de persones aturades que buscaven feina havia baixat un 0,4%. El setembre del 2020 les xifres són molt diferents: hi havia 236.929 persones que cercaven feina, de les quals 145.647 eren persones ocupades que cercaven un lloc de treball nou, quasi vuit vegades més que el desembre del 2019.

Activitats	Desembre del 2019	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2009-2019	Variació 2013-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Agricultura, ramaderia i pesca	100	276	-9,1%	-58,2%	-28,6%	176,0%
Indústria	1.114	13.141	-9,6%	-57,7%	-69,2%	1.079,6%
Construcció	720	7.214	-1,9%	-58,0%	-54,5%	901,9%
Comerç i reparacions	2.110	27.190	-1,1%	-11,0%	-38,6%	1.188,6%
Hostaleria	2.486	26.945	-4,0%	25,1%	-10,3%	983,9%
Serveis a activitats econòmiques	5.904	41.267	0,9%	-21,5%	-39,2%	599,0%
Serveis a les persones, administració pública	2.835	15.429	8,0%	6,9%	-29,5%	444,2%
Altres serveis	1.936	12.554	-1,2%	26,8%	-28,6%	548,5%
Sense ocupació anterior	1.246	1.631	15,3%	59,5%	-13,2%	30,9%
TOTAL	18.451	145.647	0,7%	-13,9%	-37,3%	689,4%

* Es pren com a referència el mes de gener del 2009, ja que no hi ha dades de la CCAE-2009 per al desembre del 2008.

En el conjunt del període gener 2009 - desembre 2019, el total de persones ocupades que buscaven una feina nova havia caigut un 13,9%, mentre que la reducció de les persones aturades havia estat del 7%.

Les demandes d'ocupació de persones amb feina es redueixen en el període 2009-2019 amb especial força en la indústria i la construcció, amb caigudes superiors al 57% en els dos casos. Quant als serveis, hi ha reduccions importants als serveis vinculats a activitats econòmiques i al comerç (del 21,5% i l'11%, respectivament), mentre que als serveis a les persones el total de persones que busquen millorar de feina s'incrementa un 7% en aquest període. En aquest grup, es combina una reducció de les persones que consideren no tenir una feina adequada a les administracions públiques i l'educació, amb un increment important d'aquest col·lectiu en el sector de la sanitat i els serveis socials. D'altra banda, el total de demandants sense ocupació anterior creix gairebé un 60%.

En canvi, els increments més importants del desembre del 2019 al setembre del 2020 s'observen a les indústries manufactureres, on el nombre de persones demandants d'ocupació amb feina augmenta més d'un 1.079%, o al sector del comerç i reparacions, amb increments del 1.180%, o a l'hostaleria i la construcció, amb augments superiors al 900%.

El desembre del 2019 les persones demandants d'ocupació que volien millorar la feina eren, per quart any consecutiu, majoritàriament dones, i se situaven en la franja d'edat de 25 a 54 anys. En totes les franges d'edat les dones superaven els homes en termes absoluts, amb excepció del grup de 16 a 19 anys, on els homes eren clarament majoritaris. És evident que en termes generals les dones es trobaven menys satisfetes amb la seva feina que els homes i per això obrien el procés de cercar-ne una que fos millor.

El setembre del 2020, en canvi, la situació és molt diferent, ja que els homes són el grup majoritari en les persones demandants d'ocupació que volien millorar la feina, amb un pes del 51,8% sobre el total, una situació que s'observa en totes les franges d'edat menys en la de més de 54 anys, en la qual les dones són el grup majoritari.

S'observa el mateix si fem l'anàlisi tenint en compte el nivell formatiu de les persones demandants d'ocupació no aturades. Tant el desembre del 2019 com el setembre del 2020 s'evidencia que, a mesura que les dones tenen més formació, estan menys satisfetes amb el seu lloc de treball, sobretot quan tenen estudis superiors o formació professional de grau mitjà; per tant, el percentatge de dones sobre el total creix a mesura que augmenta el seu nivell formatiu. Malgrat això, el setembre del 2020 les dones només són majoritàries entre les persones amb estudis superiors, un col·lectiu en què el percentatge de dones que no estan satisfetes amb la seva feina és molt superior al d'homes que es troben en la mateixa situació.

Quant a la distribució per sectors, tant el desembre del 2019 com el setembre del 2020 les dones són majoritàries als serveis i minoritàries a la indústria i, sobretot, a la construcció i a l'agricultura, en què tenen un pes inferior al 18%. Al grup de persones sense ocupació anterior, homes i dones estan igualats.

Finalment, quant a la nacionalitat de les persones demandants d'ocupació no aturades, el setembre del 2020 els homes són el grup majoritari tant entre les persones de nacionalitat espanyola com, sobretot, entre les estrangeres, en què tenen un pes superior al 56%. El desembre del 2019, en canvi, les dones representaven més del 56% de les demandes d'ocupació de persones no aturades espanyoles, mentre que entre les estrangeres aquest percentatge baixava a poc més del 51%. Les persones no aturades sol·licitants d'ocupació de nacionalitat estrangera representaven el 24,2% del total el desembre del 2019, mentre que el setembre del 2018 el seu pes baixava fins al 21%.

Si el desembre del 2019 les persones de nacionalitat estrangera tenien més pes entre les persones ocupades que volien millorar la feina que entre les persones aturades, el setembre del 2020 la situació és justament la contrària.

COMPARACIÓ AMB ALTRES ÀMBITS

POBLACIÓ ACTIVA I TAXA D'ACTIVITAT

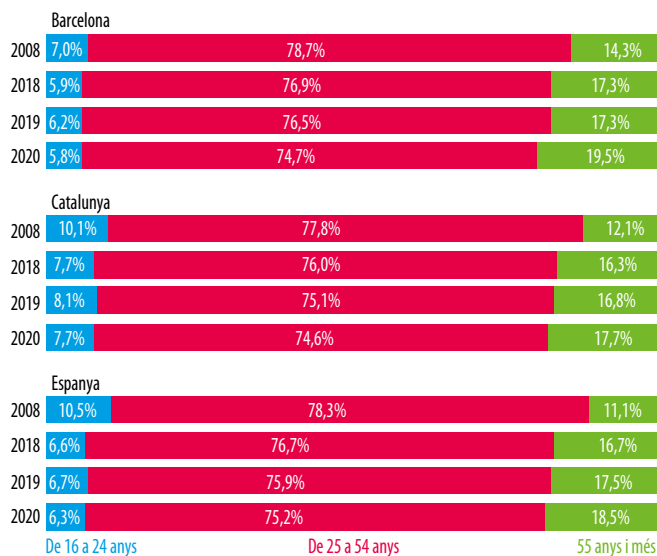
Per edat i sexe

L'any 2019 la població activa va créixer més a Barcelona que a Catalunya i a Espanya, fins al punt que la taxa d'increment de la ciutat gairebé va triplicar l'estatal. Aquest comportament era el mateix tant per a les dones com per als homes. Als tres àmbits la població activa femenina creix més que la masculina. En canvi, l'impacte de la crisi de la covid-19 ha fet que la població activa baixi als tres àmbits el 2020, i durant els tres primers trimestres ho ha fet a una mitjana de prop de l'1,8-1,9%. Les reduccions són més intenses en el cas de les dones, amb baixades que van del 2% d'Espanya al 2,6% de Barcelona, que en el cas dels homes, entre els quals les reduccions van de l'1,3% de Barcelona a l'1,6% d'Espanya. Per tant, en el cas dels homes, Barcelona és l'àmbit on la població activa es redueix menys i, en canvi, és el territori on pitjor evoluciona la població activa femenina. En el període 2008-2019 la població activa s'havia reduït als tres àmbits territorials, entre el 0,2% d'Espanya i el 2,1% de Barcelona. En tots els casos, la caiguda de la població activa es concentrava en els homes, amb caigudes superiors al 6%, mentre que la població activa femenina augmentava als tres àmbits per sobre del 3%.

L'any 2020 Barcelona continua sent el territori on les dones tenen més pes sobre el total de la població activa, un 48,6%. A Catalunya les dones en són el 47,5% i a Espanya, el 46,6%. El pes de les dones sobre el total de població activa, que s'havia incrementat el 2019 i també al llarg de la crisi (entre 2 i 4 punts, segons l'àmbit territorial), s'ha reduït, mínimament, al llarg de l'any 2020.

L'any 2019 la població activa havia crescut en tots els grups d'edat a tots els àmbits territorials, amb l'excepció del grup de 25 a 54 anys, que baixava molt lleument a Espanya. D'altra banda, durant els nou primers mesos del 2020 la població activa cau als tres àmbits entre les persones menors de 55 anys, i augmenta, també als tres àmbits, entre els majors d'aquesta edat. Tenint en compte el període 2008-2020, Barcelona és l'àmbit on més es redueix la població dels col·lectius de fins a 54 anys i on més creix la població de 55 anys i més.

Població activa per àmbits territorials i edats; mitjanes anuals

L'any 2020 el pes de les persones actives de més de 54 anys és més alt a Barcelona que a la resta de territoris, ja que a la ciutat representava el 19,5% del total, 1 punt per sobre de la mitjana estatal. En els tres àmbits, el pes d'aquest col·lectiu s'incrementa respecte al 2019. A Barcelona, la població de menys de 25 anys representava el 5,8% del total, mentre que a Catalunya, l'àmbit on aquest grup és més representatiu, arriba al 7,7%. Al llarg del 2020, en els tres àmbits es registra un descens del pes d'aquest col·lectiu, que havia augmentat en els darrers anys.

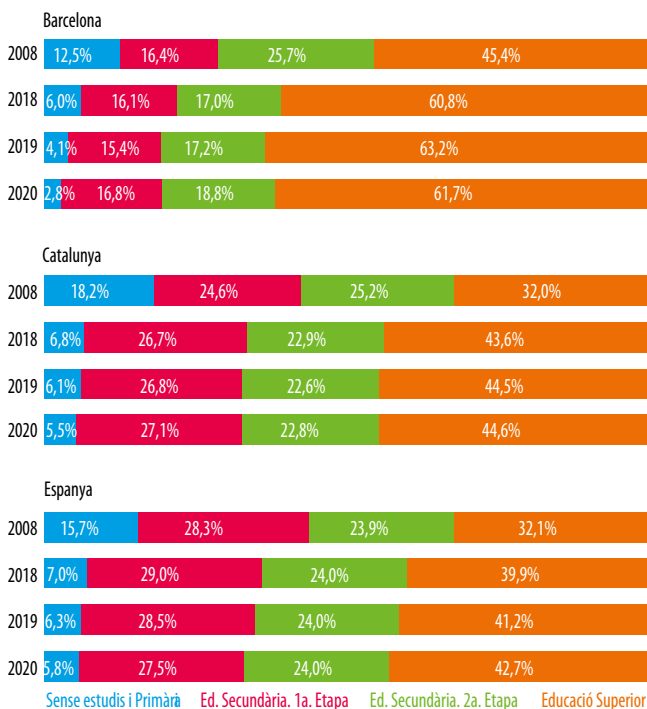
Per nivell formatiu

L'evolució de la població activa per nivell formatiu l'any 2019 va ser similar en els tres àmbits territorials analitzats. En tots els àmbits baixava la població activa amb nivells formatius més baixos, especialment a Barcelona, on el total d'actius que han cursat fins a primària queia un 30%, mentre que pujava la població activa amb millor nivell formatiu, per sobre del 4% en tots els casos. Aquest comportament és el mateix que indicava l'evolució del 2008 al 2019, amb grans increments de la població activa amb educació superior als tres àmbits i fortes caigudes de la població amb estudis només fins a primària. L'any 2020 la població activa cau especialment entre les persones amb estudis fins a primària, amb reduccions que van del 10% d'Espanya al 34% de Barcelona. La resta de col·lectius evolucionen, durant els primers nou mesos de l'any 2020, de manera diferents segons l'àmbit analitzat: a Catalunya s'observen reduccions en tots els grups, al marge del nivell d'estudis, mentre que a Barcelona augmenta

la població activa amb estudis secundaris i a Espanya només registra increments el grup amb estudis superiors.

Barcelona és l'àmbit on el percentatge de població activa amb educació superior és més alt el 2020 (mitjana dels primers nou mesos), ja que arriba al 61,7% del total, 16 punts més que l'any 2008, però 1,5 punts menys que el 2019. A Catalunya i a Espanya aquest percentatge també augmenta des de l'any 2008, i se situa en el 44,6% i el 42,7%, respectivament. L'any 2020 es manté la gran diferència entre el pes que té la població amb estudis superiors a Barcelona i el que té a Catalunya i Espanya: la taxa de Barcelona és 19 punts superior a la mitjana estatal, mentre que el 2008 aquesta diferència era de només 13 punts.

Població activa per àmbits territorials i nivell formatiu; mitjanes anuals

Taxa específica d'activitat

La taxa específica d'activitat a Barcelona va arribar al 79,9% en el quart trimestre del 2019, 0,9 punts més que el quart trimestre de l'any anterior. A Espanya també va augmentar, mentre

que a Catalunya es va mantenir invariable en el 78,5%. Si comparem les dades del tercer trimestre del 2020 amb les del mateix trimestre de l'any 2019, la taxa d'activitat s'incrementa a Barcelona del 79,3 al 80,1, amb augments tant en la taxa d'activitat femenina com, sobretot, en la masculina. En canvi, a Catalunya i Espanya es redueix la taxa d'activitat en aquest període: 1,5 punts en el cas català i 1,1 punts a Espanya. En tots dos casos la disminució afecta tant les dones com els homes.

Les taxes d'activitat a Barcelona el setembre del 2020 són, com sempre, més altes que a Catalunya i Espanya i, fins i tot, són superiors a les mitjanes de la UE-15 amb dades de desembre del 2019: la taxa d'activitat de Barcelona en aquell moment superava en 5,1 punts l'europea, una diferència que s'havia ampliat el 2019. La UE és l'àmbit que presentava llavors les taxes més baixes dels quatre estudiats, tant en el cas dels homes com en el de les dones.

POBLACIÓ OCUPADA

Població ocupada i taxa d'ocupació segons l'EPA

Per edat i sexe

Després de la baixada del 2018, l'any 2019 l'ocupació havia tornat a augmentar a Barcelona, mentre que a Catalunya i Espanya es mantenia per sisè any consecutiu l'augment del nombre de persones ocupades. Era evident que l'augment de població activa als tres àmbits s'havia traslladat a l'ocupació. Però l'any 2020 s'ha trencat aquesta millora generalitzada de l'ocupació, ja que en aquest any l'ocupació baixa entre el 3,4% d'Espanya i el 4% de Barcelona. S'accentua, així, la baixada de l'ocupació als tres àmbits que s'observava des de l'any 2008 i que és més intensa a la ciutat que al conjunt de l'Estat i a Catalunya: a Barcelona la caiguda en el període 2008-2020 és del 7,7%, mentre que a Espanya és del 6,4% i a Catalunya, del 6,9%.

Població ocupada, per sexe i edat, any 2019

Milers de persones	Mitjanes del 2019			Variació 2018-2019			Variació 2008-2019		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	749,7	3.440,7	19.779,3	3,3%	2,3%	2,3%	-4,0%	-3,9%	-3,4%
Homes	384,6	1.809,5	10.745,6	2,5%	1,5%	2,0%	-8,2%	-10,1%	-9,0%
Dones	365,2	1.631,2	9.033,7	4,2%	3,2%	2,7%	0,9%	4,0%	4,3%
De 16 a 24 anys	38,3	230,7	1.038,6	9,4%	9,0%	5,0%	-16,9%	-27,1%	-43,5%
De 25 a 54 anys	578,9	2.625,5	15.214,3	2,9%	1,0%	1,2%	-6,6%	-6,6%	-6,4%
55 anys i més	132,5	584,5	3.526,4	3,3%	5,9%	6,7%	15,2%	29,0%	48,0%

Població ocupada, per sexe i edat, any 2020 (3r trimestre)

Milers de persones	Mitjanes del 2020			Variació 2019-2020		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	720,9	3.334,2	19.155,1	-3,8%	-3,1%	-3,2%
Homes	366,5	1.761,9	10.416,3	-4,7%	-2,6%	-3,1%
Dones	354,4	1.572,3	8.738,8	-2,9%	-3,6%	-3,3%
De 16 a 24 anys	31,1	197,3	893,9	-18,9%	-14,5%	-13,9%
De 25 a 54 anys	543,7	2.528,0	14.578,3	-6,1%	-3,7%	-4,2%
55 anys i més	146,1	608,9	3.682,9	10,3%	4,2%	4,4%

Mentre que a Barcelona la reducció de la població ocupada masculina és més intensa que la de la població ocupada femenina (2,2 punts més), a Catalunya i Espanya la disminució és superior entre les dones (1 punt més en el cas de Catalunya i 0,2 punts al conjunt de l'Estat). Si es comparen els tres àmbits, s'observa que Barcelona és l'àmbit amb la pitjor evolució de l'ocupació masculina, però, en canvi, és on menys es redueix la població ocupada femenina.

El 2020 les dones representaven un 49,2% del total de l'ocupació a Barcelona, 2,9 punts més que l'any 2008 i 0,5 punts més que el 2019. En canvi, a Catalunya i Espanya hi tenien una representació més baixa: el 45,6% a Espanya i el 47,2% a Catalunya, percentatges lleugerament inferiors als de l'any 2019. En qualsevol cas, el percentatge de dones sobre el total de l'ocupació ha augmentat des de l'any 2008 en tots els àmbits territorials.

L'any 2019 havia crescut l'ocupació als tres àmbits territorials en tots els grups d'edat, especialment en el de joves de menys de 25 anys; d'aquesta manera es va recuperar part de la caiguda de l'ocupació juvenil del període 2008-2019 als tres àmbits, amb percentatges que anaven del 17% de Barcelona al 43,5% d'Espanya. L'any 2020, en canvi, la població ocupada cau als tres àmbits, sobretot en la població menor de 25 anys, amb caigudes superiors al 13%, però també en el grup de persones de 25 a 54 anys. En tots dos casos, Barcelona és l'àmbit que presenta les reduccions més importants. En canvi, l'ocupació creix entre els majors de 54 anys als tres àmbits, especialment a Barcelona, que duplica l'increment mitjà estatal.

L'any 2008, el 9% de les persones ocupades espanyoles tenien menys de 25 anys. L'any 2020 aquest percentatge havia baixat al 4,7%. A Barcelona, el percentatge de persones ocupades de 16 a 24 anys ha baixat del 5,9% del total al 4,3%. En el període 2008-2020 l'únic grup en què ha augmentat l'ocupació als tres àmbits és en el de persones de més de 54; aquest augment ha estat especialment important a Espanya, on l'augment és del 54,6%, el doble de l'increment acumulat a Barcelona.

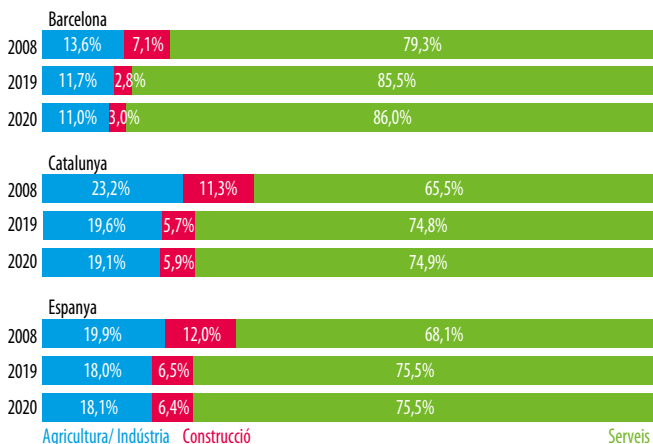
Per sectors productius

L'any 2019 l'únic àmbit en què va augmentar el nombre de persones ocupades en tots els sectors productius va ser Espanya, mentre que l'únic sector que creixia als tres àmbits era el de serveis. L'únic àmbit en què l'ocupació evolucionava millor a Barcelona que als altres dos àmbits era la indústria. L'any 2020 l'ocupació baixa als tres àmbits tant als serveis com, sobretot, a la indústria (en els dos casos amb reduccions més importants a Barcelona que als altres dos àmbits), mentre que a la construcció s'observa una reducció de l'ocupació en el cas espanyol que contrasta amb l'augment que es produeix tant a Catalunya com, especialment, a Barcelona.

L'ocupació industrial i agrícola es va reduir per sobre del 12% entre el 2008 i el 2019 en tots els àmbits, mentre que la construcció va perdre del 48% al 62% de l'ocupació en aquest període, segons l'àmbit. L'evolució als serveis havia estat la més positiva, fins al punt que als tres àmbits s'havia superat el nivell d'ocupació de l'any 2008. L'impacte d'aquesta segona crisi durant els primers nou mesos de l'any 2020 encara no ha estat prou fort per fer que l'ocupació dels serveis caigui a nivells inferiors als de l'any 2008.

El sector amb més pes en els tres àmbits l'any 2020 és el dels serveis: a Espanya, els serveis ocupen el 75,5% de la població ocupada mitjana de l'any 2020; a Catalunya, el 74,9%, i a Barcelona, el 86%. En els tres casos el pes dels serveis sobre l'ocupació s'ha incrementat des de l'any 2008 i, en el cas de Barcelona i Catalunya, també respecte a l'any 2019.

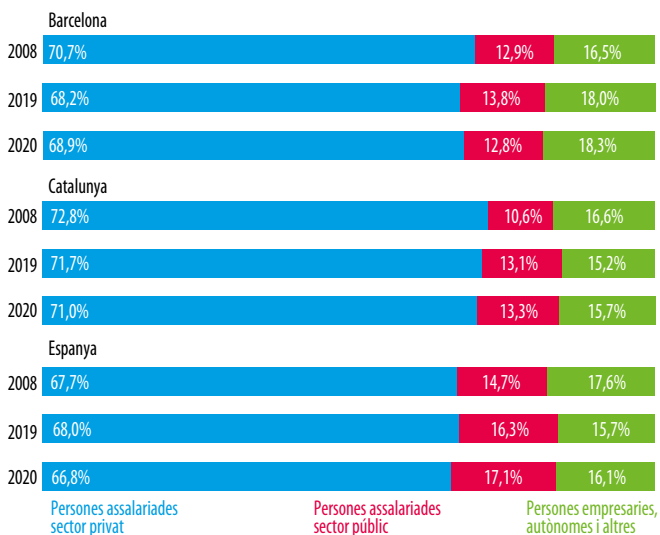
Pes dels sectors en l'ocupació, per àmbits territorials; mitjanes anuals

Per situació professional

L'any 2019 les persones assalariades al sector privat tenien un pes sobre el total de població ocupada que anava del 68% d'Espanya a gairebé el 72% de Catalunya. Espanya era l'àmbit amb un percentatge més alt de persones treballadores del sector públic, i Barcelona allà on el pes dels empresaris i autònoms era més grans, ja que suposaven el 18% de l'ocupació de la ciutat, 2,3 punts per sobre de la mitjana estatal. L'any 2020 s'observa un comportament força diferent entre els diferents àmbits territorials. Mentre que a Barcelona baixa el total d'ocupació tant en el cas de les persones assalariades com en el d'empresàries i autònoms, a Catalunya s'observa un increment molt lleu d'aquestes últimes, i a Espanya hi ha un augment, també petit, de les persones assalariades del sector públic. Barcelona, en canvi, és l'àmbit on més baixa l'ocupació de les persones assalariades del sector públic i del total de persones empresàries i autònoms, però és on menys es redueix el total de persones assalariades al sector privat.

Població ocupada, per situació professional; mitjanes anuals

Per tipus de contracte

L'any 2019 augmentava el total de persones assalariades als tres àmbits territorials, tot i que més a Barcelona (4%) que a Catalunya i Espanya. Als tres àmbits l'augment de població assalariada era superior a l'increment de l'ocupació total. La contractació indefinida es comportava millor que la contractació temporal, i Barcelona era l'àmbit on més creixia el total de població assalariada amb contracte indefinit.

L'any 2020, en canvi, la població assalariada disminueix més que el conjunt de l'ocupació. És una reducció que es concentra especialment en la població ocupada amb contracte temporal, que baixa entre el 12,4% que es registra a Espanya i el 15,8% de Barcelona. Les persones assalariades amb contracte indefinit presenten reduccions molt més modestes, que no superen l'1,2%.

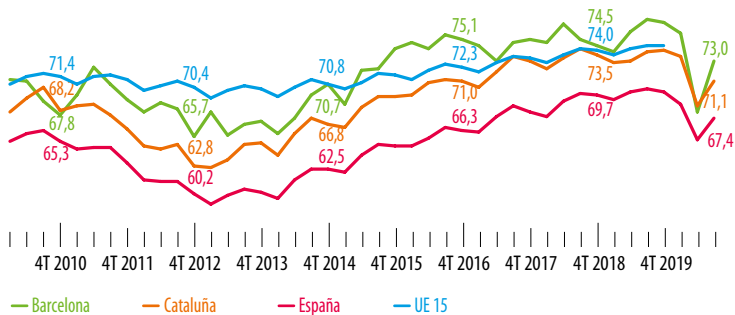
Si es té en compte el període 2008-2020, les persones assalariades amb contracte indefinit presenten un descens del 8% de l'ocupació a Barcelona, mentre que a Catalunya baixen un 3,8%. A Espanya, en canvi, ja s'ha superat el nivell de població assalariada amb contracte indefinit de l'any 2008, concretament en un 2,3%. La caiguda de la població assalariada amb contracte temporal ha estat més intensa a Espanya, que ha estat de gairebé un 22%, que a Barcelona i Catalunya, amb reduccions del 16,8% i el 13,7%, respectivament.

L'any 2020 (mitjana anual fins al setembre) el 81,8% de les persones assalariades de Barcelona tenien contracte indefinit, 2,5 punts més que el 2019. A Espanya aquest percentatge és del 76,1%, 4,3 punts inferior al de Barcelona.

Taxa específica d'ocupació

En el quart trimestre del 2019 Barcelona mantenia una taxa d'ocupació (73,1%) superior a la catalana (70,3%) i l'espanyola (64,7%), i fins i tot a la de la UE-15 (69,6%). En aquells moments s'observava a tots els àmbits s'observava un increment de la taxa d'ocupació, tant femenina com masculina; aquest increment era especialment intens a Barcelona, on tant la taxa femenina com la masculina pujaven més de 2 punts.

Evolució de la taxa d'ocupació masculina per àmbits territorials, 2010-2020

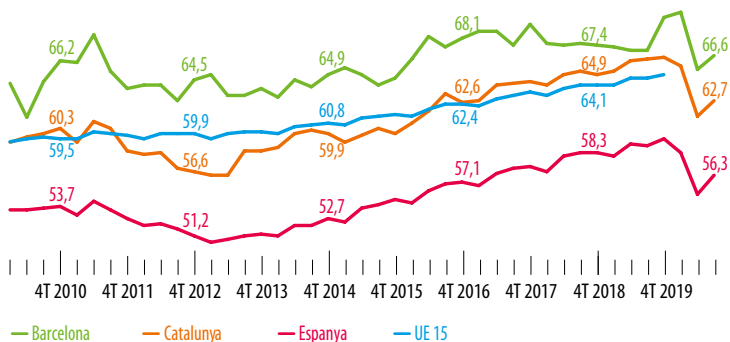

En canvi, si es comparen les taxes d'ocupació del tercer trimestre de 2020 amb les del tercer trimestre del 2019, s'observa una caiguda generalitzada de les taxes d'ocupació, tant femenines com masculines, a Barcelona, Catalunya i Espanya. A Barcelona passa del 71,9% al 69,7%; a Catalunya, del 70,1% al 66,9%, i a Espanya, del 64,5% al 61,8%.

Barcelona es manté, com és habitual, com l'àmbit amb les taxes d'ocupació femenines més elevades. I novament, com en els tres anys anteriors, el 2019 també va superar la mitjana de la UE-15 en la taxa d'ocupació masculina.

L'any 2019 Barcelona era l'àmbit que presentava la taxa d'ocupació femenina més elevada de tots els àmbits territorials analitzats (67,8% de mitjana anual). Espanya és l'únic àmbit que no compleix, ni el 2019 ni el setembre del 2020, l'objectiu establert a la Cimera de Lisboa d'assolir el 60% en la taxa d'ocupació femenina per a l'any 2010. L'any 2019 s'hi va acostar molt (va arribar al 58,8%), però el 2020 s'ha allunyat d'aquest objectiu, amb una taxa d'ocupació femenina del 56,4%.

Taxa d'ocupació femenina per àmbits territorials; mitjanes anuals

Afiliació

Si al llarg del període 2007-2012 es van succeir sis anys de pèrdues d'afiliació a la ciutat de Barcelona, l'any 2019 va ser el setè any consecutiu amb creixements del nombre d'afiliats. El desembre del 2019 l'afiliació havia crescut a Barcelona un 1,1%, un percentatge inferior al de l'any 2018 i als que registraven la resta d'àmbits territorials (província de Barcelona, Catalunya i Espanya). Aquest pitjor comportament de l'afiliació a Barcelona amb relació a la resta d'àmbits territorials també es dona en analitzar l'evolució de l'afiliació els primers nou mesos del 2020, en aquest cas en un context generalitzat de baixades de l'afiliació. A Barcelona el total de persones afiliades a la Seguretat Social es redueix un 3,8% del desembre del 2019 al setembre del 2020 (un 3,1% de caiguda de setembre a setembre), un percentatge que supera la caiguda mitjana estatal en 1,6 punts i la mitjana catalana en 1,2 punts.

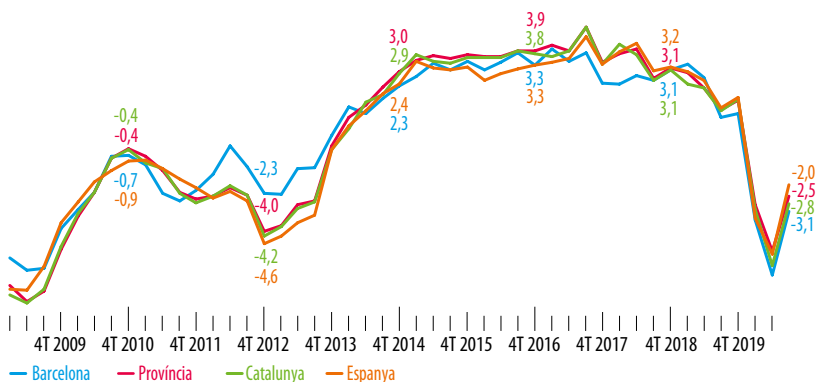
Evolució del nombre de persones afiliades, dades del darrer dia de desembre

	Afluïció				Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2012	Variació des. 2019 - set. 2020
	2008	2018	2019	Setembre del 2020				
Barcelona	1.063.252	1.120.737	1.133.542	1.089.993	1,1%	6,6%	-8,9%	-3,8%
Província	2.462.060	2.576.654	2.621.316	2.535.537	1,7%	6,5%	-11,3%	-3,3%
Catalunya	3.252.560	3.370.512	3.430.796	3.341.309	1,8%	5,5%	-11,6%	-2,6%
Espanya	18.305.613	18.914.563	19.261.636	18.843.729	1,8%	5,2%	-10,8%	-2,2%

Font: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

El període 2008-2020 es pot dividir en tres parts ben diferenciades. Entre el 2008 i el 2012 l'afiliació cau a tots els àmbits entre un 9% i un 12%, i Barcelona és el territori que millor resisteix davant la crisi. Des del 2012, un any abans que la resta d'indicadors, l'afiliació comença a pujar a tots els àmbits, i des de llavors i fins al 2019 l'augment es mou entre un 17% i un 20%, amb especial intensitat a la província de Barcelona. En canvi, i fruit de l'impacte de la crisi originada per la pandèmia, el 2020 tornem a endinsar-nos en una situació de reduccions de l'afiliació. Malgrat aquesta reducció, en el conjunt del període 2008-2020 l'afiliació ha crescut a tots els àmbits entre un 2,5% i un 3%, però el fet que a Barcelona la reducció hagi estat més intensa el darrer any ha provocat que la ciutat sigui l'àmbit amb un increment de l'afiliació més moderat en aquest període, 0,4 punts inferior a la mitjana estatal.

Evolució de les taxes interanuals de variació en el nombre d'afiliats

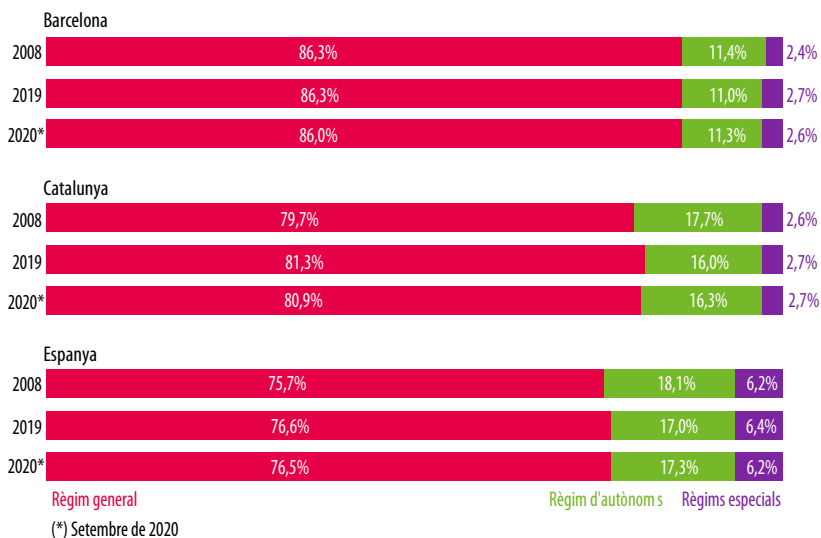

No hem d'oblidar que les dades d'ocupació es refereixen a persones que viuen a Barcelona i que poden treballar fora de la ciutat, mentre que les d'afiliació indiquen el total de persones afiliades en centres de cotització que tenen la seu a la ciutat.

El pitjor comportament de l'afiliació a Barcelona respecte a la resta d'àmbits en el període del desembre de 2019 al setembre del 2020 afecta tant el règim general com el d'autònoms. El total de l'afiliació al règim general a Barcelona baixa un 4,1% des del desembre del 2019, mentre que la reducció mitjana estatal és del 2,3%. Al règim d'autònoms la situació és similar, ja que a Barcelona la caiguda és de l'1,4%, 1 punt per sobre de la disminució mitjana espanyola.

A Barcelona, en el tercer trimestre del 2020, el 86% de l'afiliació es concentrava al règim general, mentre que a Espanya se situava en el 76,5%, gairebé 10 punts menys. En canvi, el règim d'autònoms i els règims especials tenien menys rellevància a la ciutat que al conjunt de l'Estat. Des de l'any 2008 el pes de la població afiliada al règim d'autònoms baixa als tres àmbits, mentre que el de l'afiliació al règim general es manté a Barcelona i s'incrementa a Espanya i Catalunya. Als tres àmbits augmenta lleugerament el volum de l'afiliació als règims especials.

Persones afiliades als règims de la Seguretat Social, per àmbits territorials

El 2020 l'afiliació es redueix amb més intensitat en les persones de nacionalitat espanyola tant a Barcelona com a Catalunya i Espanya. Aquesta millor evolució de l'afiliació de les persones estrangeres als tres àmbits també s'observava en el període 2008-2019, fruit dels impor-

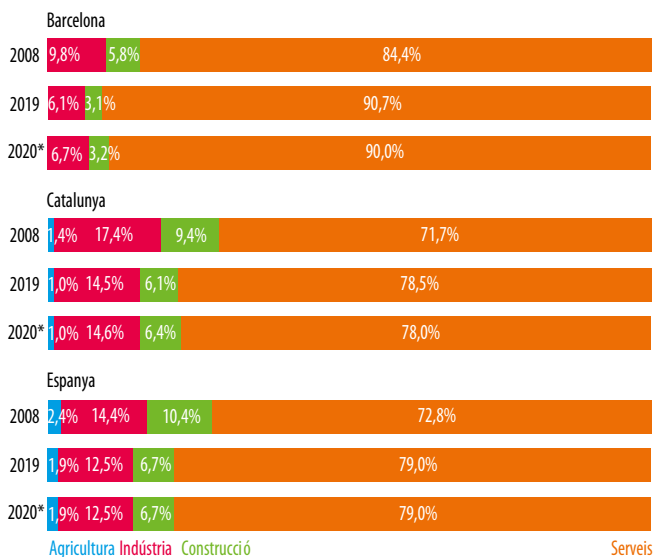
tants increments dels darrers cinc anys. Les baixades de l’afiliació són més importants a Barcelona tant entre la població de nacionalitat espanyola com en la de nacionalitat estrangera.

L’any 2019 l’afiliació en els diferents règims, exclosos els especials, només creixia en tots els sectors a Espanya, ja que la indústria perdia afiliació a Catalunya i, sobretot, a Barcelona. D’altra banda, el 2020 s’observa una reducció important de l’afiliació als serveis, amb percentatges que van del 2,8% d’Espanya al 4,6% de Barcelona. L’agricultura i la construcció, en canvi, mostren increments generalitzats de l’afiliació, especialment a Espanya. I la indústria perd afiliació en el conjunt estatal i català, però, en canvi, presenta increments al llarg del 2020 a Barcelona.

Malgrat l’evolució del 2020, l’únic sector en què l’afiliació va pujar als tres àmbits des del 2008 és en el de serveis, mentre que a la resta de sectors es va reduir. Fruit d’aquesta evolució, des del 2008 el pes dels serveis sobre l’afiliació ha augmentar als tres àmbits, prop d’uns 6 punts. L’economia, per tant, s’ha terciaritzat en aquest període, i la indústria i la construcció han perdut pes en l’afiliació.

El sector terciari té un pes més considerable a Barcelona que a la resta d’àmbits. L’any 2020 un 90% de les persones afiliades als règims general i d’autònoms a Barcelona treballaven al sector serveis, mentre que a Espanya el percentatge era del 79%, 11 punts menys.

Persones afiliades a la Seguretat Social, per sector

(*) Setembre de 2020

Si comparem l'evolució de l'afiliació l'any 2020 a Barcelona amb la d'altres grans ciutats espanyoles, veiem que experimenta una reducció similar a la de Madrid i Bilbao, i lleugerament per sobre de la de València.

Contractació

A Barcelona, l'any 2019 la contractació anual només va augmentar un 0,3%, un percentatge lleugerament inferior al de Catalunya i Espanya, on va créixer un 1%. Al contrari que en anys anteriors, a Barcelona la contractació augmenta per sota de les mitjanes catalana i espanyola. Trencant la tendència dels tres anys anteriors, en tots els àmbits territorials evoluciona millor la contractació temporal, que creix entre un 0,1% i un 1,7%, ja que la contractació indefinida cau a tots els àmbits més d'un 3%.

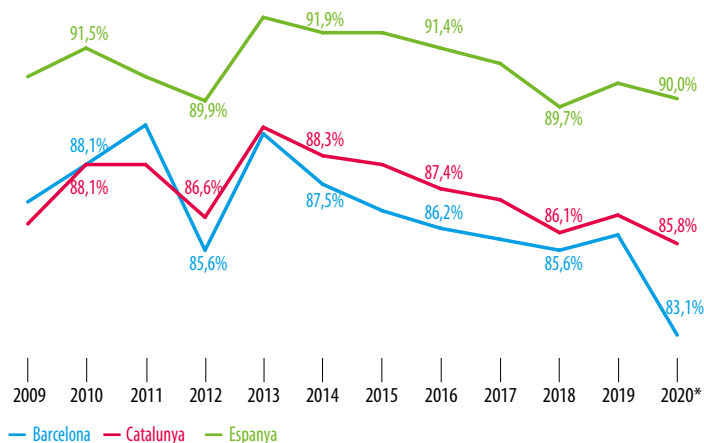
D'altra banda, la caiguda de la contractació acumulada els primers nou mesos del 2020 a causa de la crisi a Barcelona (46,9%) va ser més gran que a Catalunya i Espanya, on va baixar un 35,1% i un 31%, respectivament. Si bé és cert que aquest impacte negatiu més gran de la crisi a Barcelona afecta tant la contractació indefinida com la temporal, cal dir que mentre que en el primer cas els percentatges de reducció estan més igualats (a Barcelona la contractació indefinida es redueix 6,5 punts per sobre de la mitjana nacional), en el cas de la contractació temporal la caiguda és molt més intensa a Barcelona que a la resta d'àmbits, amb un percentatge de reducció de 17 punts per sobre de la taxa espanyola i 13 per sobre de la catalana.

Barcelona i la regió metropolitana de Barcelona (RMB) són els àmbits en què la contractació temporal té menys pes tant l'any 2019 com els primers nou mesos de l'any 2020. La taxa de temporalitat anual, entesa com el percentatge de contractes temporals sobre el total de contractes formalitzats anualment, el 2019 es va situar entre el 86,1% de Barcelona i el 90,4% d'Espanya, mentre que el 2020 aquesta taxa ha baixat a tots els àmbits, atès que en tots hi ha hagut una caiguda més gran de la contractació temporal. En el cas de Barcelona, la temporalitat iguala el nivell mínim de l'any 2008.

En tots els casos, l'any 2007 marca el percentatge anual de temporalitat més baix des de l'any 2000. Posteriorment, des del començament de la crisi l'any 2008 fins als anys 2010-2011, la temporalitat torna a augmentar, fins a arribar als màxims de la darrera dècada. En el període 2014-2018, fruit de la millor evolució de la contractació indefinida, el pes dels contractes temporals es va reduir a tots els àmbits, sobretot a Barcelona, però el pes de la contractació temporal va tornar a augmentar l'any 2019, per tornar a caure el 2020. En tot el període 2000-2020 la taxa de temporalitat de Barcelona i Catalunya és força inferior a la mitjana de l'Estat.

Taxa de temporalitat anual per àmbit territorial

(*) Acumulat de gener a setembre

POBLACIÓ ATURADA

Població aturada i taxa d'atur segons l'EPA

Per sexe

El 2019 la mitjana d'atur anual va baixar un 2,3% a Barcelona segons l'EPA, el mateix percentatge que a Catalunya, però per sota de la mitjana estatal, que va ser del 6,6%. La reducció va ser superior en els homes a Barcelona i Espanya, i en les dones en el cas de Catalunya, un comportament igual al de l'any 2018. En el conjunt del període 2008-2019 l'atur femení s'havia comportat força pitjor que el masculí als tres àmbits, sobretot a Barcelona i Catalunya.

L'evolució de l'atur el 2020 torna a ser més preocupant a la ciutat que als altres dos àmbits. Mentre que a Barcelona l'atur augmenta un 16,8%, a Catalunya ho fa un 8,7% i a Espanya només un 6,8%, 10 punts menys que a Barcelona. A la ciutat pràcticament tota la pujada es concentra en els homes, mentre que a Catalunya i Espanya els augments de l'atur masculí i femení estan més igualats.

Població aturada, per sexe i edat, any 2019

Milers de persones	Mitjanes del 2019			Variació 2018-2019			Variació 2008-2019		
	BCN	CAT	ESP	BCN	CAT	ESP	BCN	CAT	ESP
Total	76,3	426,5	3.247,8	-2,3%	-2,3%	-6,6%	22,8%	22,0%	25,1%
Homes	37,3	214,3	1.527,8	-2,7%	-2,1%	-8,8%	9,9%	7,1%	15,8%
Dones	39,0	212,1	1.720,0	-2,0%	-2,4%	-4,7%	38,4%	41,9%	34,8%
De 16 a 24 anys	12,5	81,7	500,8	2,3%	1,0%	-3,2%	-5,0%	2,5%	-15,8%
De 25 a 54 anys	53,1	280,5	2.255,0	-4,0%	-3,3%	-8,2%	22,2%	13,7%	23,9%
55 anys i més	10,7	64,2	492,0	1,2%	-1,9%	-2,8%	93,7%	178,6%	171,9%

Població aturada, per sexe i edat, 2020 (3r trimestre)

Milers de persones	Mitjanes del 2020			Variació 2019-2020		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	89,1	463,7	3.468,0	16,8%	8,7%	6,8%
Homes	50,0	231,1	1.662,9	34,0%	7,8%	8,8%
Dones	39,0	232,6	1.805,1	0,2%	9,7%	4,9%
De 16 a 24 anys	15,7	95,1	539,6	25,9%	16,4%	7,7%
De 25 a 54 anys	61,1	306,3	2.430,3	15,1%	9,2%	7,8%
55 anys i més	12,2	62,3	498,0	14,3%	-3,0%	1,2%

Font: Institut Nacional d'Estadística. Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona

En el període 2008-2019 s'havia incrementat el pes de les dones sobre el total de l'atur: el 2019 un 51,1% de les persones aturades de Barcelona eren dones, mentre que el 2008 ho eren poc més del 45%. Aquest creixement del pes relatiu de les dones sobre el total de persones aturades des del 2008 també s'observa a Catalunya, on va pujar del 42,8% al 49,7%, i a Espanya, on va passar del 49% al 53%. En canvi, la pitjor evolució de l'atur masculí el 2020 a Espanya i sobretot a Barcelona ha fet canviar aquesta tendència. Segons les dades mitjanes del 2020, el percentatge de dones sobre el total d'atur havia baixat al 43,8%, 7 punts menys que el 2019. A Espanya, aquest percentatge ha passat del 53% al 52%. En canvi, Catalunya és l'únic àmbit on el pes de les dones sobre l'atur total creix en aquest període, ja que augmenta en 0,5 punts.

Per edats

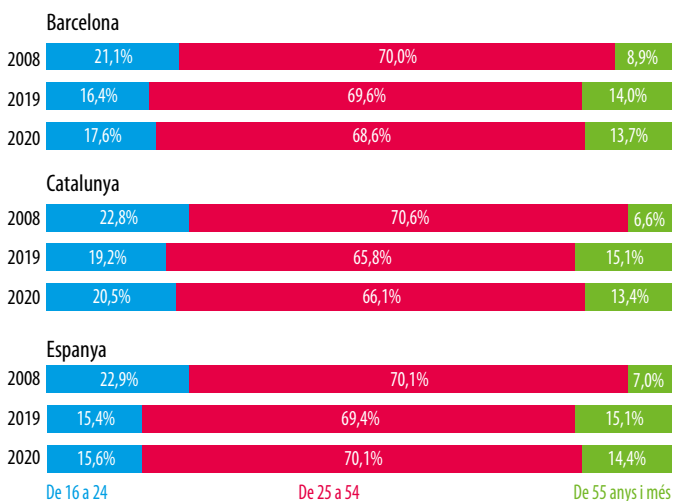
El 2019 l'atur va baixar a tots els grups d'edat només a Espanya. A Barcelona, l'atur només es va reduir en el grup de 25 a 54 anys, i a Catalunya només va augmentar en el de menors de 25 anys. Als tres àmbits territorials el grup en què més es reduïa l'atur era el de persones de 25 a 54 anys.

En el període 2008-2019 l'atur es va comportar millor a Barcelona que a Catalunya i Espanya en les persones de més de 54 anys, que és el grup en què més creix l'atur al llarg del període als tres àmbits. A Barcelona, aquest grup presenta un augment de l'atur del 94%, mentre que a Catalunya i Espanya l'increment supera el 171%. El grup dels més joves és el col·lectiu amb millor comportament de l'atur en aquest període als tres àmbits territorials, fins al punt que a Barcelona i sobretot a Espanya l'atur juvenil s'ha reduït en el període 2008-2019. Als tres àmbits l'increment de l'atur en aquest període s'intensifica a mesura que augmenta l'edat de les persones aturades.

L'any 2020 l'atur ha crescut als tres àmbits en tots els grups d'edat, amb l'excepció del grup de més de 55 anys a Catalunya, que presenta una baixada del 3%. En tots els casos, Barcelona és l'àmbit que presenta els increments més importants, amb pujades que van del 14,3% del grup de més de 55 anys al 26% del col·lectiu de menys de 25 anys. Als tres àmbits aquest darrer grup, el dels joves, és el que evoluciona pitjor.

Des de l'any 2008, el pes de les persones aturades de més de 54 anys s'incrementa en tots els àmbits territorials. A Barcelona, el 2020, el 13,7% del total de persones aturades tenien 55 anys o més, 4,8 punts més que el 2008. En canvi, aquest grup té un pes del 14,4% a Espanya i del 13,4% a Catalunya; en tots dos casos, els percentatges són més del doble que el 2008. Cal dir, però, que aquest percentatge es redueix lleugerament respecte al 2019 en els tres casos. Paral·lelament, el pes de les persones més joves sobre el total de les desocupades ha caigut des del començament de la crisi, malgrat que cal remarcar que el 2020 ha augmentat. En tots els territoris, el 2008 les persones aturades de menys de 25 anys suposaven més del 21% del total d'aturats, mentre que dotze anys després el pes d'aquest col·lectiu anava del 15,6% d'Espanya al 20,5% de Catalunya.

Població aturada per àmbit territorial i edat

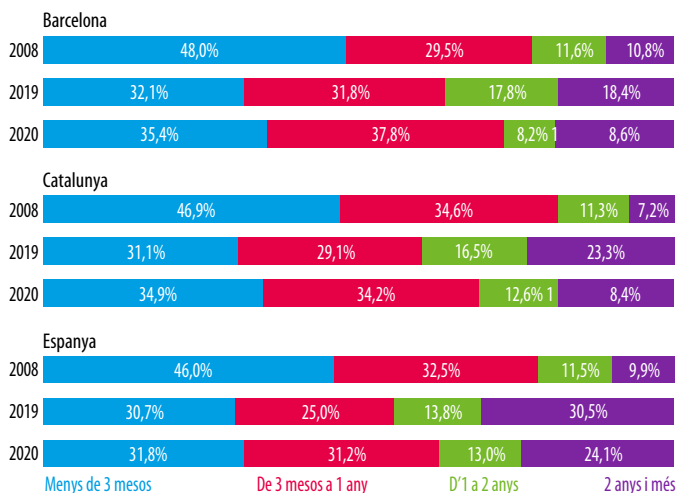

En aquest apartat, pel que fa a la població jove desocupada, s'han de tenir en compte tres elements: la crisi ha impulsat els joves a millorar la seva formació i capacitació professional, motiu pel qual molts s'inclouen en la categoria d'estudiants (població inactiva); a més, hi ha un increment, no reflectit a l'enquesta de població activa, de desanimats, que no figuren en cap apartat de població activa o inactiva, i, finalment, hi ha un descens evident de la població activa jove.

Per durada de la demanda

L'any 2019, als tres àmbits, el grup de persones que feia menys de tres mesos que estaven a l'atur eren el grup majoritari, malgrat que, si s'ajuntaven les persones aturades de llarga i molt llarga durada, aquest grup passava a ser el majoritari, amb un percentatge que anava del 36,2% de Barcelona al 44,3% d'Espanya. El 2008, aquest grup representava entre un 18,5% i un 22,5% del total de persones aturades, segons l'àmbit territorial. L'any 2020 (amb mitjanes anuals fins al setembre) s'observa un comportament força heterogeni, segons l'àmbit territorial analitzat. A Barcelona l'atur augmenta anualment per sobre del 18% entre les persones aturades que feia menys d'un any que es trobaven en aquesta situació i entre el col·lectiu de persones aturades de molt llarga durada, però en canvi es redueix, un 46%, entre les que fa d'un any a dos anys que estan a l'atur. A Catalunya només augmenta l'atur entre les persones que fa menys d'un any que estan aturades, i a Espanya l'atur només es redueix entre les persones aturades de molt llarga durada.

Població aturada, per àmbits territorials i durada de la demanda

Per sisè any consecutiu, el grup de persones aturades de llarga durada torna a evolucionar millor que la mitjana. El 2020 el grup de persones aturades de molt llarga durada és l'únic que es redueix a Catalunya i Espanya, mentre que el grup de persones que fa d'un a dos anys que estan a l'atur és l'únic que baixa, en aquest cas a Catalunya i Barcelona. Malgrat aquesta evolució, l'any 2020 hi havia 16.600 persones aturades de molt llarga durada a Barcelona, és a dir, que feia dos anys o més que estaven desocupades. A Catalunya aquest grup constava de 85.100 persones i a Espanya, de 834.600.

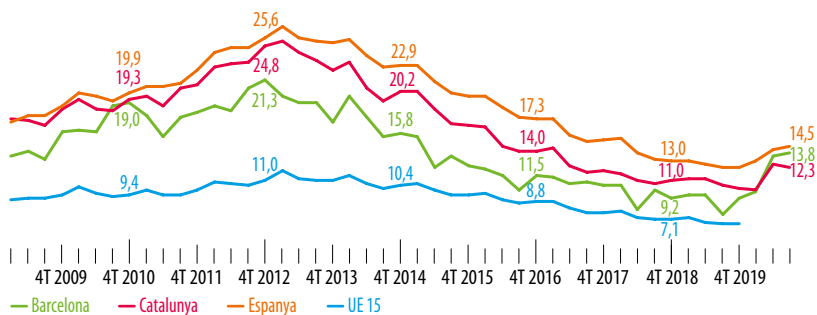
En el conjunt del període 2008-2020, l'atur puja als tres àmbits, sobretot entre les persones aturades de molt llarga durada (amb increments que van del 146% de Barcelona al 240% de Catalunya). Tant a Catalunya com a Espanya l'atur augmenta amb més intensitat a mesura que augmenta el temps a l'atur, mentre que a Barcelona el grup de persones que fa entre tres mesos i un any que estan a l'atur és el segon que evoluciona pitjor, per darrere del de persones aturades de molt llarga durada.

Taxa d'atur

El quart trimestre del 2019 Barcelona es mantenia, un any més, com l'àmbit territorial amb la taxa d'atur més baixa, amb l'excepció, lògicament, de l'àmbit de la UE-15: a Barcelona era del 8,5%, a Catalunya del 10,6% i a Espanya del 13,9%. Aquests percentatges estan molt per sobre del de la UE-15, que era del 6,8%. En tots els casos s'observen baixades respecte a l'any anterior, especialment a Barcelona, on cau 1,8 punts, quan la mitjana estatal és de 0,7 punts. Els descensos importants dels anys anteriors havien fet que les taxes d'atur del quart trimestre de l'any 2019 s'apropessin a les del darrer trimestre del 2008, i fins i tot fossin inferiors en el cas de Catalunya, on baixava 1,2 punts, i de la UE-15. A Espanya la taxa d'atur el desembre del 2019 era igual que el desembre del 2008, i a Barcelona la taxa d'atur només havia augmentat 0,4 punts al llarg del període. L'any 2020, amb dades del tercer trimestre, la taxa d'atur ha tornat a pujar fins a nivells d'anys anteriors a la recuperació. El tercer trimestre, la taxa d'atur se situa en el 13% a Barcelona, en el 13,3% a Catalunya i en el 16,4% a Espanya. No hi ha dades de l'any 2020 per a la UE.

Les dades trimestrals del període 2001-2020 indicaven que a Barcelona, Catalunya i Espanya la taxa d'atur puja amb gran intensitat, i de manera creixent, en el període 2008-2012. Ara bé, l'any 2013 s'hi observa un canvi de tendència, ja que la taxa d'atur va baixar als tres àmbits; una reducció que es va mantenir l'any 2014 i es va intensificar molt els anys 2015, 2016 i 2017. L'any 2018 es va mantenir aquesta tendència a tots els àmbits amb l'excepció de Barcelona, on la taxa d'atur va augmentar, però el 2019 es va tornar a reduir, sobretot a Barcelona, per tornar a pujar el 2020.

Evolució de la taxa d'atur 2007-2020, per trimestres

Atur registrat

Entre el desembre del 2018 i el desembre del 2019 l'atur registrat a Barcelona va experimentar una reducció inferior a la de l'any anterior, una situació que es repeteix al llarg dels darrers dos anys tant a la ciutat com a la resta d'àmbits. La baixada de l'atur del 2019 a Barcelona va ser lleugerament inferior a la de la província, Catalunya i Espanya. L'evolució de l'atur va ser similar a tots els àmbits al llarg del període 2008-2019: increments importants del 2008 al 2013, d'entre el 44% i el 50%, i fortes reduccions entre el 2013 i el 2019, superiors en tots els casos al 32%. En aquest sentit, la ciutat mostra unes pautes evolutives de l'atur en línia amb la resta d'àmbits. La forta pujada de l'atur al llarg dels primers nou mesos del 2020, superiors al 19%, ha trencat totalment aquesta tendència, i s'han tornat a registrar valors força superiors als del desembre del 2008 en tots els casos.

Evolució de l'atur registrat, dades al desembre

	2008	2013	2018	2019	Setembre del 2020	Variació 2008-2019	Variació 2013-2019	Variació 2018-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Barcelona	74.304	107.677	69.316	69.047	91.282	-7,1%	-35,9%	-0,4%	32,2%
Província	315.457	463.474	284.283	282.332	350.597	-10,5%	-39,1%	-0,7%	24,2%
Catalunya	423.232	624.872	392.907	388.124	478.201	-8,3%	-37,9%	-1,2%	23,2%
Espanya	3.128.963	4.701.338	3.202.297	3.163.605	3.776.485	1,1%	-32,7%	-1,2%	19,4%

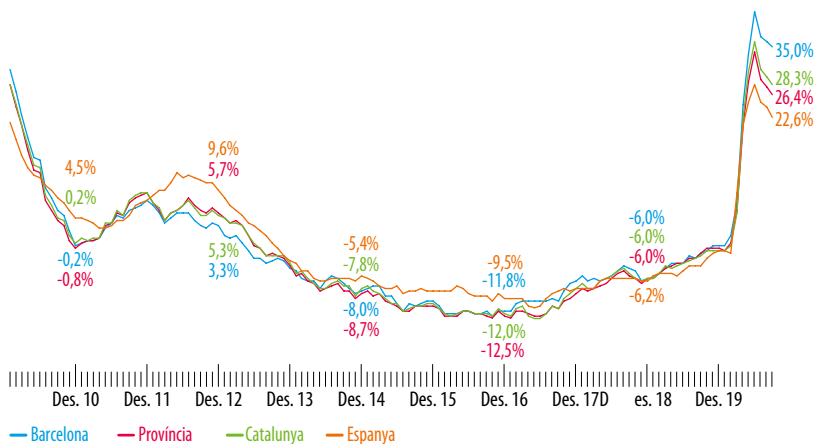
Font: Departament d'Estadística, Oficina de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE).

Les taxes interanuals d'increment de l'atur registrat dels quatre àmbits territorials mostren una evolució similar des de l'any 2007. L'atur es redueix al llarg del 2007 en tots els àmbits, amb l'excepció d'Espanya, on es comença a observar una tendència alcista durant la segona meitat de l'any. Durant el 2008 i la primera meitat del 2009 els increments de l'atur són espectaculars

i creixents, amb augments interanuals que arriben fins i tot al 70% en alguns casos. A partir de mitjan 2009 i fins al començament de l'any 2011, els increments interanuals de l'atur es van començar a moderar, fins a arribar a ser propers a zero els primers mesos de l'any 2011. La resta d'aquest any i el 2012 l'atur va mostrar un nou repunt, però amb taxes més moderades que les d'anys anteriors, rarament per sobre del 10%. El 2013 s'observen increments interanuals moderats de l'atur en el primer semestre i reduccions en el segon, amb certs matisos, ja que la caiguda de l'atur a Espanya no es va produir fins al darrer trimestre. El 2014 va presentar, per primera vegada, reduccions interanuals de l'atur en tots els mesos, una tendència que s'ha mantingut, i fins i tot s'ha intensificat, al llarg dels anys 2015-2019, amb un ritme de reducció similar entre els diferents àmbits i cada vegada més moderat.

Aquesta tendència es va mantenir durant els dos primers mesos de l'any 2020, però a partir del març l'impacte de la crisi de la covid-19 ha fet disparar els augments de l'atur fins a arribar a màxims al juny, amb taxes que anaven del 28% del conjunt d'Espanya a gairebé el 41% a Barcelona. De juliol a setembre aquests increments s'han moderat, però el setembre del 2020 encara són molt intensos, i es mouen entre el 19,4% d'Espanya i el 32,2% de Barcelona.

Evolució mensual de les taxes de variació interanual de l'atur registrat

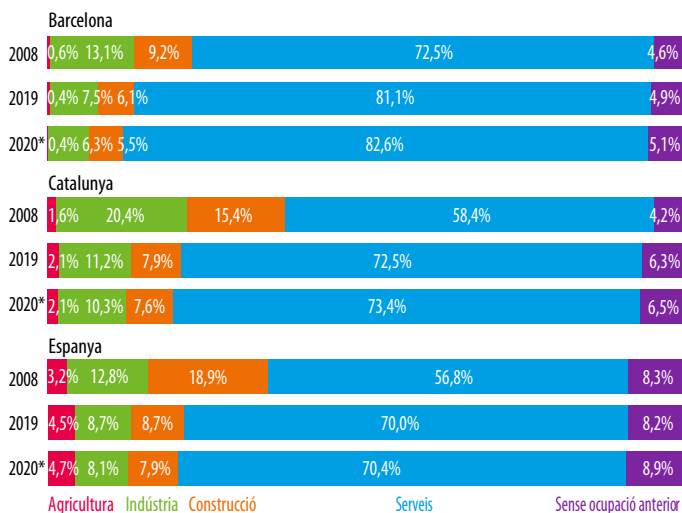

Per sector econòmic

Si el 2018 l'atur registrat va disminuir a tots els àmbits territorials en tots els sectors productius, el 2019 aquesta situació només es mantenia en el cas de Catalunya. El 2019 el de serveis va ser el sector amb pitjor evolució de l'atur als tres àmbits, fins i tot amb un lleuger repunt en el cas de Barcelona, mentre que l'any 2020 hi ha un fort increment de l'atur en tots els sectors i a tots els àmbits territorials. Del desembre del 2019 al setembre del 2020 l'atur puja als tres àmbits, especialment al sector serveis, amb pujades superiors al 20%, i en el col·lectiu de

persones sense ocupació anterior, en què puja més d'un 27%. Els sectors on els increments són més reduïts són la construcció a Espanya, i la indústria a Barcelona i Catalunya. En tots els sectors la pujada de l'atur a Barcelona supera la mitjana estatal.

Estructura per sectors de l'atur registrat, per àmbits

(*) Setembre de 2020

Des del 2008, el comportament de l'atur registrat és diferent en funció del territori i el sector. A tots els àmbits territorials, el sector serveis era l'únic que el desembre del 2019 presentava un nivell d'atur superior al del desembre del 2008, amb un augment del 4% en el cas de Barcelona i d'entre el 14% i el 25% a Catalunya i Espanya. El setembre del 2020 el nivell d'atur és encara inferior al del desembre del 2019 només en el cas de la indústria i la construcció als tres àmbits territorials.

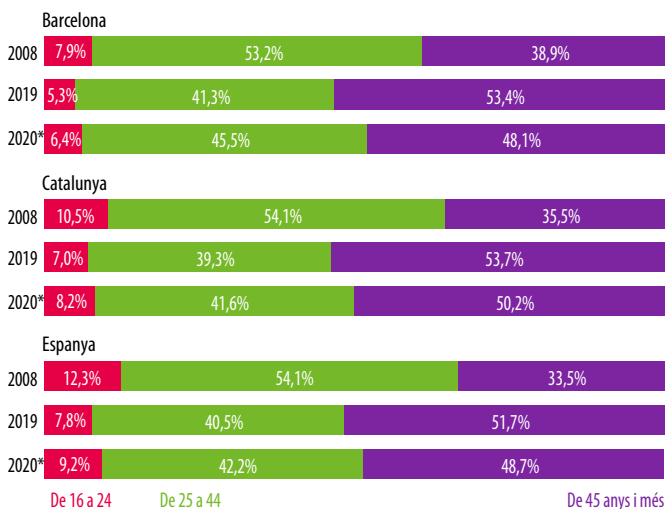
La major part de les persones aturades el desembre del 2019 i el setembre del 2020 treballen al sector serveis, sobretot a Barcelona, on el 82,6% de les persones aturades el setembre del 2020 procedien d'aquest sector. A Catalunya, aquest percentatge baixa fins al 73,4% i a Espanya, fins al 70,4%; ara bé, en els tres casos els percentatges són superiors als del desembre del 2019. Del desembre del 2008 al setembre del 2020 el pes de les persones desocupades del sector serveis va augmentar sobre el total a tots els àmbits: 10 punts a Barcelona i més de 13 punts a Catalunya i Espanya; per contra, va disminuir la rellevància de l'atur de la indústria i de la construcció. També s'observa un increment del pes del col·lectiu de persones sense ocupació anterior.

Per edat i sexe

El 2019 i els primers nou mesos de l'any 2020 l'atur femení és el que es comporta millor als tres àmbits territorials analitzats, al contrari dels tres anys anteriors. L'atur masculí va baixar per sota de l'1% als tres àmbits el 2019, mentre que l'atur femení hi va baixar entre el 0,7% i l'1,6%. Pel que fa al període del desembre del 2019 al setembre del 2020, l'atur masculí va pujar entre el 20% d'Espanya i el 34% de Barcelona, i l'atur femení, entre el 19% d'Espanya i el 31% de Barcelona. En tots dos casos Barcelona va ser l'àmbit amb els increments d'atur més elevats. En canvi, si analitzem l'evolució de l'atur entre el desembre del 2008 i el desembre del 2019, la situació era la contrària, ja que mentre que l'atur masculí va baixar als tres àmbits per sobre del 15%, l'atur femení va augmentar entre el 3,7% de Barcelona i el 18,2% d'Espanya.

Atur registrat per àmbits territorials, per edat

El 54% de les persones aturades registrades a Barcelona el desembre del 2019 eren dones. A Catalunya i Espanya aquest percentatge era encara més alt: un 56% en el cas català i un 58% en el cas espanyol. El setembre del 2020 aquests percentatges baixaven al 53,5%, 55,6% i 57,8%, respectivament. Per tant, als tres àmbits les dones són el grup majoritari en la població desocupada.

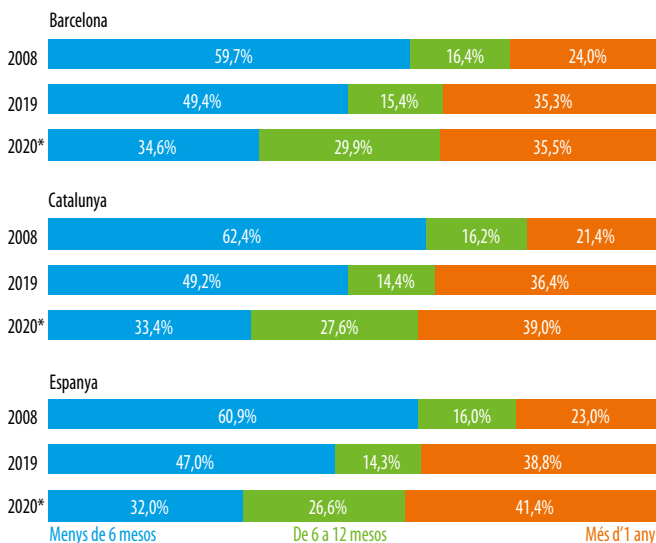
En el període 2008-2020, s'observa un augment de l'edat de les persones aturades a tots els àmbits territorials. El pes de les persones de més de 44 anys sobre el total de la població aturada ha crescut gairebé 10 punts entre el desembre del 2008 i el setembre del 2020 a Barcelona, i per sobre dels 14 punts a Espanya i Catalunya, malgrat que al llarg del 2020 aquest percentatge ha baixat respecte al desembre del 2019. A Barcelona, el setembre del 2020, aquest col·lectiu representava el 48,1% del total de persones aturades i és, com a Catalunya i Espanya, el grup majoritari.

Per durada de l'atur

Si l'any 2019 l'atur va disminuir als tres àmbits territorials amb independència de la durada de la demanda de les persones desocupades, malgrat que amb taxes força inferiors a les de l'any 2018, entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 l'atur només es va reduir als tres àmbits entre les persones que feia menys de sis mesos que es trobaven a l'atur. L'atur de llarga durada va pujar entre el 27% i el 33%, segons l'àmbit, mentre que el nombre de persones aturades que feia entre sis mesos i un any que estaven en aquesta situació es va disparar entre el 122% d'Espanya i el 157% de Barcelona. En tots els casos, Barcelona presenta una pitjor evolució de l'atur que Catalunya i Espanya. L'únic col·lectiu que el setembre del 2020 presenta nivells d'atur inferiors als del desembre del 2008 als tres àmbits és el de les persones que fa menys de sis mesos que són a l'atur.

El desembre del 2019 el col·lectiu de persones aturades que feia menys de sis mesos que estaven a l'atur tornava a ser el majoritari als tres àmbits territorials, la mateixa situació que hi havia el 2008. No obstant això, l'evolució dels primers nou mesos del 2020 ha provocat que el grup de persones aturades de llarga durada sigui el majoritari als tres àmbits territorials.

Atur registrat per àmbits territorials, per durada

(*) Setembre 2020

ATUR REGISTRAT PER PROVÍNCIES Y COMUNITATS AUTÒNOMES

El desembre del 2019 Catalunya presentava un comportament de l'atur molt similar a la mitjana estatal, mentre que a la província de Barcelona l'atur s'havia reduït 0,5 punts menys al llarg de l'any 2019 que la mitjana estatal. D'altra banda, tenint en compte la variació interanual el setembre del 2020, Catalunya era la segona comunitat autònoma amb pitjor comportament de l'atur —només per darrere de les Illes Balears—, amb un augment de l'atur del 28,3% entre el setembre del 2019 i el setembre del 2020, gairebé sis punts per sobre de la mitjana estatal. A la província de Barcelona l'augment era del 26,4%, també per sobre de la mitjana estatal, que va ser del 22,6%.

Si es fa una classificació de les comunitats autònomes en funció de la variació de l'atur registrat des del desembre del 2008 al desembre del 2019, les Illes Balears és la comunitat autònoma on millor evoluciona l'atur, amb una reducció del 16,6%, i Castella-La Manxa on més creix, un 15,2%. En aquest període, a Catalunya l'atur es redueix en un 8,3%, mentre que al conjunt d'Espanya la població aturada augmenta un 1,1%. De les quatre províncies catalanes, només Lleida presenta una evolució de l'atur pitjor que la mitjana estatal, amb un augment del 10%. D'altra banda, l'atur a la província Barcelona es redueix en aquest període un 10,5%, i és la setena província espanyola amb millor evolució de l'atur.

ATUR REGISTRAT A LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA (RMB)

A l'RMB, el desembre del 2019 l'atur arribava a les 242.038 persones, amb una reducció del 0,6% respecte al desembre de l'any 2018; un percentatge lleugerament superior al de Barcelona, on es va reduir un 0,4%. A la resta de l'RMB, exclosa Barcelona, l'atur es reduïa un 0,7%, una mica més que a la ciutat.

D'altra banda, el setembre del 2020 el total de persones aturades a l'RMB era de 301.792, un 24,7% més que el desembre del 2019. En aquest cas, l'increment és inferior al de Barcelona ciutat, on va ser del 32,2%. Per tant, la resta de l'RMB, exclosa Barcelona, va tenir un increment de l'atur més moderat que el de la ciutat, d'un 21,7%, 10 punts menys que a Barcelona.

Si ens centrem en el període 2008-2019, l'atur a Barcelona es redueix un 7,1%, mentre que a la resta de l'RMB baixa un 17,6% i al global de l'RMB, un 14,8%. Per tant, la reducció de l'atur en aquest període és menys intensa a la ciutat que a la corona metropolitana, una situació que s'ha intensificat al llarg de l'any 2020.

El desembre del 2019 un 44,2% de les persones aturades a l'RMB es concentren a la comarca del Barcelonès, i la segona comarca on hi ha més concentració és el Vallès Occidental, amb un 20,5%. El setembre del 2020 aquests percentatges són del 45,8% i del 19,9%, respectivament. Si el desembre del 2019 l'atur baixava interanualment a totes les comarques de l'RMB menys al Vallès Occidental, on es mantenia pràcticament invariable, entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 va pujar a totes, amb increments que van del 19% del Vallès Oriental al 29% del Barcelonès. Després d'anys de millora, l'atur es torna a situar en nivells superiors als de l'any 2008 a totes les comarques.

Per sector econòmic

Tal com passava a la ciutat, les reduccions de l'atur registrat el desembre del 2019 a l'RMB afectaven tots els sectors menys el de serveis, on l'atur va pujar lleugerament. Les principals baixades s'observaven a la indústria i, sobretot, a la construcció. L'atur va evolucionar millor a l'RMB que a Barcelona en el sector de la construcció i en el col·lectiu de persones sense ocupació anterior. Des del començament de la crisi del 2008 l'atur s'havia comportat millor a l'RMB que a Barcelona en tots els sectors, especialment en el de la construcció, i pitjor en el cas del col·lectiu de persones sense ocupació anterior.

Del desembre del 2019 al setembre del 2020 l'evolució és, òbviament, molt diferent. L'atur puja a tots els sectors a l'RMB, igual que a Barcelona, però en tots els casos, incloent-hi el col·lectiu de persones sense ocupació anterior, amb percentatges inferiors als de Barcelona, que evoluciona pitjor que l'RMB sobretot en els serveis.

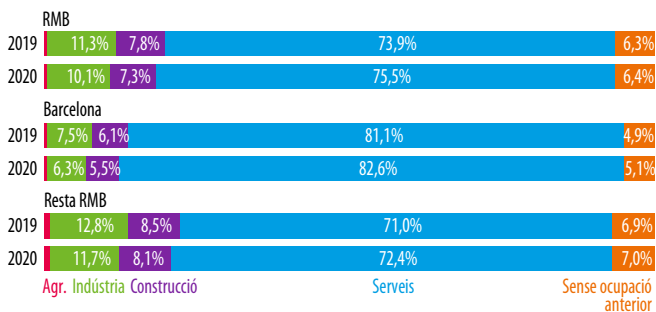
Atur registrat a l'RMB i a Barcelona, per sector econòmic

Dades del desembre	Barcelona					RMB				
	Des. 2019	Set. 2020	Variació 2008-2019	Variació 2018-2019	Variació des. 2019 - set. 2020	Des. 2019	Set. 2020	Variació 2008-2019	Variació 2018-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Agricultura	284	339	-36,2%	-5,0%	19,4%	1.677	2.061	-30,6%	-4,1%	22,9%
Indústria	5.146	5.795	-47,2%	-2,9%	12,6%	27.360	30.468	-53,9%	-1,8%	11,4%
Construcció	4.226	5.046	-38,3%	-4,5%	19,4%	18.850	22.027	-49,8%	-5,3%	16,9%
Serveis	55.986	75.427	3,9%	0,1%	34,7%	178.854	227.889	3,5%	0,3%	27,4%
Sense ocupació anterior	3.405	4.675	0,1%	0,9%	37,3%	15.297	19.347	27,4%	-2,6%	26,5%

Font: Elaboració pròpia amb dades del web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

A Barcelona, el 82,6% de les persones aturades el setembre del 2020 provenen del sector serveis, un percentatge que baixa al 75,5% en el cas de l'RMB i al 72,4% a la resta de l'RMB (exclosa Barcelona); en els tres casos els percentatges són superiors als del desembre del 2019. Les persones aturades del sector industrial suposen el 5,5% de l'atur a la ciutat, un percentatge que puja al 7,3% a l'RMB i al 8,1% a la resta de l'RMB.

Atur registrat a l'RMB, per sector econòmic, setembre del 2020

Nota: Agricultura presenta valors inferiors a l'1%.

Per sexe, edat i nacionalitat

El desembre del 2019, el 81,7% de les persones aturades de l'RMB tenien nacionalitat espanyola, el 13,9% tenien nacionalitat no comunitària i el 3,8%, comunitària no espanyola. El setembre del 2020 aquests percentatges eren, respectivament, del 80,6%, del 15% i del 4,4%. Per tant, es redueix el pes de les persones amb nacionalitat espanyola sobre el total de l'atur i s'incrementa el de les que no tenen la nacionalitat espanyola.

El desembre del 2019 un 37,2% del total de persones aturades feia més d'un any que eren a l'atur, un col·lectiu que havia augmentat un 37,3% des del desembre del 2008, malgrat les fortes reduccions dels cinc anys anteriors, que havien fet que deixessin de ser el col·lectiu majoritari. En canvi, com ja s'observava a la ciutat, entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 l'únic col·lectiu que baixava, un 15,5%, era el de persones aturades que feia menys de sis mesos que eren l'atur, mentre que es disparava un 135% el de les que feia de sis mesos a un any que es trobaven en aquesta situació. L'atur de llarga durada s'incrementa un 31,5%. Aquesta evolució ha provocat que les persones aturades de llarga durada tornin a ser el grup majoritari a l'RMB, com passa a Barcelona i al conjunt de l'RMB sense Barcelona.

El 2019 l'atur a l'RMB va evolucionar millor entre les dones —tal com passava a Barcelona—, ja que mentre que el nombre d'homes aturats pujava un 0,3%, el de dones baixava un 1,3%, al contrari del que s'observa si s'agafa com a referència el conjunt del període 2008-2019. Entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 es repeteix la situació, amb un augment de l'atur masculí (26,2%) superior al de l'atur femení (23,5%).

Tal com s'observava a Barcelona, l'atur registrat va baixar el 2019 en el grup d'edat de menors de 20 anys i en el de persones de 25 a 54 anys, mentre que va augmentar en el col·lectiu de 20 a 24 anys i també en el de més grans de 54 anys. D'altra banda, entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 l'atur puja amb més intensitat en les persones de menys de 25 anys, amb augments superiors al 46%; en el col·lectiu de 25 a 54 anys augmenta més moderadament, un 29,4%, i en el grup de més de 54 anys l'increment és especialment lleu, d'un 9,7%.

En canvi, en el període 2008-2020 l'atur només va augmentar en el grup de persones de més de 54 anys.

Per nivell d'estudis

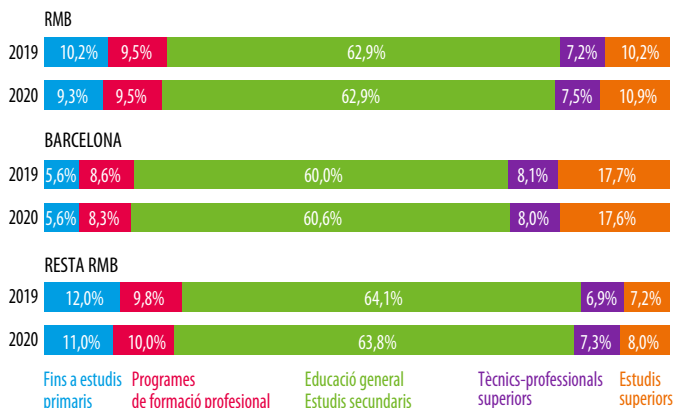
Com a Barcelona, l'atur registrat va pujar a l'RMB al llarg de l'any 2019 en el grup de persones amb nivells formatius superiors (tècnics professionals superiors i persones amb educació superior), i es va reduir amb especial intensitat entre les persones aturades amb nivells d'educació més baixos; aquest comportament es repetia també en el conjunt del període 2008-2019, amb reduccions superiors al 38% en el grup de persones que només han cursat fins a primària. En el període 2008-2019 l'atur va evolucionar millor a l'RMB que a Barcelona en tots els col·lectius, menys en el de persones amb educació superior.

Entre el desembre del 2019 i el setembre del 2020 els increments de l'atur a l'RMB són més intensos a mesura que augmenta el nivell educatiu de les persones aturades. Dit d'una altra manera, l'atur provocat per la pandèmia ha afectat més els tècnics professionals superiors i les persones amb estudis universitaris i altres estudis postsecundaris, que presenten augments de l'atur del 29% i el 33% respectivament, que les persones sense estudis, amb estudis primaris incomplets o amb estudis primaris, entre les quals l'atur ha pujat menys d'un 16%. D'altra banda, les persones amb estudis secundaris presenten un augment de l'atur de prop del 24%.

La diferència en la composició de la població activa de Barcelona respecte de la regió metropolitana quant al nivell d'estudis es fa evident a l'hora d'analitzar l'estructura de l'atur registrat segons el nivell de formació assolit per les persones sense ocupació. El setembre del 2020, a l'RMB un 72,2% de les persones aturades havien cursat com a màxim secundària (sense incloure la formació professional) i a la resta de l'RMB (excepte Barcelona) aquest percentatge arribava al 74,8%, mentre que a Barcelona era d'un 66,2%. El pes de les persones aturades amb estudis de formació professional (mitjana o superior) és força semblant en tots els àmbits, i es mou entre el 16% i el 17%.

La gran diferència entre els diferents àmbits territorials es troba en els grups situats als dos extrems del nivell d'estudis. El setembre del 2020 les persones aturades amb estudis superiors suposaven el 17,6% del total d'aturats a la ciutat, mentre que a la resta de l'RMB, exclosa Barcelona, aquest percentatge és d'un 8%. A l'altre extrem, es pot observar que el col·lectiu de persones amb estudis fins a primària representa menys del 6% del total d'aturats de Barcelona, un percentatge que s'enfila fins a l'11% a la resta de l'RMB. Aquestes dades s'han de vincular amb el nivell formatiu de la població en cadascun dels àmbits comparats.

Atur registrat a l'RMB, per nivell formatiu, setembre del 2020

EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ (ERO)

El 2019 es van presentar 119 expedients de regulació d'ocupació a Barcelona, un 17,4% menys que el 2018. A Catalunya, en canvi, després de cinc anys de reduccions, el total d'expedients presentats s'incrementa en un 24%. Aquesta evolució diferent dels ERO a Barcelona i Catalunya ha fet que l'any 2019 caigui el pes de la ciutat sobre el total de Catalunya, ja que ha passat del 37,4% al 25%.

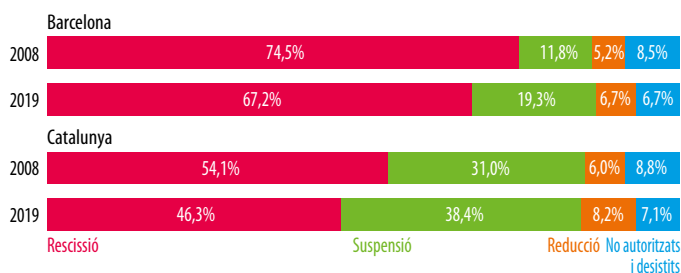
Tant a Barcelona com a Catalunya el nombre d'ERO és inferior al del 2008, primer any de crisi econòmica. A Barcelona, en el període 2008-2019 es van reduir un 44%, i a Catalunya, un 49,5%. No hem d'oblidar que l'any 2012, que va marcar el màxim del període, l'increment es va situar al voltant del 600%. En aquest sentit, al llarg del període 2008-2019 s'han d'establir dues fases clarament diferenciades. Del 2008 al 2012 el nombre d'ERO va pujar intensament, fins a arribar a superar, l'any 2012, la xifra de 1.500 expedients a Barcelona i 6.400 a Catalunya. En canvi, del 2013 al 2019 es va produir una reducció significativa del nombre d'ERO tant a Barcelona com a Catalunya (d'entre el 85% i el 88%), malgrat l'augment de l'any 2018 a Barcelona i del 2019 a Catalunya. Òbviament, la major part d'expedients de regulació d'ocupació es van produir durant els primers anys de la crisi.

Nombre d'expedients, per tipus d'expedient

A més, ha canviat el tipus d'expedients de regulació. Al llarg del període han perdut pes els de rescissió de contracte, que suposen l'extinció de la relació laboral, i han augmentat els de reducció i suspensió d'ocupació, que suposen l'adaptació temporal de la relació laboral a la situació de l'empresa. En qualsevol cas, el 2019 es produeix un canvi de tendència, ja que tant a Catalunya com a Barcelona l'evolució dels expedients de reducció de jornada és la més negativa: són els únics que baixen a Catalunya i els que més es redueixen a Barcelona (un 58%).

Si el 2008 tres de cada quatre ERO que es presentaven a la ciutat eren de rescissió de contractes, el 2019 aquest tipus d'ERO tenia un pes del 67%. A Catalunya han passat de representar el 54% del total d'ERO al 46%. El pes dels expedients de reducció de jornada, tot i ser els menys utilitzats, ha augmentat en aquest període tant a Barcelona com a Catalunya al voltant de 2 punts, però amb reduccions importants els anys 2018 i 2019. També ha augmentat el pes dels expedients de suspensió als dos àmbits, amb increments d'entre 7 i 8 punts. L'any 2019, el 19% dels ERO tramitats a Barcelona i el 38% dels del conjunt de Catalunya eren de suspensió. En tots dos casos es registraven augments respecte a l'any 2018.

Evolució dels ERO per tipus d'expedient

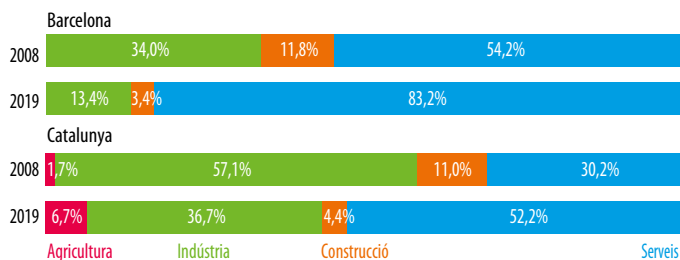
Nombre d'expedients, per sector econòmic

El 2019 el nombre d'expedients de regulació d'ocupació va augmentar a Catalunya en tots els sectors, llevat del de serveis, amb forts increments a la construcció i sobretot a la indústria, superiors al 60%. A la ciutat el nombre d'expedients es va reduir amb més intensitat que a Catalunya als serveis, i fins i tot va caure a la construcció, al contrari que al conjunt català; pel que fa a la indústria, com a Catalunya, s'hi observa un augment important, encara que menys intens. En el període 2008-2019 l'evolució dels ERO a Barcelona i Catalunya ha estat similar tant en la indústria i la construcció, on s'han reduït amb molta intensitat, per sobre del 67%, com en els serveis, on la reducció ha estat més modesta, del 12-14%.

Els serveis s'han convertit en el sector on es formalitzen més ERO, tant a Barcelona com a Catalunya, amb un pes creixent des de l'any 2008. L'any 2008 poc més del 54% dels ERO de Barcelona provenien d'aquest sector, i a Catalunya només representaven el 30% dels expedients. El 2019 els serveis representaven el 83% dels expedients a Barcelona i el 52,2% a Catalunya, malgrat que el 2019 el seu pes s'havia reduït 13 punts respecte a l'any 2018. La indústria, en canvi, ha perdut força pes, i si el 2008 el 34% dels ERO de Barcelona i el 57% dels de Catalunya afectaven la indústria, el 2019 només en representaven el 13,4% a Barcelona i el 36,7% a Catalunya, en els dos casos amb forts increments en el darrer any.

ERO per sector econòmic

Persones afectades, per sector econòmic i sexe

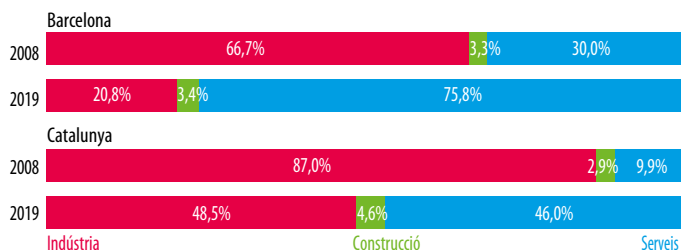
Malgrat la reducció del nombre d'expedients de regulació d'ocupació a Barcelona l'any 2019, el nombre de persones afectades per aquests expedients a la ciutat s'ha incrementat un 35% respecte a l'any 2018, i s'hi han arribat a registrar 3.336 persones. És obvi que els expedients presentats a la ciutat han estat en empreses més grans i, per tant, amb més afectació sobre el nombre de treballadors. A Catalunya, l'augment del nombre d'expedients ha suposat un increment important, superior al 65%, del total de persones afectades per aquests expedients. Si ens remuntem a l'any 2008, i malgrat els augments del 2019, el total de persones afectades a la ciutat s'ha reduït un 61%, mentre que a Catalunya la disminució ha estat del 72%.

Tant a Barcelona com a Catalunya, augmenta el total de persones afectades per ERO el 2019 a tots els sectors (a Catalunya només es redueix a l'agricultura). Mentre que a Barcelona els serveis són el sector més afectat, amb una pujada del 42%, a Catalunya els increments són força més grans a la indústria, per sobre del 83%, i a la construcció, on la pujada supera el 216% en només un any.

En canvi, si ens remuntem a l'any 2008, a Catalunya i Barcelona el nombre de treballadors afectats ha baixat molt a la indústria (més del 84% als dos àmbits) i la construcció (amb baixades superiors al 55%). El nombre de treballadors afectats als serveis s'ha reduït un 1% a Barcelona, però en canvi ha augmentat en un 29% a Catalunya.

Si el 2008 un 66,7% de les persones afectades per ERO a Barcelona eren del sector industrial, el 2019 aquesta situació canvia radicalment, ja que només un 21% pertanyien a la indústria, mentre que els serveis ocupaven gairebé un 76% dels treballadors afectats. A Catalunya també era evident aquesta evolució, ja que si el 2008 un 87% de les persones afectades treballaven a la indústria, el 2019 aquest percentatge va baixar fins al 48,5%, mentre que els serveis s'enfilaven del 10% al 46% en el mateix període.

Persones treballadores afectades per ERO, per sector econòmic

El fet que els ERO afectin cada vegada més el sector serveis ha implicat que el nombre de dones afectades, molt més presents en aquest sector que a la indústria, s'hagi reduït menys que el d'homes. A Barcelona, la població femenina afectada per ERO havia baixat un 36% del 2008 al 2019, mentre que la masculina s'havia reduït un 67%; aquests percentatges es registren malgrat que el 2019 la població masculina afectada s'ha incrementat un 56%, mentre que la femenina només ho ha fet en un 5%.

Òbviament, aquesta tendència s'ha reflectit en la distribució per sexes de les persones afectades per ERO i, si bé és cert que la majoria són homes, el pes de les dones és cada vegada més gran, sobretot a Barcelona. Així, trobem que l'any 2008 les dones representaven el 25% del total de persones afectades per ERO a Catalunya, mentre que el 2019 el seu pes pujava fins al 30%. A Barcelona, el seu pes ha passat del 20% al 32%. Cal dir, però, que tant a Catalunya com a Barcelona el pes de les dones sobre el total de persones treballadores afectades per ERO ha baixat més de 8 punts el 2019.

Nombre de persones treballadores afectades a Barcelona, per activitat econòmica

El 2019, un 21% de les persones treballadores afectades per expedients de regulació d'ocupació a Barcelona treballaven en indústries manufactureres, un 20% en transports i comunicacions i un 17% en activitats tècniques i professionals. Respecte al 2008, s'han de destacar els augments dels treballadors afectats dins dels epígrafs de transports i comunicacions, a causa del fort increment del darrer any; d'activitats financeres i d'assegurances, i l'apartat d'altres serveis o hoteleria i restauració; d'altra banda, cauen més d'un 45% les persones afectades dels epígrafs d'indústries manufactureres, construcció, comerç o activitats tècniques i professionals.

PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ (SEPE)

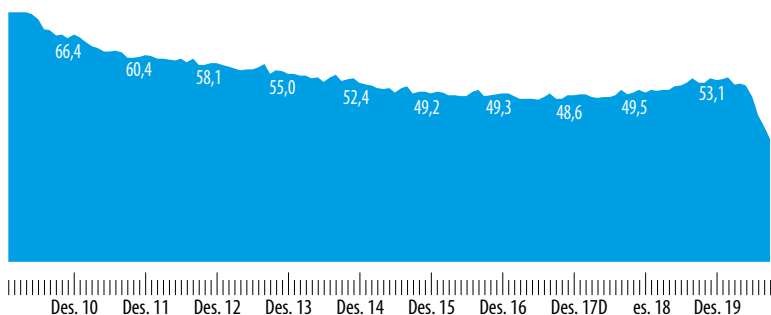
Grau de cobertura de les prestacions per desocupació

El desembre del 2019 les prestacions arriben a un 53,1% del total de persones aturades, lluny del 73,1% del març del 2010, moment en què es va assolir el màxim històric. No obstant això, si comparem la cobertura de l'atur a la ciutat de Barcelona entre el desembre del 2018 i el desembre del 2019, veiem que ha pujat 3,6 punts al llarg de l'any 2019, una pujada que ha coincidit amb una reducció del 0,4% de l'atur registrat. L'any 2019 s'ha fet un esforç per augmentar la cobertura de les prestacions d'atur, ja que en tots els mesos de l'any s'observen augmentos de la cobertura respecte a l'any anterior.

Si al començament de la crisi la cobertura dels subsidis es va mantenir, i fins i tot va créixer —el març del 2010 va arribar al 73% de la població aturada—, des de llavors no ha deixat de baixar, i el desembre del 2017 només arribava al 48,6% del total de persones aturades, 24,5 punts menys que el març del 2010, quan es va assolir el màxim. Els anys 2018 i 2019 aquesta tendència negativa s'ha revertit lleugerament. No obstant això, els percentatges es mantenen molt lluny de les cobertures de l'any 2009, concretament 18 punts percentuals.

D'altra banda, l'any 2020 va començar amb la mateixa tendència, que es va mantenir fins a l'abril, quan la taxa de cobertura va arribar al 52,1% del total de persones aturades. A partir d'aquest moment, s'observa una davallada important de la taxa de cobertura, que el setembre del 2020 ha arribat al 35,9%. És a dir, del desembre del 2019 al setembre del 2020 la taxa de cobertura ha caigut 17,2 punts.

Evolució mensual de la taxa de cobertura de l'atur, 2009-2020

Evolució de les prestacions a Barcelona ciutat, any 2019

A partir de l'any 2009, el Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE) no ofereix les dades del nombre de rebuts ni de l'import de les prestacions per desocupació desagregades per municipi i, per tant, de Barcelona només disposem de dades de les persones beneficiàries.

El desembre del 2019 el nombre de persones beneficiàries de prestacions per desocupació a Barcelona és de 44.602, una xifra que representa un augment del 7,2% el darrer any. Aquest increment ha afectat tant els perceptors de prestacions no contributives, que pugen un 5,3%, després de set anys de reduccions, com els perceptors de prestacions contributives, que creixen un 8,3%.

Persones beneficiàries de prestacions del SEPE a Barcelona ciutat

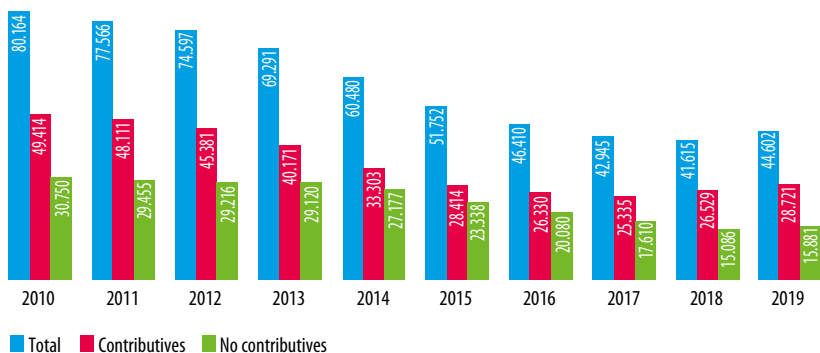
Dades al desembre	2008	2018	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Total	59.900	41.615	44.602	7,2%	-25,5%
Contributives	47.040	26.529	28.721	8,3%	-38,9%
% sobre el total	78,5%	63,7%	64,4%		
No contributives	12.860	15.086	15.881	5,3%	23,5%
% sobre el total	21,5%	36,3%	35,6%		
% Barcelona/provincia	23,6%	25,6%	25,1%		

Font: Observatori de les Ocupacions del Servei Públic d'Ocupació Estatal a Barcelona.

El nombre de persones perceptores de prestacions per desocupació s'ha reduït un 25,5% des del 2008, sobretot a causa de les reduccions especialment fortes del període 2015-2017. Ara bé, els comportaments han estat força desiguals entre les persones beneficiàries de prestacions contributives, que es redueixen en un 39%, i les perceptores de prestacions no contributives, que augmenten un 23,5%, malgrat l'ajust dels anys 2017 i 2018.

El desembre del 2019, el 35,6% de les persones beneficiàries ho eren de prestacions no contributives, mentre que el desembre del 2008 només en representaven el 21,5%. El 2008, per cada persona perceptora de prestacions no contributives n'hi havia 3,7 de beneficiàries de prestacions contributives. L'any 2019 aquest ràtio havia baixat fins a 1,8.

Persones beneficiàries de prestacions per desocupació a Barcelona

Evolució de les prestacions a la província de Barcelona

A la província de Barcelona gairebé hi ha 178.000 persones que reben prestacions per desocupació. Com passa a la ciutat de Barcelona, a la província s'observa un augment del 9,3% del total de persones beneficiàries de prestacions al llarg del 2019; aquest percentatge és 2 punts superior al de la ciutat. El total de persones perceptores de prestacions entre el 2008 i el 2019 es redueix gairebé un 30%, 4,4 punts més que a la ciutat. Quant a la composició, trobem que a Barcelona ciutat un 64,4% de les persones perceptores ho són de prestacions contributives, mentre que a la província aquest percentatge baixa al 57,8%. A la província, com a la ciutat, el pes de les persones perceptores de prestacions contributives puja els tres darrers anys en detriment del de perceptores de prestacions no contributives.

Aproximadament una de cada quatre persones beneficiàries de prestacions de la província de Barcelona està domiciliada a la ciutat de Barcelona, una proporció que s'ha mantingut força estable al llarg del període.

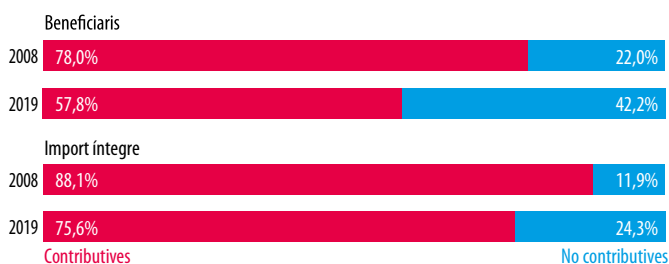
L'import total que el SEPE va pagar a la província de Barcelona al llarg del 2019 va ser de 1.484,3 milions d'euros, un 4,1% més que l'any anterior (després de cinc anys de reduccions). Des del desembre del 2008, el primer any de la crisi, al desembre del 2019, aquest import s'ha reduït en un 24%, mentre que el nombre de rebuts tramitats ha baixat un 13,2%. El darrer any, en canvi, pugen el nombre de rebuts, l'import i el nombre de persones beneficiàries, tant de les prestacions no contributives com, sobretot, de les contributives.

Si ens centrem en el conjunt del període de la crisi, del 2008 al 2019 s'observa un gran augment de les altres prestacions, poc rellevants, i de les prestacions no contributives, que són prestacions a persones que no han cotitzat mai o que tenen un nivell de cotització baix i que, atesos el nivell de renda, l'edat o la situació familiar, es poden beneficiar d'aquest tipus de prestació. En canvi, del desembre del 2008 al desembre del 2019, el total de persones que reben prestacions contributives a la província ha baixat un 48%. L'import de les prestacions

no contributives pagades a la província s'ha incrementat un 56% en el període, mentre que l'import total, per a tots els tipus de prestacions, ha baixat un 24%.

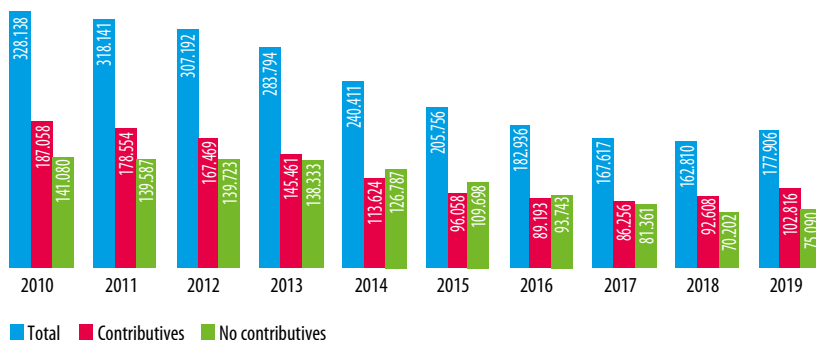
El desembre del 2008, un 22% de les persones beneficiàries del SEPE rebien prestacions no contributives, mentre que el 2019 n'eren el 42%. El pes de l'import total de les prestacions no contributives sobre el total pagat pel SEPE a la província s'ha duplicat al llarg del període, i ha passat del 12% al 24%.

Persones beneficiàries i import de les prestacions a la província de Barcelona

El nombre de persones beneficiàries de prestacions va augmentar considerablement en el període 2007-2010, coincidint amb el primer i intens impacte de la crisi, mentre que en el període 2010-2019, i malgrat el repunt de l'any 2019, s'ha reduït força.

Persones beneficiàries per prestacions de desocupació a la província de Barcelona

L'evolució del nombre de persones beneficiàries de prestacions contributives a la província de Barcelona no ha estat proporcional a la de l'atur. Del desembre del 2008 al desembre del 2019 el nombre de persones beneficiàries de prestacions públiques a la província ha crescut un 9,3%, i l'import pagat anualment, un 2,7%, mentre que en el mateix període l'atur registrat a la província ha augmentat un 40%.

Persones beneficiàries de prestacions per sexe

El desembre del 2019 un 52,6% de les persones beneficiàries de prestacions per desocupació a la ciutat de Barcelona són dones. A la resta de la província hi tenen més pes, ja que arriba fins al 53,7%. Tant a Barcelona com a la resta de la província són el grup majoritari en les persones beneficiàries de prestacions no contributives, mentre que en el cas de les contributives són majoria a Barcelona però no a la resta de la província. A Barcelona un 56,8% de les persones beneficiàries de prestacions no contributives són dones, mentre que a la resta de la província hi tenen un pes del 58,7%.

El pes de les prestacions no contributives és més gran a la resta de la província que a Barcelona ciutat, tant entre els homes com entre les dones. Així, mentre que a la resta de la província un 39,7% de les prestacions que reben els homes i un 48,5% de les que reben les dones són no contributives, a la ciutat el seu pes baixa al 32,4% i el 38,5%, respectivament.

Al llarg del 2019 el total de persones beneficiàries de prestacions per desocupació ha crescut més entre les dones que entre els homes, tant a la ciutat com a la resta de la província.

COST LABORAL

Costos laborals i salarials,⁵ any 2019

Segons l'enquesta trimestral del cost laboral, el quart trimestre del 2019 a Catalunya el cost laboral mensual total es va incrementar un 3% respecte al quart trimestre del 2018, un increment força superior al de l'any anterior. En el cas d'Espanya, els costos laborals s'han incrementat un 2,3%, un augment també superior al de l'any 2018.

Pel que fa als costos estrictament salarials, també s'observa un augment més gran a Catalunya que al conjunt de l'Estat. A Catalunya, el cost salarial ha pujat un 2,7% l'any 2019, mentre que a Espanya ha augmentat un 1,8%; en els dos casos els increments són superiors als de l'any 2018. Després d'un seguit d'anys en què els costos pujaven a Catalunya per sota de la mitjana estatal, els anys 2018 i 2019 pugen a Catalunya per sobre de la mitjana. En el quart trimestre del 2019 Catalunya és la setena comunitat autònoma on més pugen els costos

---

⁵ Els costos laborals són la despesa total que suporten els ocupadors pel seu personal. Inclouen la remuneració de les persones assalariades, en efectiu o en espècie; les cotitzacions socials a càrrec de l'empresa; els costos de formació professional, i els impostos relacionats amb l'ocupació que es puguin considerar cost laboral, i se n'han de deduir les subvencions rebudes. El cost salarial total correspon a la remuneració de les persones assalariades, en efectiu o en espècie.

salarials, Iluny de Galícia o Aragó, on creixen per sobre del 4%. El 2019 els costos laborals només baixen a les Canàries.

Si prenem el període del desembre del 2008 al desembre del 2019, la variació dels costos laborals i salarials de Catalunya és similar a la mitjana estatal. A Catalunya els costos laborals s'han incrementat un 6,8%, mentre que a Espanya van pujar un 6,6% al llarg del període. Aquest augment dels costos laborals a Catalunya i Espanya se sustenta més en l'increment dels costos salarials, que van pujar en aquest període un 7% a Catalunya i Espanya, ja que els altres costos pugen un 6% en el cas de Catalunya i un 5,6% en el d'Espanya. Aquesta contenció dels altres costos es deu al fet que les percepcions no salarials van baixar significativament, ja que van tenir reduccions superiors al 36%.

Per sectors, a Catalunya, l'any 2018 els costos laborals van augmentar a tots els sectors, especialment al de serveis, en què pugen un 3,8%. En el cas espanyol, també van augmentar els costos laborals a tots els sectors, i també és al sector serveis on més pugen, en aquest cas un 2,6%. Tant a Espanya com a Catalunya pugen els costos salarials en tots els sectors. Els costos laborals i salarials tornen a ser superiors a Catalunya que a Espanya en tots els sectors. La indústria és el sector que torna a presentar els costos laborals i salarials més elevats.

Del 2008 al 2019 els costos salarials a Catalunya i Espanya van augmentar a tots els sectors, especialment a la indústria, per sobre del 13%. Mentre que a la indústria i als serveis Catalunya va presentar un increment salarial superior a la mitjana estatal en aquest període, a la construcció els costos salarials i laborals van augmentar el doble a Espanya que a Catalunya.

Els costos laborals a Catalunya en el quart trimestre del 2019 són un 7,7% més alts que els costos mitjans al conjunt de l'Estat espanyol, una diferència que s'ha eixamplat 0,7 punts el 2019 i 0,2 punts des de l'any 2008. En el quart trimestre del 2019 aquest diferencial va del 6,1% de la construcció a l'11,1% de la indústria. Aquesta bretxa entre els costos laborals de Catalunya i Espanya s'ha eixamplat des del 2008 als serveis i a la indústria, però, en canvi, s'ha reduït a la construcció.

Hores treballades, any 2019

Enquesta trimestral del cost laboral de l'INE també ofereix dades sobre l'evolució de les hores treballades. A Catalunya, la mitjana d'hores pactades per treballador i mes el quart trimestre del 2019, incloent-hi les jornades a temps complet i a temps parcial, van ser 149,1 hores, 0,4 hores menys que l'any anterior. La jornada es redueix en tots els sectors.

El total d'hores mensuals treballades per treballador s'ha reduït 6,2 hores del 2008 al 2019, especialment en el sector serveis, on la reducció va ser de 5,9 hores. La indústria és el sector que presenta la jornada més llarga, i, de fet, gairebé no es redueix en aquest període. La situació és similar en el cas del conjunt estatal.

En el quart trimestre del 2019 Catalunya va tenir jornades per sobre de la mitjana estatal a la indústria, i més curtes a la construcció i els serveis. En total, la jornada mitjana a Catalunya és pràcticament idèntica a la del conjunt de l'Estat espanyol.

El 2019 augmenta mínimament la mitjana d'hores pactades en les jornades a temps complet, un 0,1% tant a Catalunya com a Espanya, mentre que el nombre d'hores de les jornades

de temps parcial es redueix a Catalunya però s'incrementa a Espanya (al voltant de l'1% en els dos casos), una situació calcada a la de l'any 2018.

El fort increment que s'observa al llarg del 2019, superior a l'11% a Catalunya i Espanya, fa que el total d'hores extres per mes i persona treballadora augmenti en el període 2008-2019: un 12,7% a Espanya i un 8,7% a Catalunya.

Evolució dels costos laborals, tercer trimestre del 2020

El 2020, l'impacte de la crisi de la covid-19 sobre els costos laborals no ha estat especialment intens, segons indiquen les dades del tercer trimestre. Si es comparen aquestes dades amb les del tercer trimestre del 2019, s'observa que els costos laborals mensuals per treballador a Espanya baixen un 1,1%, amb una reducció del 0,9% en els costos salarials. En canvi, a Catalunya el comportament dels costos laborals és el contrari, ja que s'incrementen en un 0,6%, impulsats per l'augment de l'1,2% dels costos salarials.

SALARIS

1. Segons l'Ajuntament de Barcelona

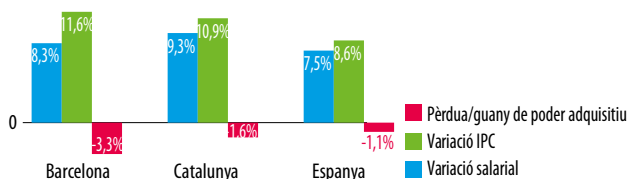
El Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona elabora, a partir de la mostra contínua de vides laborals de l'INSS, una estimació dels salaris bruts anuals dels treballadors afiliats al règim general de la Seguretat Social. Les dades corresponen al període 2010-2018 a Barcelona, Catalunya i Espanya.

El salari mitjà a la ciutat era de 30.807 euros anuals l'any 2018. L'increment respecte al 2017 va ser de l'1,8%, gairebé dos punts inferior a l'increment del 2017. Cal destacar la contenció de les remuneracions del període 2010-2018, ja que en aquests vuit anys els salaris presenten un increment acumulat de només un 9,3% a Catalunya, un 7,5% a Espanya i un 8,3% a Barcelona, un percentatge que suposa un augment de 2.363 euros anuals en vuit anys en el cas de la ciutat.

Malgrat les millores salarials dels darrers tres anys, del desembre del 2010 al desembre del 2018 els salaris van perdre un 1,1% del poder adquisitiu a Espanya i un 1,6% a Catalunya. Aquesta situació és encara més accentuada a la ciutat de Barcelona, on els preus van pujar un 11,6% (segons les dades de la província), la qual cosa va generar una pèrdua de poder adquisitiu dels salaris d'un 3,3% en aquest període.

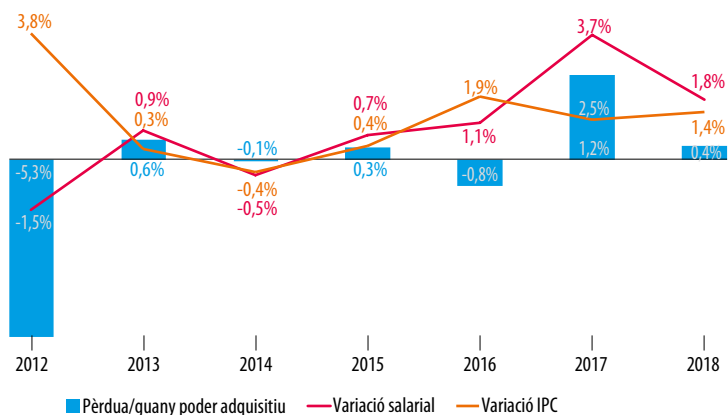
El darrer any, en canvi, l'augment dels salaris ha estat superior a l'increment dels preus, fet que ha generat una millora del poder adquisitiu a la ciutat d'un 0,4%, encara que inferior a l'augment del 2,5% del 2017, que va ser el més gran dels darrers nou anys.

Evolució acumulada del poder adquisitiu dels salaris a Barcelona, Catalunya i Espanya (2010-2018)

La modesta millora del poder adquisitiu de l'any 2018 respecte a l'observada l'any anterior ha estat conseqüència tant d'una contenció de la millora salarial com d'un lleuger repunt dels preus.

Evolució anual del poder adquisitiu dels salaris a Barcelona

El 2018 el salari mitjà de Barcelona era un 13,5% superior al de Catalunya i un 23,7% més alt que el d'Espanya, percentatges lleugerament inferiors als de l'any anterior. El 2010 aquests percentatges eren del 14,6% i el 2,8%, respectivament. Els salaris a Barcelona, per tant, han augmentat més que els d'Espanya en aquest període, però menys que els de Catalunya.

Salaris mitjans anuals per territori i sexe

	2010			2018		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	28.444	24.830	23.162	30.807	27.148	24.909
Homes	32.454	28.475	26.372	34.534	30.517	27.874
Dones	24.486	20.803	19.412	27.203	23.489	21.593
Bretxa entre dones i homes	24,6%	26,9%	26,4%	21,2%	23,0%	22,5%

Nota: Persones treballadores afiliades al règim general de la Seguretat Social amb contracte vigent a final d'any.

La bretxa salarial entre dones i homes va disminuir als tres àmbits en el període 2010-2018. El 2018, a Barcelona una dona cobrava un 21,2% menys que un home, un percentatge que se situa en el 23% a Catalunya i en el 22,5% a Espanya.

Els salaris a Barcelona

Les diferències salarials entre homes i dones a Barcelona s'han d'analitzar a partir de variables com ara l'edat, la categoria professional, la durada del contracte, la nacionalitat i el tipus de jornada.

Com a resum, podríem dir que entre el 2010 i el 2018 les diferències salarials a Barcelona van augmentar per edat i nacionalitat, mentre que es van reduir per categoria professional, durada del contracte i tipus de jornada. En qualsevol cas, aquestes diferències són sempre més acusades entre els homes que entre les dones.

També es pot dir que, en termes generals, les bretxes salarials entre homes i dones són més gran en els grups amb els salaris més alts: són més acusades en les persones amb contracte indefinit, en els grups d'edat amb salaris més alts, en les categories professionals més altes, en les persones de nacionalitat espanyola i en les persones que treballen a jornada completa.

Per sexe i edat

En el darrer any els salaris anuals mitjans augmenten principalment en la població de menys de 35 anys i en la de més de 59 anys. Només les persones d'entre 45 i 49 anys veuen disminuït el seu salari anual mitjà a la ciutat de Barcelona.

El 2018, la població masculina de 55 a 59 anys va tornar a ser el grup que tenia el salari anual mitjà més alt de Barcelona, en aquest cas de 42.672 euros. En la població femenina, el segment que tenia el salari mitjà més alt era el de 45 a 49 anys, amb 31.150 euros anuals. Les dones presenten increments anuals dels salaris en tots els grups d'edat, mentre que en els homes es redueix el salari en els grups que van dels 40 als 49 anys.

Les persones menors de 24 anys són les que menys cobraven, tant en les dones com en els homes. Tot i això, per segon any consecutiu, aquest grup d'edat és el que presenta els percentatges de creixement més elevats en el darrer exercici entre les dones i un dels que més creix entre els homes, amb uns increments del 6,1% i el 2,4% respectivament.

A Barcelona, en l'evolució dels salaris mitjans anuals per sexe i edat en el període 2010-2018 es registren augments en tots els grups en les dones, i també en els homes amb dues excepcions: el salari disminueix un 8,4% en el grup d'homes d'entre 50 i 54 anys i un 1,8% en el d'entre 55 i 59 anys. En el seu conjunt, el salari de les dones va augmentar en aquest període un 11,1%, mentre que el dels homes ho va fer un 6,4%.

A Barcelona, la bretxa salarial entre homes i dones registra diferències per grups d'edat. En termes generals, augmenta a mesura que ho fa l'edat de les persones. Alhora, es registren diferències salarials per edat en la població del mateix sexe, cosa que origina una bretxa intergeneracional. En la població femenina, una dona de menys de 25 anys percebia l'any 2018 el 31,6% del salari que en cobrava una de 55 a 59 anys; en la masculina, aquest percentatge baixava al 25,9%.

El 2018 el grup de joves de fins a 24 anys va presentar uns salaris mitjans que estaven un 66,2% per sota del salari mitjà de la ciutat. A l'altre extrem, el sou mitjà de les persones assalariades d'entre 55 i 59 anys es va situar un 19,2% per sobre de la mitjana.

L'evolució de la bretxa salarial per sexe entre el 2010 i el 2018 no mostra un comportament homogeni. En tot el període disminueix 3,3 punts, i 0,7 punts respecte al 2017 en termes globals. Ara bé, aquesta baixada no afecta tots els grups d'edat, ja que la bretxa salarial augmenta en els grups de fins a 24 anys, amb un augment de la bretxa per sexe de 0,8 punts; en el de 30 a 34 anys, on creix 1,3 punts, i sobretot en el de més de 59 anys, amb una pujada de 8 punts. El grup més beneficiat són les dones de 50 a 54 anys, entre les qual la bretxa es redueix 10,1 punts.

D'altra banda, a Barcelona les diferències de sou entre les persones més joves, que són les que tenen els salaris més baixos, i el grup de 55 a 59 anys, que són les que tenen els salaris més alts, van augmentar un 3,5% entre el 2010 i el 2018, encara que aquesta diferència es va reduir lleugerament el darrer any gràcies al creixement salarial dels més joves del 2018.

Ràtio del salari del grup de 55 a 59 anys respecte al de menys de 24 anys

	2010	2015	2016	2017	2018
Total	3,49	4,42	4,30	3,61	3,52
Homes	4,05	4,94	4,56	3,96	3,86
Dones	2,94	3,81	3,93	3,25	3,17

Per categoria professional

En primer lloc, cal dir que les dades estadístiques estan organitzades en tres grups professionals, a diferència de les sis categories existents en els informes anteriors. Les noves dades evolutives mostren que la bretxa salarial entre homes i dones es reproduïx a les tres categories professionals. En el grup del personal llicenciat, amb enginyeries i d'alta direcció, les dones cobren un 26,7% menys que els homes; en el grup de caps administratius la diferència se situa en el 18,2%, i en el d'auxiliars administratius, en el 21,5%. El darrer any aquesta bretxa

ha augmentat només en la categoria de caps administratius. En canvi, en el període 2010-2018 la bretxa només va créixer en el grup de persones de la categoria professional més baixa.

En el període 2010-2018 els salaris van augmentar en totes tres categories en ambdós sexes, tot i que més significativament en les categories professionals més baixes.

Salari mitjà anual i bretxa salarial per categoria professional i sexe

	2010			2018			Bretxa salarial entre dones i homes	
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	2010	2018
Total	28.444	32.454	24.486	30.807	34.534	27.203	24,6%	21,2%
1	53.101	61.247	43.178	53.980	61.859	45.365	29,5%	26,7%
2	31.743	36.368	27.915	32.768	36.391	29.768	23,2%	18,2%
3	17.316	19.264	15.223	17.984	20.055	15.753	21,0%	21,5%

1-Amb llicenciatures o enginyeries, i alta direcció

2-Comandaments administratius i altres

3-Càrrecs auxiliars administratius i altres

A Barcelona, en aquest període s'han reduït les diferències entre els salaris més alts i els més baixos, però molt lleugerament. L'any 2018, una persona menys qualificada percebia un salari anual de 17.984 euros, tres vegades inferior al del personal amb llicenciatura o enginyeria o d'alta direcció, que tenia un salari mitjà anual de 53.980 euros. Respecte a l'any 2010, s'observa una lleugera reducció d'aquesta ràtio entre els homes, mentre que entre les dones es manté pràcticament invariable. Cal dir, però, que l'any 2018 s'observa un increment mínim d'aquesta desigualtat respecte a l'any anterior, tant entre els homes com entre les dones.

Ràtio dels salaris d'alta direcció respecte dels càrrecs auxiliars administratius i altres

	2010	2015	2016	2017	2018
Total	3,07	3,04	3,06	2,97	3,00
Homes	3,18	3,25	3,13	3,05	3,08
Dones	2,84	2,65	2,95	2,85	2,88

Igual que amb l'edat, les diferències salarials per categories professionals són més grans entre els homes que entre les dones. El salari d'alta direcció multiplica per 3,1 el dels auxiliars administratius i altres en la població masculina, i per 2,9 en la femenina.

Per durada del contracte

El 2018, el salari mitjà anual a Barcelona era de 32.083 euros si la persona tenia un contracte indefinit, i de 20.302 euros si era temporal. En el primer cas va augmentar un 0,8% respecte al 2017 i en el segon, un 5,8%. És el segon any en què els augments salarials són molt superiors en el grup de persones amb contracte temporal. En el conjunt del període 2010-2018 els salaris de les persones amb contracte indefinit s'han incrementat en un 6,4%, mentre que els de les persones amb contracte temporal han augmentat un 20,5%; en aquest sentit, han estat especialment rellevants els forts augments dels darrers dos anys.

La bretxa salarial entre dones i homes és molt més gran entre les persones que tenen contractes indefinits. En aquest darrer cas, el 2018 la població femenina percebia un 23,5% menys de remuneració que la masculina, mentre que en el cas dels salaris de les persones amb contracte temporal aquest percentatge era de només el 3,8%. En els dos casos aquesta bretxa s'ha reduït en el període 2010-2018.

Aquesta evolució redueix les diferències salarials segons el tipus de contracte. El 2010, una persona amb salari indefinit cobrava 1,79 vegades el salari d'una persona amb contracte temporal, mentre que el 2018 aquesta ràtio va disminuir fins a 1,58. La reducció és força similar en els dos sexes.

Les diferències salarials segons la durada del contracte són més grans entre la població masculina. L'any 2018 un home amb contracte indefinit cobrava 1,75 vegades més que un amb temporal, mentre que en les dones aquesta proporció és d'1,39.

Ràtio dels salaris amb contractes indefinits/temporals

	2010	2015	2016	2017	2018
Total	1,79	1,83	1,71	1,66	1,58
Homes	2,00	2,06	1,91	1,86	1,75
Dones	1,56	1,59	1,50	1,44	1,39

Per nacionalitat

El 2018 el salari mitjà anual a Barcelona era de 32.267 euros si la persona tenia nacionalitat espanyola, però aquest salari baixava fins als 16.804 euros si tenia nacionalitat africana o asiàtica. En el primer cas va augmentar un 2,1% respecte al 2017 i en el segon, un 7,1%. En el conjunt del període 2010-2018 els salaris de les persones amb nacionalitat espanyola s'han incrementat en un 6,6%, més entre les dones (9%) que entre els homes (5,2%). L'increment en el cas de les persones amb nacionalitat estrangera va ser força més gran, independentment de la seva procedència, amb augments que van del 15% per a les persones procedents de l'Amèrica Llatina al 32% per als europeus no comunitaris.

La bretxa salarial entre homes i dones és superior en el cas de les persones de nacionalitat espanyola que entre les procedents de la resta de la Unió Europea i les que tenen nacionalitat africana o asiàtica, els únics col·lectius dels quals hi ha dades disponibles. En tots els casos, aquesta bretxa ha disminuït entre l'any 2010 i el 2018.

El 2018 el salari d'una persona de nacionalitat espanyola gairebé duplica el d'una amb nacionalitat africana o asiàtica, que és el col·lectiu amb salaris més baixos; aquesta diferència ha augmentat 13 punts des del 2010. La diferència és més gran entre els homes, malgrat que ha crescut amb més intensitat entre les dones al llarg del període.

Ràtios dels salaris de les persones de nacionalitat espanyola/resta del món

	2010	2017	2018
Total	1,79	2,01	1,92
Homes	2,00	2,19	2,05
Dones	1,56	1,90	1,86

Per tipus de jornada

El 2018 el salari mitjà anual a Barcelona si la persona treballava a jornada completa era de 34.697 euros, un salari que baixava fins a 16.543 euros si tenia jornada parcial. L'any 2018 els salaris van pujar més entre les persones que treballaven a jornada parcial, un 2,5%, que entre les que ho feien amb jornada completa, amb un augment de l'1,1%. En el conjunt del període 2010-2018 els salaris de les persones amb jornada completa s'han incrementat en un 8%, gairebé la meitat de la pujada que han experimentat els salaris de les persones que treballaven a temps parcial, que va arribar al 15,5%. En aquest període l'augment dels salaris ha estat més gran entre les dones que entre els homes, però, així com en el grup de les persones amb jornada completa l'increment salarial de les dones ha superat en només 3 punts el dels homes, en el cas de la jornada a temps parcial la diferència és de 19 punts, amb un augment dels salaris de les dones proper al 23% en aquests vuit anys.

Ràtios dels salaris jornada completa/jornada parcial

	2010	2017	2018
Total	2,24	2,13	2,10
Homes	2,18	2,29	2,25
Dones	2,13	1,92	1,91

La millor evolució dels salaris entre les persones amb jornada a temps parcial ha fet que la diferència salarial entre els dos tipus de jornada es moderi. Si el 2010 una persona amb jornada completa guanyava 2,24 vegades més que una persona amb jornada a temps parcial, l'any 2018 aquesta proporció havia baixat fins a 2,1 vegades. S'ha de tenir en compte, però, que manca informació sobre si aquesta millora es deu a un augment del salari real o a un increment del nombre d'hores de les persones que treballen a temps parcial.

Per districtes

Per primera vegada, l'any 2018 hi ha dades dels salaris a la ciutat desagregades per districtes. Per tant, no es pot fer una anàlisi de l'evolució salarial dels diferents districtes de Barcelona. Les dades ens indiquen que, en termes de salaris cobrats per la seva població, l'any 2018 Ciutat Vella és el districte amb els salaris més baixos, ja que de mitjana estan un 27,3% per sota de la mitjana de la ciutat, i Sarrià - Sant Gervasi és el districte amb els salaris més alts, que de mitjana estan gairebé un 54% per sobre de la mitjana de ciutat. En termes absoluts, els salaris es mouen entre els 22.405 euros anuals de Ciutat Vella i els 47.396 euros anuals de Sarrià - Sant Gervasi.

Malgrat que no analitzem el mateix any i que els sistemes de càlcul de les dues dades són diferents, es pot fer una anàlisi comparativa de la posició dels diferents districtes respecte a la mitjana de ciutat tant en relació amb els salaris mitjans com amb la renda familiar disponible.

La primera conclusió és evidents: els districtes que estan per sobre de la mitjana de ciutat en termes de salaris mitjans (l'Eixample, les Corts, Sarrià - Sant Gervasi i Gràcia) també ho estan quant a renda familiar disponible. En tots els casos, la diferència sobre la mitjana de ciutat és més gran en termes de renda familiar disponible que en termes de salaris, especialment en el cas de Sarrià - Sant Gervasi, amb uns salaris mitjans un 53,8% per sobre de la mitjana de ciutat i una renda familiar disponible superior en un 83% a aquesta mitjana. Per tant, els districtes "rics" ho són més pel conjunt de la seva renda que per les diferències salarials entre els seus residents i els d'altres districtes.

Dels districtes per sota de la mitjana de la ciutat, la majoria presenten una diferència respecte a la mitjana de ciutat més acusada en termes de renda familiar disponible que en salaris mitjans. El cas més extrem és Nou Barris, que, si bé en termes de salari mitjà es troba un 27% per sota de la mitjana de Barcelona, en termes de renda familiar disponible la diferència s'enfila fins al 45%. Per tant, aquests districtes estan més a prop de la mitjana en el nivell salarial que en la renda familiar disponible. Dit d'una altra manera, la ciutat és més desigual en termes de rendes familiars que en salaris.

L'excepció a aquesta situació és Ciutat Vella, que es troba molt més a prop de la mitjana de ciutat en renda familiar disponible (84,3 sobre 100) que en salaris mitjans (72,7 sobre 100), fins al punt que, si en termes de salaris és el districte que els té més baixos de la ciutat, en termes de renda familiar disponible supera els districtes d'Horta-Guinardó, Sant Andreu i Nou Barris, i gairebé iguala el de Sants-Montjuïc.

2. Segons l'Agència Tributària, any 2019

Una altra font per obtenir informació sobre els ingressos són les estadístiques sobre salaris, pensions i percepcions per a desocupats que proporciona l'Agència Tributària a partir de dades tributàries, en aquest cas corresponents a l'any 2019. En termes generals, les xifres de salaris que proporciona la mostra contínua de vides laborals de l'INSS són superiors a les que es deriven de les dades de l'Agència Tributària per a tots els àmbits territorials.

Segons l'Agència Tributària, el salari mitjà anual declarat a Espanya va ser de 20.566 euros l'any 2019, un 8,3% superior al de l'any 2008 i un 3,8% superior al del 2018. Entre els homes

aquest salari va pujar als 22.875 euros, mentre que entre les dones va ser sensiblement inferior: 17.927 euros. Cal dir, però, que les diferències en els salaris entre homes i dones s'han reduït al llarg del període 2008-2019, ja que mentre que el salari mitjà dels homes va augmentar un 5,9%, el de les dones ho va fer un 14,8%. Aquesta evolució ha fet que, si l'any 2008 el salari d'una dona representava el 72,3% del d'un home, l'any 2019 aquest percentatge puja fins al 78,4%.

A Catalunya el salari mitjà l'any 2019 era de 23.122 euros, un 12,4% superior a la mitjana estatal. En el període 2008-2019 les fonts tributàries indiquen que a Catalunya els salaris han augmentat un 9,2%, 0,9 punts per sobre de l'increment del conjunt de l'Estat. Pel que fa a la província de Barcelona, el 2019 presenta un salari mitjà anual de 24.243 euros, amb un increment del 9,3% respecte a l'any 2008. En aquest cas, el salari mitjà anual de Barcelona és un 18% superior a la mitjana estatal.

En el període 2008-2019, la província de Barcelona i Catalunya presenten una millor evolució dels salaris que Espanya, tant entre les dones, amb augments al voltant d'1,1 punts superiors a la mitjana estatal, com entre els homes, amb increments prop de 0,5 punts per sobre de la mitjana estatal.

El 2019 la bretxa salarial entre homes i dones Catalunya i Barcelona és lleugerament superior a la mitjana nacional, ja que mentre que a Espanya la diferència entre el salari femení i el masculí és d'un 21,6%, a Catalunya és d'un 22,2% i a la província de Barcelona, d'un 23,1%. Ara bé, la bretxa s'ha reduït en tots els casos a l'any 2008: 6 punts a Espanya, 7,9 punts a Catalunya i 8,5 punts a la província de Barcelona.

Les dades del 2019 mostren que Catalunya és la segona comunitat autònoma, per darrere de Madrid,⁶ en import anual del salari mitjà, mentre que Barcelona ocupa la segona posició entre les províncies, també per darrere de Madrid. D'altra banda, ocupa el desè lloc en increment salarial provincial en el període 2008-2019.

L'Agència Tributària també proporciona dades dels imports anuals mitjans de pensionistes i persones perceptores de prestacions per desocupació. Segons les dades tributàries, el 2019 l'import mitjà que cobrava un pensionista a Espanya era de 15.722 euros, una quantitat que pujava a 16.834 euros a Catalunya i a 17.277 euros a la província de Barcelona, que se situa un 9,9% per sobre de la mitjana estatal, quan en el cas dels salaris la diferència era d'un 18%. Per tant, els ingressos per pensions no presenten unes diferències entre territoris tan acusades com els salaris mitjans.

En el cas espanyol, una dona 72,2% de pensió respecte a un home, un percentatge que baixa al 70,7% a la província de Barcelona. És a dir, segons les dades tributàries, les diferències d'ingressos entre homes i dones són força més grans entre les persones que perceben pensions que entre les que cobren salaris. En el període 2008-2019 l'import anual mitjà dels ingressos del pensionistes ha pujat entre un 45% i un 54%, segons l'àmbit territorial, un percentatge molt superior a l'increment dels salaris. Els augments de les pensions de les dones en el període 2008-2019 superen els dels homes a tots els àmbits territorials estudiats, especial-

---

⁶ Se n'exclouen Navarra i el País Basc, que no consten a la llista perquè tenen un règim fiscal especial.

ment a la província de Barcelona, on la pujada acumulada de les dones supera en 13,7 punts la dels homes; aquesta diferència duplica la que hi ha a escala estatal.

Els imports anuals cobrats pels perceptors de prestacions per desocupació l'any 2019 van dels 3.109 euros de la mitjana estatal als 3.539 euros de la província de Barcelona, amb reduccions d'entre el 5,4% i el 7,2% en el període 2008-2019, com a conseqüència sobretot de les fortes caigudes del 2015 i del 2016. En canvi, i com ja va passar el 2018, l'any 2019 pugen entre un 3,5% i un 4,8%. Són el tipus d'ingressos amb menys bretxa entre homes i dones, ja que les dones cobren un 93% del que ingressen els homes de mitjana estatal, un 91% en el cas de la província de Barcelona.

Rendes declarades segons l'AEAT per a la ciutat de Barcelona, any 2018

L'informe també proporciona dades de declaracions per codi postal, una informació que ens permet fer una aproximació als ingressos declarats per a la ciutat de Barcelona, i fins i tot per districtes, en aquest cas per al període 2013-2018.

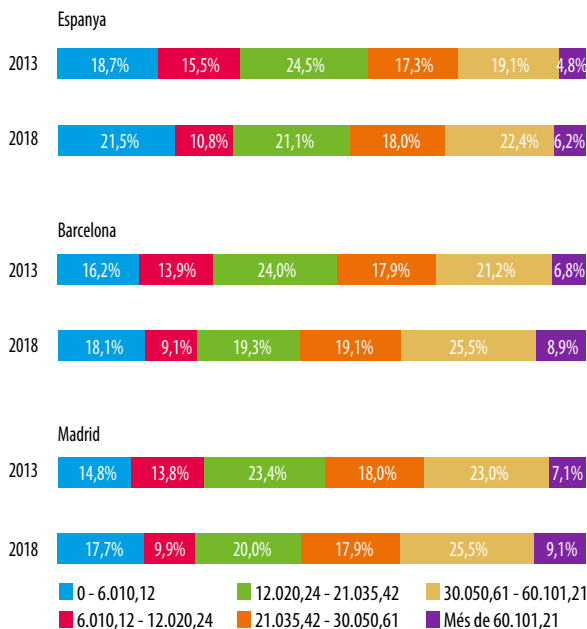
La base imposable mitjana de les declaracions a la ciutat de Barcelona l'any 2018 va ser de 32.820 euros, un 44,7% per sobre de la mitjana estatal, que va ser de 22.674 euros. En el període 2013-2018 la base imposable mitjana de Barcelona es va incrementar en un 21,6%, gairebé 6 punts més que a Espanya. En aquest període, a Catalunya la base imposable mitjana va pujar un 19,5%, mentre que a la ciutat de Madrid, un àmbit similar a Barcelona pel que fa a l'activitat econòmica, l'increment va ser del 20%. És obvi que en aquest període les dues grans ciutats espanyoles van tenir una dinàmica econòmica més positiva que àmbits com Catalunya o Espanya.

La diferència de Barcelona o Madrid respecte a la mitjana estatal és més gran quan parlem de rendiments d'activitats econòmiques o professionals que quan ens referim a rendiments del treball. En el primer cas, els rendiments de les dues ciutats són entre un 73 i un 80% més alts que la mitjana estatal, mentre que els derivats del treball se situen entre un 33% i un 40% per sobre de la mitjana espanyola. En els dos casos, la ciutat de Madrid se situa lleugerament per sobre de Barcelona.

Si fem una distribució de les declaracions per franges econòmiques, al llarg del període 2013-2018 s'observa un patró de variació en què la proporció de declaracions de les rendes mitjanes i altes —superiors als 30.000 euros—, s'incrementa en detriment de les més baixes.

Així, a Barcelona l'any 2013 un 30% de les declaracions se situaven en les dues franges d'ingressos inferiors, per sota de 12.021 euros. Quatre anys després, el 2017, aquest percentatge havia baixat al 26,4%, i el 2018 va canviar la tendència i van tornar a augmentar les declaracions amb ingressos més baixos, que van arribar al 27,2%. En canvi, les declaracions de les franges superiors, de rendes superiors als 30.050 euros, van passar de representar el 28% de les declaracions a ser-ne el 34,4%, de manera que van superar els percentatges del 2017. A una altra gran ciutat com Madrid s'hi observa una tendència semblant, amb percentatges similars. Tant a Barcelona com a Madrid el pes de les declaracions amb ingressos més alts és superior a la mitjana de les regions respectives i força superior a la mitjana estatal; a més, creix amb més intensitat a mesura que avança el període.

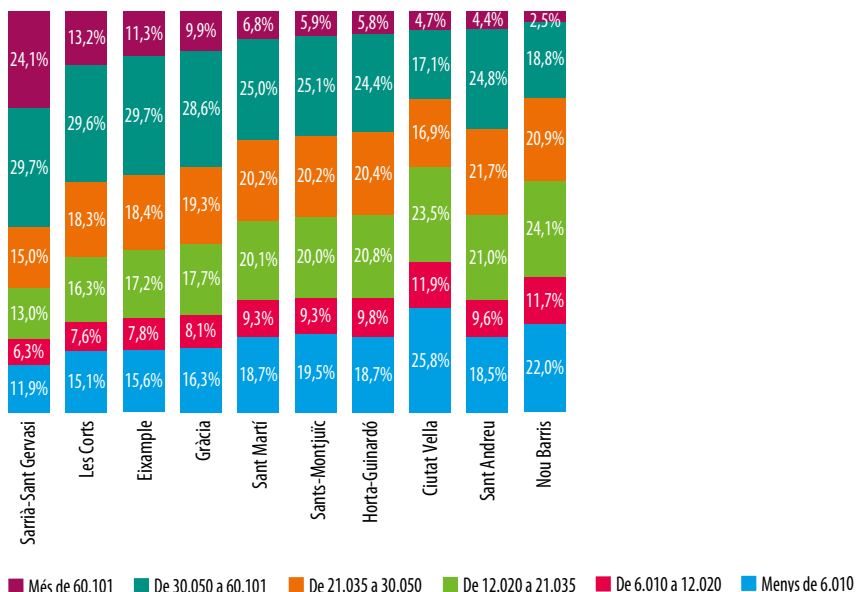
Distribució de les declaracions per franges d'ingressos, 2013-2018

Si fem aquesta mateixa anàlisi per districtes de Barcelona, observem que el 2018 hi ha diferències importants entre districtes. Mentre que a Sarrà - Sant Gervasi, les Corts, l'Eixample i Gràcia menys del 25% de les declaracions pertanyen a les franges d'ingressos de menys de 12.025 euros, a Nou Barris i Ciutat Vella aquestes declaracions tenen un pes que supera el 33%, i que en el cas de Ciutat Vella arriba al 37,7%.

El pes de les rendes més altes (superiors a 30.050 euros) va del 21,3% a Nou Barris al gairebé 54% de Sarrà - Sant Gervasi. A les Corts i l'Eixample hi tenen un pes de prop del 41-43%.

Distribució de les declaracions per franges d'ingressos,* per districtes, 2018

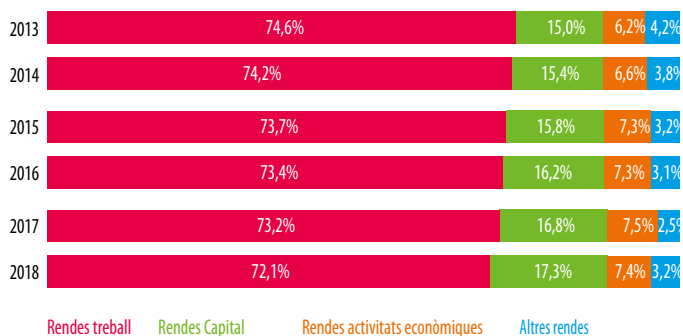
* Els districtes estan ordenats pel pes de la franja d'ingressos superior.

Respecte a l'any 2013, s'observa que el pes de les rendes més altes (per sobre de 30.050 euros) creix a tots els districtes amb percentatges que superen els 5 punts, amb l'excepció de Nou Barris i Ciutat Vella, on l'increment és de prop de 4 punts. D'altra banda, les rendes més baixes (ingressos inferiors a 12.021 euros) perden pes a tots els districtes, amb percentatges força similars, que es mouen entre els 3,2 i els 3,8 punts. En l'àmbit de Barcelona, aquestes franges inferiors perden 3,7 punts. En general, es pot parlar d'una millora global de les rendes, ja que s'observa un desplaçament de les declaracions cap a franges més altes, malgrat que també és cert que el pes de les declaracions de menys de 6.010 euros (les d'ingressos més baixos) puja a tots els districtes entre el 2013 i el 2017, sobretot a Ciutat Vella i Nou Barris, on s'incrementa al voltant de 3,4 punts, una taxa que duplica l'augment mitjà de la ciutat, que és d'1,6 punts.

Quant a l'estructura de les rendes, del 2013 al 2018 s'observa una pèrdua de pes dels rendiments del treball a la ciutat, que passen de representar el 74,6% de la renda mitjana declarada l'any 2013 al 72,1% del 2018, amb reduccions any rere any. Les rendes del capital, d'altra banda, pugen a poc a poc del 15% al 17,3%, mentre que les d'activitats econòmiques passen del 6,2% al 7,4%. És a dir, les rendes del treball perden rellevància a la ciutat en el període

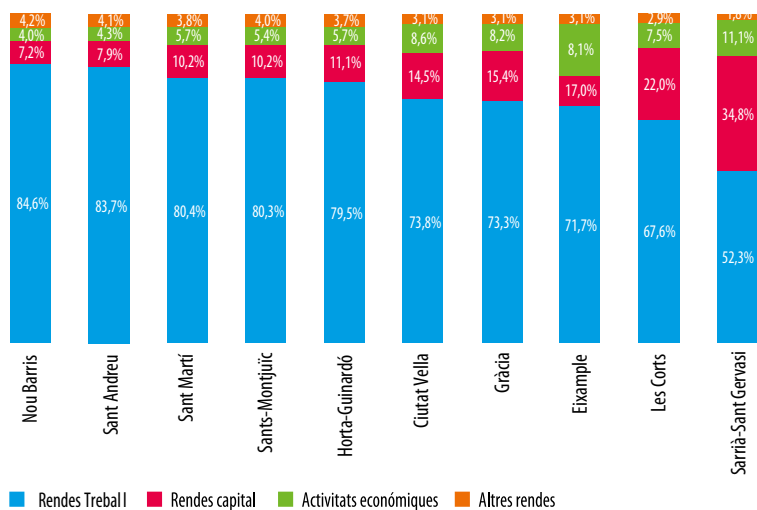
2013-2017, mentre que les rendes del capital i les d'activitats econòmiques de professionals i autònoms guanyen pes a la ciutat.

Estructura de les declaracions per tipus d'ingressos, Barcelona

El pes dels diferents tipus d'ingressos sobre la renda dels declarants varia força segons el districte. El 2018, les rendes del treball eren el 52,3% del total de rendes declarades a Sarrà - Sant Gervasi, mentre que a Nou Barris n'eren el 84,6%. En canvi, les rendes de capital tenien un pes del 34,8% a Sarrà - Sant Gervasi, però no arribaven al 8% a Nou Barris o Sant Andreu.

Composició de la renda de les persones declarants de Barcelona, per districtes, 2018. Classificació per pes dels rendiments del treball

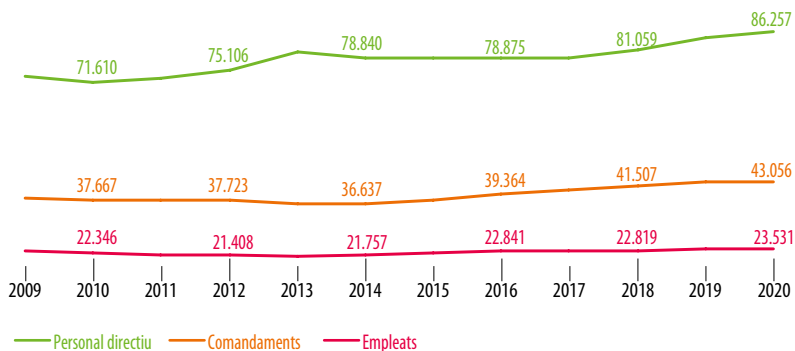

3. Informe de remuneracions d'ICSA Grup i EADA, any 2020

ICSA Grup i l'escola de negocis EADA presenten un informe sobre l'evolució de les remuneracions brutes des de l'inici de la crisi; aquest informe està elaborat amb criteris molt diferents als de l'enquesta salarial de l'INE. L'informe analitza les retribucions mitjanes classificades entre grans grups —persones directives, comandaments i empleades— i la seva relació amb el cost de la vida, amb un desglossament per comunitats autònomes.

Les darreres dades corresponen al juliol del 2020, la qual cosa permet veure com ha incidit la crisi de la covid-19 en l'evolució salarial. Les remuneracions inclouen la retribució total anual bruta (RTA), la variable i les tendències en beneficis extrasalarials (cotxe, ordinador, tiquet restaurant, etcètera). Segons aquestes dades, una persona directiva cobrava, de mitjana, 86.257 euros anuals l'any 2020, mentre que els comandaments cobraven 43.056 euros i les persones empleades, 23.531 euros. El sector de la banca i les assegurances va tornar a ser el que pagava millor el personal directiu i de comandament, però aquest any la indústria supera la banca en el grup de les persones empleades.

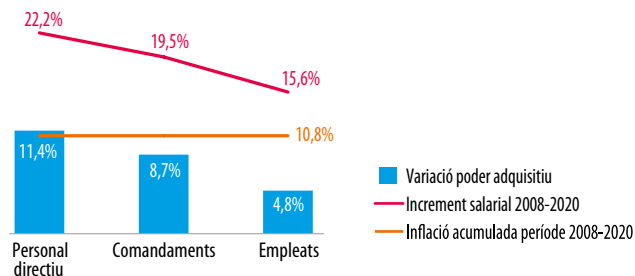
Salaris per grups d'ocupació

El 2020 va augmentar la retribució de tots els grups d'ocupació, tal com ja va passar el 2019. Igual que el 2019, la retribució dels directius és la que més va augmentar, un 1,8%; seguida de la de les persones empleades, amb un 1,2%, i, finalment, de la dels comandaments, amb un 0,3%. En els tres casos, els increments són inferiors als del 2019. Entre el 2008 i el 2020 els salaris bruts del personal directiu van augmentar 22,2%, un percentatge superior al dels comandaments (19,5%) i dels empleats i empleades (15,6%).

Tot i que l'augment dels salaris no ha estat gaire intens, la baixa inflació acumulada des del juliol del 2008 fins al juliol del 2020, del 10,8%, ha propiciat que tots els grups hagin guanyat poder adquisitiu des del 2008, de manera creixent a mesura que augmenta la categoria de les persones empleades. Així, en aquest període, el guany de poder adquisitiu ha estat de l'11,4% entre les persones directives, del 8,7% entre els comandaments i només del 4,8% entre les persones empleades.

Evolució del poder adquisitiu del 2008 al 2020 segons grups d'ocupació

* Del juliol del 2008 al juliol del 2020.

A l'informe trobem que, en els tres grups d'ocupació, Catalunya estava entre les comunitats autònomes amb retribucions superiors a la mitjana espanyola. Les retribucions dels directius a Catalunya, que de mitjana són de 88.450 euros, només van ser superades per les dels directius de la comunitat de Madrid. Entre els comandaments, Catalunya també era la segona comunitat autònoma quant a nivell salarial, de nou per darrere de Madrid, amb una mitjana de 44.105 euros. Finalment, en el cas de les persones empleades, amb retribucions mitjanes de 24.323 euros, Catalunya ocupa la tercera posició, per darrere de Navarra i Madrid. Aquesta situació és la mateixa que s'observava l'any 2019.

L'any 2020 les remuneracions de Catalunya se situaven un 2,4-2,5% per sobre de la mitjana nacional en el cas dels directius i els comandaments, i un 3,4% en el cas de les persones empleades.

RENDES I COSTOS LABORALS: COMPARACIÓ AMB EUROPA

Costos laborals, any 2019

Les dades dels costos laborals mitjans per hora⁷ proporcionats per l'Eurostat mostren que, en termes absoluts, a Espanya el cost laboral l'any 2019 va ser de 21,8 euros per hora, mentre que a la UE-28 pujava a 28,2 euros/hora i a l'eurozona, a 31,4 euros/hora. Totes les grans economies europees presenten en aquest exercici costos laborals mitjans per hora superiors als espanyols. Només els països de l'Europa de l'Est, Portugal i Grècia presenten costos inferiors. El cost laboral a Espanya l'any 2019 és un 29,4% inferior al de la mitjana de la UE-28 i un 44% inferior a la mitjana de la zona euro.

Al llarg de la crisi, els costos laborals espanyols han anat augmentant menys que els de la UE i, per tant, s'han allunyat de les mitjanes de la UE-28 i la zona euro. L'any 2008 els costos laborals espanyols eren inferiors als de la mitjana de la UE-28 en només un 13%; per tant, la diferència respecte d'aquesta mitjana s'ha incrementat en gairebé 17 punts. La diferència amb la mitjana de la zona euro era del 29,4% l'any 2008, i en aquest cas la diferència ha augmentat 14 punts.

Al llarg del període 2008-2019 els costos laborals a Espanya s'han incrementat per sota de la mitjana europea. Del 2008 al 2019 Espanya es van incrementar en un 12,4%, mentre que a la UE-28 i a l'eurozona (de 19 països) van augmentar per sobre del 25%, més del doble.

En el període 2008-2019 totes les grans economies de la zona van registrar increments dels costos laborals per hora superiors al d'Espanya. De tots els països de la UE-28, només Xipre i Grècia van tenir augments inferiors en aquest període.

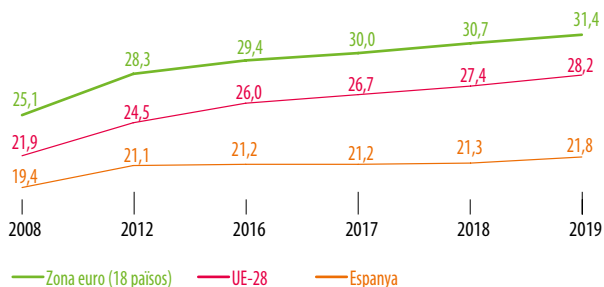
El darrer any la situació s'ha igualat, almenys respecte de l'eurozona. El 2019 els costos laborals mitjans per hora a Espanya van augmentar un 2,3%, el mateix percentatge de pujada de mitjana a l'eurozona. D'altra banda, els costos a la UE-28 van tenir un increment lleugerament superior, del 2,9%.

---

⁷ Definit com els costos laborals totals dividits pel nombre corresponent d'hores treballades pel nombre mitjà anual de treballadors. Cobreixen els salaris i els costos no salarials (les cotitzacions socials dels ocupadors més els impostos menys les subvencions).

Costos laborals mitjans a Espanya, UE-28 i zona euro (euros per hora)

Ingressos mitjans nets de la UE, any 2019

Les dades d'ingressos mitjans nets per persona estan en consonància amb les de costos laborals, ja que en el període 2008-2019 els ingressos mitjans al conjunt de la UE i la majoria dels diferents països registren augments superiors als d'Espanya.

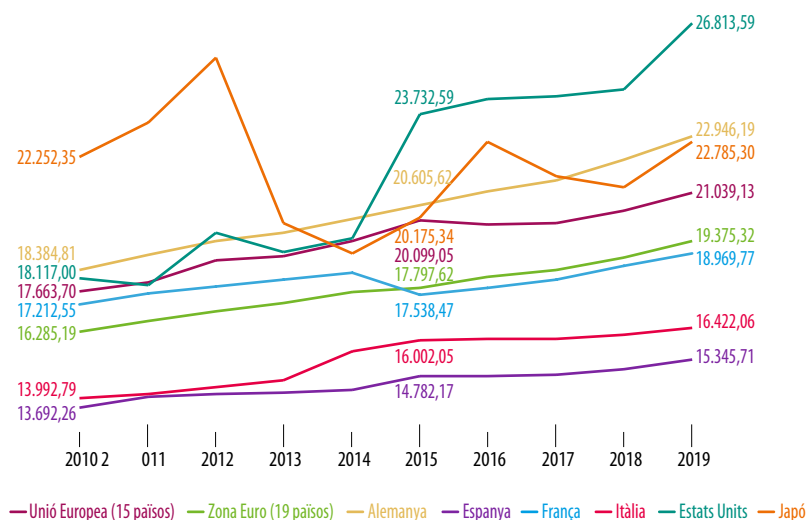
Del 2008 al 2019 els ingressos mitjans nets *per capita* a Espanya van passar dels 13.360 euros al 15.345 euros, un augment del 14,9%, mentre que l'increment mitjà del conjunt de la UE-28 va ser del 28% i el de la UE-15, del 24%, gairebé el doble que l'espanyol. Als Estats Units els guanys mitjans van créixer un 73% en aquest període, i al Japó, un 32%. De fet, el creixement dels ingressos a Espanya només supera el de tres països europeus: França, Portugal i Grècia.

Guanyos mitjans nets per persona, classificació per percentatge de variació 2008-2019

	2008	2018	2019	% de variació 2018-2019	% de variació 2008-2019	Espanya = base 100	
						2008	2019
Estats Units	15.522,65	24.558,94	26.813,59	9,2%	72,7%	116,2	174,7
Japó	17.219,52	21.233,87	22.785,30	7,3%	32,3%	128,9	148,5
Alemanya	17.555,02	22.145,76	22.946,19	3,6%	30,7%	131,4	149,5
Unió Europea (28 països)	14.219,79	17.629,01	18.218,62	3,3%	28,1%	106,4	118,7
Zona euro (19 països)	15.393,83	18.828,71	19.375,32	2,9%	25,9%	115,2	126,3
Unió Europea (15 països)	16.955,80	20.418,57	21.039,13	3,0%	24,1%	126,9	137,1
Itàlia	13.469,77	16.201,74	16.422,06	1,4%	21,9%	100,8	107,0
Regne Unit	21.554,38	24.172,60	25.206,57	4,3%	16,9%	161,3	164,3
Espanya	13.360,75	15.014,60	15.345,71	2,2%	14,9%	100,0	100,0
França	16.678,21	18.531,71	18.969,77	2,4%	13,7%	124,8	123,6
Portugal	8.762,57	9.695,93	9.854,19	1,6%	12,5%	65,6	64,2
Grècia	13.032,47	11.241,14	11.301,46	0,5%	-13,3%	97,5	73,6

Les taxes més altes d'atur i temporalitat laboral, i la conseqüent contenció dels salaris a Espanya (malgrat l'augment dels darrers tres anys) han provocat un eixamplament de la bretxa d'ingressos entre Espanya i la resta d'Europa. Si l'any 2008 els ingressos de la UE-15 eren un 26,9% superiors als d'Espanya, l'any 2019 aquest diferencial era del 37,1%. També ha augmentat el diferencial respecte al conjunt de la UE-28, que ha passat del 6,4% al 18,7% en el mateix període. L'any 2019 els ingressos mitjans d'una persona de nacionalitat espanyola representaven el 57% dels d'una persona de nacionalitat nord-americana i el 67% dels d'una de nacionalitat japonesa. El 2008 aquests percentatges eren del 86% y el 78% respectivament.

Variació dels ingressos mitjans nets per person

SINISTRALITAT I MALALTIES LABORALS

Agència de Salut Pública de Barcelona

Lesions per accident de treball

L'any 2019, es van produir 33.200 lesions per accident de treball (LAT) amb baixa, de les quals 252 van ser greus i 29 mortals. Amb relació al 2018, van augmentar totes les LAT atenent la gravetat (tant el nombre com la incidència),⁸ però destaca l'augment d'aquests dos paràmetres en el cas de les LAT greus i mortals. És especialment rellevant l'increment de les lesions greus —van passar de 176 a 252 i de 18,4 a 25,7 per 100.000 persones afiliades—, tenint en compte l'evolució descendent dels darrers anys (excepte el 2016) i el fet que va augmentar la població afiliada. En la taula s'observa el nombre i la incidència de lesions, així com la variació d'aquests dos indicadors respecte al 2018.

Lesions per accident de treball amb baixa; nombre, incidència i variació respecte al 2018 segons gravetat, Barcelona, 2019

	Nombre	Variació 2018-2019 (%)	Incidència (per cada 100.000 persones afiliades)	Variació 2018-2019 (%)
Lleus	32.919	2,7	3.358,2	0,4
Greus	252	43,2	25,7	40,4
Mortals	29	26,1	3,0	23,3
Total	33.200	3,0	3.386,9	0,7

Font: Elaboració pròpia. Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Un 56,8% de les persones accidentades van ser homes, que són els que van patir més freqüentment les lesions més greus (73,4% de les greus i 79,3% de les mortals).

Les ocupacions més freqüent dels homes accidentats van ser les següents: en les LAT lleus, policies (7,1%), i en les greus, conductors d'autobusos i tramvies (4,9%); pel que fa a les mortals, dues ocupacions van presentar dos casos cadascuna: conductors d'autobusos i supervisors de manteniment i neteja d'edificis, conserges i majordoms domèstics. Pel que fa a les dones, tant les LAT lleus com les greus van ser més freqüents en el personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars (14,5% i 10,4%, respectivament), mentre que les sis mortals es van distribuir en sis ocupacions diferents, tot i que una també es va produir en el personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars.

---

⁸ El denominador de la incidència és el nombre de persones afiliades al règim general de la Seguretat Social (mitjana anual).

Les LAT lleus més freqüents van ser les traumàtiques produïdes durant la jornada en tots dos sexes (72,6% en els homes i 64,1% en les dones), mentre que les més greus (greus i mortals) més freqüents van continuar sent les *in itinere*, tant en els homes (49,2% de les greus i 39,1% de les mortals) com en les dones (47,8% de les greus i 33,3% de les mortals, en aquest darrer cas, tant freqüents com les traumàtiques en jornada, n'hi va haver dues de cada tipus).

La majoria de les LAT es van produir en el sector de serveis, seguit, a molta distància, de la indústria. Tot i que la incidència més elevada de lesions lleus es va donar en l'agricultura, la ramaderia, la caça i la silvicultura,⁹ va ser en la construcció on es va produir la incidència més gran de lesions més greus (greus i mortals), a més de ser el segon sector en incidència de lesions lleus.

Amb relació a l'any anterior, destaca l'augment del nombre i incidència de totes les LAT (lleus, greus i mortals) en tots els sectors, amb l'excepció de l'agricultura i ramaderia, en què van disminuir lleugerament les lesions lleus, mentre que, com en l'any anterior, no se'n va produir cap de greu ni mortal. Destaquen els increments de les lesions greus en la construcció, ja que en nombre van passar de 14 a 25 i en incidència de 41,1 a 71,9 per cada 100.000 persones afiliades, i en la indústria, on en nombre van passar de 11 a 25 i en incidència de 14,6 a 35,0 per cada 100.000 persones afiliades; també destaca l'augment de lesions mortals en el sector dels serveis, que en nombre van passar de 15 a 20 i en incidència d'1,5 a 1,9 per cada 100.000 persones afiliades.

La major part de les LAT va patir-les personal amb contracte fix (el 67,8% de totes les LAT amb baixa), en una proporció molt similar a la del 2018 (67,4%) en ambdós sexes.

Lesions per accident de treball amb baixa per sector i gravetat de la lesió; nombre i taxa d'incidència per cada 100.000 persones afiliades, Barcelona, 2019

	Lleus		Greus		Mortals		Total	
	Nombre	Taxa d'incidència	Nombre	Taxa d'incidència	Nombre	Taxa d'incidència	Nombre	Taxa d'incidència
Agricultura	38	6.089,7	0	0,0	0	0,0	44	7.051,3
Indústria	2.544	3.565,3	25	35,0	4	5,6	2.518	3.528,8
Construcció	2.022	5.813,5	25	71,9	5	14,4	1.874	5.388,0
Serveis	28.315	2.758,5	202	19,7	20	1,9	27.802	2.708,5
Total	32.919	2.899,1	252	22,2	29	2,6	32.238	2.839,1

Font: Elaboració pròpia. Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

⁹ Cal tenir en compte que el denominador del primer sector (persones afiliades al règim general de la Seguretat Social) pot ser més imprecís atès que són més freqüents altres règims no inclosos.

Malalties professionals

L'any 2019 es van declarar 615 malalties professionals (MP), de les quals el 54,0% van tenir baixa. La incidència va ser de 62,7 per cada 100.000 persones afiliades (33,9 i 28,9 MP per cada 100.000 persones afiliades, amb baixa i sense baixa, respectivament). Tal com s'observa en la taula següent les MP van ser més freqüents en dones i en persones amb ocupacions manuals, tant les que van cursar amb baixa com les que ho van fer sense baixa.

Amb relació al 2018, destaca el descens pronunciat de les malalties que cursen sense baixa (de 384 a 283, i amb una incidència que passa de 40,1 a 28,9 per cada 100.000 persones afiliades); aquesta situació és deguda sobretot a la disminució de les malalties per agents biològics, que van passar de 136 a 71 i que s'havien incrementat l'any 2018, majoritàriament relacionades amb brots de sarna. El descens de les MP sense baixa s'observa en els dos sexes i en les dues classes socials ocupacionals.

Pel que fa a les MP amb baixa, van augmentar lleugerament, ja que van passar de 320 a 332, i la incidència va pujar de 33,4 a 33,9 per cada 100.000 persones afiliades. Aquesta evolució, però, va ser diferents en els quatre grups analitzats: les MP amb baixa van disminuir lleugerament en els homes (van passar de 119 a 112) i en les ocupacions no manuals (van caure de 53 a 44); en canvi, van augmentar en les dones (de 201 a 220) i en les ocupacions manuals (de 253 a 272).

Malalties professionals segons si cursen amb baixa o no, per sexe i classe social ocupacional, Barcelona, 2019

	Sexe				Classe social ocupacional						Total	
	Homes		Dones		No manual		Manual		Valors perduts		Nombre	%
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%		
MP amb baixa	112	51,1	220	55,5	44	38,9	272	58,2	16	45,7	332	54,0
MP sense baixa	107	48,9	176	44,5	69	61,1	195	41,8	19	54,3	283	46,0
Total	219	100	396	100	113	100	467	100	35	100	615	100

Font: Elaboració pròpia i del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, Subdirecció General de Seguretat i Salut Laboral, a partir de les dades del sistema CEPROSS.

La patologia més freqüent va continuar sent la musculoesquelètica, que inclou les malalties per fatiga de les beines tendinoses (45,9%) i les malalties per paràlisi dels nervis deguda a pressió (15,9%). Així com l'any 2018 es van incrementar notablement les malalties per agents biològics, sobretot les que van cursar sense baixa, a causa fonamentalment de brots de sarna, el 2019 destaca la disminució d'aquest mateix grup, que va passar de 136 a 71. Cal esmentar que el 2019 es van declarar cinc malalties per agents carcinògens, quatre amb baixa i una sense baixa.

Malalties relacionades amb el treball

El nombre de casos de trastorns de salut relacionats amb el treball que van notificar els centres d'atenció primària (CAP) a la Unitat de Salut Laboral (USL) de Barcelona el 2019 va ser superior al del 2018 (van passar de 613 a 672), però l'augment es va donar només en les dones, que van passar de 398 a 455 casos. En els homes, en canvi, el nombre va ser molt similar els dos anys (215

el 2018 i 217 el 2019). La incidència¹⁰ va ser molt similar a la de l'any anterior, ja que el 2019 hi va haver 95,5 casos per cada 100.000 persones assalariades, mentre que el 2018 n'hi va haver 96,6.

Com en anys anteriors, els trastorns mentals i del comportament (fonamentalment de tipus ansiós i depressiu) van ser els més freqüents (76,5% dels casos masculins i 78,9% dels femenins) i van augmentar respecte al 2018 tant en nombre com en incidència. En els homes, el nombre de casos va passar de 141 a 166, i la incidència de 44,8 a 51,8 per cada 100.000 assalariats. En les dones, el nombre de casos va passar de 302 a 360, i la incidència de 95,1 a 100,5 per cada 100.000 assalariades.

Les ocupacions més freqüents en aquests casos van ser les següents: personal de serveis i comerç (20,4% dels homes i 23,3% de les dones), professionals de la ciència i intel·lectuals (24,2% dels homes i 20,9% de les dones) i professionals de suport (21,0% dels homes i 22,4% de les dones). Pel que fa a l'activitat econòmica, la que va tenir més casos va ser la del comerç a l'engròs i al detall i reparació de vehicles en ambdós sexes (16,0% del casos masculins i 19,7% dels femenins), seguida de les activitats administratives en els homes (12,3%) i les activitats sanitàries i de serveis socials en les dones (12,7%).

El factor de risc que més freqüentment està implicat en els casos estudiats va ser la manca de suport dels superiors (55,8% en els casos masculins i 60,9% en els femenins), seguit de les elevades exigències psicològiques, com ara l'elevat volum de feina i la pressió de temps (27,1% homes, 31,8% dones).

---

10 El càlcul de la incidència s'ha fet a partir del nombre de malalties relacionades amb el treball (MRT) notificades en persones assalariades respecte a la mitjana anual de persones assalariades, segons l'enquesta de població activa.

GLOSSARI

EPA

L'enquesta de població activa (EPA) és una investigació contínua i de periodicitat trimestral adreçada a les famílies que duu a terme l'INE des del 1964. Des del 1994, i per encàrrec, també fa l'anàlisi per a l'àmbit de ciutat. Té com a finalitat obtenir dades laborals de les persones entrevistades i, per tant, recull informació sobre atur, ocupació, etcètera. L'EPA es fa a tot el territori de l'Estat espanyol, i es dirigeix a la població resident en habitatges familiars. L'enquesta és representativa no només per al conjunt de l'Estat espanyol, sinó també per als àmbits de les comunitats autònomes i les províncies. En l'àmbit de ciutat, l'INE considera que, pel volum d'enquestes realitzades, també és representativa a les ciutats de Madrid, Barcelona i València. Habitualment, l'INE explota i difonia les dades en els àmbits estatal, autonòmic i provincial.

La mostra inicial és d'uns 65.000 habitatges familiars per trimestre, que equivalen a prop de 200.000 persones. En el cas de Barcelona, la mostra és de 2.500 persones.

Dins del conjunt de dades que es poden utilitzar d'aquesta enquesta, les més significatives es refereixen a població activa, població ocupada i població aturada.

Actius: conjunt de persones de 16 anys o més que subministren mà d'obra per a la producció de béns i serveis econòmics o que estan disponibles i en condicions d'incorporar-se a la producció.

Ocupats: són les persones de 16 anys o més que durant la setmana de referència han estat treballant —almenys durant una hora— per compte d'altri (assalariats) o han exercit una activitat per compte propi.

Aturats: es consideren aturades les persones de 16 anys o més que durant la setmana de referència han estat sense feina, estan disponibles per treballar i han cercat feina en les darreres quatre setmanes.

Inactius: inclou les persones de 16 anys o més no classificades com a ocupades ni aturades durant la setmana de referència.

Taxa d'activitat: és el quocient, expressat en percentatge, entre la població activa i la població de 16 anys o més.

Taxa específica d'activitat: és el quocient, expressat en percentatge, entre la població activa de 16 a 64 anys i la població de 16 a 64 anys.

Taxa d'ocupació: és el quocient, expressat en percentatge, entre la població ocupada i la població de 16 anys o més.

Taxa específica d'ocupació: és el quocient, expressat en percentatge, entre la població ocupada de 16 a 64 anys i la població de 16 a 64 anys.

Taxa d'atur: és el quocient, expressat en percentatge, entre la població aturada i la població activa.

Taxa específica d'atur: és el quocient, expressat en percentatge, entre la població aturada i la població activa de 16 a 64 anys.

ERO

Els expedients de regulació d'ocupació (ERO) els presenten les empreses o els representants legals dels treballadors per sol·licitar la suspensió o l'extinció de les relacions laborals o la reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major, o per extinció de la personalitat jurídica del contractant. El mes de febrer del 2012 va entrar en vigor el Reial decret 3/2012, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball. Amb aquesta reforma desapareix l'autorització administrativa (excepte en els expedients per causa de força major o de socis treballadors de cooperatives de treball associat), per la qual cosa la fi de l'expedient no queda determinada per la resolució administrativa sinó per la comunicació de la decisió empresarial que l'empresa fa a l'autoritat laboral una vegada acabat el període de consultes. Pot ser de tres tipus:

- **Rescissió de contracte o acomiadament col·lectiu**

Es considera acomiadament col·lectiu l'expedient que pretén l'extinció de contractes fonamentada en causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció quan, en un període de 90 dies, l'extinció afecti un percentatge mínim de persones (10% de la plantilla com a mínim). En cas d'expedients basats en causa de força major no es requereix un nombre mínim de persones afectades.

- **Suspensions temporals de contractes de treball**

És el procediment en què la persona empresària pretén una suspensió temporal de contractes de treball per causes que han de correspondre a una situació conjuntural de l'empresa (per exemple, 30 dies consecutius de suspensió de contractes).

- **Reduccions temporals de contractes de treball**

És el procediment en què la persona empresària pretén, amb caràcter temporal, reduir entre el 10% i el 70% de la jornada de treball computada sobre la base d'una jornada diària, setmanal, mensual o anual, per causes també conjunturals.

ENQUESTA TRIMESTRAL DEL COST LABORAL

L'enquesta trimestral del cost laboral és una operació estadística contínua elaborada per l'INE, de caràcter conjuntural i periodicitat trimestral, que aporta resultats nacionals i per comunitats autònomes. Té com a objectiu proporcionar informació sobre el cost laboral mitjà per treballador i per mes, el cost laboral mitjà per hora efectiva de treball i el temps treballat i no treballat.

PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ (SEPE)

Les prestacions que distribueix el Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE) poden ser contributives, no contributives o incloses en l'apartat "Altres". Les prestacions contributives inclouen l'atur LPD (Llei de protecció a la desocupació) i l'atur agrícola. En ambdós casos corresponen a persones que han contribuït prèviament i que han estat contractades. Les prestacions no contributives inclouen el subsidi d'atur, el subsidi agrícola i la renda activa d'inserció (RAI). Es tracta de prestacions a determinats col·lectius que no han cotitzat o que tenen un nivell de cotització baix i que, atès el nivell de renda, edat o situació familiar, són candidats a una ajuda pública. L'apartat "Altres" inclou, bàsicament, les prestacions d'expatriats, que són prestacions d'atur que el SEPE paga per delegació d'altres països de la UE a persones que han traslladat la seva prestació al nostre país.

ANNEX DE TAULES

POBLACIÓ ACTIVA I INACTIVA SEGONS L'EPA

Font: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona

Taula 1. Població inactiva a Barcelona (mitjanes anuals en milers)

	2008	2019	2020*	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019	Variació 2019-2020
Població de 16 anys i més	1.356,8	1.360,0	1.354,0	1,5%	0,2%	-2,1%	2,4%	-0,4%
Població inactiva	513,5	534,0	544,1	-0,4%	4,0%	-2,6%	6,7%	1,9%
Estudiants	71,3	87,7	80,6	8,4%	23,0%	-0,2%	23,3%	-8,2%
Pensionistes	285,2	312,8	314,8	-1,1%	9,7%	1,3%	8,2%	0,6%
Feines de la llar	129,9	90,3	101,9	-4,5%	-30,5%	-21,7%	-11,2%	12,9%
Amb incapacitat	15,8	22,0	20,2	-12,1%	39,4%	63,0%	-14,5%	-8,1%
Altres	11,3	21,2	26,5	11,0%	88,2%	12,6%	67,1%	25,0%

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 2. Població activa a Barcelona (mitjanes anuals en milers)

		2008	2013	2017	2018	2019	2020*
Total		843,3	827,5	815,6	803,7	826,0	809,9
Per sexes	Homes	453,1	423,2	419,0	413,7	421,9	416,5
	% sobre el total	53,7%	51,1%	51,4%	51,5%	51,1%	51,4%
	Dones	390,2	404,3	396,7	390,0	404,1	393,4
	% sobre el total	46,3%	48,9%	48,6%	48,5%	48,9%	48,6%
Per edats	De 16 a 24 anys	59,3	53,5	45,1	47,2	50,8	46,8
	% sobre el total	7,0%	6,5%	5,5%	5,9%	6,2%	5,8%
	De 25 a 54 anys	663,5	649,5	636,0	617,7	632,0	604,9
	% sobre el total	78,7%	78,5%	78,0%	76,9%	76,5%	74,7%
	55 anys i més	120,5	124,4	134,5	138,8	143,1	158,3

	% sobre el total	14,3%	15,0%	16,5%	17,3%	17,3%	19,5%
Per nacionalitat	Espanyola	671,9	671,3	649,9	653,4	653,0	635,0
	% sobre el total	79,7%	81,1%	79,7%	81,3%	79,1%	78,4%
	Estrangera	171,4	156,2	165,7	150,4	173,0	174,9
	% sobre el total	20,3%	18,9%	20,3%	18,7%	20,9%	21,6%
Per nivell formatiu	Fins a educació primària	105,7	75,5	46,5	48,4	33,9	22,3
	% sobre el total	12,5%	9,1%	5,7%	6,0%	4,1%	2,8%
	Educació secundària, primera etapa	137,9	126,9	120,3	129,5	127,4	135,7
	% sobre el total	16,4%	15,3%	14,7%	16,1%	15,4%	16,8%
	Educació secundària, segona etapa	216,9	171,7	158,6	136,9	142,4	152,6
	% sobre el total	25,7%	20,8%	19,4%	17,0%	17,2%	18,8%
	Educació superior	382,8	453,3	490,3	488,9	522,3	499,3
	% sobre el total	45,4%	54,8%	60,1%	60,8%	63,2%	61,7%

* Mitjana anual de gener a setembre.

OCUPACIÓ: POBLACIÓ OCUPADA SEGONS L'EPA

Font: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 3. Població ocupada a Barcelona (mitjanes anuals en milers)

Població ocupada (mitjanes anuals)		2008	2013	2018	2019	2020*
Població ocupada total (en milers)		781,2	680,5	725,6	749,7	720,9
Per situació professional	Persones assalariades del sector privat	552,1	463,7	495,7	511,3	496,6
	% sobre el total	70,7%	68,1%	68,3%	68,2%	68,9%
	Persones assalariades del sector públic	100,4	104,4	95,4	103,6	92,5
	% sobre el total	12,8%	15,3%	13,2%	13,8%	12,8%
	Persones empresàries i altres	128,7	112,3	134,5	134,8	131,8
	% sobre el total	16,5%	16,5%	18,5%	18,0%	18,3%
Per sexes	Homes	419,1	344,4	375,4	384,6	366,5
	% sobre el total	53,7%	50,6%	51,7%	51,3%	50,8%
	Dones	362,1	336,0	350,3	365,2	354,4
	% sobre el total	46,3%	49,4%	48,3%	48,7%	49,2%

Per edats	De 16 a 19 anys	46,1	32,1	35,0	38,3	31,1
	% sobre el total	5,9%	4,7%	4,8%	5,1%	4,3%
	De 25 a 54 anys	620,1	544,5	562,4	578,9	543,7
	% sobre el total	79,4%	80,0%	77,5%	77,2%	75,4%
	55 anys i més	115,0	103,9	128,2	132,5	146,1
	% sobre el total	14,7%	15,3%	17,7%	17,7%	20,3%
Per nacionalitat	Espanyola	630,2	560,8	594,3	596,8	577,7
	% sobre el total	80,7%	82,4%	81,9%	79,6%	80,1%
	Estrangera	151,0	119,7	131,3	152,9	143,2
	% sobre el total	19,3%	17,6%	18,1%	20,4%	19,9%
Per nivell formatiu	Sense estudis i educació primària	93,7	57,4	42,4	28,2	18,6
	% sobre el total	12,0%	8,4%	5,8%	3,8%	2,6%
	Educació secundària, primera etapa	125,1	94,3	109,1	111,0	112,7
	% sobre el total	16,0%	13,9%	15,0%	14,8%	15,6%
	Educació secundària, segona etapa	198,4	135,7	115,9	121,8	131,1
	% sobre el total	25,4%	19,9%	16,0%	16,2%	18,2%
	Educació superior	364,1	393,1	458,3	488,7	458,5
% sobre el total	46,6%	57,8%	63,2%	65,2%	63,6%	
Per sector productiu	Agricultura i indústria	106,2	75,9	81,7	87,8	79,4
	% sobre el total	13,6%	11,2%	11,3%	11,7%	11,0%
	Construcció	55,4	22,9	21,8	21,2	21,6
	% sobre el total	7,1%	3,4%	3,0%	2,8%	3,0%
	Serveis	619,6	581,7	622,2	640,8	619,9
% sobre el total	79,3%	85,5%	85,7%	85,5%	86,0%	
Població ocupada: persones assalariades (en milers)		652,4	568,1	591,1	614,9	589,1
Per tipus de contracte	Indefinit	523,4	468,0	465,5	487,4	481,8
	% sobre el total	80,2%	82,4%	78,7%	79,3%	81,8%
	Temporal	129,0	100,1	125,6	127,5	107,4
	% sobre el total	19,8%	17,6%	21,3%	20,7%	18,2%

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 4. Evolució de l'ocupació per branques d'activitat (mitjanes anuals)

	Variació mitjana 2018-2019	Variació mitjana 2008-2019	Variació mitjana 2008-2013	Variació mitjana 2013-2019	Variació mitjana 2019-2020*
1	4,3%	-47,0%	-47,1%	0,1%	-10,3%
2	8,1%	-3,3%	-20,4%	21,5%	-10,4%
3	-3,0%	-61,8%	-58,7%	-7,5%	2,0%
4	-3,6%	4,8%	-6,8%	12,4%	-4,6%
5	48,3%	3,1%	-20,3%	29,4%	-8,2%
6	-6,7%	2,3%	0,7%	1,6%	10,2%
7	-0,4%	4,0%	-18,3%	27,4%	-5,9%
8	7,0%	12,9%	7,8%	4,8%	-3,9%
9	7,0%	-18,7%	-1,0%	-17,8%	4,3%

Nom de les branques d'activitat

1. Alimentació, tèxtil, fusta, paper i arts gràfiques.
2. Energia, aigua, química, cautxú i metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i de transport.
3. Construcció.
4. Comerç i reparacions, hoteleria.
5. Transports i emmagatzematge.
6. Informació i comunicacions.
7. Activitats financeres, immobiliàries, professionals, administratives i serveis auxiliars.
8. Administració pública, educació i sanitat.
9. Activitats culturals i esportives, i altres.

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 5. Evolució de la població assalariada per tipus de contracte

	Variació de les mitjanes anuals				
	2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020*
Total de població assalariada	4,0%	-5,8%	-12,9%	8,2%	-4,2%
Amb contracte indefinit	4,7%	-6,9%	-10,6%	4,1%	-1,2%
Amb contracte temporal	1,5%	-1,1%	-22,4%	27,4%	-15,8%

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 6. Ocupació per sexe i tipus de jornada a Barcelona (mitjanes anuals)

	2014	2019	2020	Variació 2018-2019	Variació 2014-2019	Variació 2019-2020*
Total d'ocupació	665,0	749,7	720,9	3,3%	12,7%	-3,8%
Jornada completa	562,7	644,1	623,7	2,9%	14,5%	-3,2%
% sobre el total d'ocupació	84,6%	85,9%	86,5%			
Jornada parcial	102,3	105,6	97,2	5,8%	3,3%	-8,0%
% sobre el total d'ocupació	15,4%	14,1%	13,5%			

* Mitjana anual de gener a setembre.

AFILIACIÓ

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya; Institut General de la Seguretat Social.

Taula 7. Evolució de l'afiliació a la Seguretat Social a Barcelona

Sectors	Règim general				Règim d'autònoms			
	Setembre del 2020	Variació 2008-2019	Variació 2018- 2019	Variació des. 2019 - set. 2020	Setembre del 2020	Variació 2008- 2019	Variació 2018- 2019	Variació des. 2019 -set. 2020
Total	937.928	6,7%	1,3%	-4,1%	123.199	3,1%	1,3%	-1,4%
Agricultura	258	-15,1%	9,1%	-2,3%	201	24,8%	-4,5%	5,2%
Indústria	65.897	-33,6%	-10,4%	6,9%	5.592	-31,3%	-2,5%	-4,0%
Construcció	25.749	-47,8%	0,4%	0,4%	8.632	-25,6%	2,7%	1,2%
Comerç i reparacions	127.843	-3,9%	1,2%	-6,4%	25.085	-13,7%	-1,9%	-2,1%
Serveis	718.181	19,2%	2,4%	-4,8%	83.689	18,7%	2,5%	-1,2%

Taula 8. Mida dels centres de cotització

Sectors	Barcelona				Catalunya			
	Setembre del 2020	Variació 2008-2019	Variació 2018-2019	Variació des. 2019 - set. 2020	Setembre del 2020	Variació 2008-2019	Variació 2018-2019	Variació des. 2019 - set. 2020

Treballadors	937.928	1,3%	6,7%	-4,1%	2.704.016	2,3%	7,7%	-3,1%
D'1 a 10 treballadors	157.946	-0,6%	-0,4%	-7,5%	570.222	0,2%	-4,0%	-5,1%
D'11 a 100 treballadors	259.025	2,0%	2,6%	-6,9%	906.764	2,2%	1,0%	-3,7%
De 101 a 1.000 treballadors	290.206	3,2%	10,3%	-5,0%	792.849	2,4%	16,0%	-2,7%
Més de 1.000 treballadors	230.751	-0,8%	13,3%	3,0%	434.181	5,0%	31,5%	0,5%
Centres de cotització	68.543	-0,3%	-1,1%	-9,6%	239.346	0,1%	-4,6%	-7,2%
D'1 a 10 treballadors	58.063	-0,7%	-1,7%	-10,0%	202.755	-0,2%	-5,4%	-7,9%
D'11 a 100 treballadors	9.273	2,1%	1,9%	-7,5%	33.108	2,0%	-1,4%	-3,8%
De 101 a 1.000 treballadors	1.119	3,8%	8,8%	-5,3%	3.293	2,7%	15,5%	-3,0%
Més de 1.000 treballadors	88	-2,3%	13,5%	4,8%	190	2,8%	25,9%	2,7%

CONTRACTACIÓ

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Taula 9. Contractació laboral a Barcelona per sectors econòmics, any 2019

Contractació anual	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019
Total de contractes	1.203.337	0,3%	35,3%	-11,7%	53,2%
Indústria	29.428	-13,7%	12,1%	-30,1%	60,4%
Indefinitos	5.223	-20,2%	-31,6%	-58,2%	63,5%
Temporals	24.205	-12,2%	30,0%	-18,6%	59,7%
Construcció	30.772	-7,4%	-40,5%	-52,1%	24,3%
Indefinitos	5.838	-5,6%	-27,6%	-63,9%	100,8%
Temporals	24.934	-7,8%	-42,9%	-49,9%	14,1%
Serveis	1.142.457	1,0%	41,1%	-8,4%	54,0%
Indefinitos	156.536	-2,3%	21,8%	-37,4%	94,4%
Temporals	985.921	1,5%	44,7%	-2,9%	49,1%

Taula 10. Contractació laboral a Barcelona per mesos

	2018	2019	Variació 2018-2019
Gener	96.559	102.251	5,9%
Febrer	92.374	92.518	0,2%
Març	96.307	94.939	-1,4%
Abril	94.726	95.835	1,2%
Maig	109.810	109.830	0,0%
Juny	110.540	105.609	-4,5%
Juliol	110.841	117.007	5,6%
Agost	78.932	72.623	-8,0%
Setembre	92.826	111.178	19,8%
Octubre	120.768	116.079	-3,9%
Novembre	108.109	98.319	-9,1%
Desembre	87.538	87.149	-0,4%
Totals	1.199.330	1.203.337	0,3%

Taula 11. Contractació a Barcelona per activitats

Activitats	Acumulat anual, 2019			Grau de temporalitat Indefinitos	Variació 2018-2019		
	Indefinitos	Temporals	Total		Temporals	Total	
1	94	586	680	86,2%	-3,1%	32,6%	26,2%
2	8	16	24	66,7%	14,3%	-11,1%	-4,0%
3	4.885	19.497	24.382	80,0%	-14,8%	-15,5%	-15,4%
4	116	121	237	51,1%	-0,9%	-26,7%	-16,0%
5	214	4.571	4.785	95,5%	-68,9%	6,6%	-3,9%
6	5.838	24.934	30.772	81,0%	-5,6%	-7,8%	-7,4%
7	28.162	90.537	118.699	76,3%	-9,0%	0,2%	-2,2%
8	8.272	72.841	81.113	89,8%	15,3%	8,7%	9,3%
9	26.237	193.682	219.919	88,1%	-21,7%	15,7%	9,5%
10	18.083	87.728	105.811	82,9%	13,1%	24,4%	22,3%
11	2.613	4.856	7.469	65,0%	-9,2%	-17,9%	-15,1%
12	2.967	2.671	5.638	47,4%	-4,8%	7,4%	0,6%
13	17.716	54.007	71.723	75,3%	4,4%	0,2%	1,2%
14	19.461	163.975	183.436	89,4%	22,1%	-1,2%	0,8%
15	250	12.407	12.657	98,0%	-0,4%	3,5%	3,4%
16	7.013	45.724	52.737	86,7%	1,3%	-8,5%	-7,3%
17	8.264	149.395	157.659	94,8%	-2,2%	-10,4%	-10,0%
18	4.697	74.195	78.892	94,0%	12,0%	-11,7%	-10,6%
19	4.823	23.233	28.056	82,8%	-12,4%	-3,3%	-5,0%

20	7.648	10.525	18.173	57,9%	-5,2%	-2,7%	-3,8%
21	330	145	475	30,5%	9,3%	36,8%	16,4%
Total	167.691	1.035.646	1.203.337	86,1%	-3,1%	0,9%	0,3%
1. Agricultura, ramaderia i pesca				12. Activitats immobiliàries			
2. Indústries extractives				13. Activitats tècniques i professionals			
3. Indústries manufactureres				14. Activitats administratives i auxiliars			
4. Energia elèctrica i gas				15. Administració pública, defensa i Seguretat Social obligatòria			
5. Aigua, sanejament i gestió de residus				16. Educació			
6. Construcció				17. Activitats sanitàries i de serveis socials			
7. Comerç				18. Activitats artístiques i d'entreteniment			
8. Transports i emmagatzematge				19. Altres serveis			
9. Hostaleria				20. Activitats de les llars			
10. Informació i comunicacions				21. Organismes extraterritorials			
11. Activitats financeres i d'assegurances							

Taula 12. Contractació laboral a Barcelona per sexe

Contractació anual	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019
Total de contractes	1.203.337	0,3%	35,3%	-11,7%	53,2%
Homes	596.450	0,2%	44,6%	-10,6%	61,8%
Indefinites	86.337	-3,1%	20,5%	-41,5%	105,9%
Temporals	510.113	0,8%	49,7%	-4,2%	56,2%
Dones	606.887	0,5%	27,2%	-12,5%	45,5%
Indefinites	81.354	-3,1%	11,5%	-38,6%	81,6%
Temporals	525.533	1,0%	30,1%	-7,9%	41,2%

Taula 13. Contractació a Barcelona per edat

Contractació anual	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019
Total de contractes	1.203.337	0,3%	35,3%	-11,7%	53,2%
Menys de 20 anys	67.205	7,1%	24,8%	-62,5%	233,2%
De 20 a 24 anys	247.545	0,5%	26,9%	-26,6%	73,0%
De 25 a 29 anys	218.767	-1,2%	11,3%	-17,4%	34,8%
De 30 a 44 anys	436.456	-1,9%	33,5%	3,7%	28,7%
45 anys i més	233.364	4,3%	99,3%	3,3%	93,0%

Taula 14. Contractació a Barcelona per nivell d'estudis

Contractació anual	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019
Total de la ciutat	1.198.221	0,4%	34,7%	-12,3%	53,6%
Fins a educació primària	211.037	6,1%	102,6%	0,1%	102,3%
Programes d'FP	107.631	0,5%	17,1%	-22,2%	50,4%
Educació secundària general	56.352	-3,9%	55,3%	-1,1%	57,0%
Estudis tècnics professionals superiors	225.281	-2,0%	56,7%	2,5%	52,9%
Estudis universitaris i postsecundaris	1.198.221	0,4%	34,7%	-12,3%	53,6%

Nota: Hi ha una diferència entre el nombre total de contractes i la suma de contractes per nivell formatiu; aquesta diferència es deu al fet que es desconeix el nivell formatiu de molts treballadors amb una relació laboral especial del servei de la llar familiar regulada pel Reial decret 1620/2011, de 14 de novembre, i inclosos al Sistema especial per a empleats de la llar, integrat al règim general de la Seguretat Social.

Taula 15. Contractació anual acumulada a Barcelona, gener-setembre

		Any 2019	Any 2020	Variació interanual
Total		901.790	478.961	-46,9%
Per tipus de contracte	Indefinit	123.992	80.746	-34,9%
	% sobre el total	13,7%	16,9%	
	Temporal	777.798	398.215	-48,8%
	% sobre el total	86,3%	83,1%	
Per sexes	Homes	448.889	235.877	-47,5%
	% sobre el total	49,8%	49,2%	
	Dones	452.901	243.084	-46,3%
	% sobre el total	50,2%	50,8%	

Per edats	Menys de 20 anys	50.545	18.949	-62,5%
	% sobre el total	5,6%	4,0%	
	De 20 a 24 anys	184.554	87.994	-52,3%
	% sobre el total	20,5%	18,4%	
	De 25 a 29 anys	164.250	88.729	-46,0%
	% sobre el total	18,2%	18,5%	
	De 30 a 44 anys	327.557	179.058	-45,3%
	% sobre el total	36,3%	37,4%	
	45 anys i més	174.884	104.231	-40,4%
% sobre el total	19,4%	21,8%		
Per nivell formatiu	Fins a primària incompleta	1.359	1.752	28,9%
	% sobre el total	0,2%	0,4%	
	Estudis primaris complets	2.515	3.337	32,7%
	% sobre el total	0,3%	0,7%	
	Educació secundària general	41.461	55.314	33,4%
	% sobre el total	4,6%	11,5%	
	Educació secundària o formació professional	5.944	7.537	26,8%
	% sobre el total	0,7%	1,6%	
	Estudis tècnics professionals superiors	5.566	7.275	30,7%
	% sobre el total	0,6%	1,5%	
	Estudis superiors	12.202	16.067	31,7%
% sobre el total	1,4%	3,4%		
Per sector econòmic	Agricultura	504	480	-4,8%
	% sobre el total	0,1%	0,1%	
	Indústria	22.838	14.373	-37,1%
	% sobre el total	2,5%	3,0%	
	Construcció	23.680	18.222	-23,0%
	% sobre el total	2,6%	3,8%	
	Serveis	854.768	445.886	-47,8%
% sobre el total	94,8%	93,1%		
Per nacionalitat	Nacionalitat espanyola	685.503	357.764	-47,8%
	% sobre el total	76,0%	74,7%	
	Nacionalitat estrangera	216.287	121.197	-44,0%
	% sobre el total	24,0%	25,3%	

POBLACIÓ ATURADA

EPA

Font: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 16. Població aturada per edat a Barcelona (mitjanes anuals en milers)

	Mitjanes anuals 2019	Mitjanes anuals 2020*	Variació de les mitjanes anuals				
			2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
De 16 a 24 anys	12,5	15,7	2,3%	-5,0%	62,9%	-41,6%	25,9%
De 25 a 54 anys	53,1	61,1	-4,0%	22,2%	141,8%	-49,5%	15,1%
55 anys i més	10,7	12,2	1,2%	93,7%	271,9%	-47,9%	14,3%

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 17. Població aturada per temps de cerca de feina

	Mitjanes anuals 2019	Mitjanes anuals 2020*	Variació de les mitjanes anuals				
			2018-2019	2008-2019	2008-2013	2013-2019	2019-2020
Menys de 3 mesos	24,5	31,5	4,5%	-18,0%	-9,8%	-9,1%	28,8%
De 3 a 11 mesos	24,3	33,7	12,9%	32,2%	161,9%	-49,5%	39,0%
D'1 a 2 anys	13,6	7,3	14,3%	88,5%	347,9%	-57,9%	-46,2%
Més de 2 anys	14,0	16,6	-34,4%	108,2%	491,8%	-64,8%	18,3%

Nota: El grup de menys de tres mesos inclou els que han trobat feina durant aquest període.

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 18. Evolució de les taxes d'atur a Barcelona per sexe, 4t trimestre

	Homes	Dones	Total
2007	5,4	5,5	5,5
2008	7,6	8,5	8,0
2013	16,8	17,3	17,0
2014	15,7	16,9	16,3
2017	10,3	9,6	10,0
2018	9,1	11,3	10,2
2019	9,1	7,8	8,5
2020*	13,4	12,1	12,8

* 3r trimestre.

Taula 19. Evolució de les taxes d'atur a Barcelona per edat, 4t trimestre

	De 16 a 24 anys	De 25 a 54 anys	55 anys i més	Total
2007	14,3	4,9	4,1	5,5
2008	23,1	7,0	5,4	8,0
2012	43,6	17,4	12,9	18,6
2013	43,0	15,7	13,2	17,0
2014	35,0	15,6	13,0	16,3
2017	22,2	9,2	9,3	10,0
2018	22,7	10,1	5,8	10,2
2019	23,9	7,5	7,7	8,5
2020*	30,8	12,9	7,6	12,8

* 3r trimestre.

Atur registrat segons el SOC, dades del setembre del 2020

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Taula 20. Atur registrat per sector econòmic a Barcelona

	2008	2019	Setembre del 2020	Variació desembre 2018-2019	Variació desembre 2008-2019	Variació desembre 2013-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Agricultura	445	284	339	-5,0%	-36,2%	-43,2%	19,4%
Indústria	9.738	5.146	5.795	-2,9%	-47,2%	-50,4%	12,6%
Construcció	6.845	4.226	5.046	-4,5%	-38,3%	-60,8%	19,4%
Serveis	53.873	55.986	75.427	0,1%	3,9%	-32,1%	34,7%
Sense ocupació anterior	3.403	3.405	4.675	0,9%	0,1%	-6,4%	37,3%

Taula 21. Atur registrat per activitat econòmica a Barcelona

	Desembre del 2019	Setembre del 2020	Variació interanual 2018-2019	Variació acumulada 2009-2019	Variació des. 2019 - set. 2020 des 2019
A. Agricultura, ramaderia i pesca	284	339	-5,0%	22,4%	19,4%
B. Indústries extractives	16	24	0,0%	-50,0%	50,0%
C. Indústries manufactureres	4.598	5.270	-2,5%	-49,3%	14,6%
D. Energia elèctrica i gas	51	55	2,0%	-12,1%	7,8%
E. Aigua, sanejament i residus	481	446	-7,1%	-11,3%	-7,3%
F. Construcció	4.226	5.046	-4,5%	-56,0%	19,4%
G. Comerç	10.946	14.488	-2,5%	-13,4%	32,4%
H. Transports i emmagatzematge	2.285	3.170	4,7%	-17,5%	38,7%
I. Hoteleria	8.466	12.298	-2,4%	17,3%	45,3%
J. Informació i comunicacions	2.818	3.791	9,0%	6,9%	34,5%
K. Activitats financeres i assegurances	904	1.025	3,3%	3,2%	13,4%
L. Activitats immobiliàries	862	1.134	5,3%	-23,5%	31,6%
M. Activitats professionals i tècniques	5.609	7.073	-0,5%	-37,6%	26,1%
N. Activitats administratives i auxiliars	10.922	15.107	1,4%	-13,3%	38,3%
O. Administració pública	665	828	6,2%	-19,3%	24,5%
P. Educació	3.308	4.347	0,5%	65,2%	31,4%
Q. Activitats sanitàries i serveis socials	3.668	4.553	-0,4%	31,8%	24,1%

R. Activitats artístiques i d'oci	1.656	2.623	5,7%	-1,0%	58,4%
S. Altres serveis	2.309	3.005	-4,5%	-5,8%	30,1%
T. Llars que ocupen personal domèstic	1.537	1.940	-0,4%	365,8%	26,2%
U. Organismes extraterritorials	31	45	63,2%	72,2%	45,2%
SA. Sense ocupació anterior	3.405	4.675	0,9%	97,3%	37,3%
Total	69.047	91.282	-0,4%	-13,9%	32,2%

Taula 22. Atur registrat per edat a Barcelona

	2008	2019	Setembre del 2020	Variació desembre 2018-2019	Variació desembre 2008-2019	Variació desembre 2013-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
De 16 a 19 anys	1.109	758	1.237	-20,9%	-31,7%	-23,1%	63,2%
De 20 a 24 anys	4.738	2.906	4.562	1,7%	-38,7%	-29,9%	57,0%
De 25 a 54 anys	53.198	44.974	62.830	-1,0%	-15,5%	-42,4%	39,7%
55 anys i més	15.259	20.409	22.653	1,6%	33,8%	-16,6%	11,0%

Taula 23. Atur registrat per nivell formatiu a Barcelona

	2008	2019	Setembre del 2020	Variació desembre 2018-2019	Variació desembre 2008-2019	Variació desembre 2013-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Fins a primària incompleta	2.206	1.359	1.752	-4,0%	-38,4%	-38,9%	28,9%
Educació primària completa	4.065	2.515	3.337	-5,2%	-38,1%	-48,7%	32,7%
Educació secundària general	46.263	41.461	55.314	-1,3%	-10,4%	-35,6%	33,4%
Formació professional	5.683	5.944	7.537	-0,9%	4,6%	-37,9%	26,8%
Estudis tècnics professionals superiors	5.115	5.566	7.275	2,9%	8,8%	-35,4%	30,7%
Educació superior	10.972	12.202	16.067	3,2%	11,2%	-32,1%	31,7%

Taula 24. Atur registrat per nacionalitat a Barcelona

	2008	2019	Setembre del 2020	Variació desembre 2018-2019	Variació desembre 2008-2019	Variació desembre 2013-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Nacionalitat espanyola	59.091	54.452	69.225	-1,2%	-7,9%	-37,3%	27,1%
Nacionalitat estrangera	15.213	14.595	22.057	2,8%	-4,1%	-29,9%	51,1%

Taula 25. Atur registrat per temps de cerca de feina a Barcelona

	2008	2019	Setembre del 2020	Variació desembre 2018-2019	Variació desembre 2008-2019	Variació desembre 2013-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Fins a 6 mesos	44.346	34.083	31.547	1,7%	-23,1%	-22,4%	-7,4%
De 6 a 12 mesos	12.160	10.600	27.303	1,6%	-12,8%	-42,0%	157,6%
Més de 12 mesos	17.798	24.364	32.432	-4,0%	36,9%	-46,4%	33,1%

Taula 26. Evolució de l'atur registrat per districtes

	Desembre del 2009*	Desembre del 2019	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2009-2019	Variació 2013-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Barcelona	80.208	69.047	91.282	-0,4%	-13,9%	-35,9%	32,2%
Ciutat Vella	7.448	6.290	9.041	-3,2%	-15,5%	-30,3%	43,7%
L'Eixample	11.318	9.326	12.524	0,8%	-17,6%	-37,5%	34,3%
Sants-Montjuïc	9.757	8.162	10.986	-2,3%	-16,3%	-36,8%	34,6%
Les Corts	3.277	2.708	3.491	-1,2%	-17,4%	-36,8%	28,9%
Sarrià - Sant Gervasi	3.953	3.480	4.449	0,9%	-12,0%	-33,7%	27,8%
Gràcia	5.608	4.617	6.088	3,3%	-17,7%	-35,5%	31,9%
Horta-Guinardó	8.576	7.454	9.699	-0,1%	-13,1%	-36,9%	30,1%
Nou Barris	10.111	9.297	11.948	-1,1%	-8,1%	-35,4%	28,5%
Sant Andreu	7.647	6.828	8.781	0,3%	-10,7%	-37,0%	28,6%
Sant Martí	12.509	10.862	14.134	0,0%	-13,2%	-36,3%	30,1%

* La dada d'atur per districtes del desembre del 2008 no està disponible. S'ha utilitzat la del gener del 2009.

** Lectura del padró municipal d'habitants a 1 de gener del 2020. Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 27. Persones aturades registrades per districtes

Districtes	% sobre el total de persones aturades		% de persones aturades sobre la població de 16 a 64 anys	
	Desembre del 2019	Setembre del 2020	Desembre del 2019	Setembre del 2020
Barcelona			6,4%	8,3%
Ciutat Vella	9,1%	9,9%	7,8%	10,8%
L'Eixample	13,5%	13,7%	5,2%	6,9%
Sants-Montjuïc	11,8%	12,0%	6,5%	8,6%
Les Corts	3,9%	3,8%	5,4%	7,0%
Sarrià - Sant Gervasi	5,0%	4,9%	3,7%	4,8%
Gràcia	6,7%	6,7%	5,7%	7,5%
Horta-Guinardó	10,8%	10,6%	6,8%	8,7%
Nou Barris	13,5%	13,1%	8,6%	10,8%
Sant Andreu	9,9%	9,6%	7,1%	9,0%
Sant Martí	15,7%	15,5%	6,9%	8,9%

* Dades del padró a 1 de gener de cada any.

Taula 28. Atur registrat per districtes, sexe i nacionalitat, setembre del 2020

Districte	Total			Total		
	Persones aturades espanyoles	Persones aturades estrangeres	Persones aturades estrangeres sobre l'atur del districte	Homes aturats	Dones aturades	Dones sobre el total
Barcelona	69.225	22.057	24,2%	42.436	48.846	53,5%
Ciutat Vella	4.925	4.116	45,5%	4.832	4.209	46,6%
L'Eixample	9.393	3.130	25,0%	5.825	6.698	53,5%
Sants-Montjuïc	8.330	2.656	24,2%	5.138	5.849	53,2%
Les Corts	2.850	641	18,4%	1.553	1.938	55,5%
Sarrià - Sant Gervasi	3.687	762	17,1%	2.021	2.428	54,6%
Gràcia	4.810	1.277	21,0%	2.819	3.269	53,7%
Horta-Guinardó	7.717	1.982	20,4%	4.433	5.266	54,3%
Nou Barris	9.289	2.659	22,3%	5.344	6.604	55,3%
Sant Andreu	7.202	1.579	18,0%	3.854	4.928	56,1%
Sant Martí	10.909	3.224	22,8%	6.556	7.578	53,6%
No consta	113	31	21,5%	61	79	56,4%

ATUR, RENDA FAMILIAR I NIVELL EDUCATIU ALS BARRIS

Font: Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 29. Rànquing de barris segons l'índex de renda familiar disponible (Barcelona = 100)

<i>Districte</i>	<i>Barri</i>	<i>2017</i>
4	21. Pedralbes	248,8
5	24. Les Tres Torres	215,8
5	23. Sarrià	193,6
5	26. Sant Gervasi - Galvany	192,1
5	25. Sant Gervasi - la Bonanova	184,6
2	7. La Dreta de l'Eixample	175,9
10	67. La Vila Olímpica del Poblenou	164,2
10	69. Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou	150,1
5	27. El Putxet i el Farró	144,6
5	22. Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes	144,1
2	8. L'Antiga Esquerra de l'Eixample	137,2
4	19. Les Corts	120,0
4	20. La Maternitat i Sant Ramon	114,2
6	28. Vallcarca i els Penitents	112,5
2	9. La Nova Esquerra de l'Eixample	110,2
6	30. La Salut	109,9
2	5. El Fort Pienc	106,5
1	2. El Gòtic	106,1
6	32. El Camp d'en Grassot i Gràcia Nova	105,7
6	31. La Vila de Gràcia	104,4
2	10. Sant Antoni	104,2
10	71. Provençals del Poblenou	102,3
2	6. La Sagrada Família	101,8
10	66. El Parc i la Llacuna del Poblenou	100,4
	Barcelona	100,0
10	68. El Poblenou	99,9
1	4. Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera	99,4
3	15. Hostafrancs	99,0
3	18. Sants	99,0
7	41. La Vall d'Hebron	95,8
7	42. La Clota	93,5
7	36. La Font d'en Fargues	92,5
7	33. El Baix Guinardó	92,0
6	29. El Coll	87,0
7	39. Sant Genís dels Agudells	84,1
10	65. El Clot	83,6
7	34. Can Baró	83,3
3	14. La Font de la Guatlla	82,9

3	11. El Poble-sec - AEI Parc Montjuïc	82,2
10	64. El Camp de l'Arpa del Clot	81,7
9	63. Navas	81,6
3	17. Sants-Badal	81,0
7	40. Montbau	79,8
7	43. Horta	79,8
1	3. La Barceloneta	79,6
7	35. El Guinardó	79,1
3	16. La Bordeta	79,0
9	60. Sant Andreu	77,7
9	61. La Sagrera	77,1
9	62. El Congrés i els Indians	75,1
7	38. La Teixonera	73,7
1	1. El Raval	71,2
3	13. La Marina de Port	69,3
9	58. Baró de Viver	68,9
10	72. Sant Martí de Provençals	67,4
9	59. El Bon Pastor	65,1
8	45. Porta	64,4
8	44. Vilapicina i la Torre Llobeta	63,8
10	70. El Besòs i el Maresme	60,4
10	73. La Verneda i la Pau	57,0
8	52. La Prosperitat	56,0
7	37. El Carmel	54,2
8	48. La Guineueta	53,8
8	49. Canyelles	52,2
8	46. El Turó de la Peira	51,9
8	47. Can Peguera	51,5
8	51. Verdun	51,3
8	50. Les Roquetes	49,7
8	53. La Trinitat Nova	48,2
9	57. La Trinitat Vella	47,1
8	54. Torre Baró	46,5
8	56. Vallbona	40,9
3	12. La Marina del Prat Vermell - AEI Zona Franca	40,0
8	55. Ciutat Meridiana	38,6

Taula 30. Nivell d'atur i d'instrucció de la població i renda familiar

Districte	Barri	Percentatge sobre la població total del barri, 2020*	Lloc en el rànquing de renda familiar disponible, 2017	Rànquing segons el pes més baix de l'atur sobre la població de 16 a 64 anys, setembre del 2020
Els deu barris amb més percentatge de persones amb estudis superiors				
10	67. La Vila Olímpica del Poblenou	54,1%	7	30
5	24. Les Tres Torres	53,8%	2	7
5	26. Sant Gervasi - Galvany	53,3%	4	5
2	7. La Dreta de l'Eixample	52,8%	6	8
4	21. Pedralbes	52,6%	1	1
5	23. Sarrià	51,8%	3	2
5	25. Sant Gervasi - la Bonanova	51,7%	5	6
5	27. El Putxet i el Farró	51,6%	9	10
2	8. L'Antiga Esquerra de l'Eixample	49,7%	11	9
6	31. La Vila de Gràcia	47,5%	20	20
Els deu barris amb un percentatge més alt de persones que tenen fins a estudis primaris				
3	12. La Marina del Prat Vermell - AEI Zona Franca	44,0%	72	69
8	56. Vallbona	41,8%	71	70
8	54. Torre Baró	40,3%	70	64
8	55. Ciutat Meridiana	39,6%	73	73
9	58. Baró de Viver	39,2%	53	32
8	47. Can Peguera	37,3%	65	51
9	57. La Trinitat Vella	37,2%	69	71
8	50. Les Roquetes	36,2%	67	61
10	70. El Besòs i el Maresme	35,8%	58	58
8	53. La Trinitat Nova	35,7%	68	72

* Dades de lectura del padró a 1 de gener del 2020.

DEMANDES D'OCUPACIÓ REGISTRADES (SOC)

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Taula 31. Demandes d'ocupació per sexe i edat a Barcelona

Demandes al desembre	Desembre del 2008	Desembre del 2019	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Total	74.304	87.633	236.929	-0,2%	17,8%	170,8%
Homes	38.297	40.146	117.845	-0,2%	4,6%	194,1%
Dones	36.007	47.487	119.084	-0,1%	31,7%	151,1%
De 16 a 19 anys	1.109	1.268	2.093	-9,5%	14,3%	65,1%
De 20 a 24 anys	4.738	4.217	11.621	4,5%	-11,0%	175,6%
De 25 a 54 anys	53.198	55.182	175.999	-0,8%	3,7%	218,9%
55 anys i més	15.259	26.831	47.216	1,0%	75,8%	76,0%

Taula 32. Demandes d'ocupació per temps de cerca de feina a Barcelona

Demandes al desembre	Desembre del 2008	Desembre del 2019	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Fins a 6 mesos	48.290	44.730	152.688	2,1%	-7,4%	241,4%
De 6 a 12 mesos	13.305	12.837	43.400	1,7%	-3,5%	238,1%
Més de 12 mesos	18.612	29.931	40.841	-4,1%	60,8%	36,5%

Taula 33. Demandes d'ocupació de persones no aturades per activitat econòmica

	Setembre del 2020	Variació des. 2019 - set. 2020	% sobre el total
Agricultura, ramaderia i pesca	276	176,0%	0,2%
Indústries extractives	34	1033,3%	0,0%
Indústries manufactureres	12.629	1180,8%	8,7%
Energia elèctrica i gas	52	300,0%	0,0%
Aigua, sanejament i residus	426	280,4%	0,3%
Construcció	7.214	901,9%	5,0%
Comerç	27.190	1.188,6%	18,7%
Transports i emmagatzematge	6.468	840,1%	4,4%
Hoteleria	26.945	983,9%	18,5%
Informació i comunicacions	5.338	624,3%	3,7%

Activitats financeres i assegurances	1.103	270,1%	0,8%
Activitats immobiliàries	1.669	853,7%	1,1%
Activitats professionals i tècniques	9.963	693,2%	6,8%
Activitats administratives i serveis auxiliars	16.726	508,2%	11,5%
Administració pública	676	181,7%	0,5%
Educació	7.333	514,7%	5,0%
Activitats sanitàries i serveis socials	7.390	428,6%	5,1%
Activitats artístiques i d'entreteniment	6.007	853,5%	4,1%
Altres serveis	5.023	686,1%	3,4%
Llars que ocupen personal domèstic	1.524	128,5%	1,0%
Organismes extraterritorials	30	650,0%	0,0%
Sense ocupació anterior	1.631	30,9%	1,1%
Total	145.647	689,4%	100,0%

Taula 34. Demandes d'ocupació de persones no aturades, setembre del 2020

		Homes	Dones	Sobre el total del grup	
				Homes	Dones
Total		75.409	70.238	51,8%	48,2%
Per edats	De 16 a 19 anys	530	326	61,9%	38,1%
	De 20 a 24 anys	3.549	3.510	50,3%	49,7%
	De 25 a 54 anys	59.332	53.837	52,4%	47,6%
	55 anys i més	11.998	12.565	48,8%	51,2%
Per nivell formatiu	Sense estudis o primària incompleta	1.324	875	60,2%	39,8%
	Educació primària completa	2.644	1.855	58,8%	41,2%
	Educació secundària general	44.118	36.669	54,6%	45,4%
	Educació secundària o formació professional	7.000	6.190	53,1%	46,9%
	Estudis tècnics professionals superiors	8.162	7.739	51,3%	48,7%
	Estudis superiors	12.161	16.910	41,8%	58,2%
Per sector econòmic	Agricultura	232	44	84,1%	15,9%
	Indústria	9.189	3.952	69,9%	30,1%
	Construcció	6.034	1.180	83,6%	16,4%
	Serveis	59.141	64.244	47,9%	52,1%
	Sense ocupació anterior	813	818	49,8%	50,2%
Per nacionalitat	Espanyola	57.991	56.817	50,5%	49,5%
	Estrangera	17.418	13.421	56,5%	43,5%

COMPARACIÓ ENTRE ÀMBITS TERRITORIALS

Població activa

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Institut Nacional d'Estadística.

Taula 35. Població activa per sexe i edat, any 2019

Milers de persones	Mitjanes del 2019			Variació 2018-2019			Variació 2008-2019		
	BCN	CAT	ESP	BCN	CAT	ESP	BCN	CAT	ESP
Total	826,0	3.867,1	23.027,1	2,8%	1,8%	1,0%	-2,1%	-1,6%	-0,2%
Homes	421,9	2.023,9	12.273,4	2,0%	1,1%	0,5%	-6,9%	-8,6%	-6,5%
Dones	404,1	1.843,3	10.753,7	3,6%	2,5%	1,4%	3,6%	7,3%	8,2%
De 16 a 24 anys	50,8	312,5	1.539,4	7,7%	6,8%	2,2%	-14,2%	-21,2%	-36,7%
De 25 a 54 anys	632,0	2.906,0	17.469,2	2,3%	0,6%	-0,1%	-4,7%	-5,0%	-3,3%
55 anys i més	143,1	648,7	4.018,5	3,1%	5,1%	5,4%	18,8%	36,2%	56,8%

Taula 36. Població activa per sexe i edat, any 2020

Milers de persones	Mitjanes del 2020*			Variació 2019-2020		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	809,9	3.797,9	22.623,1	-1,9%	-1,8%	-1,8%
Homes	46,8	292,4	1.433,5	-8,0%	-6,4%	-6,9%
Dones	604,9	2.834,3	17.008,7	-4,3%	-2,5%	-2,6%
De 16 a 24 anys	158,3	671,3	4.181,0	10,6%	3,5%	4,0%
De 25 a 54 anys	416,5	1.993,0	12.079,2	-1,3%	-1,5%	-1,6%
55 anys i més	393,4	1.804,9	10.543,9	-2,6%	-2,1%	-2,0%

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 37. Població activa per nivell formatiu, any 2019

Milers de persones	Mitjanes del 2019			Variació 2018-2019			Variació 2008-2019		
	BCN	CAT	ESP	BCN	CAT	ESP	BCN	CAT	ESP
Total	826,0	3.867,1	23.027,1	2,8%	1,8%	1,0%	-2,1%	-1,6%	-0,2%
Fins a educació primària	33,9	237,4	1.459,3	-30,0%	-7,6%	-8,8%	-68,0%	-66,8%	-59,8%
Educació secundària, primera etapa	127,4	1.035,2	6.560,2	-1,6%	2,0%	-1,0%	-7,6%	6,9%	0,5%
Educació secundària, segona etapa	142,4	873,3	5.528,7	4,0%	0,2%	0,9%	-34,4%	-11,7%	0,2%
Educació superior	522,3	1.721,2	9.479,0	6,8%	4,0%	4,1%	36,5%	36,8%	28,1%

Taula 38. Població activa per nivell formatiu, any 2020

Milers de persones	Mitjanes del 2020			Variació 2019-2020		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	809,9	3.797,9	22.623,1	-1,9%	-1,8%	-1,8%
Fins a educació primària	22,3	207,8	1.311,3	-34,2%	-12,5%	-10,1%
Educació secundària, primera etapa	135,7	1.029,2	6.217,6	6,5%	-0,6%	-5,2%
Educació secundària, segona etapa	152,6	866,1	5.429,0	7,2%	-0,8%	-1,8%
Educació superior	499,3	1.694,9	9.665,2	-4,4%	-1,5%	2,0%

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 39. Taxa específica d'activitat per àmbits territorials, 4t trimestre*

	Barcelona			Catalunya			Espanya			UE-15		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
2008	79,5	85,3	74,0	78,5	86,0	70,6	74,2	82,5	65,6	72,4	79,4	65,4
2013	79,0	80,7	77,3	79,2	83,8	74,4	75,3	80,7	69,9	73,3	78,9	67,6
2014	80,9	83,9	78,2	79,1	83,7	74,5	75,6	81,0	70,2	73,5	79,0	68,1
2015	79,8	84,8	75,3	78,7	83,3	74,1	75,4	80,6	70,2	73,6	79,1	68,2
2018	79,0	82,1	76,1	78,5	82,6	74,4	74,9	80,0	69,7	74,5	79,6	69,4
2019	79,9	84,4	75,7	78,5	82,3	74,7	75,1	79,8	70,4	74,8	79,7	69,9
2020	80,1	84,6	75,9	77,1	81,1	73,2	74,0	78,8	69,1			

Nota: La taxa específica d'activitat es calcula per al col·lectiu de 16 a 64 anys, excepte a la Unió Europea, on comprèn la població de 15 a 64 anys.

* Tercer trimestre per a l'any 2020.

OCUPACIÓ, CONTRACTACIÓ I AFILIACIÓ

Occupació segons l'EPA

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Institut Nacional d'Estadística.

Taula 40. Població ocupada per sector productiu, any 2019

Milers de persones	Mitjanes del 2019			Variació 2018-2019			Variació 2008-2019		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	749,7	3.440,7	19.779,3	3,3%	2,3%	2,3%	-4,0%	-3,9%	-3,4%
Agricultura i indústria	87,8	673,0	3.560,4	7,5%	-1,7%	1,1%	-17,3%	-18,9%	-12,4%
Construcció	21,2	194,7	1.277,9	-3,0%	-8,4%	4,6%	-61,8%	-52,1%	-48,1%
Serveis	640,8	2.573,0	14.941,0	3,0%	4,4%	2,4%	3,4%	9,7%	7,1%

Taula 41. Població ocupada per sector productiu, any 2020 (3r trimestre)

Milers de persones	Mitjanes del 2020*			Variació 2019-2020		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	720,9	3.334,2	19.155,1	-3,8%	-3,1%	-3,2%
Agricultura i indústria	79,4	637,6	3.459,5	-9,6%	-5,3%	-2,8%
Construcció	21,6	197,8	1.232,0	2,0%	1,6%	-3,6%
Serveis	619,9	2.498,8	14.463,6	-3,3%	-2,9%	-3,2%

Taula 42. Població ocupada per situació professional (mitjanes anuals)

Milers de persones	2019	2020*	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2019-2020
Barcelona	749,7	720,9	3,3%	-4,0%	-3,8%
Persones assalariades del sector privat	511,3	496,6	3,2%	-7,4%	-2,9%
Persones assalariades del sector públic	103,6	92,5	8,6%	3,2%	-10,7%
Persones empresàries i autònomes	134,8	131,8	0,2%	4,7%	-2,3%
Catalunya	3.440,7	3.334,2	2,3%	-3,9%	-3,1%
Persones assalariades del sector privat	2.468,7	2.368,3	2,8%	-5,3%	-4,1%
Persones assalariades del sector públic	450,2	442,8	3,9%	18,3%	-1,6%
Persones empresàries i autònomes	521,9	523,1	-1,2%	-12,0%	0,2%
Espanya	19.779,3	19.155,1	2,3%	-3,4%	-3,2%
Persones assalariades del sector privat	13.448,0	12.794,7	2,8%	-2,9%	-4,9%
Persones assalariades del sector públic	3.222,5	3.270,3	2,3%	7,2%	1,5%
Persones empresàries i autònomes	3.108,8	3.090,1	0,5%	-13,8%	-0,6%

Taula 43. Població assalariada per tipus de contracte (mitjana anual)

Milers de persones	2019	2020*	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2019-2020
Barcelona	614,9	589,1	4,0%	-5,8%	-4,2%
Indefinit	487,4	481,8	4,7%	-6,9%	-1,2%
% sobre el total	79,3%	81,8%			
Temporal	127,5	107,4	1,5%	-1,1%	-15,8%
% sobre el total	20,7%	18,2%			
Catalunya	2.918,8	2.811,1	3,0%	-2,3%	-3,7%
Indefinit	2.287,9	2.260,8	3,3%	-2,7%	-1,2%
% sobre el total	78,4%	80,4%			
Temporal	630,9	550,3	1,7%	-1,1%	-12,8%
% sobre el total	21,6%	19,6%			
Espanya	16.670,6	16.065,0	2,7%	-1,1%	-3,6%
Indefinit	12.293,6	12.229,4	3,5%	2,8%	-0,5%
% sobre el total	73,7%	76,1%			
Temporal	4.377,0	3.835,6	0,6%	-10,8%	-12,4%
% sobre el total	26,3%	23,9%			

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 44. Taxa específica d'ocupació per àmbits territorials, 4t trimestre

	Barcelona			Catalunya			Espanya			UE-15		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
2008	73,1	78,8	67,6	69,2	75,3	62,8	63,9	71,8	55,8	66,9	73,6	60,2
2013	65,4	67,1	63,8	61,7	65,1	58,4	55,9	60,4	51,3	65,2	70,3	60,1
2018	70,9	74,5	67,4	69,2	73,5	64,9	64,0	69,7	58,3	69,0	74,0	64,1
2019	73,1	76,7	69,8	70,3	74,0	66,5	64,7	70,0	59,4	69,6	74,4	64,9
2020	69,7	73,0	66,6	66,9	71,1	62,7	61,8	67,4	56,3			

Nota: La taxa específica d'activitat es calcula per al col·lectiu de 16 a 64 anys, excepte a la Unió Europea, on comprèn la població de 15 a 64 anys.

* Tercer trimestre per a l'any 2020.

Taula 45. Taxa d'ocupació femenina per àmbits territorials (mitjanes anuals)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2018	2019	2020
Barcelona	67,9	65,0	64,0	65,9	63,8	63,7	64,1	67,5	67,8	67,4
Catalunya	63,9	60,0	59,7	59,7	57,5	57,4	59,7	64,8	66,0	63,3
Espanya	56,2	54,0	53,5	53,3	51,8	51,0	52,0	57,8	58,8	56,4
UE-15	60,1	59,6	59,5	59,8	59,8	59,9	60,5	63,8	64,5	
Objectiu europeu per al 2010	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0

* Tercer trimestre per a l'any 2020.

Afiliació

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE); Institut General de la Seguretat Social.

Taula 46. Persones afiliades a la Seguretat Social, any 2019

Afiliació a 31 de desembre	Barcelona			Catalunya			Espanya		
	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Per règims	1.133.542	1,1%	6,6%	3.430.796	1,8%	5,5%	19.261.636	1,8%	5,2%
Règim general	978.275	1,3%	6,7%	2.789.412	2,3%	7,6%	14.758.870	2,7%	6,5%
Règim d'autònoms	124.905	1,3%	3,1%	549.811	-0,3%	-4,6%	3.267.428	0,4%	-1,3%
Règims especials	30.362	-4,0%	21,3%	91.573	0,4%	8,4%	1.235.338	-4,3%	9,0%
Per sectors*	1.103.180	1,3%	6,3%	3.339.223	1,8%	5,4%	18.026.298	2,3%	5,0%
Agricultura	455	2,9%	-1,9%	32.170	-0,7%	-27,4%	333.579	0,8%	-17,5%
Indústria	67.448	-9,8%	-33,4%	483.024	-0,1%	-12,6%	2.253.724	0,9%	-9,1%
Construcció	34.181	1,0%	-43,6%	204.239	2,0%	-31,5%	1.204.921	1,8%	-32,6%
Serveis	1.001.096	2,1%	14,3%	2.619.790	2,2%	15,3%	14.234.074	2,6%	13,9%
Per nacionalitat**	2.621.316	1,7%	6,5%	3.430.796	1,8%	5,5%	19.261.636	1,8%	5,2%
Epanyola	2.248.202	0,8%	4,2%	2.927.386	0,9%	3,5%	17.163.088	1,3%	4,5%
Estrangera	373.114	7,7%	22,2%	503.410	7,2%	18,7%	2.098.548	6,3%	11,5%

* No inclou els règims especials. ** En el cas de Barcelona, les dades són provincials.

Taula 47. Afiliació a ciutats espanyoles, dades del setembre del 2020

Afiliació a 31 de desembre	Règim general	% sobre el total	Règim d'autònoms	% sobre el total	Règims especials	% sobre el total	Total
Barcelona	937.928	86,0%	123.199	11,3%	28.866	2,6%	1.089.993
Variació 2018-2019	1,3%		1,3%		-4,0%		1,1%
Variació 2019-2020*	-4,1%		-1,4%		-4,9%		-3,8%
Madrid	1.709.531	86,7%	191.505	9,7%	71.566	3,6%	1.972.602
Variació 2018-2019	3,4%		1,2%		-1,8%		3,0%
Variació 2019-2020*	-4,2%		-1,3%		-5,2%		-4,0%
València	307.287	81,2%	55.336	14,6%	15.740	4,2%	378.363
Variació 2018-2019	2,7%		1,1%		-0,2%		2,3%
Variació 2019-2020*	-3,7%		-0,3%		-7,6%		-3,4%
Bilbao	146.685	83,4%	22.374	12,7%	6.841	3,9%	175.900
Variació 2018-2019	1,7%		0,0%		-0,8%		1,4%
Variació 2019-2020*	-4,1%		-1,4%		-4,4%		-3,8%

* Del desembre del 2019 al setembre del 2020.

Taula 48. Persones afiliades a la Seguretat Social, any 2020 (a 30 de setembre)

Afiliació a 31 de desembre	Afiliació total			Variació desembre 2019 - setembre 2020		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Per règims	1.089.993	3.341.309	18.843.729	-3,8%	-2,6%	-2,2%
Règim general	937.928	2.704.016	14.414.332	-4,1%	-3,1%	-2,3%
Règim d'autònoms	123.199	545.746	3.255.283	-1,4%	-0,7%	-0,4%
Règims especials	28.866	91.547	1.174.114	-4,9%	0,0%	-5,0%
Per sectors*	1.061.127	3.249.762	18.026.298	-3,8%	-2,7%	0,0%
Agricultura	459	32.169	333.579	0,9%	0,0%	0,0%
Indústria	71.489	474.837	2.253.724	6,0%	-1,7%	0,0%
Construcció	34.381	206.598	1.204.921	0,6%	1,2%	0,0%
Serveis	954.798	2.536.158	14.234.074	-4,6%	-3,2%	0,0%
Per nacionalitat**	2.535.537	3.341.309	18.843.729	-3,3%	-2,6%	-2,2%
Espanyola	2.173.356	2.842.607	16.771.007	-3,3%	-2,9%	-2,3%
Estrangera	362.181	498.702	2.072.722	-2,9%	-0,9%	-1,2%

Contractació

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE).

Taula 49. Evolució de la contractació per àmbits territorials

Contractació anual	2008	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació 2008-2013	Variació 2013-2019
Barcelona	889.354	1.203.337	0,3%	35,3%	-11,7%	53,2%
Contractes indefinits	144.588	167.691	-3,1%	16,0%	-40,0%	93,4%
% sobre el total	16,3%	13,9%				
Contractes temporals	744.766	1.035.646	0,9%	39,1%	-6,2%	48,2%
% sobre el total	83,7%	86,1%				
RMB	1.787.203	2.259.218	-0,7%	26,4%	-15,1%	48,9%
Contractes indefinits	298.688	312.865	-5,2%	4,7%	-43,4%	84,9%
% sobre el total	16,7%	13,8%				
Contractes temporals	1.488.515	1.946.353	0,1%	30,8%	-9,4%	44,3%
% sobre el total	83,3%	86,2%				
Província de Barcelona	1.907.557	2.516.967	-0,2%	31,9%	-15,1%	55,4%
Contractes indefinits	321.031	344.966	-4,9%	7,5%	-44,1%	92,1%
% sobre el total	16,8%	13,7%				
Contractes temporals	1.586.526	2.172.001	0,5%	36,9%	-9,2%	50,8%
% sobre el total	83,2%	86,3%				
Catalunya	2.521.892	3.346.255	0,5%	32,7%	-14,3%	54,9%
Contractes indefinits	425.932	447.198	-3,4%	5,0%	-44,9%	90,5%
% sobre el total	16,9%	13,4%				
Contractes temporals	2.095.960	2.899.057	1,1%	38,3%	-8,1%	50,5%
% sobre el total	83,1%	86,6%				
Espanya	16.601.237	22.512.221	1,0%	35,6%	-10,9%	52,2%
Contractes indefinits	1.902.605	2.159.434	-5,5%	13,5%	-40,3%	90,3%
% sobre el total	11,5%	9,6%				
Contractes temporals	14.698.632	20.352.787	1,7%	38,5%	-7,1%	49,0%
% sobre el total	88,5%	90,4%				

Taula 50. Contractació per àmbits territorials, gener-setembre 2020

Contractació anual	2020	Variació 2019-2020*
Barcelona	478.961	-46,9%
Contractes indefinits	80.746	-34,9%
% sobre el total	16,9%	
Contractes temporals	398.215	-48,8%
% sobre el total	83,1%	
RMB	1.038.564	-38,7%
Contractes indefinits	158.838	-31,8%
% sobre el total	15,3%	
Contractes temporals	879.726	-39,8%

% sobre el total	84,7%	
Província de Barcelona	1.176.943	-37,7%
Contractes indefinits	176.574	-31,3%
% sobre el total	15,0%	
Contractes temporals	1.000.369	-38,7%
% sobre el total	85,0%	
Catalunya	1.643.244	-35,1%
Contractes indefinits	233.739	-30,3%
% sobre el total	14,2%	
Contractes temporals	1.409.505	-35,9%
% sobre el total	85,8%	
Espanya	11.586.747	-31,0%
Contractes indefinits	1.153.280	-28,4%
% sobre el total	10,0%	
Contractes temporals	10.433.467	-31,2%
% sobre el total	90,0%	

* Comparació de la contractació acumulada del gener al setembre.

Població Aturada

Segons l'EPA

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Institut Nacional d'Estadística.

Taula 51. Població aturada per durada de la demanda d'ocupació, any 2019

Milers de persones	Mitjanes del 2019			Variació 2018-2019			Variació 2008-2019		
	BCN	CAT	BCN	CAT	BCN	CAT	BCN	CAT	ESP
Total	76,3	426,5	3.247,8	-2,3%	-2,3%	-6,6%	22,8%	22,0%	25,1%
Menys de 3 mesos*	24,5	132,6	996,7	4,5%	7,6%	2,2%	-18,0%	-19,2%	-16,6%
De 3 a 11 mesos	24,3	124,2	811,4	12,9%	7,3%	1,7%	32,2%	2,6%	-3,9%
D'1 a 2 anys	13,6	70,4	448,3	14,3%	-0,2%	-8,5%	88,5%	78,8%	49,6%
2 anys i més	14,0	99,2	991,4	-34,4%	-21,9%	-18,4%	108,2%	296,0%	285,9%

Taula 52. Població aturada per durada de la demanda d'ocupació, any 2020 (3r trimestre)

Milers de persones	Mitjanes del 2020*			Variació 2019-2020		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	89,1	463,7	3.468,0	16,8%	8,7%	6,8%
Menys de 3 mesos	31,5	161,6	1.102,1	28,8%	21,9%	10,6%
De 3 a 11 mesos	33,7	158,8	1.081,2	39,0%	27,8%	33,3%
D'1 a 2 anys	7,3	58,3	450,0	-46,2%	-17,2%	0,4%
2 anys i més	16,6	85,1	834,6	18,3%	-14,2%	-15,8%

* Mitjana anual de gener a setembre.

Taula 53. Taxa específica d'atur per àmbits territorials, 4t trimestre

	Barcelona			Catalunya			Espanya			UE-15		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
2008	8,1	7,6	8,6	11,8	12,4	11,1	13,9	13,0	14,9	7,6	7,3	7,9
2012	18,8	21,3	16,1	24,0	24,8	23,0	25,9	25,6	26,4	11,0	11,0	11,1
2018	10,3	9,2	11,5	11,9	11,0	12,8	14,6	13,0	16,4	7,2	6,9	7,5
2019	8,5	9,2	7,7	10,6	10,1	11,1	13,9	12,3	15,7	6,8	6,5	7,1
2020*	13,0	13,8	12,2	13,3	12,3	14,4	16,4	14,5	18,5			

Nota: La taxa específica d'atur es calcula per al col·lectiu de 16 a 64 anys, excepte a la Unió Europea, on comprèn la població de 15 a 64 anys.

* Dades del tercer trimestre.

Segons l'atur registrat

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE).

Taula 54. Atur registrat per sector econòmic, any 2019

Dades del desembre	Barcelona			Catalunya			Espanya		
	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Total	69.047	-0,4%	-7,1%	388.124	-1,2%	-8,3%	3.163.605	-1,2%	1,1%
Agricultura	284	-5,0%	-36,2%	8.182	-5,8%	22,6%	140.960	1,6%	39,1%
Indústria	5.146	-2,9%	-47,2%	43.575	-2,0%	-49,5%	275.025	-3,2%	-31,2%
Construcció	4.226	-4,5%	-38,3%	30.682	-5,5%	-53,1%	274.022	-1,3%	-53,6%
Serveis	55.986	0,1%	3,9%	281.202	-0,2%	13,8%	2.214.867	-0,7%	24,7%
Sense ocupació anterior	3.405	0,9%	0,1%	24.483	-3,8%	37,8%	258.731	-4,4%	-0,9%

Taula 55. Atur registrat per sexe i edat, any 2019

Dades del desembre	Barcelona			Catalunya			Espanya		
	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Total	69.047	-0,4%	-7,1%	388.124	-1,2%	-8,3%	3.163.605	-1,2%	1,1%
Homes	31.720	0,0%	-17,2%	169.604	-0,9%	-23,8%	1.328.396	-0,7%	-15,7%
Dones	37.327	-0,7%	3,7%	218.520	-1,5%	8,9%	1.835.209	-1,6%	18,2%
De 16 a 24 anys	3.664	-4,0%	-37,3%	27.165	-1,8%	-38,7%	246.706	-0,2%	-35,9%
De 25 a 44 anys	28.528	0,6%	-27,8%	152.538	-2,4%	-33,4%	1.280.475	-4,0%	-24,4%
45 anys i més	36.855	-0,7%	27,4%	208.421	-0,3%	38,9%	1.636.424	0,9%	55,9%

Taula 56. Atur registrat per durada de la demanda d'ocupació, any 2019

Dades del desembre	Barcelona			Catalunya			Espanya		
	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Total	69.047	-0,4%	-7,1%	388.124	-1,2%	-8,3%	3.163.605	-1,2%	1,1%
Menys de 6 mesos	34.083	1,7%	-23,1%	191.084	1,2%	-27,6%	1.485.488	1,1%	-22,1%
De 6 a 12 mesos	10.600	1,6%	-12,8%	55.782	4,5%	-18,7%	452.156	4,4%	-9,9%
Més d'1 any	24.364	-4,0%	36,9%	141.258	-6,3%	55,9%	1.225.961	-5,6%	70,3%

Taula 57. Atur registrat per àmbits territorials, setembre del 2020

	Barcelona		Catalunya		Espanya	
	Setembre del 2020	Variació des. 2019 - set. 2020	Setembre del 2020	Variació des. 2019 - set. 2020	Setembre del 2020	Variació des. 2019 - set. 2020
Total	91.282	32,2%	478.201	23,2%	3.776.485	19,4%
Per sexe						
Homes	42.436	33,8%	212.518	25,3%	1.594.691	20,0%
Dones	48.846	30,9%	265.683	21,6%	2.181.794	18,9%
Per edat						
De 16 a 24 anys	5.799	58,3%	39.108	44,0%	345.825	40,2%
De 25 a 44 anys	41.550	45,6%	198.846	30,4%	1.593.373	24,4%
45 anys i més	43.933	19,2%	240.247	15,3%	1.837.287	12,3%
Per sector econòmic						
Agricultura	339	19,4%	10.011	22,4%	177.839	26,2%
Indústria	5.795	12,6%	49.428	13,4%	304.921	10,9%
Construcció	5.046	19,4%	36.458	18,8%	298.542	8,9%
Serveis	75.427	34,7%	351.205	24,9%	2.657.234	20,0%
Sense ocupació anterior	4.675	37,3%	31.099	27,0%	337.949	30,6%
Per durada de la demanda						
Menys de 6 mesos	31.547	-7,4%	159.687	-16,4%	1.208.255	-18,7%
De 6 a 12 mesos	27.303	157,6%	132.096	136,8%	1.005.066	122,3%
Més d'1 any	32.432	33,1%	186.418	32,0%	1.563.164	27,5%

Atur registrat per províncies i comunitats autònomes

Font: Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE).

Taula 58. Atur registrat el setembre del 2020, rànquing segons variació interanual

Àmbit territorial	Persones aturades 2019	Variació interanual
Melilla	9.561	-3,18
Ceuta	12.887	5,29
Ciudad Real	47.629	5,58
Albacete	34.473	5,73
Càceres	36.113	8,00
Extremadura	106.049	8,88
Castella-la Manxa	178.088	9,26
Badajoz	69.936	9,33
Conca	12.972	9,46
Pontevedra	67.329	9,94
Ourense	19.709	10,90
Toledo	65.109	10,90
Galícia	176.574	12,48
Salamanca	24.578	12,63
Lleó	31.080	12,65
Àvila	11.754	13,72
Zamora	11.691	13,95
Lugo	17.419	14,06
La Corunya	72.117	15,02
Castelló	45.343	15,13
Principat d'Astúries	78.006	15,45
Cantàbria	39.444	15,63
Castella i Lleó	153.384	15,68
Valladolid	32.989	16,87
València	212.976	18,15
Burgos	20.300	18,60
Palència	9.597	18,86
Comunitat Valenciana	437.364	19,87
Sevilla	219.218	20,23
Saragossa	59.597	20,27
Còrdova	84.015	20,96
La Rioja	17.272	21,20
Guadalajara	17.905	21,59
Aragó	76.710	22,03
Sòria	3.805	22,47
Total estatal	3.776.485	22,62
Santa Cruz de Tenerife	121.293	22,64
Regió de Múrcia	118.338	22,64
Alacant	179.045	23,30

Jaén	59.963	23,45
Cadix	172.257	23,51
Biscaia	80.381	23,73
Comunitat de Madrid	424.411	23,91
Canàries	254.280	24,32
Terol	6.409	24,62
Segòvia	7.590	25,19
Andalusia	955.901	25,22
Comunitat Foral de Navarra	38.145	25,32
Huelva	57.747	25,88
Las Palmas	132.987	25,90
Barcelona	350.597	26,45
País Basc	144.758	27,39
Almeria	75.823	27,62
Granada	102.971	28,12
Catalunya	478.201	28,33
Osca	10.704	31,05
Guipúscoa	39.277	32,18
Àlaba	25.100	32,43
Lleida	24.353	32,68
Màlaga	183.907	33,39
Girona	45.256	33,79
Tarragona	57.995	34,33
Illes Balears	77.112	90,98

Taula 59. Evolució de l'atur registrat, rànquing segons variació 2008-2019

Àmbit territorial	Variació 2008-2019
Ourense	-18,2%
Illes Balears	-16,6%
Osca	-13,5%
La Corunya	-13,2%
Galícia	-13,0%
Valladolid	-12,7%
Pontevedra	-12,0%
Barcelona	-10,5%
Girona	-9,6%
Lugo	-9,3%
Terol	-9,3%
Palència	-8,5%
Salamanca	-8,5%
Catalunya	-8,3%
Castella i Lleó	-7,1%
Lleó	-6,2%
Sòria	-5,6%
Zamora	-5,3%
Segòvia	-4,3%

Burgos	-4,1%
Aragó	-3,6%
Las Palmas	-3,4%
La Rioja	-2,9%
Comunitat de Madrid	-1,7%
Alacant	-1,7%
Saragossa	-1,0%
Castelló	-0,7%
Comunitat Valenciana	-0,1%
Cadis	0,3%
Tarragona	0,4%
Comunitat Foral de Navarra	0,7%
Badajoz	0,8%
Guipúscoa	0,9%
Total d'Espanya	1,1%
Conca	1,2%
València	1,5%
Àvila	2,4%
Còrdova	2,6%
Canàries	2,6%
Extremadura	3,6%
Màlaga	7,2%
Albacete	7,4%
Andalusia	8,1%
Cantàbria	8,8%
Regió de Múrcia	8,8%
Càceres	9,3%
Lleida	9,8%
Santa Cruz de Tenerife	9,9%
Principat d'Astúries	10,0%
Almeria	10,2%
Guadalajara	10,7%
Sevilla	11,3%
Jaén	12,3%
País Basc	13,4%
Granada	14,2%
Castella-la Manxa	15,2%
Biscaia	17,2%
Huelva	18,7%
Ciudad Real	20,1%
Toledo	20,9%
Àlaba	24,7%
Melilla	24,9%
Ceuta	47,4%

Atur registrat a l'RMB

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Taula 60. Atur registrat a l'RMB per comarques de l'àmbit territorial

Comarques	Dades al desembre			Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
	2008	2018	2019				
Baix Llobregat	46.041	39.455	38.917	47.925	-1,4%	-15,5%	23,1%
% sobre el total	16,2%	16,2%	16,0%	15,9%			
Barcelonès	115.913	107.378	106.886	138.127	-0,5%	-7,8%	29,2%
% sobre el total	40,8%	44,1%	43,9%	45,8%			
Maresme	26.651	25.262	24.881	29.681	-1,5%	-6,6%	19,3%
% sobre el total	9,4%	10,4%	10,2%	9,8%			
Vallès Occidental	56.702	49.530	49.533	60.103	0,0%	-12,6%	21,3%
% sobre el total	20,0%	20,3%	20,3%	19,9%			
Vallès Oriental	24.524	21.777	21.677	25.779	-0,5%	-11,6%	18,9%
% sobre el total	8,6%	8,9%	8,9%	8,5%			

Taula 61. Atur registrat a l'RMB i a Barcelona per sexe i edat

	Barcelona				RMB			
	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació des. 2019 - set. 2020	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Total	91.282	-0,4%	-7,1%	32,2%	301.792	-0,6%	-14,8%	24,7%
Homes	42.436	0,0%	-17,2%	33,8%	133.886	0,3%	-27,4%	26,2%
Dones	48.846	-0,7%	3,7%	30,9%	167.906	-1,3%	-1,5%	23,5%
De 16 a 19 anys	1.237	-20,9%	-31,7%	63,2%	6.136	-12,5%	-32,5%	47,7%
De 20 a 24 anys	4.562	1,7%	-38,7%	57,0%	17.061	5,3%	-46,1%	46,1%
De 25 a 54 anys	62.830	-1,0%	-15,5%	39,7%	199.576	-1,9%	-24,7%	29,4%
55 anys i més	22.653	1,6%	33,8%	11,0%	79.019	2,2%	39,3%	9,7%

Taula 62. Atur registrat a l'RMB i a Barcelona per nivell formatiu

	Barcelona				RMB			
	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació des. 2019 - set. 2020	Setembre del 2020	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	Variació des. 2019 - set. 2020
Fins a educació primària	5.089	-4,8%	-38,2%	31,4%	28.158	-4,8%	-38,8%	14,5%
Educació secundària general	55.314	-1,3%	-10,4%	33,4%	189.680	-1,7%	-16,8%	24,5%
Formació professional	7.537	-0,9%	4,6%	26,8%	28.557	1,3%	-1,5%	24,4%
Estudis tècnics professionals superiors	7.275	2,9%	8,8%	30,7%	22.560	5,7%	10,7%	29,0%
Educació superior	16.067	3,2%	11,2%	31,7%	32.837	4,8%	13,1%	33,1%

EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ (ERO)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Taula 63. ERO a Barcelona i Catalunya per tipus d'expedient

Expedients	2008	2018	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Barcelona	212	144	119	-17,4%	-43,9%
Autoritzats	194	138	111	-19,6%	-42,8%
Rescissió	158	94	80	-14,9%	-49,4%
Suspensió	25	25	23	-8,0%	-8,0%
Reducció	11	19	8	-57,9%	-27,3%
No autoritzats	5	0	1	100,0%	-80,0%
Desistits	13	6	7	16,7%	-46,2%
Catalunya	944	385	477	23,9%	-49,5%
Autoritzats	861	358	443	23,7%	-48,5%
Rescissió	511	186	221	18,8%	-56,8%
Suspensió	293	129	183	41,9%	-37,5%
Reducció	57	43	39	-9,3%	-31,6%
No autoritzats	30	1	6	500,0%	-80,0%
Desistits	53	26	28	7,7%	-47,2%
% de Barcelona sobre Catalunya	22,5%	37,4%	24,9%		

Taula 64. ERO a Barcelona i Catalunya per sector econòmic

Expedients	2008	2018	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Barcelona	212	144	119	-17,4%	-43,9%
Agricultura	0	0	0	0,0%	0,0%
Indústria	72	10	16	60,0%	-77,8%
Construcció	25	8	4	-50,0%	-84,0%
Serveis	115	126	99	-21,4%	-13,9%
Catalunya	944	385	477	23,9%	-49,5%
Agricultura	16	27	32	18,5%	100,0%
Indústria	539	93	175	88,2%	-67,5%
Construcció	104	13	21	61,5%	-79,8%
Serveis	285	252	249	-1,2%	-12,6%

Taula 65. Persones afectades per ERO a Barcelona i Catalunya per sector econòmic i sexe

Persones treballadores	2008	2018	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Barcelona	8.542	2.467	3.336	35,2%	-60,9%
Agricultura	0	0	0	0,0%	0,0%
Indústria	5.701	596	695	16,6%	-87,8%
Construcció	281	98	112	14,3%	-60,1%
Serveis	2.560	1.773	2.529	42,6%	-1,2%
Catalunya	44.083	7.379	12.232	65,8%	-72,3%
Agricultura	85	120	105	-12,5%	23,5%
Indústria	38.362	3.240	5.935	83,2%	-84,5%
Construcció	1.278	178	563	216,3%	-55,9%
Serveis	4.358	3.841	5.629	46,6%	29,2%
Per sexe					
Barcelona	8.542	2.467	3.336	35,2%	-60,9%
Homes	6.862	1.452	2.268	56,2%	-66,9%
Dones	1.680	1.015	1.068	5,2%	-36,4%
Catalunya	44.083	7.379	12.232	65,8%	-72,3%
Homes	33.141	4.547	8.536	87,7%	-74,2%
Dones	10.942	2.832	3.696	30,5%	-66,2%

Taula 66. Persones treballadores afectades per ERO a Barcelona per activitats econòmiques

	2019	Variació		Pes sobre el total		
		2018-2019	2008-2019	2008	2018	2019
Agricultura, ramaderia i pesca	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Indústries manufactureres	695	16,6%	-87,6%	65,8%	24,2%	20,8%
Energia, aigua i gestió de residus	0	0,0%	-100,0%	0,9%	0,0%	0,0%
Construcció	112	13,1%	-60,1%	3,3%	4,0%	3,4%
Comerç	121	-37,9%	-54,0%	3,1%	7,9%	3,6%
Transports i comunicacions	666	788,0%	158,1%	3,0%	3,0%	20,0%
Hoteleria i restauració	151	-11,7%	20,8%	1,5%	6,9%	4,5%
Turisme	0	-100,0%	-100,0%	2,0%	1,4%	0,0%
Activitats d'informació i comunicació	307	-21,3%	-13,3%	4,1%	15,8%	9,2%
Activitats financeres i d'assegurances	34	-88,2%	580,0%	0,1%	11,7%	1,0%
Activitats immobiliàries	0	-100,0%	-100,0%	0,7%	0,3%	0,0%
Activitats tècniques i professionals	566	56,4%	-47,8%	12,7%	14,7%	17,0%
Activitats administratives, jurídiques i comptables	194	110,9%	100,0%	0,0%	3,7%	5,8%
Activitats sanitàries i de serveis socials	46	-13,2%	-9,8%	0,6%	2,1%	1,4%
Educació	64	30,6%	700,0%	0,1%	2,0%	1,9%
Indústries culturals, artístiques i de lleure	50	51,5%	-41,9%	1,0%	1,3%	1,5%
Altres serveis	330	1.471,4%	247,4%	1,1%	0,9%	9,9%
Total	3.336	35,2%	-60,9%			

PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ

Fonts: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Institut Nacional d'Estadística; Observatori de les Ocupacions del Servei Públic d'Ocupació Estatal a Barcelona

Taula 67. Percentatge de persones aturades que reben prestació o subsidi relacionat amb l'atur

	Cobertura de l'atur				Variació en punts percentuals		
	2009	2018	2019	2020	2018-2019	2009-2019	2019-2020
Gener	65,3	49,1	50,2	53,5	1,1	-15,1	3,3
Febrer	65,6	48,9	50,0	53,9	1,1	-15,6	3,9
Març	66,5	48,2	50,4	51,8	2,2	-16,1	1,4
Abril	68,0	48,0	50,2	52,1	2,2	-17,8	1,9
Maig	67,2	48,1	51,3	51,7	3,2	-15,9	0,4
Juny	67,4	48,3	51,6	48,1	3,3	-15,8	-3,5
Juliol	68,3	48,6	52,3	42,9	3,7	-16,0	-9,4
Agost	68,5	50,3	53,6	39,3	3,3	-14,9	-14,3
Setembre	66,6	48,9	52,3	35,9	3,4	-14,3	-16,4
Octubre	68,6	49,4	52,3		2,9	-16,3	
Novembre	69,6	50,4	53,8		3,4	-15,8	
Desembre	71,1	49,5	53,1		3,6	-18,0	

Nota: Percentatge de persones aturades que reben qualsevol prestació o subsidi relacionat amb l'atur.

Taula 68. Prestacions del Servei Públic d'Ocupació Estatal, província de Barcelona

Dades al desembre	2008	2018	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Rebuts	2.866.162	2.358.328	2.487.175	5,5%	-13,2%
Prestacions contributives	2.274.769	1.383.913	1.467.035	6,0%	-35,5%
Prestacions no contributives	590.666	947.642	992.420	4,7%	68,0%
Altres	727	26.773	27.720	3,5%	3.712,9%
Persones beneficiàries	253.919	162.810	177.906	9,3%	-29,9%
Prestacions contributives	197.941	92.608	102.816	11,0%	-48,1%
Prestacions no contributives	55.978	70.202	75.090	7,0%	34,1%
Import íntegre	1.955.029.286	1.426.499.777	1.484.280.332	4,1%	-24,1%
Prestacions contributives	1.722.489.213	1.059.862.211	1.122.813.849	5,9%	-34,8%
Prestacions no contributives	231.847.413	357.556.695	361.183.420	1,0%	55,8%
Altres	692.660	9.080.871	283.064	-96,9%	-59,1%

Font: Observatori de les Ocupacions del Servei Públic d'Ocupació Estatal a Barcelona.
Els rebuts i l'import es refereixen als acumulats anuals. Les persones beneficiàries són les del mes de desembre.

Taula 69. Persones beneficiàries de prestacions per sexe, desembre del 2019

		Homes	Dones	% de dones sobre el total
Barcelona ciutat	Prestacions contributives	14.296	14.425	50,2%
	% sobre el total	67,6%	61,5%	
	Prestacions no contributives	6.862	9.019	56,8%
	% sobre el total	32,4%	38,5%	
	Total	21.158	23.444	52,6%
Província menys Barcelona	Prestacions contributives	37.243	36.852	49,7%
	% sobre el total	60,3%	51,5%	
	Prestacions no contributives	24.479	34.730	58,7%
	% sobre el total	39,7%	48,5%	
	Total	61.722	71.582	53,7%

Font: Observatori de les Ocupacions del Servei Públic d'Ocupació Estatal a Barcelona.

COST LABORAL I HORES TREBALLADES

Fons: Enquesta trimestral del cost laboral; Institut Nacional d'Estadística.

Taula 70. Cost laboral mensual per persona treballadora, per components

4t trimestre	Catalunya					Espanya				
	2008	2018	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	2008	2018	2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Cost laboral total	2.778,87	2.880,31	2.967,92	3,0%	6,8%	2.583,81	2.692,51	2.755,15	2,3%	6,6%
Cost salarial total	2.098,33	2.186,24	2.246,23	2,7%	7,0%	1.940,29	2.039,01	2.075,43	1,8%	7,0%
Altres costos	680,54	694,07	721,69	4,0%	6,0%	643,52	653,50	679,72	4,0%	5,6%
Percepcions no salarials	117,24	65,08	69,57	6,9%	-40,7%	111,13	68,05	70,48	3,6%	-36,6%
Cotitzacions obligatòries	588,03	644,09	667,39	3,6%	13,5%	553,51	601,88	625,98	4,0%	13,1%

Bonificacions de la Seguretat Social	24,73	15,10	15,27	1,1%	-38,3%	21,12	16,43	16,74	1,9%	-20,7%
Cost salarial sobre el cost total	75,5%	75,9%	75,7%			75,1%	75,7%	75,3%		

Taula 71. Rànquing de comunitats autònomes per taxa de variació del cost salarial

Segons variació interanual 2018-2019				Segons variació acumulada 2008-2019			
	4T 2018	4T 2019	% de variació		4T 2008	4T 2019	% de variació
Galícia	1.815,92	1.896,21	4,4%	Principat d'Astúries	1.907,39	2.151,94	12,8%
Aragó	1.958,45	2.042,08	4,3%	Comunitat Foral de Navarra	2.100,74	2.339,12	11,3%
Principat d'Astúries	2.078,52	2.151,94	3,5%	Cantàbria	1.812,28	2.014,84	11,2%
Andalusia	1.746,43	1.801,63	3,2%	Galícia	1.723,95	1.896,21	10,0%
Comunitat Foral de Navarra	2.269,93	2.339,12	3,0%	Madrid	2.225,61	2.444,76	9,8%
Extremadura	1.683,28	1.733,26	3,0%	Illes Balears	1.903,17	2.066,49	8,6%
Catalunya	2.186,24	2.246,23	2,7%	Catalunya	2.098,33	2.246,23	7,0%
Cantàbria	1.966,02	2.014,84	2,5%	Espanya	1.940,29	2.075,43	7,0%
Espanya	2.039,01	2.075,43	1,8%	Aragó	1.918,22	2.042,08	6,5%
Comunitat Valenciana	1.781,70	1.812,73	1,7%	País Basc	2.297,51	2.444,01	6,4%
La Rioja	1.878,95	1.910,44	1,7%	Extremadura	1.634,18	1.733,26	6,1%
Castella i Lleó	1.831,98	1.851,60	1,1%	Canàries	1.613,64	1.708,80	5,9%
Illes Balears	2.054,32	2.066,49	0,6%	Regió de Múrcia	1.729,11	1.830,84	5,9%
Regió de Múrcia	1.820,66	1.830,84	0,6%	Comunitat Valenciana	1.722,43	1.812,73	5,2%
Comunitat de Madrid	2.436,57	2.444,76	0,3%	La Rioja	1.822,14	1.910,44	4,8%
País Basc	2.438,82	2.444,01	0,2%	Castella-la Manxa	1.724,29	1.791,53	3,9%
Castella-la Manxa	1.789,52	1.791,53	0,1%	Castella i Lleó	1.799,07	1.851,60	2,9%
Canàries	1.726,51	1.708,80	-1,0%	Andalusia	1.775,85	1.801,63	1,5%

Taula 72. Cost laboral mensual (total i salarial) per persona treballadora, per sectors

4t trimestre	Catalunya					Espanya				
	2008	2018	2019	Variació 2018- 2019	Variació 2008- 2019	2008	2018	2019	Variació 2018- 2019	Variació 2008- 2019
Indústria										
Cost total	3.174,57	3.610,89	3.656,60	1,3%	15,2%	2.892,03	3.252,05	3.291,96	1,2%	13,8%
Cost salarial total	2.393,03	2.737,77	2.758,02	0,7%	15,3%	2.160,83	2.448,34	2.466,09	0,7%	14,1%
Cost salarial sobre el cost total	75,4%	75,8%	75,4%			74,7%	75,3%	74,9%		
Construcció										
Cost total	2.904,10	2.962,81	3.041,51	2,7%	4,7%	2.629,84	2.801,98	2.867,98	2,4%	9,1%
Cost salarial total	2.112,16	2.177,91	2.234,96	2,6%	5,8%	1.859,61	2.038,55	2.084,98	2,3%	12,1%
Cost salarial sobre el cost total	72,7%	73,5%	73,5%			70,7%	72,8%	72,7%		
Serveis										
Cost total	2.648,15	2.723,80	2.827,10	3,8%	6,8%	2.503,36	2.583,33	2.651,13	2,6%	5,9%
Cost salarial total	2.012,15	2.072,42	2.145,61	3,5%	6,6%	1.902,00	1.965,03	2.005,15	2,0%	5,4%
Cost salarial sobre el cost total	76,0%	76,1%	75,9%			76,0%	76,1%	75,6%		

Taula 73. Hores pactades i hores extres per persona treballadora i mes a Catalunya i Espanya

4t trimestre	Hores pactades			Hores extres		
	4T 2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019	4T 2019	Variació 2018-2019	Variació 2008-2019
Catalunya						
Ambdues jornades	149,1	-0,3%	-4,0%	1,0	11,1%	8,7%
Indústria	164,9	-0,1%	-0,1%	1,7	6,3%	57,4%
Construcció	161,7	-0,1%	-2,1%	0,6	0,0%	-23,1%
Serveis	145,2	-0,2%	-3,9%	0,9	12,5%	1,1%
Temps complet	169,2	-0,1%	-0,2%	1,1	0,0%	3,8%
Indústria	171,3	-0,1%	0,0%	1,8	5,9%	56,5%
Construcció	170,2	-0,1%	-0,1%	0,7	0,0%	-16,7%
Serveis	168,6	-0,1%	-0,1%	1,0	11,1%	-6,5%
Temps parcial	84,3	-1,1%	-1,4%	0,7	40,0%	268,4%
Indústria	84,1	-0,6%	10,8%	0,3	50,0%	275,0%
Construcció	85,6	-5,8%	-6,2%	0,0	0,0%	-100,0%
Serveis	84,2	-1,1%	-2,2%	0,8	60,0%	281,0%
Espanya						
Ambdues jornades	149,2	0,1%	-4,0%	0,8	14,3%	12,7%
Indústria	163,5	-0,2%	-0,5%	1,4	16,7%	45,8%
Construcció	164,2	0,1%	-1,3%	0,6	0,0%	20,0%
Serveis	145,5	0,2%	-4,0%	0,7	0,0%	2,9%
Temps complet	168,6	-0,1%	0,2%	0,8	14,3%	0,0%
Indústria	170,5	-0,1%	0,1%	1,4	7,7%	37,3%
Construcció	170,6	-0,1%	-0,2%	0,6	0,0%	13,2%
Serveis	168,0	-0,1%	0,5%	0,6	0,0%	-24,1%
Temps parcial	88,1	0,9%	2,0%	0,8	14,3%	300,0%
Indústria	94,1	-0,3%	16,0%	0,4	0,0%	185,7%
Construcció	89,1	2,2%	1,9%	0,0	100,0%	-100,0%
Serveis	87,7	0,9%	1,0%	0,8	0,0%	281,0%

Taula 74. Enquesta trimestral del cost laboral, 3r trimestre del 2020

	Catalunya			Espanya		
	2019	2020	Variació 2019-2020	2019	2020	Variació 2019-2020
Cost laboral mensual per treballador	2.678,68	2.693,73	0,6%	2.553,62	2.525,41	-1,1%
Cost salarial mensual	1.962,71	1.987,07	1,2%	1.876,95	1.859,12	-0,9%
Altres costos	715,96	706,67	-1,3%	676,67	666,30	-1,5%
Cost per percepcions no salarials	60,33	69,82	15,7%	62,03	66,02	6,4%
Cost per cotitzacions obligatòries	667,65	646,64	-3,1%	626,87	612,15	-2,3%
Subvencions i bonificacions de la Seguretat Social	12,02	9,79	-18,6%	12,23	11,87	-2,9%
% del cost salarial sobre el cost total	73,3%	73,8%		73,5%	73,6%	

SALARIS

Fonts: Departament d'Anàlisi, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona; Agència Tributària; ICESA Grup i EADA.

Salaris segons l'INSS

Font: Departament d'Anàlisi, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 75. Salaris mitjans anuals a Barcelona per edat i sexe

	2010			2018		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
Salaris mitjans	28.444	32.454	24.486	30.807	34.534	27.203
Fins a 24 anys	10.174	10.739	9.622	10.418	11.042	9.800
De 25 a 29 anys	18.476	19.092	17.903	20.248	20.900	19.612
De 30 a 34 anys	24.474	25.967	22.852	25.534	27.362	23.734
De 35 a 39 anys	28.834	31.977	25.629	29.742	32.125	27.230
De 40 a 44 anys	31.259	36.067	26.643	33.620	37.217	29.952
De 45 a 49 anys	33.700	38.814	28.808	35.733	40.624	31.150
De 50 a 54 anys	37.619	46.059	29.143	36.173	42.182	30.943
De 55 a 59 anys	35.494	43.457	28.333	36.721	42.672	31.029
De 60 a 64 anys	29.660	33.801	25.752	35.084	42.337	28.857
65 anys i més	37.948			46.231		

Taula 76. Variació dels salaris mitjans anuals a Barcelona per edat i sexe, 2010-2018

	Variació en %			Variació absoluta		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
Total	8,3%	6,4%	11,1%	2.363	2.080	2.717
Fins a 24 anys	2,4%	2,8%	1,8%	244	303	178
De 25 a 29 anys	9,6%	9,5%	9,5%	1.772	1.808	1.709
De 30 a 34 anys	4,3%	5,4%	3,9%	1.060	1.395	882
De 35 a 39 anys	3,1%	0,5%	6,2%	908	148	1.601
De 40 a 44 anys	7,6%	3,2%	12,4%	2.361	1.150	3.309
De 45 a 49 anys	6,0%	4,7%	8,1%	2.033	1.810	2.342
De 50 a 54 anys	-3,8%	-8,4%	6,2%	-1.446	-3.877	1.800
De 55 a 59 anys	3,5%	-1,8%	9,5%	1.227	-785	2.696
De 60 a 64 anys	18,3%	25,3%	12,1%	5.424	8.536	3.105

Taula 77. Salaris mitjans a Barcelona i bretxa entre dones i homes per durada del contracte

	2010			2018			Bretxa entre dones i homes	
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	2010	2018
Total	28.444	32.454	24.486	30.807	34.534	27.203	24,6%	21,2%
Contractes indefinits	30.148	34.960	25.250	32.083	36.298	27.781	27,8%	23,5%
Contractes temporals	16.849	17.508	16.208	20.302	20.740	19.943	7,4%	3,8%
Altres*	40.546	45.472	37.184	39.619	42.497	37.729	18,2%	11,2%

* Persones funcionàries afiliades a la Seguretat Social i d'altres que no estan obligades a informar de la seva situació contractual.

Taula 78. Salaris mitjans anuals i bretxa salarial per nacionalitat

	2010			2018			Bretxa salarial entre dones i homes	
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	2010	2018
Total	28.444	32.454	24.486	30.807	34.534	27.203	24,6%	21,2%
Espanya	30.259	34.884	25.830	32.267	36.687	28.151	26,0%	23,3%
Resta de la UE	23.853	27.255	20.095	29.216	31.372	26.825	26,3%	14,5%
Resta d'Europa	16.934	----	----	22.343	----	22.475	----	----
Amèrica Llatina	16.017	17.665	14.611	18.437	20.355	----	17,3%	----
Resta del món	14.498	15.513	13.136	16.804	17.924	15.158	18,2%	15,4%

Taula 79. Salaris mitjans a Barcelona i bretxa entre dones i homes per tipus de jornada

	2010			2018			Bretxa entr dones i homes	
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	2010	2018
Total	28.444	32.454	24.486	30.807	34.534	27.203	24,6%	21,2%
Jornada completa	32.134	35.147	28.626	34.697	37.545	31.414	18,6%	16,3%
Jornada parcial	14.323	16.096	13.413	16.543	16.678	16.476	16,7%	1,2%

Taula 80. Salaris mitjans dels residents a Barcelona per districte, 2018

	Salari (euros/any)	Comparativa amb Barcelona*	Índex d'RFD 2017
Barcelona	30.807	100,0	100,0
1. Ciutat Vella	22.405	72,7	84,3
2. L'Eixample	34.576	112,2	122,4
3. Sants-Montjuïc	27.357	88,8	84,6
4. Les Corts	38.575	125,2	137,3
5. Sarrià - Sant Gervasi	47.396	153,8	182,8
6. Gràcia	32.302	104,9	105,3
7. Horta-Guinardó	28.834	93,6	78,0
8. Nou Barris	22.445	72,9	55,0
9. Sant Andreu	27.716	90,0	74,6
10. Sant Martí	30.556	99,2	88,1

* Barcelona = 100.

Salaris segons dades fiscals

Font: Agència Tributària.

Taula 81. Salari mitjà anual segons l'Agència Tributària, any 2019

	2008			2019			Bretxa salarial entre dones i homes		Variació 2008-2019		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	2008	2019	Total	Homes	Dones
Total	18.996	21.596	15.620	20.566	22.875	17.927	27,7%	21,6%	8,3%	5,9%	14,8%
Andalusia	15.592	17.903	12.447	16.510	18.402	14.249	30,5%	22,6%	5,9%	2,8%	14,5%
Almeria	14.161	15.616	12.126	15.233	16.233	13.983	22,3%	13,9%	7,6%	4,0%	15,3%
Cadís	16.150	18.629	12.371	17.115	19.534	13.985	33,6%	28,4%	6,0%	4,9%	13,0%
Còrdova	14.497	16.777	11.449	15.477	17.163	13.440	31,8%	21,7%	6,8%	2,3%	17,4%
Granada	15.980	18.112	13.194	16.585	17.991	14.947	27,2%	16,9%	3,8%	-0,7%	13,3%
Huelva	14.088	16.776	10.568	14.477	17.022	11.762	37,0%	30,9%	2,8%	1,5%	11,3%
Jaén	13.545	15.394	10.895	14.261	15.371	12.807	29,2%	16,7%	5,3%	-0,1%	17,5%
Màlaga	16.269	18.556	13.312	17.390	19.354	15.183	28,3%	21,6%	6,9%	4,3%	14,1%
Sevilla	16.638	19.341	13.032	17.710	19.982	15.001	32,6%	24,9%	6,4%	3,3%	15,1%
Aragó	19.850	22.804	15.897	20.736	23.261	17.786	30,3%	23,5%	4,5%	2,0%	11,9%
Osca	18.183	20.644	14.945	19.081	21.025	16.796	27,6%	20,1%	4,9%	1,8%	12,4%
Terol	17.668	19.733	14.547	18.849	20.708	16.597	26,3%	19,9%	6,7%	4,9%	14,1%
Saragossa	20.496	23.695	16.266	21.338	24.083	18.149	31,4%	24,6%	4,1%	1,6%	11,6%

Principat d'Astúries	19.711	22.911	15.498	21.311	24.238	18.091	32,4%	25,4%	8,1%	5,8%	16,7%
Illes Balears	17.976	20.024	15.512	19.834	21.432	18.104	22,5%	15,5%	10,3%	7,0%	16,7%
Canàries	16.284	17.773	14.418	17.701	18.836	16.455	18,9%	12,6%	8,7%	6,0%	14,1%
Las Palmas	16.479	18.067	14.478	17.961	19.278	16.503	19,9%	14,4%	9,0%	6,7%	14,0%
Santa Cruz de Tenerife	16.066	17.443	14.352	17.405	18.331	16.401	17,7%	10,5%	8,3%	5,1%	14,3%
Cantàbria	19.454	22.379	15.489	20.078	22.567	17.295	30,8%	23,4%	3,2%	0,8%	11,7%
Castella-la Manxa	16.947	18.832	14.133	18.176	19.911	15.916	25,0%	20,1%	7,3%	5,7%	12,6%
Albacete	16.497	18.239	13.942	17.597	19.036	15.728	23,6%	17,4%	6,7%	4,4%	12,8%
Ciudad Real	16.201	17.916	13.503	17.373	18.903	15.278	24,6%	19,2%	7,2%	5,5%	13,1%
Conca	15.406	16.783	13.425	16.803	17.994	15.322	20,0%	14,8%	9,1%	7,2%	14,1%
Guadalajara	20.401	23.549	16.221	21.128	23.852	17.877	31,1%	25,1%	3,6%	1,3%	10,2%
Toledo	16.889	18.740	14.049	18.230	20.085	15.777	25,0%	21,4%	7,9%	7,2%	12,3%
Castella i Lleó	18.605	21.024	15.301	19.811	22.057	17.244	27,2%	21,8%	6,5%	4,9%	12,7%
Burgos	20.066	23.088	15.824	17.506	19.071	15.690	31,5%	17,7%	-12,8%	-17,4%	-0,8%
Lleó	18.262	20.894	14.716	21.016	24.078	17.422	29,6%	27,6%	15,1%	15,2%	18,4%
Palència	17.790	20.213	14.485	19.390	21.591	16.944	28,3%	21,5%	9,0%	6,8%	17,0%
Salamanca	18.244	20.187	15.609	19.448	21.578	16.981	22,7%	21,3%	6,6%	6,9%	8,8%
Segòvia	17.467	19.398	14.869	19.331	21.127	17.292	23,3%	18,2%	10,7%	8,9%	16,3%
Sòria	18.389	20.029	16.287	18.459	20.523	16.111	18,7%	21,5%	0,4%	2,5%	-1,1%
Valladolid	19.907	22.697	16.130	19.915	21.398	18.233	28,9%	14,8%	0,0%	-5,7%	13,0%
Zamora	16.279	17.922	13.951	21.380	23.985	18.400	22,2%	23,3%	31,3%	33,8%	31,9%
Àvila	16.622	18.353	14.168	17.383	18.806	15.749	22,8%	16,3%	4,6%	2,5%	11,2%
Catalunya	21.177	24.312	17.365	23.122	25.860	20.111	28,6%	22,2%	9,2%	6,4%	15,8%
Barcelona	22.181	25.614	18.085	24.243	27.266	20.973	29,4%	23,1%	9,3%	6,4%	16,0%
Girona	18.243	20.474	15.461	19.839	21.711	17.726	24,5%	18,4%	8,7%	6,0%	14,6%
Lleida	17.652	19.603	15.100	19.289	20.754	17.541	23,0%	15,5%	9,3%	5,9%	16,2%
Tarragona	18.826	21.664	15.124	20.399	22.947	17.459	30,2%	23,9%	8,4%	5,9%	15,4%
Extremadura	14.640	16.319	12.303	15.476	16.740	13.968	24,6%	16,6%	5,7%	2,6%	13,5%
Badajoz	14.442	16.077	12.140	15.254	16.533	13.711	24,5%	17,1%	5,6%	2,8%	12,9%
Càceres	14.964	16.720	12.565	15.869	17.115	14.417	24,9%	15,8%	6,0%	2,4%	14,7%
Galícia	17.736	19.932	14.856	19.879	22.038	17.511	25,5%	20,5%	12,1%	10,6%	17,9%
La Corunya	18.823	21.258	15.652	21.208	23.635	18.559	26,4%	21,5%	12,7%	11,2%	18,6%
Lugo	16.642	18.263	14.518	18.648	20.201	16.973	20,5%	16,0%	12,1%	10,6%	16,9%
Ourense	16.535	18.125	14.490	18.280	19.608	16.844	20,1%	14,1%	10,6%	8,2%	16,2%
Pontevedra	17.184	19.463	14.151	19.160	21.432	16.631	27,3%	22,4%	11,5%	10,1%	17,5%
Comunitat de Madrid	24.375	28.293	19.696	26.721	30.439	22.685	30,4%	25,5%	9,6%	7,6%	15,2%
Regió de Múrcia	16.215	18.152	13.409	17.460	19.214	15.225	26,1%	20,8%	7,7%	5,9%	13,5%
La Rioja	18.946	21.330	15.719	19.580	21.757	17.147	26,3%	21,2%	3,3%	2,0%	9,1%
Comunitat Valenciana	17.470	19.816	14.341	18.953	21.038	16.515	27,6%	21,5%	8,5%	6,2%	15,2%
Alacant	15.688	17.518	13.221	17.139	18.730	15.292	24,5%	18,4%	9,2%	6,9%	15,7%
Castelló	18.243	21.234	14.206	19.281	22.128	15.895	33,1%	28,2%	5,7%	4,2%	11,9%
València	18.404	20.929	15.067	20.069	22.296	17.464	28,0%	21,7%	9,0%	6,5%	15,9%
Ceuta	21.315	24.236	16.520	23.246	25.639	19.734	31,8%	23,0%	9,1%	5,8%	19,5%
Melilla	20.907	23.847	16.576	21.666	23.381	19.177	30,5%	18,0%	3,6%	-2,0%	15,7%

Nota: No s'inclouen les dades de la Comunitat Foral de Navarra ni del País Basc perquè són territoris forals fiscalment.

Taula 82. Pensions i percepcions per desocupació anuals mitjanes segons l'Agència Tributària, any 2019

	2008			2019			Variació 2008-2019			Bretxa entre homes i dones	
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	2008	2019
Pensionistes											
Total estatal	11.069	13.051	9.034	15.722	18.249	13.181	42,0%	39,8%	45,9%	30,8%	27,8%
Catalunya	11.488	13.988	9.217	16.834	19.766	14.130	46,5%	41,3%	53,3%	34,1%	28,5%
Barcelona	11.849	14.602	9.404	17.277	20.425	14.440	45,8%	39,9%	53,6%	35,6%	29,3%
Percepcions per desocupació											
Total estatal	3.285	3.488	3.044	3.109	3.226	3.000	-5,4%	-7,5%	-1,4%	12,7%	7,0%
Catalunya	3.638	3.827	3.414	3.379	3.534	3.233	-7,1%	-7,7%	-5,3%	10,8%	8,5%
Barcelona	3.812	4.003	3.591	3.539	3.715	3.376	-7,2%	-7,2%	-6,0%	10,3%	9,1%

Taula 83. Evolució de les variables econòmiques mitjanes de les declaracions d'IRPF per àmbits territorials, any 2018

Valors mitjans anuals		2013	2018	Variació 2013-2018	Espanya = base 100	
					2013	2018
Barcelona	Rendiments del treball	24.291	28.215	16,15%	129,3	133,3
	Rendiments d'activitats econòmiques	13.173	19.482	47,89%	176,4	173,2
	Base imposable	26.996	32.820	21,57%	137,9	144,7
Catalunya	Rendiments del treball	20.676	23.882	15,51%	110,1	112,9
	Rendiments d'activitats econòmiques	9.736	14.393	47,83%	130,4	128,0
	Base imposable	22.039	26.326	19,45%	112,6	116,1
Madrid ciutat	Rendiments del treball	26.249	29.660	12,99%	139,7	140,2
	Rendiments d'activitats econòmiques	12.974	20.186	55,59%	173,8	179,5
	Base imposable	28.486	34.166	19,94%	145,5	150,7
Espanya	Rendiments del treball	18.787	21.161	12,64%	100	100
	Rendiments d'activitats econòmiques	7.467	11.247	50,62%	100	100
	Base imposable	19.573	22.674	15,84%	100	100

Salaris segons l'informe d'ICSA Grup i EADA, any 2020

Font: Informe Evolució salarial 2007-2020, d'ICSA Grup i EADA.

Taula 84. Evolució de les retribucions salarials per categories

	2008	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2008-2020	Variació 2018-2019	Variació 2019-2020
Personal directiu	70.584	80.330	78.840	78.605	78.875	79.097	81.059	84.773	86.257	22,2%	4,6%	1,8%
Comandaments	36.021	36.522	36.637	37.799	39.364	40.435	41.507	42.929	43.056	19,5%	3,4%	0,3%
Empleats i empleades	20.356	21.307	21.757	22.509	22.841	22.793	22.819	23.250	23.531	15,6%	1,9%	1,2%

RENDES I COSTOS LABORALS: COMPARACIÓ AMB EUROPA

Font: Eurostat.

Taula 85. Costos laborals per hora (en euros)

	2004	2008	2012	2016	2017	2018	2019	Variació 2008-2019	Variació 2018-2019
UE-28	19,8	21,9	24,5	26,0	26,7	27,4	28,2	28,8%	2,9%
Zona euro (18 països)	23,3	25,1	28,3	29,4	30,0	30,7	31,4	25,1%	2,3%
Alemanya	26,8	27,9	30,5	32,8	33,8	34,6	35,6	27,6%	2,9%
Àustria	25,2	26,4	29,7	32,5	32,9	33,8	34,7	31,4%	2,7%
Bèlgica	29,2	32,9	38,0	38,6	39,1	39,7	40,5	23,1%	2,0%
Croàcia	6,9	9,2	9,5	9,5	10,1	10,8	11,1	20,7%	2,8%
Dinamarca	29,6	34,6	39,4	41,3	42,8	43,9	44,7	29,2%	1,8%
Eslovàquia	4,1	7,0	8,9	10,2	10,9	11,6	12,5	78,6%	7,8%
Eslovènia	11,2	13,9	15,6	16,8	17,6	18,1	19,0	36,7%	5,0%
Espanya	16,5	19,4	21,1	21,2	21,2	21,3	21,8	12,4%	2,3%
Estònia	4,3	7,9	8,6	10,8	11,6	12,4	13,4	69,6%	8,1%
Finlàndia	24,4	27,1	31,3	33,7	33,2	33,6	34,0	25,5%	1,2%
França	28,2	31,2	34,3	34,6	35,0	35,9	36,6	17,3%	1,9%
Grècia	---	16,8	15,7	15,2	15,4	16,0	16,4	-2,4%	2,5%
Hongria	5,9	7,8	7,4	7,8	8,7	9,2	9,9	26,9%	7,6%
Irlanda	25,5	28,9	29,8	30,6	31,2	32,1	33,2	14,9%	3,4%
Itàlia	22,4	25,2	27,7	27,6	27,8	28,2	28,8	14,3%	2,1%
Islàndia	---	21,9	23,2	36,2	42,5	42,7	41,6	90,0%	-2,6%
Letònia	---	5,9	6,0	7,7	8,2	9,3	9,9	67,8%	6,5%
Lituània	---	5,9	5,9	7,4	8,1	9,0	9,4	59,3%	4,4%
Luxemburg	30,3	32,3	35,3	38,7	39,9	40,8	41,6	28,8%	2,0%

Malta	9,6	11,4	11,8	14,2	14,6	14,8	15,0	31,6%	1,4%
Noruega	30,1	---	56,4	49,3	50,1	50,0	50,2	---	0,4%
Països Baixos	27,3	29,8	32,5	34,5	35,0	35,7	36,4	22,1%	2,0%
Polònia	4,7	7,6	7,9	8,7	9,5	10,1	10,7	40,8%	5,9%
Portugal	11,3	12,2	13,3	13,6	14,0	14,2	14,6	19,7%	2,8%
Regne Unit	21,5	23,7	25,0	27,9	26,8	27,4	28,5	20,3%	4,0%
República Txeca	5,8	9,2	10,0	10,3	11,4	12,6	13,5	46,7%	7,1%
Romania	---	4,2	4,1	5,3	6,2	7,0	7,7	83,3%	10,0%
Suècia	29,0	31,6	37,3	37,7	38,1	36,7	36,3	14,9%	-1,1%
Xipre	12,6	16,7	16,8	15,7	16,1	16,6	17,4	4,2%	4,8%

Nota: En empreses amb 10 empleats o més, excepte en agricultura i administració pública.

Taula 86. Costos laborals mitjans per hora a Europa, rànquing segons els valors absoluts del 2019

	2019	Variació 2008-2019
Noruega	50,2	---
Dinamarca	44,7	29,2%
Islàndia	41,6	90,0%
Luxemburg	41,6	28,8%
Bèlgica	40,5	23,1%
França	36,6	17,3%
Països Baixos	36,4	22,1%
Suècia	36,3	14,9%
Alemanya	35,6	27,6%
Àustria	34,7	31,4%
Finlàndia	34,0	25,5%
Irlanda	33,2	14,9%
Zona euro (18 països)	31,4	25,1%
Itàlia	28,8	14,3%
Regne Unit	28,5	20,3%
UE-28	28,2	28,8%
Espanya	21,8	12,4%
Eslovènia	19,0	36,7%
Xipre	17,4	4,2%
Grècia	16,4	-2,4%
Malta	15,0	31,6%
Portugal	14,6	19,7%
República Txeca	13,5	46,7%

Estònia	13,4	69,6%
Eslovàquia	12,5	78,6%
Croàcia	11,1	20,7%
Polònia	10,7	40,8%
Hongria	9,9	26,9%
Letònia	9,9	67,8%
Lituània	9,4	59,3%
Romania	7,7	83,3%

Taula 87. Costos laborals mitjans per hora a Europa, rànquing segons la variació 2008-2019

	2008	2012	2018	2019	Variació 2008-2019	Variació 2018-2019
Islàndia	21,9	23,2	42,7	41,6	90,0%	-2,6%
Romania	4,2	4,1	7,0	7,7	83,3%	10,0%
Eslovàquia	7,0	8,9	11,6	12,5	78,6%	7,8%
Estònia	7,9	8,6	12,4	13,4	69,6%	8,1%
Letònia	5,9	6,0	9,3	9,9	67,8%	6,5%
Lituània	5,9	5,9	9,0	9,4	59,3%	4,4%
República Txeca	9,2	10,0	12,6	13,5	46,7%	7,1%
Polònia	7,6	7,9	10,1	10,7	40,8%	5,9%
Eslovènia	13,9	15,6	18,1	19,0	36,7%	5,0%
Malta	11,4	11,8	14,8	15,0	31,6%	1,4%
Àustria	26,4	29,7	33,8	34,7	31,4%	2,7%
Dinamarca	34,6	39,4	43,9	44,7	29,2%	1,8%
Luxemburg	32,3	35,3	40,8	41,6	28,8%	2,0%
UE-28	21,9	24,5	27,4	28,2	28,8%	2,9%
Alemanya	27,9	30,5	34,6	35,6	27,6%	2,9%
Hongria	7,8	7,4	9,2	9,9	26,9%	7,6%
Finlàndia	27,1	31,3	33,6	34,0	25,5%	1,2%
Zona euro (18 països)	25,1	28,3	30,7	31,4	25,1%	2,3%
Bèlgica	32,9	38,0	39,7	40,5	23,1%	2,0%
Països Baixos	29,8	32,5	35,7	36,4	22,1%	2,0%
Croàcia	9,2	9,5	10,8	11,1	20,7%	2,8%
Regne Unit	23,7	25,0	27,4	28,5	20,3%	4,0%
Portugal	12,2	13,3	14,2	14,6	19,7%	2,8%
França	31,2	34,3	35,9	36,6	17,3%	1,9%

Irlanda	28,9	29,8	32,1	33,2	14,9%	3,4%
Suècia	31,6	37,3	36,7	36,3	14,9%	-1,1%
Itàlia	25,2	27,7	28,2	28,8	14,3%	2,1%
Espanya	19,4	21,1	21,3	21,8	12,4%	2,3%
Xipre	16,7	16,8	16,6	17,4	4,2%	4,8%
Grècia	16,8	15,7	16,0	16,4	-2,4%	2,5%

Taula 88. Guanyos mitjans nets

	2008	2014	2017	2018	2019	% de variació 2018-2019	% de variació 2008-2019
Unió Europea (28 països)	14.219,79	16.579,60	17.204,45	17.629,01	18.218,62	3,3%	28,1%
Unió Europea (15 països)	16.955,80	19.402,03	20.015,21	20.418,57	21.039,13	3,0%	24,1%
Zona euro (19 països)	15.393,83	17.659,18	18.386,50	18.828,71	19.375,32	2,9%	25,9%
Bèlgica	17.417,90	19.946,63	21.247,61	22.115,77	22.832,02	3,2%	31,1%
Bulgària	1.752,10	2.702,60	3.438,94	3.759,61	4.040,31	7,5%	130,6%
República Txeca	5.895,88	6.109,51	7.210,28	7.885,95	8.321,70	5,5%	41,1%
Dinamarca	19.747,22	23.900,39	24.751,44	25.529,71	25.863,17	1,3%	31,0%
Alemanya	17.555,02	20.150,82	21.434,36	22.145,76	22.946,19	3,6%	30,7%
Estònia	5.647,06	6.762,77	8.338,97	9.498,58	10.228,50	7,7%	81,1%
Irlanda	20.498,62	24.031,72	25.655,79	26.557,69	27.357,43	3,0%	33,5%
Grècia	13.032,47	11.499,40	11.122,84	11.241,14	11.301,46	0,5%	-13,3%
Espanya	13.360,75	14.297,48	14.835,36	15.014,60	15.345,71	2,2%	14,9%
França	16.678,21	18.293,84	18.070,72	18.531,71	18.969,77	2,4%	13,7%
Itàlia	13.469,77	15.600,97	16.060,36	16.201,74	16.422,06	1,4%	21,9%
Letònia	4.049,35	4.268,39	5.341,00	5.960,99	6.514,72	9,3%	60,9%
Lituània	3.885,16	4.353,38	5.588,45	6.167,53	6.463,55	4,8%	66,4%
Luxemburg	25.164,09	28.719,32	31.094,04	31.713,50	32.134,90	1,3%	27,7%
Hongria	4.456,02	4.340,54	5.375,89	5.753,25	6.095,18	5,9%	36,8%
Malta	9.926,18	11.576,25	12.583,70	12.975,65	13.520,46	4,2%	36,2%
Països Baixos	20.902,17	24.472,86	26.394,57	26.773,31	27.986,39	4,5%	33,9%
Àustria	17.857,95	20.428,11	22.544,94	22.954,07	23.461,53	2,2%	31,4%
Polònia	4.876,46	5.416,88	6.011,44	6.482,72	7.003,88	8,0%	43,6%
Portugal	8.762,57	9.356,50	9.450,84	9.695,93	9.854,19	1,6%	12,5%
Romania	2.719,27	3.146,04	4.133,32	4.538,24	5.126,57	13,0%	88,5%
Eslovènia	7.386,88	8.575,77	8.787,85	9.157,12	9.549,58	4,3%	29,3%
Eslovàquia	4.766,41	5.620,91	6.191,30	6.515,02	6.951,12	6,7%	45,8%
Finlàndia	19.044,55	21.817,64	22.822,64	23.054,52	23.536,23	2,1%	23,6%
Suècia	18.595,97	23.502,77	23.530,33	22.677,85	22.839,77	0,7%	22,8%
Regne Unit	21.554,38	23.514,35	23.760,19	24.172,60	25.206,57	4,3%	16,9%
Islàndia	19.260,37	23.483,20	36.456,33	36.519,60	35.041,15	-4,0%	81,9%
Noruega	26.552,36	32.249,22	31.534,62	31.624,12	31.850,33	0,7%	20,0%
Estats Units	15.522,65	19.488,07	24.337,68	24.558,94	26.813,59	9,2%	72,7%
Japó	17.219,52	18.936,94	21.609,90	21.233,87	22.785,30	7,3%	32,3%

Taula 89. Guanys mitjans nets *per capita*, rànquing per variació 2008-2019

GEO/TIME	2008	2018	2019	% de variació 2018-2019	% de variació 2008-2019	Espanya = base 100	
						2008	2019
Bulgària	1.752,10	3.759,61	4.040,31	7,5%	130,6%	13,1	26,3
Romania	2.719,27	4.538,24	5.126,57	13,0%	88,5%	20,4	33,4
Islàndia	19.260,37	36.519,60	35.041,15	-4,0%	81,9%	144,2	228,3
Estònia	5.647,06	9.498,58	10.228,50	7,7%	81,1%	42,3	66,7
Estats Units	15.522,65	24.558,94	26.813,59	9,2%	72,7%	116,2	174,7
Lituània	3.885,16	6.167,53	6.463,55	4,8%	66,4%	29,1	42,1
Letònia	4.049,35	5.960,99	6.514,72	9,3%	60,9%	30,3	42,5
Eslovàquia	4.766,41	6.515,02	6.951,12	6,7%	45,8%	35,7	45,3
Polònia	4.876,46	6.482,72	7.003,88	8,0%	43,6%	36,5	45,6
República Txeca	5.895,88	7.885,95	8.321,70	5,5%	41,1%	44,1	54,2
Hongria	4.456,02	5.753,25	6.095,18	5,9%	36,8%	33,4	39,7
Malta	9.926,18	12.975,65	13.520,46	4,2%	36,2%	74,3	88,1
Països Baixos	20.902,17	26.773,31	27.986,39	4,5%	33,9%	156,4	182,4
Irlanda	20.498,62	26.557,69	27.357,43	3,0%	33,5%	153,4	178,3
Japó	17.219,52	21.233,87	22.785,30	7,3%	32,3%	128,9	148,5
Àustria	17.857,95	22.954,07	23.461,53	2,2%	31,4%	133,7	152,9
Bèlgica	17.417,90	22.115,77	22.832,02	3,2%	31,1%	130,4	148,8
Dinamarca	19.747,22	25.529,71	25.863,17	1,3%	31,0%	147,8	168,5
Alemanya	17.555,02	22.145,76	22.946,19	3,6%	30,7%	131,4	149,5
Eslovènia	7.386,88	9.157,12	9.549,58	4,3%	29,3%	55,3	62,2
UE-28	14.219,79	17.629,01	18.218,62	3,3%	28,1%	106,4	118,7
Luxemburg	25.164,09	31.713,50	32.134,90	1,3%	27,7%	188,3	209,4
Zona euro (19 països)	15.393,83	18.828,71	19.375,32	2,9%	25,9%	115,2	126,3
UE-15	16.955,80	20.418,57	21.039,13	3,0%	24,1%	126,9	137,1
Finlàndia	19.044,55	23.054,52	23.536,23	2,1%	23,6%	142,5	153,4
Suècia	18.595,97	22.677,85	22.839,77	0,7%	22,8%	139,2	148,8
Itàlia	13.469,77	16.201,74	16.422,06	1,4%	21,9%	100,8	107,0
Noruega	26.552,36	31.624,12	31.850,33	0,7%	20,0%	198,7	207,6
Regne Unit	21.554,38	24.172,60	25.206,57	4,3%	16,9%	161,3	164,3
Espanya	13.360,75	15.014,60	15.345,71	2,2%	14,9%	100,0	100,0
França	16.678,21	18.531,71	18.969,77	2,4%	13,7%	124,8	123,6
Portugal	8.762,57	9.695,93	9.854,19	1,6%	12,5%	65,6	64,2
Grècia	13.032,47	11.241,14	11.301,46	0,5%	-13,3%	97,5	73,6

Taula 90. Guanys mitjans nets *per capita*, rànquing per import el 2019

	2019	% de variació 2008-2019
Islàndia	35.041,15	81,9%
Luxemburg	32.134,90	27,7%
Noruega	31.850,33	20,0%
Països Baixos	27.986,39	33,9%
Irlanda	27.357,43	33,5%
Estats Units	26.813,59	72,7%
Dinamarca	25.863,17	31,0%
Regne Unit	25.206,57	16,9%
Finlàndia	23.536,23	23,6%
Àustria	23.461,53	31,4%
Alemanya	22.946,19	30,7%
Suècia	22.839,77	22,8%
Bèlgica	22.832,02	31,1%
Japó	22.785,30	32,3%
Unió Europea (15 països)	21.039,13	24,1%
Zona euro (19 països)	19.375,32	25,9%
França	18.969,77	13,7%
Unió Europea (28 països)	18.218,62	28,1%
Itàlia	16.422,06	21,9%
Espanya	15.345,71	14,9%
Malta	13.520,46	36,2%
Grècia	11.301,46	-13,3%
Estònia	10.228,50	81,1%
Portugal	9.854,19	12,5%
Eslovènia	9.549,58	29,3%
República Txeca	8.321,70	41,1%
Polònia	7.003,88	43,6%
Eslovàquia	6.951,12	45,8%
Letònia	6.514,72	60,9%
Lituània	6.463,55	66,4%
Hongria	6.095,18	36,8%
Romania	5.126,57	88,5%
Bulgària	4.040,31	130,6%

3

POLÍTIQUES
ACTIVES

Ajuntament de Barcelona

Obrim el capítol de polítiques actives per a l'ocupació gestionades a la ciutat de Barcelona amb els programes i les accions duts a terme per l'Ajuntament de Barcelona. Ateses les circumstàncies especials de l'any 2020, només s'inclou la informació de la Fundació BCN Formació Professional.

Fundació BCN Formació Professional

Aquest document pretén mostrar una fotografia de la situació actual de la formació professional a Barcelona, tenint en compte la situació econòmica excepcional. Amb aquest objectiu, el document es divideix en dues parts. La primera secció se centra en el context econòmic, i s'hi analitza tant la situació del mercat de treball en general com l'impacte específic de la crisi de la covid-19. La segona part posa el focus en la situació actual de la formació professional, i s'hi sintetitzen les dades més rellevants de l'FP de règim general, l'FP dual i els programes de formació i inserció (PFI). Per raons d'espai, no s'inclouen els estudis d'FP de règim especial (arts plàstiques i disseny i ensenyaments esportius) ni l'FP a distància. La Fundació BCN Formació Professional publicarà al nou *Anuari de l'FP* tota la informació detallada tan aviat com estiguin disponibles totes les dades referents al curs 2018-2019.

Situació del mercat de treball

Abans de considerar les primeres dades en relació amb l'impacte de la crisi actual de la covid-19, analitzem quina és la situació del mercat de treball a Barcelona a partir d'indicadors generals i les seves tendències, centrant l'atenció en la seva relació amb els estudis d'FP.

Així, abans de l'impacte de la crisi actual, la població amb estudis d'FP registra una taxa d'ocupació al voltant del 10%, un percentatge superior al de la ciutadania en general (vegeu la taula 1). Així, en el cas de Catalunya, si la taxa d'ocupació de la població d'entre 16 i 64 anys és del 69,7%, en el grup de persones amb estudis d'FP aquesta taxa és del 79,7%. A la província de Barcelona, aquestes xifres són del 70,8% per a la població total i del 80,1% per a la població amb estudis d'FP.

De manera similar, l'atur és més baix entre la població amb estudis d'FP: en la població de més de 16 anys a la província de Barcelona la taxa d'atur és de l'11%, una xifra que cau fins al 8,4% en el grup de persones amb estudis d'FP (a Catalunya, les taxes són de l'11,7% i del 8,9%, respectivament).

Si comparem els grups amb diferents nivells d'estudis, l'atur entre les persones amb estudis d'FP, tant de grau mitjà (10,7%) com sobretot de grau superior (7,1%), és inferior al dels grups amb estudis primaris, ESO i batxillerat. Només la població amb estudis universitaris presenta una taxa d'atur més baixa que la de la població amb formació professional. En el cas de la població d'entre 18 i 30 anys, hi veiem la mateixa situació, tot i que amb taxes d'atur que gairebé dupliquen les anteriors en tots els nivells formatius.

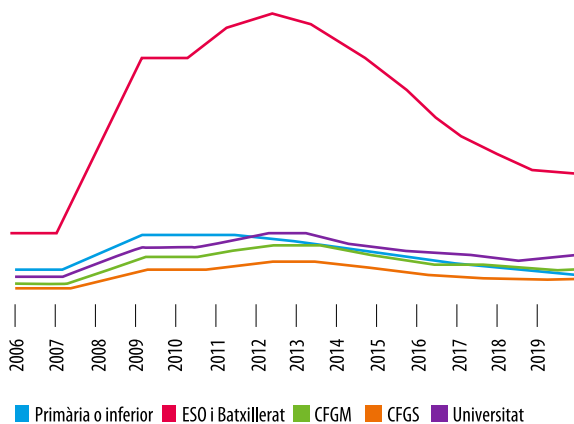
Taxes d'activitat, ocupació i atur en la població de 16 a 64 anys a la província de Barcelona i a Catalunya, 1r trimestre del 2019

	Taxa d'activitat		Taxa d'ocupació		Taxa d'atur	
	General	Nivell estudis: FP	General	Nivell estudis: FP	General	Nivell estudis: FP
Província de Barcelona	79,5%	87,5%	70,8%	80,1%	11,0%	8,4%
Catalunya	78,9%	87,5%	69,7%	79,7%	11,7%	8,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA del 2019.

Quant a l'evolució de l'atur registrat a l'AMB, entre el 2018 i el 2019 s'alenteix la tendència decreixent que s'estava produint des del 2010. De fet, el 2019 augmenta la població amb estudis d'FP a l'atur (un 0,7% en el cas dels cicles formatius de grau mitjà i un 5,1% en els de grau superior).

Evolució del total d'atur registrat a l'AMB per nivell instructiu (desembre 2006 - desembre 2019)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades Hermes, Diputació de Barcelona.

La contractació de persones amb estudis d'FP representa un 14% sobre el total de contractacions laborals anuals tant a Barcelona ciutat com a l'AMB, i un 12% a Catalunya. També s'observa que els contractes de persones amb grau mitjà gairebé dupliquen els de persones amb grau superior als tres àmbits territorials.

Contractació laboral anual per nivell instructiu i àmbit territorial, 2019

Àmbit territorial	Primària o inferior	ESO i batxillerat	CFGM	CFGs	Universitat	Sense especificar	Total	% de l'FP sobre el total
Barcelona	211.037	597.920	107.631	56.352	225.281	5.116	1.203.337	14%
Tota l'AMB	327.991	853.214	156.967	80.943	300.501	6.882	1.726.500	14%
Catalunya	787.567	1.696.152	273.342	139.050	440.163	9.981	3.346.255	12%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

A la ciutat de Barcelona, les principals activitats econòmiques —que ocupen a més de 50.000 persones, entre assalariades i autònomes— són el comerç al detall, seguit de l'Administració pública, l'educació, les activitats sanitàries, els serveis de menjar i begudes, així com el comerç a l'engròs i intermediaris. L'ocupació ha crescut a la major part de les principals activitats econòmiques de Barcelona entre el 2010 i el 2019, però el creixement ha estat especialment accentuat en el cas dels serveis de tecnologies de la informació (creixement d'un 117%) i de les activitats administratives d'oficina (creixement d'un 105%).

Principals activitats econòmiques (CCAE-2009) a Barcelona ciutat per àmbit (4t trimestre 2019) i evolució (4t trimestre 2010 - 4t trimestre 2019)

CCAE-2009 – Activitat econòmica	Empreses	Persones assalariades	Persones autònomes	Ocupació	Evolució de l'ocupació 2010-2019 (en %)
47 – Comerç al detall, excepte vehicles	10.396	82.394	15.845	92.790	-0,3%
84 – Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	401	79.570	74	79.971	3,7%
85 – Educació	2.452	71.895	4.307	74.347	17,3%
86 – Activitats sanitàries	2.653	66.229	5.873	72.102	16,6%
56 – Serveis de menjar i begudes	7.106	59.926	10.454	70.380	28,8%
46 – Comerç a l'engròs i intermediaris, excepte vehicles de motor	5.147	46.520	8.480	55.000	-4,8%
62 – Serveis de tecnologies de la informació	2.173	46.800	3.166	49.966	117,1%
82 – Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses	1.687	41.437	3.369	44.806	104,8%
81 – Serveis a edificis i activitats de jardineria	1.064	33.773	1.042	34.815	-4,9%
69 – Activitats jurídiques i de comptabilitat	3.729	25.425	4.776	30.201	7,9%

Font: Base de dades Hermes, Diputació de Barcelona.

En termes absoluts, l'increment més gran de llocs de treball a Barcelona s'ha produït, per aquest ordre, als serveis de tecnologies de la informació, a les activitats administratives, als serveis de menjar i begudes, a l'educació i a les activitats sanitàries. Caldrà veure quin és l'impacte de la crisi actual en aquests sectors econòmics a fi d'esbrinar quines d'aquestes tendències es mantenen creixents i, per tant, es tradueixen en una demanda més gran del mercat.

Activitats econòmiques (CCAE) amb major creació d'ocupació per àmbit (4rt trimestre 2010 - 4rt trimestre 2019). Barcelona ciutat

CCAE-2009 – Activitat econòmica	Nre.
62 – Serveis de tecnologies de la informació	26.949
82 – Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses	22.930
56 – Serveis de menjar i begudes	15.735
85 – Educació	12.813
86 – Activitats sanitàries	10.239
88 – Activitats de serveis socials sense allotjament	9.222
78 – Activitats relacionades amb l'ocupació	9.057
74 – Altres activitats professionals, científiques i tècniques	8.409
70 – Activitats de les seus centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial	8.132
55 – Serveis d'allotjament	6.274

Font: Base de dades Hermes, Diputació de Barcelona.

Ara bé, quina és la relació entre els estudis d'FP i aquestes activitats econòmiques a la província de Barcelona? L'activitat econòmica que ocupa més persones graduades d'FP d'entre 16 i 64 anys és el comerç al detall, seguida per les activitats sanitàries, el transport terrestre i per canonades i les activitats especialitzades de la construcció. Si mirem l'altra cara de la moneda, el comerç al detall també és el sector amb més persones desocupades graduades en FP (3.661), seguit de la fabricació de vehicles (3.342), els serveis de menjar i begudes (2.719) i les activitats immobiliàries (1.870).

Activitats que ocupen més persones d'entre 16 i 64 anys graduades en FP a la província de Barcelona, 1r trimestre del 2019

CCAE-2009 – Activitat econòmica	Ocupats/ades amb FP 16-64 anys
47 – Comerç al detall, excepte vehicles de motor	56.891
86 – Activitats sanitàries	30.398
49 – Transport terrestre i per canonades	27.430
43 – Activitats especialitzades de la construcció	25.026
96 – Altres activitats de serveis personals	22.357

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA del 2019.

Sabem que la crisi actual afecta més el jovent. Si ens fixem en les persones graduades en FP que tenen entre 18 i 30 anys, el comerç al detall i les activitats sanitàries continuen sent les dues activitats que generen més ocupació. La diferència amb la resta de la població amb estudis d'FP està en el pes més gran que tenen entre els graduats joves els serveis de menjar i begudes i l'educació a l'hora de generar ocupació, en detriment del transport i la construcció.

Activitats que ocupen més persones d'entre 18 i 30 anys graduades en FP a la província de Barcelona, 1r trimestre del 2019

CCAE-2009 – Activitat econòmica	Ocupats/ades amb FP 18-30 anys
47 – Comerç al detall, excepte vehicles de motor	17.015
86 – Activitats sanitàries	9.681
56 – Serveis de menjar i begudes	9.313
96 – Altres activitats de serveis personals	6.757
85 – Educació	6.308

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA del 2019.

Quin és el pes de l'FP a les activitats econòmiques que ocupen més persones? Doncs, a la província de Barcelona, gairebé una de cada quatre (23%) persones ocupades al comerç al detall té estudis d'FP. A l'educació, el personal amb FP representa el 10% del total, així com el 14% als serveis de menjar i begudes, el 22% a les activitats sanitàries i el 18% a l'administració pública.

Pes de les persones amb estudis d'FP a les activitats econòmiques amb més persones ocupades a la província de Barcelona, 1r trimestre del 2019

CCAE-2009 – Activitat econòmica	Nombre de treballadors/es	% treballadors/es amb estudis d'FP
47 – Comerç al detall, excepte vehicles de motor	246.196	23%
85 – Educació	181.707	10%
56 – Serveis de menjar i begudes	151.977	14%
86 – Activitats sanitàries	138.030	22%
84 – Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	124.764	18%

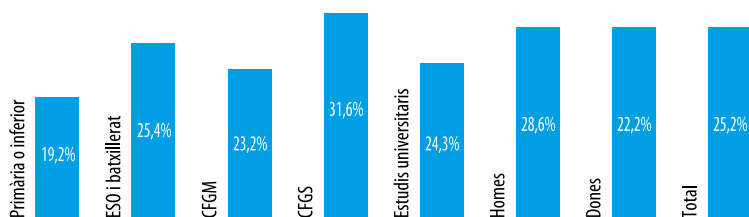
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA del 2019.

Impacte de la crisi actual de la covid-19

Si bé en condicions normals les dades mostrades fins ara podrien servir per fer una bona diagnosi de les necessitats formatives del mercat laboral, la situació d'excepcionalitat actual ens obliga a filar més prim. A partir de les dades disponibles, mostrem una fotografia molt inicial de l'impacte de la crisi actual de la covid-19. Les conseqüències negatives de la conjuntura actual ja es comencen a perfilar: en l'atur registrat a Barcelona ciutat, s'ha passat de 69.000 persones a 86.400 entre el desembre del 2019 i l'abril del 2020. És a dir, s'ha produït un increment de 17.400 persones aturades registrades, que percentualment representa un augment del 25%.

Tots els nivells d'instrucció es veuen afectats per aquest increment de l'atur registrat, en una forquilla del 19% al 32%. Aquest increment d'atur registrat relatiu és més intens entre les persones que tenen l'ESO i el batxillerat, però sobretot entre les que han cursat formació professional de grau superior. Per sexes, els homes experimenten un increment del 29%, superior al 22% de les dones.

Evolució de l'atur registrat per col·lectius a la ciutat de Barcelona, desembre del 2019 - abril del 2020 (en %)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Guia FP de la Fundació BCN Formació Professional.

A continuació, comparem els resultats a la província de Barcelona de l'EPA del quart trimestre del 2019 (sense afectació per la crisi de la covid-19) amb els del primer trimestre del 2020, afectats parcialment pels efectes de la covid-19. Aquesta darrera enquesta es va fer durant les tretze setmanes hàbils del primer trimestre, de les quals només dues corresponen a l'estat d'alarma. Cal tenir en compte que les persones treballadores afectades per ERTO no es computen a l'atur (llevat que l'ERTO duri més de tres mesos) i que part de les persones que han passat a estar a l'atur no computen com a tals per la dificultat de cercar feina durant el confinament.¹

Considerant aquestes limitacions metodològiques, aquesta primera explotació ja identifica tendències i impactes rellevants d'activitat, ocupació i atur.

Quant a l'evolució de la taxa d'atur, s'observa un lleuger augment a la província de Barcelona, menys pronunciat que al conjunt de Catalunya. Pel que fa al nivell d'estudis, les persones més afectades tenen un nivell d'instrucció de batxillerat i, sobretot, de grau mitjà d'FP.

¹ Per consultar un informe detallat sobre l'impacte de la covid-19 a partir d'aquestes dues enquestes de l'EPA, vegeu: <https://www.fundaciobcnfp.cat/coneixement/coneixemanent-bis/>

Taxa d'atur per estudis, província de Barcelona i Catalunya

	4T 2019 Barcelona	1T 2020 Barcelona	Evolució (en %) Barcelona	Evolució (en %) Catalunya
Primària o inferior	16,0%	16,2%	+1,3%	+8,5%
ESO	15,4%	13,7%	-11,0%	-8,9%
CFGM	9,9%	12,7%	+28,3%	+20,3%
CFGS	12,6%	13,6%	7,9%	+6,6%
Batxillerat	7,9%	8,9%	+12,7%	+9,7%
Estudis universitaris	6,4%	6,1%	-4,7%	-1,3%
Total	10,5%	10,6%	+1,0%	+2,0%

Font: EPA del quart trimestre del 2019 i del primer trimestre del 2020.

La taxa de temporalitat en general ha disminuït, probablement per una destrucció general més elevada de llocs de treball amb contracte temporal que no pas per un augment dels contractes indefinits. De fet, aquesta taxa de temporalitat ha disminuït especialment entre els nivells formatius on ha crescut més l'atur (grau mitjà d'FP i batxillerat).

Taxa de temporalitat² segons estudis. Barcelona província i Catalunya

Primària o inferior	29,7%	27,7%	-6,7%	-3,7%
ESO	23,3%	22,7%	-2,5%	-2,8%
CFGM	25,5%	22,8%	-10,4%	-11,3%
CFGS	21,8%	21,1%	-3,4%	-3,8%
Batxillerat	19,5%	16,1%	-17,1%	-13,4%
Estudis universitaris	16,8%	18,0%	+7,4%	3,7%
Total	20,9%	20,3%	-3,2%	-3,7%

Font: EPA del quart trimestre del 2019 i del primer trimestre del 2020.

La següent presentació de dades es desenvolupa seguint la identificació de nous sectors estratègics emprada per l'Ajuntament de Barcelona³. En termes generals, els sectors estratègics de la província de Barcelona tenen un increment d'atur molt inferior (+4,3%) al d'altres sectors. Així, la majoria dels sectors estratègics de la ciutat aguanten un primer impacte de la covid-19; aquesta dada, però, s'ha de prendre amb cautela, en espera de dades més consolidades i continuades.

² La taxa de temporalitat es calcula amb la fórmula següent: taxa de temporalitat = (contractes temporals / total de contractes) * 100

³ Aquesta classificació dels sectors estratègics s'elabora a partir de la suma de diversos epígrafs a dos i tres dígits de la CCAE-2009.

Si diferenciem per nivells educatius, prenent amb molta cautela les dades atès el gran nivell de desagregació, veiem que, amb relació als sectors estratègics, els nivells d'instrucció més afectats són el de batxillerat i el cicle superior d'FP; en el cas d'aquest últim, especialment amb relació a la biotecnologia, el comerç i el turisme. L'única afectació registrada en l'atur entre les persones amb un nivell formatiu d'FP de grau mitjà és en el sector estratègic de logística.

Total de persones aturades per sector estratègic, segons nivell d'instrucció, a la província de Barcelona

Sector estratègic	ESO o inferior		Batxillerat		CFGM		CFGS		Estudis universitaris	
	1T 2020	Variació	1T 2020	Variació	1T 2020	Variació	1T 2020	Variació	1T 2020	Variació
TIC	568	+27,9%	ND	ND	515	-10,0%	755	+4,9%	2.279	-40,8%
Sectors creatius tradicionals	5.365	+67,3%	ND	ND	668	-64,5%	1.081	-45,3%	6.125	+12,0%
Sectors creatius no tradicionals	640	-11,6%	1.368	+27,3%	515	-10,0%	ND	ND	2.413	-20,5%
Salut	1.450	-75,9%	1.671	+112,3%	1.679	-52,7%	3.227	-14,4%	4.333	-15,5%
Biotecnologia	1.211	+0,7%	ND	ND	ND	ND	1.036	+67,1%	644	+20,4%
Turisme	14.836	-13,7%	12.219	+25,1%	5.897	-14,2%	9.044	+37,1%	3.886	+7,0%
Comerç	20.191	+48,3%	12.833	+118,2%	5.038	-19,9%	8.602	+39,8%	8.233	+12,5%
Logística	11.090	+5,5%	5.567	+22,3%	3.405	+72,2%	2.497	-1,0%	3.692	+58,7%
Treball de cures	1.145	-80,8%	1.839	ND	1.679	-20,8%	562	-56,5%	745	-44,0%
Total	56.496	-4,0%	35.497	+48,8%	19.396	-18,6%	26.804	+10,0%	32.350	-0,8%

Font: EPA del quart trimestre del 2019 i del primer trimestre del 2020.

Situació de la formació professional

Com es comentava anteriorment, és necessari esperar fins a disposar de dades més sòlides per elaborar un diagnòstic més acurat de l'actual conjuntura econòmica. El sistema educatiu en general, i la formació professional en particular, hauran d'analitzar amb cura els nous reptes per adaptar amb èxit l'oferta formativa.

Sens dubte, Barcelona ciutat representa un node central en l'estructura de la formació professional. Així, dels 172 centres d'FP que hi ha a l'AMB, Barcelona n'aglutina 96. Gairebé tres de cada quatre centres (74%) de la ciutat són de titularitat privada o concertada. La distribució dels centres als districtes de la ciutat és desigual: a l'Eixample n'hi ha 23, mentre que altres districtes en tenen 5 o 6; a més, també hi ha districtes amb una clara preponderància de centres privats i d'altres amb una distribució més compensada dels diferents tipus de titularitats.

Distribució dels centres segons el districte i la titularitat a la ciutat de Barcelona, curs 2018-2019

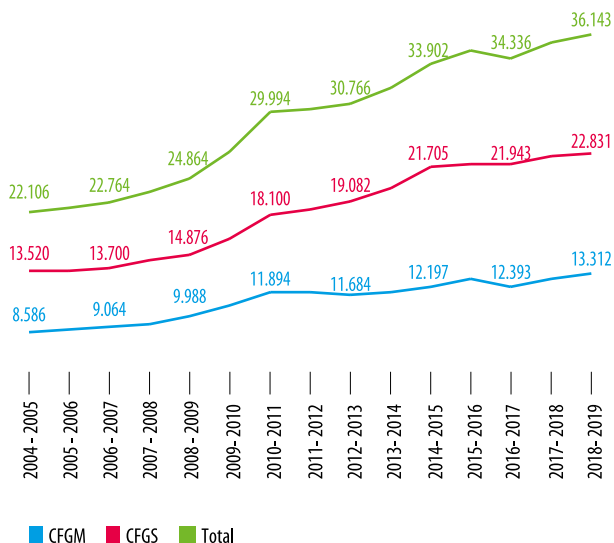
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Matrícula en FP

Des del curs 2004-2005 fins al 2018-2019, s'ha produït un creixement considerable i pràcticament ininterromput de la matriculació en FP inicial a Barcelona. De fet, el total de matriculacions ha augmentat un 55% en els cicles de grau mitjà i un 69% en els de grau superior.

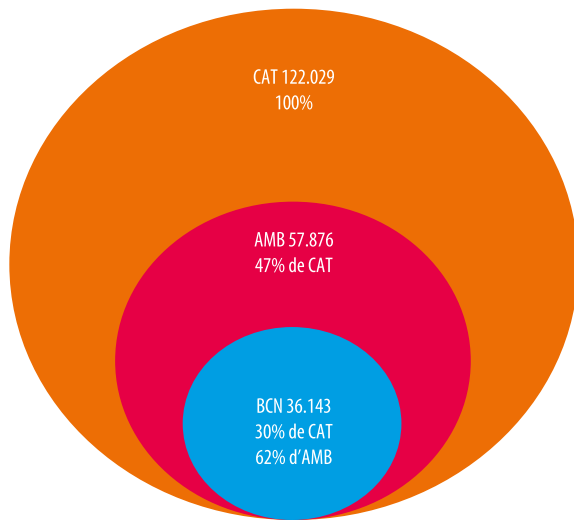
Aquest creixement no sempre ha estat regular. Després de certes oscil·lacions, com per exemple un creixement important entre els cursos 2008-2009 i 2010-2011, en el curs 2016-2017 hi va haver una petita davallada en el nombre de matriculacions. La tendència dels darrers dos cursos, però, apunta a una certa revitalització del creixement. En aquest darrer curs, per tant, trobem els màxims històrics de matriculació per cada grau.

Evolució de la matriculació d'FP (presencial i semipresencial). Curs 2004/05 - 2018/19, Barcelona ciutat

La centralitat de la ciutat de Barcelona i l'AMB es fa palesa si ens fixem en el nombre de matrícules en FP: gairebé la meitat dels 122.029 alumnes d'FP de Catalunya estudien a l'AMB, i gairebé una de cada tres matrícules catalanes s'ubiquen a la ciutat de Barcelona.

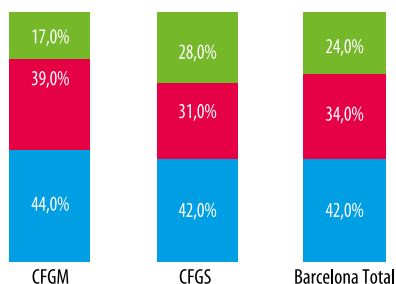
Nombre de matrícules d'FP (presencial i semipresencial) a Barcelona ciutat, AMB i Catalunya, curs 2018-2019

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Quantes d'aquestes matrícules són en centres de titularitat pública, concertada i privada? A Barcelona, un 58% de les matrícules són a centres concertats i privats. Les matriculacions en centres de titularitat privada tenen més pes en els cicles de grau superior que en els de grau mitjà, i s'acosten molt en nombre a les matriculacions en centres concertats. Tanmateix, hi ha més matriculacions en centres concertats als cicles de grau mitjà, ja que, en aquest cas, més que dupliquen les matriculacions als centres privats.

Distribució de la matriculació en FP (presencial i semipresencial) segons titularitat i cicle formatiu a Barcelona ciutat, curs 2018-2019

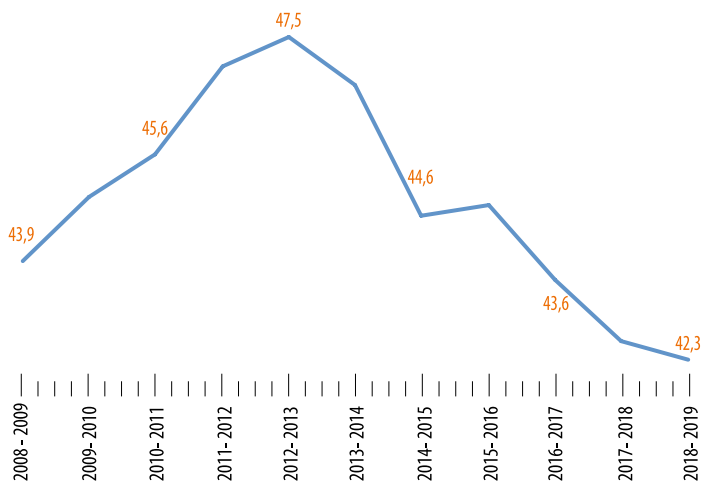

■ Públic ■ Concertat ■ Privat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

El pes de la matriculació en centres públics ha experimentat canvis de tendència entre el curs 2003-2004 i el 2018-2019. Així, entre el curs 2003-2004 i el 2012-2013 el pes de la matriculació en centres públics va augmentar, fins a suposar un màxim del 47,5% del total de matriculacions. A partir del curs 2012-2013, però, ha anat disminuint fins a arribar a representar el 43,3% actual, el pes més baix des del 2003-2004, en què era 41,2%.

Evolució de la matriculació pública (presencial i semipresencial) a Barcelona ciutat. Pes sobre el totals.

FP dual

L'FP dual, implantada des del curs 2012-2013, combina l'activitat formativa amb l'activitat laboral en una empresa. Malauradament, la crisi de la covid-19 tindrà un impacte especialment negatiu en aquesta modalitat d'FP. En total, hi ha 1.417 alumnes matriculats en la modalitat dual en el curs 2018-2019 a la ciutat de Barcelona. La modalitat dual té molt més pes en els cicles de grau superior, que aglutinen el 74% de l'alumnat de l'FP dual. Així, l'alumnat de grau mitjà sembla optar més majoritàriament per la modalitat tradicional, mentre que les empreses poden trobar al grau superior alumnat amb un nivell de formació més elevat.

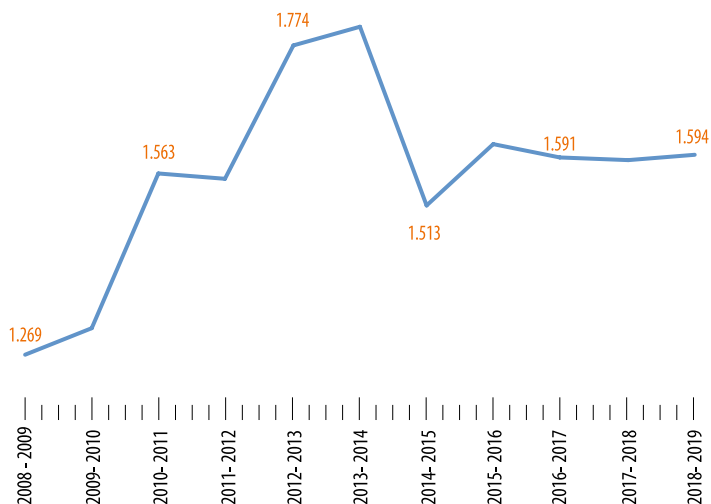
De fet, a Barcelona ciutat la matriculació en modalitat dual representa el 4% del total de matrícules en FP (presencials i semipresencials). Ara bé, aquest pes relatiu de l'alumnat dual no es distribueix de manera equitativa entre les diferents famílies professionals: un 67% de les matrícules en FP dual es concentren en cinc famílies professionals (administració i gestió, serveis socioculturals, transport i manteniment de vehicles, informàtica i comunicacions i electricitat i electrònica). Caldrà estendre el pes de les matrícules en FP dual a més famílies professionals a fi de generalitzar els bons resultats obtinguts per aquesta modalitat.

Programes de formació i inserció

Els programes de formació i inserció (PFI), que són voluntaris i duren un curs acadèmic, estan pensats per a joves d'entre 16 i 21 anys que han deixat l'educació secundària obligatòria i no continuen cursant estudis en el sistema educatiu ni participen en cap acció formativa. L'objectiu dels PFI és proporcionar-los, d'una banda, la possibilitat de tornar al sistema educatiu mitjançant la formació professional i, de l'altra, l'aprenentatge imprescindible per accedir al mercat de treball.

Les xifres de matrícules en PFI van augmentar considerablement a Barcelona entre el curs 2008-2009 i el 2013-2014, ja que hi va haver un increment de 535 places, un 42% més. A partir d'aquest curs, amb alguns alts i baixos (com la davallada del curs 2014-2015 a causa del canvi en el finançament d'aquests programes), la xifra de matrícules s'ha mantingut més o menys estable, fins a arribar a les 1.594 del curs 2018-2019.

Evolució de la matriculació en PFI a Barcelona ciutat, del curs 2008-2009 al 2018-2019

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Gairebé la meitat de l'alumnat de PFI de Barcelona (un 48%) es concentra en quatre famílies professionals: comerç i màrqueting, hoteleria i turisme, administració i gestió i informàtica i comunicacions. També tenen un gran nombre d'alumnes electricitat i electrònica, imatge personal i transport i manteniment de vehicles.

A Barcelona, els centres públics representen un 37% del total de centres que ofereixen PFI. De manera similar, menys de la meitat de les matrícules en PFI són a centres públics (un 43%). Aquest pes del sector públic ha crescut en comparació amb el curs 2017-2018, quan a Barcelona les places públiques representaven un 39% del total.

Conclusions

En aquest informe hem analitzat la trajectòria positiva de la formació professional a Barcelona i el seu pes creixent. Tant els estudis d'FP de règim general, com l'FP dual i els programes de formació i inserció són unes peces claus a l'hora de proporcionar formació de qualitat a la població a fi de garantir una inserció satisfactòria al mercat laboral. L'adequació de l'oferta dels estudis d'FP a les necessitats socials i del mercat laboral ha de tenir molt en compte tant les dinàmiques dels darrers anys com l'especificitat de la conjuntura de crisi actual per tal de continuar millorant aquesta imbricació entre el sistema de formació professional i els nous reptes que afronten l'economia i la societat.

Marc d'actuació

La Fundació BCN Formació Professional té el seu marc general d'actuació a Barcelona i la seva àrea metropolitana (AMB). Com a institució que promou la innovació i la internacionalització de la formació professional, el seu marc d'impacte és molt més ampli, i cal destacar-ne les actuacions següents:

1. En l'àmbit de la regió metropolitana de Barcelona (RMB), els estudis sectorials.
2. El Pla de mesures a la innovació. A més de Barcelona i l'AMB, mitjançant la col·laboració amb la Diputació de Barcelona, el Pla de mesures a la innovació amplia la convocatòria a tota la demarcació de Barcelona.
3. Guia de la FP. A més de Barcelona i AMB, mitjançant la col·laboració amb la Diputació de Barcelona, la Guia de la FP inclou els centres d'FP de tota la demarcació de Barcelona.
4. Mobilitat internacional. Mobilitat amb països de la Unió Europea, i s'han ampliat les accions de perspectiva per a futures mobilitats a l'Amèrica Llatina i el Canadà.

Agents econòmics i socials

Els agents econòmics i socials de Barcelona gestionen diversos programes de formació i inserció per a les persones actives, tant les que treballen com les que cerquen feina.

Comissions Obreres del Barcelonès

Durant l'any 2019 i la primera meitat del 2020, en el marc de la formació per a l'ocupació, CCOO ha dut a terme a la ciutat de Barcelona un total de 152 cursos, que en total han constat de 7.439 hores de formació i han tingut 2.449 participants. A continuació s'exposen les dades més característiques dels cursos impartits i de l'alumnat participant. Com a comparativa, durant el 2018 CCOO havia dut a terme a la ciutat de Barcelona un total de 165 cursos, amb 10.285 hores de formació i 2.421 participants.

Dades dels cursos

Per famílies professionals

Família	Cursos	Alumnes	Hores
Administració i gestió	13	214	375
Comerç i màrqueting	5	84	235
Electricitat i electrònica	3	38	180
Ensenyament i formació	11	191	294
Formació complementària transversal	29	510	810
Idiomes	31	513	2.155
Imatge i so	2	35	90
Informàtica i comunicacions	16	258	595
Sanitat	8	133	190
Seguretat i medi ambient	15	247	770
Serveis socioculturals i a la comunitat	18	210	1.710
Transport i manteniment de vehicles	1	16	35
Total	152	2.449	7.439

Segons el tipus d'acció

Tipus	Cursos	Alumnes	Hores
Certificats de professionalitat	17	194	1.670
Certificables en acabar el curs	32	511	1.010
Preparatòries per a l'obtenció d'una certificació	24	402	1.980
Total	73	1.107	4.660

Més del 45% de cursos que es van fer a la ciutat de Barcelona durant el període esmentat permetien que les persones participants poguessin obtenir alguna acreditació oficial o certificació de reconegut valor en el mercat de treball ja fos de manera directa en acabar la formació o bé a través de presentar-se a l'examen o prova corresponent.

Perfil de l'alumnat

El perfil base de l'alumne/a és el d'una dona (58% del total), de més de 45 anys, de nacionalitat espanyola (89% del total), amb un nivell d'estudis superior al batxillerat (estudis universitaris i formació professional de grau superior), i que en el moment d'iniciar el curs estava ocupada.

Distribució per edat		Distribució per nivell de formació	
Menys de 25 anys	3%	Sense estudis	2%
De 25 a 29 anys	7%	ESO o GE	12%
30-34 anys	9%	FPGM	10%
35-39 anys	12%	Batxillerat	19%
40-44 anys	15%	FPGS	16%
45-49 anys	17%	Estudis universitaris	42%
50 anys i més	35%		
Distribució per estat			
Sense ocupació	39%		
Amb ocupació	70%		

El perfil base és el d'una persona que treballa en una gran empresa (el 67% de l'alumnat treballa en una empresa de més de 100 treballadors), amb una categoria professional de treballador qualificat o no qualificat, i que presta els seus serveis en l'àrea de producció.

Distribució per categoria professional		Distribució per àrea funcional	
Treballador/a no qualificat/ada	3%	Producció	62%
Treballador/a qualificat/ada	39%	Administració	23%
Tècnic/a	22%	Direcció	5%
Director	5%	Manteniment	4%
Comandament intermedi	3%	Comercial	6%
Distribució per tipus empresa			
No pime	54%		
Pime	46%		

Foment del Treball Nacional

Foment del Treball Nacional (FTN) és la confederació de l'empresariat i de les organitzacions empresarials de Catalunya, i agrupa tots els sectors de l'activitat econòmica: agricultura, indústria i comerç i serveis. El centre de formació d'FTN és un dels serveis que la patronal catalana posa a disposició de les empreses per contribuir a millorar-ne la competitivitat, a través de la qualificació dels recursos humans que les integren, i a afavorir-ne la internacionalització.

El centre de formació, amb més de 30 anys d'experiència, té per objecte oferir a les empreses activitats formatives i serveis que facilitin l'adaptació dels treballadors als canvis continus que s'imposen en totes les àrees d'activitat i afecten transversalment els llocs de treball de tots els sectors de l'activitat empresarial.

A través del coneixement de les necessitats formatives de les empreses, tant a escala sectorial com territorial, s'ha elaborat un programa d'activitats formatives que dona resposta a les exigències de millora de la competitivitat i la gestió de les empreses, especialment de les pimes. Els programes es renoven per adequar-los a les necessitats de les empreses i dels mercats així com per potenciar-ne la vinculació amb altres organitzacions i entitats capdavanteres en formació contínua a fi de desenvolupar projectes conjunts de caràcter innovador que elevin el nivell de qualitat al qual s'ha arribat i mantinguin la referència del centre de formació.

Activitats de formació

L'any 2018 el centre va organitzar 560 cursos. L'any 2019, que també va ser un any sencer, el nombre de cursos pràcticament no va variar, però el 2020, a causa de la pandèmia, s'han impartit un total de 333, un 40% menys que el 2019.

Evolució del nombre de cursos

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Intersectorial	152	210	230	265	288	399	338	237
Sectorial	5	15	27	199	149	153	207	90
FOAP	13	-	1	-	3	2	2	1
Millora contínua	61	21	10	4	13	6	9	4
Màster	-	-	1	-	-	-	1	1
TOTAL	231	246	269	468	453	560	557	333

Aquesta reducció no ha estat tan intensa en el cas del nombre d'alumnes, que ha passat de 10.633 el 2019 a 9.230 el 2020, per tant, en termes percentuals és d'un 13%.

Evolució del nombre d'alumnes

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Intersectorial	3.856	4.808	5.320	4.071	4.932	6.987	6.733	6.756
Sectorial	129	296	487	3.137	2.373	2.735	3.780	2.404
FOAP	195	-	15	-	45	30	30	15
Millora contínua	429	182	115	48	112	112	75	40
Màster	-	-	10	-	-	-	15	15
TOTAL	4.609	5.286	5.947	7.256	7.462	9.805	10.633	9.230

El perfil de l'alumnat del centre de formació d'FTN és el d'una dona (73,8%) de més de 45 anys (38,9%), llicenciada (31,8%), que treballa o ha treballat en el departament d'administració d'una empresa (38,2%). El 30,8% d'alumnes, però, són persones aturades.

Perfil de l'alumnat, 2020

General	Per estudis		Per àrees		Per categories		
Dones	77,83%	Doctorat	0,5%	Administració	38,9%	Personal qualificat	36,1%
PIME	35,97%	Llicenciatura	35,1%	Producció	10,3%	Tècnics/tècniques	15,3%
De més de 45 anys	36,02%	Diplomatura	21,6%	Comercial	9,4%	Comandament intermedi	6,6%
Persones aturades	29,66%	Batxillerat	14,3%	Manteniment	3,2%	Baixa qualificació	4,4%
Adm. pública	7,31%	Tècnic/a FPPII	14,6%	Direcció	8,2%	Personal directiu	7,6%
		Tècnic FPI	5,9%				
		Primària	3,9%				
		Sense estudis	0,5%				
		Altres	1,8%				

PIMEC - Micro, petita i mitjana empresa de Catalunya

PIMEC és la patronal que representa les microempreses, les petites i mitjanes empreses i els autònoms de Catalunya. Els seus orígens es remunten a l'any 1975, quan es va constituir a les portes de la Transició democràtica. El 1994 es va fusionar amb l'Associació Empresarial Independent (AEI) i, l'any 1997, amb la patronal Sefes.

PIMEC és una organització empresarial d'àmbit català, la qual cosa fa que sigui imprescindible que mantingui la màxima proximitat arreu del territori. PIMEC disposa de dinou seus, delegacions i oficines repartides per tot Catalunya, i també en té una a Brussel·les. Cadascuna d'aquestes seus, delegacions i oficines té, com a òrgan de govern, una comissió executiva que aplega l'empresariat representatiu del territori; des d'aquestes comissions, s'analitza contínuament el context socioeconòmic de cada àmbit territorial, i es valoren i proposen les actuacions que cal emprendre per millorar-ne la competitivitat. La missió de PIMEC pren la iniciativa en la defensa dels interessos de les pimes en àmbits crucials per a la seva competitivitat tant a través de la modificació i promoció de normatives com a través de la relació directa i constant amb les administracions, els partits polítics i els grups parlamentaris, així com els mitjans de comunicació i altres agents socials. D'aquesta manera, PIMEC procura influir en la creació d'un entorn més favorable a la competitivitat del nostre mercat de treball.

El teixit associatiu de PIMEC és transversal, actua en el territori i en el sector. PIMEC té un total de 132.000 empreses associades arreu del territori català, amb les quals consegüentment manté contacte, i també té més de 278 associacions sectorials i més de 70 associacions de polígons industrials. La consolidació de PIMEC al llarg dels anys li ha permès establir relacions de confiabilitat i solidesa professional, cosa que li permet ser un referent a escala mundial. També col·labora amb més de 630 taules de representativitat amb les diferents administracions públiques. A més, té més de 600 col·laboradors a tot el territori que l'ajuden a mantenir-se i a donar servei al teixit empresarial, mitjançant l'aportació d'experiència i la proposta de millores col·lectives. Això, juntament amb el seu caràcter multisectorial, permet que PIMEC ofereixi el màxim contacte i coneixement del teixit empresarial, de la demanda i l'ocupació al territori català.

Des del 1995, PIMEC ofereix serveis d'orientació laboral, intermediació, formació, valoració de llocs de treball i gestió de persones a les empreses. Per això, l'entitat té un equip de psicòlegs experts en l'àmbit de l'ocupació, el mercat de treball, la qualificació i el desenvolupament de competències professionals.

Al llarg de l'any 2019 i 2020, PIMEC ha generat molta activitat de suport directe a les empreses i els autònoms, amb jornades i accions formatives, amb el desenvolupament de serveis estratègics de suport a l'empresari, així com amb diverses actuacions en l'àmbit dels serveis d'ocupació i qualificació, amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats formatives actuals i futures d'empreses i persones. Entre les necessitats de formació, ha incidit especialment a analitzar les competències lligades al procés de transformació digital en què ens trobem immersos i que constituirà un dels eixos estratègics que s'abordarà durant l'any 2021.

Activitats d'orientació i formació professional a Barcelona

Programa d'orientació i acompanyament a la Inserció

PIMEC gestiona serveis personals d'orientació vinculats al Programa d'accions d'orientació i acompanyament a la inserció, en col·laboració amb el SOC, amb punts d'actuació distribuïts arreu de Catalunya. L'objectiu fonamental del programa d'orientació és millorar el posicionament de la persona envers la seva inserció laboral i promoure la millora de les seves competències pel que fa a l'ocupabilitat, mitjançant l'orientació i l'acompanyament. El Programa d'orientació i acompanyament a la inserció ja està molt consolidat dins l'estructura i la missió d'aquesta organització.

En aquest sentit, ha dut a terme una tasca de difusió important d'aquest programa, que enguany s'ha incrementat especialment gràcies a la tasca de prospecció que s'ha dut a terme i en què col·labora el teixit empresarial del territori. El nombre de persones ateses al punt d'actuació de PIMEC de Barcelona l'any 2020 ha estat d'un total de 166. El suport per definir un objectiu professional i el seguiment per emprendre accions per a la recerca de feina han permès assolir els objectius pactats amb les persones beneficiàries del programa. Del total de persones ateses, un 26% s'han inserit.

"30 Plus", 2019

El programa "30 Plus" inclou tot un seguit d'actuacions ocupacionals per afavorir la inserció laboral de persones de 30 anys i més, amb baix nivell de formació, en situació de desocupació, així com l'adquisició de les competències necessàries per ocupar un determinat lloc de treball. Durant la convocatòria del 2019 es van inserir un total de 100 persones a diferents punts del territori de Catalunya. Del total d'incorporacions, 82 van ser a la província de Barcelona, i en concret a la ciutat de Barcelona hi va haver 12 participants i 15 empreses. Pel que fa als perfils professionals més sol·licitats, cal destacar que es van fer incorporacions vinculades, principalment, a llocs de treball d'administració, atenció al client i comerç. Finalment, s'han dissenyat 37 itineraris formatius personalitzats, en funció de les necessitats individuals dels participants, que acumulen un total de 2.287 hores de formació, de les quals 910 van ser a Barcelona.

"Singulars", 2019

L'objectiu del projecte "Singulars" és reforçar l'ocupabilitat de les persones joves no ocupades i no integrades en els sistemes d'educació o formació, mitjançant la realització d'actuacions de formació i orientació. Tanmateix, permet dur a terme actuacions complementàries de pràctiques no laborals, FP dual, prospecció d'empreses i experiència professional, entre d'altres. El 2019, PIMEC va coordinar dos programes, mitjançant els quals es van atendre més de 220 persones participants, de les quals més de 100 eren de Barcelona ciutat. El percentatge d'inserció assolit va ser superior al 70%.

A més, va participar, com a entitat agrupada, en un tercer programa executat a la comarca del Baix Llobregat. En aquest cas, es van dur a terme actuacions destinades a la millora de les possibilitats d'inserció laboral i de retorn al sistema educatiu de més de 220 joves.

El setembre del 2020 PIMEC ha iniciat la convocatòria d'enguany, en què participa en set projectes comarcals que donaran cobertura a més de 450 persones joves; concretament a Barcelona s'estan assessorant i formant 90 participants en diferents especialitats formatives vinculades a la digitalització i la capacitat en diferents tecnologies innovadores.

Formació contínua

PIMEC és centre col·laborador del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya des del 1992 i ofereix formació a les persones treballadores ocupades o en situació d'atur, amb l'objectiu de fomentar el desenvolupament de les seves competències professionals, la seva qualificació i ocupabilitat, per mitjà de la formació contínua i ocupacional. L'any 2020 ha dut a terme 538 cursos de formació, amb una durada total de 15.957 hores i 7.220 persones participants. A Barcelona, ha ofert un total de 275 cursos formació, incloent-hi tant els presencials com els virtuals, amb 4.518 participants i un total de 8.109 hores de formació. Per edats, el 41% de l'alumnat són persones de més de 45 anys, concentrades principalment en el tram de 45 a 60 anys; el 43% tenen entre 30 i 45 anys, i el 16% en tenen menys de 30. Per sexe, en les accions formatives han participat majoritàriament dones (58%). I pel que fa al nivell d'estudis, un 26% de les persones participants tenen el títol de l'ESO o el graduat escolar; un 14%, el batxillerat; un 24%, formació professional; un 29%, estudis universitaris, i un 7% no tenen qualificació.

Pla de formació de diàleg social i negociació col·lectiva

Com a novetat —i també com a mostra de la rellevància que té oferir formació en el context actual—, per primer any des de PIMEC, i a través de la concessió de la subvenció del Departament de Treball, Afers Socials i Família, s'està duent a terme aquest pla de formació. En aquest cas, l'oferta formativa s'adreça a la capacitat per al desenvolupament de les funcions relacionades amb el diàleg social i la negociació col·lectiva, i s'adreça a persones que, per la seva activitat, estan relacionades amb els processos de negociació col·lectiva o diàleg social, bé a través de la seva participació directa, o bé a través de la direcció, suport o assistència tècnica sindical o empresarial.

El pla de formació es desenvolupa a través de diferents activitats formatives, com ara cursos, tallers i jornades. S'han dut a terme 6 cursos, amb 46 hores de formació i 120 persones participants. A més, pel que fa als tallers, des de PIMEC s'han impartit 8 formacions, amb una durada total de 25 hores i amb la participació de 121 persones. Finalment, pel que fa a les jornades, s'han ofert 7, realitzant un total de 24 hores de formació per a 95 participants.

Pel que fa a la modalitat d'impartició, a l'inici del 2020 es van fer algunes formacions presencials, encara que a partir del 14 de març, i com a conseqüència de les restriccions derivades de la pandèmia, les accions formatives d'aquest pla s'imparteixen per mitjà d'una aula virtual.

Programa “Joves en pràctiques”

L'objectiu d'aquest programa, dut a terme per PIMEC en col·laboració amb el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, és incentivar la contractació laboral en pràctiques de persones joves beneficiàries del Programa de garantia juvenil, amb l'objectiu de millorar-ne l'ocupabilitat i permetre que adquireixin competències i experiència professional en relació amb la seva formació, alhora que s'ofereix la possibilitat de formalitzar un contracte laboral en pràctiques durant un període de sis mesos a jornada completa. El 2019 PIMEC va participar en aquest programa i va facilitar la inserció de quatre joves amb un contracte laboral en pràctiques.

Agència de col·locació

PIMEC desenvolupa l'activitat d'agència de col·locació, i des del 2019 gestiona prop de 300 ofertes de treball. Durant el 2020 i fins aquest mes de setembre hem gestionat al voltant de 200 posicions laborals per diferents territoris de Catalunya.

Network Talent i jornades d'ocupació

CPIMEC també té molt consolidada la iniciativa d'organitzar sessions de treball en xarxa (*networking*), destinades a col·lectius específics, entre empreses i persones en procés de cerca de feina o de millora de la seva ocupació. Aquesta és una iniciativa que normalment es gestiona i es coordina amb Administracions Locals i parteix de la dificultat de determinats col·lectius, com les persones majors de 45 d'anys, o col·lectiu de persones joves, i la possibilitat d'accedir al mercat de treball.

La metodologia emprada permet que l'empresa i la persona candidata es coneguin en clau de competències, i això ofereix a la persona candidata l'oportunitat d'accedir a una entrevista de treball posterior, que difícilment hauria pogut aconseguir a través dels procediments de selecció habituals. Les sessions s'organitzen sectorialment i territorialment. Concretament a Barcelona ciutat, l'any 2020 PIMEC s'ha organitzat 1 espai de Network Talent en el marc de la fira BIZ Barcelona i el Saló de l'Ocupació Juvenil 2020, en les que van participar 45 persones i 5 empreses. El 2020, i a causa de la situació sanitària esdevinguda, s'han dut a terme altres esdeveniments i jornades d'ocupació en format virtual en què també s'han gestionat ofertes i s'han atès col·lectius més vulnerables.

Col·laboració amb centres formatius i universitats

Des de PIMEC també es gestionen convenis de cooperació educativa per al desenvolupament de programes de pràctiques externes entre diverses universitats, centres adscrits, centre de formació professional i programes de formació i inserció.

Tot i que la gestió del curs passat va ser molt complicada, per la situació sanitària sobrevinguda, PIMEC es va adaptar al teletreball i ha arribat al present amb èxit combinant les pràctiques dels estudiants de manera presencial en grups reduïts i bombolla amb les pràctiques a distància, sempre tutoritzades pels responsables de PIMEC.

Molts centres confien en PIMEC per col·laborar-hi a fi que els seus alumnes puguin fer-hi pràctiques, especialment a la seu central de Barcelona, i d'aquesta manera contribuir a donar una empenta als joves i facilitar-los l'aprenentatge de les competències personals i professionals que requeriran per a la futura incorporació al món laboral.

Col·laboració amb centres formatius i universitats

Des de PIMEC també es gestionen convenis de cooperació educativa per al desenvolupament de programes de pràctiques externes entre diverses universitats, centres adscrits, centre de formació professional i programes de formació i inserció.

Tot i que la gestió del curs passat va ser molt complicada, per la situació sanitària sobrevinguda, PIMEC es va adaptar al teletreball i ha arribat al present amb èxit combinant les pràctiques dels estudiants de manera presencial en grups reduïts i bombolla amb les pràctiques a distància, sempre tutoritzades pels responsables de PIMEC.

Molts centres confien en PIMEC per col·laborar-hi a fi que els seus alumnes puguin fer-hi pràctiques, especialment a la seu central de Barcelona, i d'aquesta manera contribuir a donar una empenta als joves i facilitar-los l'aprenentatge de les competències personals i professionals que requeriran per a la futura incorporació al món laboral.

Programa "Emppersona"

Des del 2007, la Fundació PIMEC treballa per facilitar una segona oportunitat a col·lectius vulnerables que es troben en dificultat; promou així la responsabilitat social com una responsabilitat que tothom ha d'assumir, alhora que lluita contra els estigmes socials i els estereotips d'aquestes persones (autònomes, empresàries o de més de 45 anys). El 2009, la Fundació PIMEC va crear el programa "Emppersona" com a servei integral d'acompanyament personalitzat per a persones autònomes i empresàries catalanes en dificultat i per a col·lectius vulnerables amb la voluntat de facilitar-los segones oportunitats. L'objectiu és facilitar les eines i els recursos per orientar, acompanyar i assessorar les persones perquè puguin reflotar una empresa, crear-ne una de nova o inserir-se en el mercat de treball per compte d'altri o com a autoocupació. A més, el programa "Emppersona" és un punt d'informació per a persones autònomes o empresàries en situació d'insolvència econòmica i social que són susceptibles d'iniciar un mecanisme jurídic de segona oportunitat. Es tracta d'un servei d'assessorament, acompanyament i suport emocional on es valora la viabilitat de cada cas.

El perfil més representatiu és el d'una persona de sexe femení (55%), de més de 45 anys (53%, del qual el 68% tenen més de 50 anys), amb formació secundària (47%) i que està a l'atur i no rep cap tipus de prestació (67%). El 2020 s'hi han atès 193 persones, que se sumen a les 86 que ja estaven en el programa l'any anterior i no havien acabat l'itinerari. Del 46% (126 persones) que han causat baixa del programa aquest any, un 61% ha aconseguit una segona oportunitat després del seu pas pel programa: un 21% s'ha inserit en el mercat de treball, un 31% han iniciat un nou projecte empresarial i un 9% ha pogut reflotar la seva activitat professional.

Programa Incorpora i Punt d'Autoocupació (PAI)

La Fundació PIMEC forma part de la xarxa Incorpora i, en col·laboració amb l'Àrea d'Integració Laboral de l'Obra Social "la Caixa", participa en programes adreçats a persones en situació de risc d'exclusió, amb l'objectiu principal de fomentar de manera directa que puguin accedir al món laboral. Es treballa amb itineraris personalitzats per a la inserció laboral de persones en situació de vulnerabilitat davant el mercat de treball, així com per acompanyar-les en el

desenvolupament de projectes d'autoocupació, i es fa servir una metodologia de suport en tot el procés d'acollida, preparació del pla individual o pla d'empresa, acompanyament, formació, creació i consolidació. A través de la Fundació PIMEC, es treballa en l'atenció a les persones més vulnerables professionalment per oferir-los segones oportunitats. Així, actua com a pont entre les entitats socials i les microempreses i les petites i mitjanes empreses, per fomentar una eina de responsabilitat social corporativa i contribuir a la sensibilització i a la recerca d'oportunitats d'inserció.

Generalitat de Catalunya

La Generalitat de Catalunya porta a terme un ampli seguit de polítiques actives a la ciutat de Barcelona, tant de promoció de l'ocupació com de suport a les empreses.

ACCIÓ

ACCIÓ és l'Agència per a la Competitivitat de l'Empresa de la Generalitat de Catalunya, i vol contribuir a l'impuls de la competitivitat i el creixement del teixit empresarial català per mitjà del foment de la innovació, la internacionalització empresarial i l'atracció d'inversió estrangera, que són els seus tres pilars d'actuació principals. Per dur a terme aquesta tasca, ACCIÓ disposa, a més, dels clústers i el finançament com a eines de suport.

1. Unitat d'internacionalització

Comprèn les actuacions dirigides a impulsar la internacionalització de l'empresa catalana mitjançant programes de suport i de serveis especialitzats en la iniciació, la diversificació i la consolidació de la seva presència exterior. Aquests serveis es duen a terme, principalment, a través de la Xarxa d'Oficines Exteriors de Comerç i d'Inversions i de les Oficines Tècniques de Barreres a la Internacionalització i la Contractació Pública Internacional, així com amb la col·laboració i la complementarietat d'entitats de suport a la internacionalització.

Iniciació a l'exportació

• **Programa d'acreditació d'agents de suport a la internacionalització.** Es tracta d'un segell que acredita els agents que volen potenciar la col·laboració publicoprivada en la promoció de l'empresa catalana al món. Els resultats de l'any 2019 són:

- 65 entitats acreditades com a agents de suport a la internacionalització, en cinc categories: entitats de promoció (36), entitats d'assessorament (30), entitats de formació (11), entitats de finançament (3) i empreses privades (8).
- A banda de les entitats, també s'acrediten persones, individualment, que són els assessors acreditats, i que tenen l'objectiu d'acompanyar les empreses en l'aplicació dels diversos serveis d'ACCIÓ, és a dir, donen suport a la implementació dels programes d'ACCIÓ. Els resultats del 2019 són 21 assessors acreditats en internacionalització.

- **Programa de cupons a la internacionalització.** S'adreça a les empreses catalanes que volen iniciar o consolidar les primeres etapes de la seva internacionalització i les ajuda a contractar serveis professionals, acreditats, orientats als mercats internacionals. El 2019, l'execució s'ha traduït en les xifres següents:
  - 187 projectes i empreses presentats
  - 154 projectes i empreses aprovats
  - 0,59 milions d'euros d'ajut
  - 0,74 milions d'euros d'inversió generada

Diversificació i consolidació internacionals

- **Assessorament en internacionalització.** Suposa un estudi en profunditat d'un sector determinat en un país per conèixer les empreses principals que en formen part, els actors i les associacions que hi intervenen, així com les possibilitats i les estratègies potencials de comercialització i introducció en el mercat. Els resultats del 2019 són:
  - S'han fet 1.468 assessoraments personalitzats, a un total de 918 empreses úniques.
  - El 60% dels assessoraments han esdevingut projectes.
  - S'han signat 830 contractes (*trade*).
- **International Business Days.** Tenen un focus que varia segons les àrees geogràfiques, i consisteixen a organitzar la visita de directors de les oficines exteriors de comerç i d'inversions de manera agrupada. Consisteixen en 4 o 5 dies temàtics perquè l'empresa catalana pugui descobrir les tendències dels mercats que es tractin i comprovar si els seus productes o serveis poden trobar-hi una oportunitat per fer créixer el seu negoci. S'han fet:
  - 128 reunions per a l'àrea d'Àfrica i el Pròxim Orient
  - 204 reunions per a l'àrea d'Europa
  - 129 reunions per a l'àrea d'Àsia
  - 215 reunions per a l'àrea d'Amèrica
- **Internacionalització sectorial.** Són actuacions per potenciar les capacitats internacionals de les empreses a través d'accions de promoció internacional adaptades als requeriments de cada àmbit sectorial. Durant el 2019 s'han dut a terme:
  - 29 seminaris d'oportunitats de negoci per sector i país amb un total de 717 participants
  - 8 actuacions sectorials amb un total de 392 participants
  - 9 missions estratègiques sectorials (*trade*), amb un total de 238 participants.

- **Oficina Tècnica en Contractació Pública Internacional (CPI).** Comprèn programes i serveis especialitzats per donar suport a l'empresa catalana per accedir a les oportunitats de negoci que ofereixen tant les institucions de finançament multilateral com el mercat de la contractació pública internacional. En aquest àmbit, durant l'any 2019:
  - S'han iniciat 64 projectes.
  - S'han gestionat 74 projectes, dels quals se n'han materialitzat 37 i n'han quedat oberts 37.
  - Hi ha hagut 45 empreses participants.
  - S'ha aconseguit un volum de negoci de 7,9 milions d'euros (xifra de previsió d'impacte per al trienni 2019-2021).
  - S'han gestionat 92 consultes.
  - S'han dut a terme un total d'11 sessions de capacitació en CPI i d'oportunitats amb la participació de 297 assistents.

- **Economia social.** Consisteix en el desenvolupament de programes de suport a l'economia social. Concretament, l'any 2019 ha treballat en aquest àmbit a través del desenvolupament de dos programes. D'una banda, el programa Aracoop Internacional, que facilita la internacionalització de les empreses d'economia social amb seu a Catalunya. L'empresa sol·licitant escull una oficina exterior de comerç i d'inversions, que duu a terme un projecte d'internacionalització valorat en 120 hores. El 2019 s'han gestionat 37 projectes de 35 empreses. D'altra banda, el projecte RaiSE Interreg Europe, liderat per ACCIÓ, té l'objectiu de reforçar la competitivitat de l'economia social mitjançant l'intercanvi de bones pràctiques que millorin les polítiques públiques de suport empresarial. En aquest projecte, han estat 47 les empreses impactades amb les activitats d'aquest projecte. Aquest projecte va guanyar el primer premi del concurs "Interreg Talks: 6 projects, 1 slam", organitzat per INTERACT i celebrat a Brussel·les en el marc de la Setmana Europea de les Regions i les Ciutats.

- **Oficina Tècnica de Barreres a la Internacionalització.** Té per objectiu facilitar que les empreses catalanes puguin accedir als mercats internacionals mitjançant eines i serveis de suport que ajudin a minorar l'impacte i els efectes de les barreres existents en origen i en destí. L'any 2019:
  - S'han resolt 1.568 consultes.
  - El Trade Desk ha atès 511 empreses.
  - S'han gestionat 46 projectes empresarials i 6 projectes estratègics.
  - S'han registrat més de 1.400 empreses al Catalonia Trade Portal, un servei digital d'informació per accedir a mercats internacionals.
  - S'han generat 22.655 consultes en línia amb Catalonia Trade Portal.
  - S'han fet 38 sessions tècniques amb més de 1.450 empreses participants.

Finestreta Brexit. En el marc d'aquest servei i amb motiu del Brexit, l'any 2019 es va posar en marxa la Finestreta Brexit, que ofereix a les empreses totes les eines necessàries (informació, assessorament, suport sobre el terreny, etc.) per encarar els canvis al mercat britànic. Els resultats han estat:

- 8 empreses usuàries.
  - 262 empreses han fet ús del Termòmetre Brexit, una eina d'autodiagnòstic en línia que permet descobrir el grau d'exposició d'una empresa davant la sortida de la Unió Europea del Regne Unit.
  - S'han rebut 85 consultes.
  - S'han fet 19 sessions de sensibilització amb més de 560 participants.
- **Programa "Suppliers Search Service".** Es tracta d'un servei que té per objecte ajudar i acompanyar les empreses estrangeres a identificar proveïdors catalans. Durant el 2019:
    - S'han iniciat 120 projectes.
    - S'han gestionat un total de 136 projectes liderats per 127 empreses, dels quals se n'han materialitzat 103 i n'han quedat oberts 33.
    - S'han generat 205 oportunitats a empreses catalanes.

Millores de l'entorn i projectes estratègics

- Agents de suport a la internacionalització. Tenen l'objectiu de potenciar la col·laboració publicoprivada per impulsar la coordinació i les col·laboracions entre els diversos agents. L'any 2018 hi ha hagut 64 entitats acreditades com a agents de suport a la internacionalització, en les cinc categories que hi ha: entitats de promoció (35), entitats d'assessorament (30), entitats de formació (11), entitats de finançament (3) i empreses privades (8).

2. Àrea de gestió d'oficines exteriors i mercats

Comprèn les actuacions i els serveis dirigits a promoure la connexió de l'empresa catalana amb el món i a assessorar-la per implantar-se en mercats nous i descobrir oportunitats de negoci globals, a més d'ajudar-la en el procés d'internacionalització de la innovació gràcies al suport i al coneixement locals.

Potenciar la Xarxa d'Oficines Exteriors de Comerç i Inversions

Durant l'any 2019 s'ha continuat consolidant aquesta xarxa, que està formada per 40 oficines exteriors de comerç i inversions i té un àmbit d'actuació de més de 115 països. Des d'aquestes oficines, l'any 2019, s'han gestionat projectes i consultes.

Gestió de projectes i consultes a través de les oficines exteriors

- **Projectes i consultes (a través de les oficines exteriors).** Aquestes oficines ofereixen serveis personalitzats per fomentar la competitivitat (internacionalització, innovació, inversió a l'exterior, etc.) de l'empresa catalana en els mercats seleccionats. Els resultats globals del 2019 han estat els següents:
  - S'han dut a terme 6.651 assessoraments personalitzats a un total de 3.871 empreses.
  - Les oficines han iniciat 1.701 projectes.
  - Les oficines han gestionat més de 1.800 projectes de més de 980 empreses úniques.
  - Les oficines han materialitzat més de 1.340 d'aquests projectes i n'han quedat oberts 498 en acabar l'any.
  - S'han resolt 1.345 consultes a un total de 1.132 empreses.

Implantació a l'exterior

- L'objectiu del **servei de suport a la implantació** a l'exterior és acompanyar les empreses en tot el seu procés per situar-se a l'exterior. Durant el 2019:
  - S'han gestionat 164 projectes d'inversió de 91 empreses a l'exterior.
  - S'han materialitzat 87 d'aquests projectes i n'han quedat oberts 77.
- **Servei softlanding.** És un servei pensat per a projectes d'implantació empresarial a l'estranger a través de plataformes empresarials o virtuals. Durant el 2019 s'han gestionat 109 projectes d'inversió de 62 empreses a l'exterior i s'han materialitzat 51 projectes.
- **Servei d'aftercare.** És un servei adreçat a les empreses implantades que té com a objectiu fer un seguiment de les empreses que s'han situat en un nou país. L'any 2019 s'han realitzat un total de 29 reunions grupals d'empreses catalanes en destí.

Missions empresarials

Les missions empresarials permeten explorar sobre el terreny el potencial de nous mercats. Se'n realitzen de diferents tipus i, en la majoria de casos, amb les oficines exteriors al capdavant.

- **Missions estratègiques.** Es tracta d'actuacions empresarials a l'exterior organitzades per ACCIÓ amb empreses que es basen en una oportunitat per sector o país o bé en algun esdeveniment estratègic, amb l'objectiu de donar suport a la implantació i consolidació de l'empresa al mercat o consolidar l'ecosistema d'R+D+I i l'emprenedoria. El 2019 s'han dut a terme 20 missions estratègiques organitzades amb un total de 249 empreses participants.

- **Missions amb entitats.** Són missions directes o inverses, habitualment sectorials, organitzades per les patronals, entitats sectorials i clústers en destinacions concretes seguint objectius de prospecció de mercat. El 2019 s'han fet:
  - 18 missions en què ACCIÓ ha donat suport, amb 176 empreses participants.
  - 0,29 milions d'euros d'import de l'ajut
  - 0,29 milions d'euros d'inversió mobilitzada.
- **Missions amb cambres.** Són actuacions empresarials multisectorials organitzades des de les oficines exteriors. Les xifres del 2019 són de 19 missions realitzades i 170 empreses participants.
- **Missions institucionals.** Són missions empresarials realitzades amb alts càrrecs. Les xifres del 2019 són 5 missions realitzades i 92 empreses participants.

3. Unitat d'inversió i empreses estrangeres

Comprèn actuacions i serveis destinats a promoure la generació de projectes d'inversió d'alt impacte a Catalunya, mitjançant una assistència especialitzada al llarg de tot el procés, i l'enfortiment de l'arrelament de les empreses estrangeres ja establertes a Catalunya. Catalonia Trade & Investment és l'àrea d'atracció d'inversions estrangeres d'ACCIÓ i desenvolupa diferents línies i programes o serveis.

Reconeixements 2019

Novament, Catalunya ha estat reconeguda com a millor destinació del sud d'Europa per a la inversió estrangera directa (IED). El Financial Times Group ha reconegut Catalunya com la millor regió del sud d'Europa per invertir-hi el 2020 i el 2021 (informe *European Regions and Cities of the Future*).

4. Unitat d'innovació empresarial

Comprèn actuacions dirigides a dissenyar, elaborar i executar programes d'actuació en matèria d'R+D+I en les vessants estratègica i operativa, en qualsevol punt de la cadena de valor i en tots els processos de l'empresa.

Instruments de consolidació de l'oferta d'innovació empresarial

- **Programes de foment de la tecnologia.** La Unitat d'Innovació Empresarial impulsa instruments de transferència tecnològica per incentivar l'arribada als mercats dels resultats de la recerca duta a terme als centres tecnològics i universitaris de Catalunya. Amb aquesta finalitat es van crear dues infraestructures clau: Eurecat i TECNIO:
  - *Eurecat.* S'ha de destacar que el 2019 el Centre Tecnològic de la Química de Catalunya (CTQC) es va integrar a Eurecat de manera definitiva. Cal destacar també que Eurecat continua consolidant-se com a gran centre tecnològic de Catalunya i actua com a proveïdor de

tecnologia innovadora i diferencial per donar resposta a les necessitats d'innovació de les empreses i impulsar-ne la competitivitat. Les principals dades d'activitat d'aquest centre l'any 2019 són: 20 milions d'euros d'import atorgat mitjançant el conveni entre Eurecat i adscrits, 78,3 milions d'euros d'ingressos totals (Eurecat i adscrits), facturació de 9,4 milions d'euros en projectes europeus d'Eurecat i 1.074 empreses clients.

- El segell *TECNIO* és l'acreditació que identifica els proveïdors que ofereixen tecnologia diferencial a Catalunya, així com els facilitadors que participen en el procés de transferència de tecnologia i coneixement. L'acreditació, atorgada per la Generalitat de Catalunya a través d'ACCIÓ, té l'objectiu de facilitar, a les empreses catalanes i a tot l'ecosistema innovador català, la cerca de tecnologia innovadora. Durant el 2019 s'han acreditat 3 entitats més, i en acabar l'any hi havia un total de 84 entitats *TECNIO* acreditades, de les quals 64 entitats són desenvolupadors de tecnologia públics, 5 entitats són desenvolupadors de tecnologia sense ànim de lucre, 1 és un desenvolupador privat sense ànim de lucre avançat, 3 són altres desenvolupadors sense ànim de lucre i 11 són facilitadors de tecnologia públics, és a dir, unitats de comercialització de tecnologia. Al llarg d'aquest 2019 s'han assolit les xifres següents: s'han atès més de 3.500 empreses clients, s'han obtingut uns ingressos totals de 172 milions d'euros, s'han sol·licitat 41 patents europees o segons el Tractat de cooperació en matèria de patents (Patents Cooperation Treaty, PCT) a través de *TECNIO* i d'empreses, s'han transferit 19 patents a través de *TECNIO* i s'han creat 5 empreses derivades (spin-offs).
- *Innotec*. Es tracta d'un programa de contractació d'agents tecnològics que ofereix suport a projectes d'R+D+I de pimes catalanes amb agents de tecnologia homologats. Durant el 2019 s'han presentat un total de 51 projectes de 103 empreses, s'han aprovat 11 projectes de 22 empreses, s'han destinat 1,5 milions d'euros a aquesta línia i s'ha generat una inversió mobilitzada d'1,9 milions d'euros.
- *Tecniospring Plus*. L'objectiu de la convocatòria *Tecniospring Industry* és atorgar ajuts econòmics a empreses ubicades a Catalunya i entitats *TECNIO* acreditades per a la contractació de personal investigador experimentat per desenvolupar projectes de recerca aplicada orientats a la transferència tecnològica. La contractació de la persona investigadora anirà lligada a un projecte de transferència tecnològica o recerca aplicada de 24 mesos de durada per potenciar la seva carrera investigadora. Al llarg de l'any 2019 s'han presentat 82 projectes, dels quals se n'han aprovat 23 (aquests resultats són una aproximació tenint en compte la correlació dels anys anteriors). L'import de l'ajut i la inversió generada és la mateixa, 3,3 milions d'euros.

Instruments de demanda d'innovació empresarial

- **Programes de suport a la innovació i a l'R+D empresarial.** Amb l'objectiu de posar a disposició de les empreses instruments que incentivin la realització de projectes d'innovació, s'han dut a terme diferents actuacions que es descriuen a continuació.
  - Iniciatives de difusió, capacitació i dinamització de la innovació. En l'àmbit de dinamització de la innovació, s'han realitzat un total de 36 jornades de tipologies diferents. Concretament, aquest any s'ha dut a terme el següent:
    - 28 jornades i tallers d'innovació amb una participació de 426 assistents.
    - 8 esmorzars d'innovació amb una participació de 530 assistents.
- **Programes d'innovació.** Consisteixen en l'assessorament i la realització de tallers per a la innovació d'arrencada. Durant l'any 2019 s'ha consolidat el programa que fomenta l'estratègia, els processos interns i la innovació de les pimes. Aquest programa té per objectiu la millora del procés d'innovació de les empreses a fi d'incrementar-ne els resultats empresarials. Per assolir aquest objectiu, duu a terme dues actuacions.
  - La primera és l'antic "Reinnova", ara anomenat "Horitzó Innovació", un servei d'assessorament a empreses que volen innovar però encara no estan preparades per fer-ho. El servei ofereix dos elements clau per millorar el rendiment de l'empresa i preparar-la per innovar, també li fa una anàlisi personalitzada de l'estat actual i un pla a mida per implementar les millores. En aquesta línia s'han gestionat un total de 29 projectes, dels quals se n'han materialitzat 20.
  - La segona, "*Itinerari innovar per créixer*", és un servei d'assessorament, finançat per la xarxa Enterprise Europe Network, que permet consolidar un model propi d'innovació dins l'empresa i convertir la innovació en un dels trets distintius de la seva competitivitat. En aquesta línia, s'han gestionat un total de 22 projectes, dels quals se n'han materialitzat 11.
- **Assessorament a la innovació.** Durant el 2019 s'han assessorat personalment empreses per trobar els instruments més adequats per als seus projectes d'R+D; també se les ha assessorat en aspectes de l'estructuració tècnica amb l'objectiu de maximitzar les possibilitats que els projectes es puguin executar amb èxit. A més, se les ha ajudat a identificar els socis més adequats per dur a terme projectes d'R+D, per explotar els actius de propietat intel·lectual i per fomentar la innovació tecnològica i gestionar la innovació. Els resultats en aquest àmbit són els següents: s'han resolt un total de 501 consultes de valor afegit a un total de 353 empreses i s'han dut a terme un total de 1.470 reunions amb 1.142 empreses.
  - En estructuració tècnica o cerca de finançament a projectes d'R+D+I s'han gestionat un total de 299 projectes de 311 empreses úniques.
  - En cerca de socis s'han gestionat un total de 532 projectes.

- En seguiment de projectes (consisteix a ajudar l'empresa a dur a terme el projecte pel qual ha estat beneficiària d'un ajut o acreditació) s'han gestionat un total de 1.134 projectes amb 701 empreses úniques.
- En total, el nombre d'assessoraments (estructuració, cerca de socis i seguiment de projecte) ha estat de 1.965 amb la participació de 1.044 empreses úniques.

- **Programa de cupons a la innovació.** Es tracta d'un programa per a la contractació de serveis en què s'ofereix suport mitjançant uns "cupons" que duen a terme proveïdors d'innovació acreditats per ACCIÓ. El 2019, la seva execució s'ha traduït en:

- 156 projectes presentats
- 74 projectes aprovats
- 0,302 milions d'euros en ajuts
- més de 0,38 milions d'euros d'inversió mobilitzada

- **Assessors acreditats.** L'objectiu dels assessors és acompanyar les empreses, en aquest cas en l'àmbit de la innovació. Durant l'any 2019 s'han acreditat 166 assessors, distribuïts en categories de la manera següent:

- 16 en conceptualització i disseny de productes
- 16 en economia circular
- 17 en estratègia
- 5 en finances i control de gestió
- 5 en fiscalitat en R+D+i
- 16 en gestió de la innovació
- 17 en màrqueting, vendes i canals digitals
- 18 en operacions i organització
- 2 en projectes europeus Horitzó 2020
- 6 en propietat industrial
- 48 en tecnologia

També s'han acreditat assessors per als àmbits de RIS3CAT, estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya. La distribució de les assessors acreditats el 2019 ha estat la següent:

- 3 en alimentació
- 7 en energia i recursos
- 37 en indústria 4.0
- 2 en indústries culturals i basades en l'experiència
- 1 en indústries de la salut i ciències de la vida
- 2 en indústries relacionades amb el disseny
- 3 en sistemes industrials

- **Nuclis R+D locals.** Es tracta d'un programa enfocat a actuacions diferencials d'empreses amb forta capacitat de generar externalitats a Catalunya que difícilment es podrien dur a terme per la iniciativa privada sense suport públic atès l'alt risc tecnològic associat. Les xifres assolides durant el 2019 han estat:
  - 116 projectes presentats de 129 empreses, dels quals s'han aprovat 57 projectes de 65 empreses.
  - 6 milions d'euros en ajuts.
  - 20,4 milions d'euros d'inversió generada.

- **Nuclis de recerca industrial i desenvolupament experimental.** Es tracta d'un programa que incentiva la realització d'activitats de recerca industrial i desenvolupament experimental en projectes d'economia circular, específicament en l'àmbit dels residus. Els resultats de l'any 2019 són:
  - S'han presentat 17 projectes de 17 empreses.
  - S'han aprovat 10 projectes de 10 empreses.
  - S'han destinat més d'1,03 milions d'euros en ajuts.
  - S'han mobilitzat més de 2,53 milions d'euros d'inversió.

- **Programa de comunitats RIS3CAT.** Un dels instruments clau creats per potenciar la col·laboració entre els agents de la quàdruple hèlix (sistema d'R+D+I, empreses, administracions públiques i usuaris de la innovació) són les comunitats de la RIS3CAT, que tenen l'objectiu de mobilitzar, d'una manera coordinada, tots els agents rellevants de cada àmbit líder sectorial identificat en la RIS3CAT durant el període 2014-2020. L'any 2018 es va fer una nova convocatòria, que s'ha resolt durant el 2019::
  - 2 projectes de coordinació presentats i aprovats, dels àmbits del disseny i de les indústries culturals.
  - 16 projectes d'R+D+I presentats, dels quals s'han aprovat 14 projectes.
  - 85 empreses presentades, de les quals 83 han estat aprovades.
  - S'han destinat 9,7 milions d'euros en ajuts.
  - S'han mobilitzat 23,2 milions d'euros d'inversió.

- **Programa per innovar a través d'empreses emergents (start-ups):** iniciativa per impulsar la innovació en empreses consolidades mitjançant la seva col·laboració amb empreses emergents (start-ups). Els resultats obtinguts han estat:
  - S'han facilitat 183 contactes entre empreses i start-ups.
  - S'han assolit 26 acords entre start-ups i empreses consolidades.

- **Línia d'ajuts destinats a incentivar el creixement en fases inicials d'empreses emergents tecnològiques:** Es tracta d'un programa amb un pressupost total d'1,5 milions d'euros per donar ajuts directes de fins a 75.000 euros a empreses emergents (start-ups) tecnològiques per al creixement en fases inicials. Pel que fa a aquest programa durant aquest any, els resultats han estat els següents:
  - S'han presentat un total de 108 projectes, dels quals se n'han aprovat 20.
  - Import ajudat: 1,51 milions d'euros.
  - La inversió mobilitzada ha estat de 2,5 milions d'euros.
- **Ajuts als programes de les escoles de negoci:** Aquests ajuts s'enfoquen a l'assessorament d'empreses emergents tecnològiques. Els resultats del 2019 són els següents:
  - S'han presentat 6 sol·licituds de 6 empreses, de les quals s'han aprovat 5 projectes.
  - S'ha rebut una subvenció de gairebé 0,19 milions d'euros.
  - S'ha generat una inversió de més de 0,21 milions d'euros.

Innovar al món

- **Catalonia Exponential.** Per tal que el guany competitiu que representa la innovació assoleixi nivells superiors, s'han articulats diferents actuacions per facilitar la innovació en contextos internacionals. Com a projecte destacat i innovador en aquest àmbit, el 2019 s'ha presentat el programa Catalonia Exponential, per ajudar les empreses catalanes a abraçar la innovació disruptiva i connectar-se amb els ecosistemes més innovadors del món, així com per acostar a l'empresa catalana les tendències i canvis tecnològics d'aquests ecosistemes, com són Silicon Valley o Corea del Sud. En aquest marc, també s'ha celebrat l'Exponential Day amb un gran èxit de convocatòria (vegeu l'apartat sobre grans actes). S'han desenvolupat activitats emmarcades en el programa Catalonia Exponential en 8 oficines exteriors i de comerç i, puntualment, en 7 oficines més.
- **Impuls a la cooperació tecnològica internacional:** El Servei de Cooperació Tecnològica Internacional, que es presta gràcies al suport de la xarxa Enterprise Europe Network (EEN) de la Comissió Europea, té com a objectiu incrementar la consecució d'acords de cooperació i la transferència de tecnologia internacional. Els principals resultats assolits l'any 2019 han estat els següents:
  - S'han organitzat 39 trobades de transferència tecnològica (brokerage events), amb més de 630 participants.
  - S'han dut a terme 56 cerques de socis mitjançant la xarxa EEN.
  - S'han signat 46 acords.

- **Impuls a la cooperació tecnològica internacional:** El Servei de Cooperació Tecnològica Internacional, que es presta gràcies al suport de la xarxa Enterprise Europe Network (EEN) de la Comissió Europea, té com a objectiu incrementar la consecució d'acords de cooperació i la transferència de tecnologia internacional. Els principals resultats assolits l'any 2019 han estat els següents:
  - S'han organitzat 39 trobades de transferència tecnològica (brokerage events), amb més de 630 participants.
  - S'han dut a terme 56 cerques de socis mitjançant la xarxa EEN.
  - S'han signat 46 acords.

- **Assessorament en Horitzó 2020 i SME Instrument:** Servei que consisteix a assessorar les pimes que s'han presentat a la fase II de l'SME Instrument (SME són les sigles de small and medium-sized enterprise) i que estan convidades a Brussel·les per defensar el seu projecte davant d'un jurat. Durant l'any 2019 s'han dut a terme les actuacions següents:
  - S'han assessorat 82 empreses per participar a l'SME Instrument.
  - 266 empreses catalanes han rebut l'SME Instrument.
  - S'han aconseguit 13,7 milions d'inversió mobilitzada per a les pimes que s'han presentat a la fase II de l'SME Instrument.

- **Nuclis d'innovació tecnològica internacionals:** Són ajuts per al desenvolupament de projectes d'R+D de manera individual i cooperativa, tant de caire nacional com internacional. Els resultats de la convocatòria 2019 es detallen a continuació.
  - *Nuclis internacionals unilaterals i bilaterals:* 18 projectes presentats de 19 empreses, dels quals s'han aprovat 4 projectes de 4 empreses. 0,58 milions d'euros en ajuts i 1,12 milions d'euros d'inversió generada.
  - *Nuclis internacionals ERA-net MANUNET III:* 2 projectes presentats i aprovats. 0,21 milions d'euros en ajuts i 0,53 milions d'euros d'inversió generada.

- **Assessorament per a la innovació internacional a través de les oficines exteriors:** És un programa que té com a objectiu fomentar la cooperació tecnològica entre empreses i proveïdors tecnològics catalans amb empreses i proveïdors estrangers. Durant l'any 2019:
  - S'han gestionat 58 projectes de 39 empreses participants.
  - S'han fet 20 projectes de venda de tecnologia.

Actuacions transversals

L'any 2019 s'han continuat consolidant quatre àrees d'actuació relacionades amb els àmbits sectorials estratègics per a la política industrial que formen part de l'Estratègia d'especialització intel·ligent de Catalunya (RIS3CAT): la sostenibilitat, la mobilitat, les ciutats intel·ligents (*smart cities*) i la indústria 4.0. Per a cadascuna de les àrees s'han desenvolupat accions de dinamització i s'ha reforçat la coordinació en temes d'innovació, de clústers, d'internacionalització i d'inversions que hi estan relacionats. A continuació es detallen les accions dutes a terme el 2019.

- **Mobilitat:** Programa que pretén consolidar les tecnologies i solucions mòbils a Catalunya a través del seu creixement internacional, vinculat directament amb l'estratègia d'especialització intel·ligent RIS3CAT.
  - Al Mobile World Congress (MWC) celebrat a Barcelona hi han participat 63 empreses catalanes. El 2019 s'hi han fet 2.494 visites concertades i espontànies i 1.507 reunions del Brokerage Event. El volum potencial de negoci ha estat de 9,1 milions d'euros.
  - Al MWC de San Francisco i al MWC de Xangai hi han participat 11 empreses catalanes.
- **Indústria 4.0.** Es tracta de l'àrea que potencia la indústria 4.0 a Catalunya a través de diferents actuacions. El 2019, conjuntament amb el Consell General de Cambres de Catalunya, Foment del Treball, PIMEC i el Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, s'ha posat en marxa el programa ProACCIÓ 4.0, un programa de país que va més enllà del mandat del Pacte Nacional per la Indústria (PNI) i que està pensat per a les pimes. És un programa viu, al qual s'aniran incorporant noves iniciatives, i que en els primeres tres anys (fins al 2021) està previst que arribi a 1.000 empreses per impulsar-ne la transformació tecnològica. Aquest programa ha començat amb un cicle de presentacions a diverses ciutats de Catalunya per donar-lo a conèixer, dins del qual s'han fet 15 sessions arreu del territori, a les que hi han assistit 544 persones. A banda d'aquestes presentacions territorialitzades, el 2019 s'han dut a terme altres accions en l'àmbit de la indústria 4.0:
  - S'han dinamitzat 20 projectes d'indústria 4.0.
  - S'han publicat 13 casos d'èxit sobre indústria 4.0 del programa ProACCIÓ 4.0, i 12 casos d'èxit del Marketplace 4.0
  - S'han dut a terme 16 jornades temàtiques de difusió en les tecnologies de la indústria 4.0.
  - *Programa de cupons a la indústria 4.0.* El 2019 s'han creat aquests nous cupons per acompanyar les pimes en el camí de la transformació 4.0 i també per posar a l'abast de les empreses les noves tecnologies, com la realitat augmentada, el big data o la internet de les coses. Concretament, es tracta d'ajuts per contractar serveis per a la transformació tecnològica de les pimes catalanes cap a la indústria 4.0; aquests ajuts tenen forma de cupons, que duen a terme proveïdors acreditats per ACCIÓ. El 2019, la seva execució s'ha traduït en 282 projectes presentats, 155 projectes aprovats, 2 milions d'euros en ajuts i més de 2,05 milions d'euros d'inversió mobilitzada.

- *Participació a l'IoT Solutions World Congress 2019.* Les xifres d'aquesta participació són les següents: Hi han participat 27 empreses per part de la Generalitat i 21 per part de l'Ajuntament i s'han fet 620 visites concertades i espontànies. La probabilitat de concretar la xifra total de negoci potencial en menys de 200.000 euros ha passat de 53,8% el 2018 a 81,3% el 2019.
- **Economia circular:** És un programa de foment de l'economia circular i de l'economia verda que té per objectiu la producció sostenible de béns i serveis amb una millor eficiència de l'ús dels recursos, una reducció del consum de matèries primeres, aigua i energia, i una minimització del rebuig. Les xifres han estat les següents:
  - S'han dut a terme 34 sessions de sensibilització, que ha impactat en 1.167 empreses i entitats.
  - S'han gestionat 10 projectes de nuclis amb suport econòmic.
  - El sector privat hi ha invertit 2,5 milions d'euros.
  - En el marc de les associacions i col·laboracions internacionals, s'han fet 2 trobades, en què han participat 150 empreses i entitats.
  - 52 empreses i entitats han participat en congressos i fires com Smart City Expo World Congress i el Congrés Europeu d'Economia Circular.
- **Smart City:** És un programa que dona suport a la innovació i internacionalització de les empreses que tenen com a objectiu la millora de les ciutats intel·ligents i sostenibles. Els resultats han estat:
  - 52 empreses han participat a l'estand de la Generalitat de l'Smart City Expo World Congress.
  - S'han fet 409 visites concertades i espontànies.

Participades públiques

Gestiona, controla i verifica de manera directa les inversions financeres d'ACCIÓ en societats mercantils i fundacions. Desenvolupa diferents instruments de gestió per donar suport financer i legal als representats d'ACCIÓ en els òrgans de governs d'aquestes entitats a fi de poder assolir els objectius estratègics de l'organització.

5. Unitat d'emprenedoria i *Start-up*

Enguany s'ha creat la Unitat d'Emprenedoria i *Start-up* d'ACCIÓ, que ha continuat donant suport —com ja feia abans des de la Unitat d'Innovació— a les empreses emergents (*start-ups*) per mitjà dels diferents programes i serveis a mida amb els objectius de fer-les créixer, fer-les viables financerament, fer-les diferents, productives, eficients, constantment innovadores i ràpidament internacionals.

Connexió internacional de l'ecosistema

- **Programa de connexió internacional per a start-ups:** Es tracta d'un programa que té l'objectiu d'acompanyar les start-ups catalanes a connectar-se i a vendre en els mercats de la Unió Europea i del continent americà. El seu objectiu principal és impulsar l'equip i el negoci perquè l'empresa s'internacionalitzi amb èxit. Les xifres assolides durant el 2019 han estat:
  - S'han organitzat 4 missions per a start-ups (a The Next Web, a Amsterdam; The Rise, a Hong Kong; el Fintech Festival i la Setmana de la Innovació i la Tecnologia, a Singapur, i la Tech Up for Women, a Nova York) i hi han participat un total de 36 empreses.
  - S'han desenvolupat 3 programes "Road to success", que són programes específics de connexió a ecosistemes complexos i sofisticats; els programes desenvolupats han estat "Road to Silicon Valley", en què van participar 6 start-ups; "Road to Nordic Countries" (Alemanya, Dinamarca i Finlàndia), en què van participar 5 start-ups, i "Road tot Barcelona", amb la participació de 4 start-ups argentines, de les quals 2 s'han instal·lat a Barcelona.

Iniciatives de dinamització i promoció de Catalunya com a hub internacional per a les empreses emergents (start-ups)

Tres anys després del seu naixement, aquesta plataforma s'ha consolidat i s'ha convertit en una eina dinàmica que reflecteix la realitat emprenedora de Catalunya, ja que proporciona més coneixement dels aspectes principals del perfil de les més de 1.500 empreses emergents que en formen part. Pel que fa a les fites assolides el 2019:

- S'han organitzat 37 tallers.
  - S'ha organitzat una sessió mensual per millorar el pitch de les empreses emergents.
  - L'espai propi que Startup Catalonia té al coworking del Pier01. L'any 2019 s'han ocupat 8 espais.
- **Acreditació de mentors amb l'objectiu que donin suport i facin créixer el projecte empresarial d'emprenadors:** En la convocatòria de l'any 2019 sumen un total de 63 tutors acreditats.
  - **Captació de talent internacional:** Línia d'acció que consisteix a captar talent internacional perquè vingui a treballar en empreses catalanes i que es duu a terme en col·laboració amb Barcelona Digital Talent i Barcelona Activa. Les xifres del 2019 es concreten en la participació de 60 persones d'Amsterdam i Varsòvia amb l'objectiu d'explicar l'ecosistema català per tal d'atreure els perfils digitals adients.

- **Tallers organitzats al territori:** S'han dut a terme en col·laboració amb les diferents delegacions d'ACCIÓ per oferir una visió del cicle de vida d'una empresa emergent i els diferents condicionants que ha de superar. L'any 2019 s'han organitzat 33 sessions per tot Catalunya.

6. Unitat de finançament

Comprèn actuacions per posar a l'abast de les empreses catalanes el mix de finançament més adient a les seves necessitats, amb una incidència especial en el finançament alternatiu i complementari al bancari, tant nacional com internacional, per dotar-les de més solidesa financera i aprofitar les oportunitats de creixement, així com acompanyar-les en el procés d'obtenció d'aquest finançament quan sigui necessari. Durant l'any 2019, s'ha treballat per contribuir a millorar l'accés al finançament empresarial a Catalunya actuant com a vehiculadors d'instruments de finançament alternatius als bancaris i així facilitar l'accés al crèdit mitjançant diversos instruments.

Potenciació de finançament alternatiu

Recomanador de finançament alternatiu: És una eina interactiva, gratuïta i personalitzada que aconsella, a partir de les respostes a 5 preguntes, quina és la millor combinació perquè l'empresa es financi. En total es recullen 120 opcions de finançament, que poden ser plataformes de finançament col·lectiu de préstec (crowdfunding), de descompte de factures, préstecs participatius, xarxes d'àngels inversors (business angels) o capitals de risc (venture capitals), entre d'altres. El 2019 s'han rebut més d'11.250 consultes. Aquest instrument, creat l'any 2018, és una evolució interactiva i personalitzada del Catàleg de Finançament Alternatiu, que recollia diferents proveïdors de finançament.

- **Acreditació d'entitats de finançament alternatiu:** Segell que acredita aquestes entitats per garantir la seva qualitat, generar confiança a les empreses i disposar d'informació de mercat per implementar polítiques de suport al finançament empresarial. Durant l'any 2019:
  - S'han acreditat 17 entitats de quatre categories:
  - 1 entitat de finançament col·lectiu de préstec (crowdfunding), que ha formalitzat 11 préstecs per un import de 0,68 milions d'euros.
  - 2 entitats de finançament garantit de factures (invoice trading), que han aconseguit 92,1 milions d'euros amb més de 6.790 descomptes.
  - 3 entitats de finançament col·lectiu d'inversió (crowdequity), que han dut a terme 24 operacions per un import de més de 17 milions d'euros.
  - 11 xarxes d'àngels inversos o inversors privats (business angels), que han invertit en 85 empreses per un import de 20,5 milions d'euros.
  - Per tant, es van tancar un total de 6.911 operacions, amb un volum d'inversió de 130,5 milions d'euros.

- **Programa de Xarxes d'Inversors Privats (XIP):** Aquestes xarxes han mantingut la seva posició rellevant dins l'ecosistema de les empreses emergents (start-ups) en la fase inicial. Durant el 2019:
  - S'han tancat 85 operacions per un import de 20,5 milions d'euros.
  - Hi ha 11 xarxes certificades amb 3.328 inversors inscrits, i 1.588 inversors actius.
  - S'han atès 2.656 projectes, dels quals 977 s'han presentat a inversors.
- **Ajuts de la Xarxa d'Inversors Privats (XIP):** És un ajut dirigit a les Xarxes d'Inversors Privats acreditades per ACCIÓ per incentivar el tancament d'operacions d'inversió amb empreses catalanes innovadores en fases inicials i amb un alt potencial de creixement. Les xifres del 2019 són:
  - 8 projectes presentats, dels quals se n'han aprovat 6
  - 0,08 milions d'euros d'ajut i 0,16 milions d'inversió mobilitzada.

Difusió d'instruments de finançament

- **Difusió d'instruments de finançament:** Aquesta difusió s'ha fet a través de diverses jornades celebrades a Barcelona i al territori, en què s'expliquen les principals eines de finançament disponibles. Les jornades han estat de quatre tipus: els Esmorzars de finançament, els Tallers de finançament alternatiu, l'Inversor respon i els Showrooms de finançament. Com a novetat aquest any, en algunes d'aquestes jornades s'ha inclòs la secció "Difusió de casos d'èxit", que ha servit per donar a conèixer les històries d'èxit que s'han finançat amb instruments a llarg termini. En total, s'han organitzat:
  - 37 jornades amb 1.753 assistents, de les quals:
    - 14 Esmorzars de finançament, amb 853 assistents.
    - 14 Tallers de finançament alternatiu, amb 536 assistents.
    - 5 Showrooms, amb 219 assistents.
    - 4 sessions de l'Inversor respon, amb 145 assistents.
  - Enguany, com a novetat, s'han dut a terme 4 sessions del curs "Finances com a eina competitiva", amb un total de 60 assistents.

Assessorament i suport a la capitalització d'empreses

- **Servei d'Assessorament Financer (SAF). Aquest servei dona instruments a les empreses per diversificar-ne les fonts de finançament:** Durant el 2019:

- S'han atès 188 empreses, a les quals s'han recomanat més de 602 proveïdors de finançament.
- S'ha obtingut un finançament de 3,5 milions d'euros.

Amb l'objectiu de promoure la internacionalització dels clústers catalans, s'han dut a terme 62 assessoraments a través del Servei d'assessorament financer en projectes europeus per a clústers.

- **Captació de capital risc internacional:** L'objectiu és augmentar la presència de capital risc internacional en l'accionariat, prioritàriament de les empreses emergents catalanes, gràcies al fet de contactar-lo amb el capital risc local, ja sigui mitjançant reunions o esdeveniments especialitzats. Els resultats del 2019 són els següents:
- S'han realitzat 40 reunions d'inversors internacionals amb l'ecosistema.
- Hi ha 108 proveïdors internacionals al Servei d'Assessorament Financer (SAF).

7. Unitat de clústers

Comprèn actuacions destinades a planificar les iniciatives de reforçament de la competitivitat sectorial de la indústria catalana, en especial les que es refereixen a la política de clústers, i actuacions destinades a coordinar el diàleg amb els agents econòmics i socials en aquest àmbit.

Programa Catalunya Clústers 2017-2020

El programa Catalunya Clústers té com a finalitat impulsar la competitivitat de l'economia catalana, sistematitzar l'actuació de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la política de clústers i contribuir a la racionalització del mapa de les associacions de clústers existents a Catalunya. L'any 2019 el programa Catalunya Clústers constava d'un total de 30 clústers. Tots junts tenen una facturació agregada de 74.000 milions d'euros, amb un total de 2.660 membres i 310.000 persones ocupades.

- **Cooperació en política de clústers a escala europea i internacional:** La Unitat de Clústers forma part de tres xarxes internacionals: TCI, 4Motors i BSR.

Dinamització del programa de clústers i capacitació d'equips de tipus clústers

- **Support a l'espai Catalunya Clústers:** Enguany s'ha ampliat l'espai Catalunya Clústers, on ja hi tenen les oficines 13 clústers (Modacc, Beauty, Foodservice, Hàbitat, INDESCAT, ClústerMAV, Edutech, Food n'Nutrition, Clúster Digital, Clúster de l'Energia Eficient de Catalunya —CEECE—, Clustermoto, SECPHO i Catalonia Gourmet), amb l'objectiu de dur a terme projectes col·laboratius, generar sinergies interclúster, organitzar showrooms i rebre delegacions internacionals, entre altres activitats. Cal destacar que tots els clústers que formen part del programa Catalunya Clústers tenen la certificació de bronze o superior de l'European Secretariat for Cluster Analysis (ESCA):
- **Programa de capacitació d'equips d'organitzacions clúster:** En relació amb aquest programa, durant el 2019 s'han dut a terme 9 activitats, a les quals han assistit un total de 204 persones.
- **Línia d'ajut a iniciatives de reforç a la competitivitat (IRC):** En relació amb aquesta línia d'ajut, el 2019:
  - S'han presentat més de 300 entitats, amb un total de 122 projectes a la convocatòria d'ajuts, dels quals, finalment, se n'han aprovat 92.
  - S'han donat ajuts per un import total de 2,5 milions d'euros.
  - S'ha generat una inversió mobilitzada de 3,5 milions d'euros.
- **Tallers de treball interclúster i jornada interclúster amb expert internacional:** Són sessions amb l'objectiu d'afavorir la connexió entre diferents clústers i, per tant, el treball entre diferents sectors. L'any 2019 s'han dut a terme 15 sessions en l'àmbit de la indústria 4.0.
- **Programa de suport al canvi estratègic:** La Jornada de Canvi Estratègic en Clústers, organitzada per DGI-ACCIÓ en col·laboració amb IESE Business School, té com a objectiu donar a conèixer casos empresarials de diferents sectors que han sabut transformar-se per continuar sent competitius. Els resultats del 2019 són els següents:
  - S'han dut a terme 5 tallers.
  - Hi ha hagut un total de 140 participants.

Connexió internacional dels clústers

Amb l'objectiu de promoure la internacionalització dels clústers catalans, s'han dut a terme 63 assessoraments a través del Servei d'Assessorament en projectes europeus per a clústers.

8. Delegacions territorials

Les delegacions enforteixen la presència d'ACCIÓ al territori i impulsen la competitivitat empresarial a través de l'assessorament global a l'empresa, la captació i fidelització d'empreses i la promoció de programes dels diversos àmbits. El 2019, s'ha continuat potenciant la tasca que duen a terme les 7 delegacions territorials com a representants d'ACCIÓ al territori.

Programa de promoció a fires. Es tracta d'un programa destinat a promocionar els serveis d'ACCIÓ a les fires que se celebren a Barcelona per millorar-ne la capacitat comercialitzadora, augmentar el nivell de captació d'ACCIÓ i millorar la qualitat de la informació que arriba a les empreses. L'any 2019 s'han visitat 9 fires i s'han fet 160 reunions amb empreses.

9. Relacions institucionals

Actuacions i serveis vinculats amb les relacions externes, actes i afers corporatius.

- **Delegacions internacionals:** Es tracta de delegacions, tant institucionals com empresarials, que visiten Catalunya amb l'objectiu d'intercanviar coneixements, trobar oportunitats de negoci per a les empreses catalanes a l'exterior i captar inversions. Aquest any s'han atès:
  - 123 delegacions internacionals, de les quals:
  - 17 delegacions eren institucionals.
  - 106 delegacions eren empresarials.
  - S'han organitzat 26 agendas amb més d'una reunió o visita.
- **Afers corporatius:**
  - *Xarxa d'ambaixadors Catalonia Trade & Investment.* S'han dut a terme 2 actuacions amb els membres de la xarxa d'ambaixadors.
  - *Participació en xarxes.* Mitjançant la participació en les següents 23 xarxes internacionals, ACCIÓ reforça el seu posicionament tant institucional com sectorial: Enterprise Europe Network Catalonia, Quatre Motors per a Europa (4 Motors), Euroregió Pirineus-Mediterrània, Districts of Creativity, Asociación Española de Agencias de Desarrollo Regional (ADR), Vanguard Initiative, TCI Network, European Regions Research and Innovation Network (ERRIN), European Association of Research and Technology Organisations (EARTO), European Research Agendas for Disability Equality (EURADA), RegioTex, ANIMA Investment Network, Private Sector Liaison Officers (PSLO) World Bank, European Business Ange-

Is Network (EBAN), Invest Europe Network EVCA (European Private Equity and Venture Capital Association), European Textile Collectivities Association (ACTE), Ellen MacArthur Foundation, Regional Trade Promotion Organizations (RTPO), Sci Tech Diplohub, Barcelona Catalunya Centre Logístic, Associació Catalana d'Intel·ligència Artificial, Fòrum Carlemany i Asociación para el Progreso de la Dirección (APD). El 2019 s'ha participat en 6 trobades de xarxes internacionals (Districts of Creativity, Clusters Dialogue, grup d'economia de 4 Motors, etc).

- **Diplomàcia empresarial:** Els resultats assolits durant el 2019 han estat:
  - S'han celebrat 44 reunions institucionals a Barcelona.
  - S'han organitzat 135 reunions sobre relacions institucionals a les oficines exteriors.
  - S'han signat 11 memoràndums d'entesa (MOU, de l'anglès memorandums of understanding) i convenis amb institucions internacionals actius.
  - S'han elaborat 4 plans país de la Generalitat amb participació d'ACCIÓ:

10. Grans actes

El 2019 ACCIÓ ha dut a terme tres grans actes propis:

- **1a edició de l'Exponential Day:** Per primer cop es va oferir una jornada única perquè les empreses poguessin conèixer les eines pràctiques amb què aprofitar la revolució de les tecnologies exponencials. Els resultats d'aquesta primera edició són:
  - Més de 460 assistents (gairebé 6 de cada 10 van ser emprenedors).
  - El 85% dels participants van afirmar que l'assistència a l'acte els ajudaria a fer canvis en la seva pròpia empresa.
- **26a edició de la Setmana de la Internacionalització:** És un punt de referència anual a Catalunya en l'àmbit de la internacionalització que té per objectiu impulsar l'expansió internacional de les empreses catalanes. Les empreses participants han tingut l'oportunitat d'assistir a seminaris temàtics col·lectius i s'han pogut reunir amb diferents ponents i experts, entre els quals hi ha els directors de les 40 oficines exteriors de comerç i d'inversions al món, per informar-se sobre els mercats on el seu producte o servei té més oportunitats de negoci, rebre assessorament per dur a terme un projecte a l'exterior, trobar socis i analitzar els millors instruments per finançar els seus processos d'internacionalització. Les xifres del 2019 són:
  - 276 empreses participants
  - realització de 8 seminaris especialitzats i diferenciats per sectors (mobilitat, salut, alimentació i indústria)

- **24a edició del Fòrum d'Inversió:** Es tracta del punt de trobada entre emprenedors i inversors (àngels inversors, capitals de risc locals i internacionals i altres fonts de finançament alternatiu) de Catalunya, un escenari dels millors projectes empresarials i una mostra excel·lent de la capacitat d'ACCIÓ de relacionar-se amb el seu entorn. Els resultats del Fòrum han estat:
  - 638 participants, que han portat a terme més de 200 reunions de networking.
  - 21 start-ups seleccionades d'entre les més de 95 candidatures presentades.

MEDIACIÓ LABORAL

Foment del Treball Nacional

Fruit de l'Acord interprofessional de Catalunya (Foment del Treball Nacional, Comissió Obrera Nacional de Catalunya i Unió General de Treballadors de Catalunya) que es va signar el 7 de novembre de 1990, va néixer el Tribunal Laboral de Catalunya, que va ser constituït formalment el 21 de febrer de 1992 i que funciona regularment des del maig del 1992. Els resultats de l'experiència iniciada el 1992 amb la instauració del Tribunal Laboral de Catalunya són altament significatius.

Dades 2019:

- Amb relació als conflictes col·lectius, a Catalunya s'han desconvocat 28 vagues, que han suposat 45.492 hores desconvocades. Si multipliquem aquestes hores pel seu cost (16,47 euros/hora segons el cost salarial mitjà total per hora efectiva, per comunitat autònoma, de l'INE), tenim que el valor d'aquestes hores desconvocades és de 749.025,78 euros, una quantitat que reflecteix la importància de la tasca que ha dut a terme el TLC.
- S'han presentat un total de 1.004 expedients, entre conciliacions o mediacions (995) i arbitratges (9).
- Pel que fa a les conciliacions o mediacions (995), 854 són tramitacions efectives de conciliacions o mediacions que han afectat 11.273 empreses i 264.010 treballadors. Pel que fa a les tramitacions efectives, el 49,29% han acabat amb acord i han afectat 6.575 empreses i 102.791 treballadors.
- Per províncies, a la de Barcelona s'ha gestionat el 85% del total de procediments, amb 855 expedients que afectaven 11.500 empreses i 269.561 treballadors.
- Per comarques, el Barcelonès ha generat el 38% dels procediments de tot Catalunya, amb 379 expedients, i se situa per davant del Vallès Occidental i del Baix Llobregat (20% i 14%, respectivament).
- Finalment, a la ciutat de Barcelona trobem que, dels 291 expedients presentats, 235 són conciliacions o mediacions tramitades efectivament i, d'aquestes, el 46,81% (110 conciliacions o mediacions) van acabar amb el resultat d'acord.

Dades 2020:

- Amb relació als conflictes col·lectius, a Catalunya s’han desconvocat 19 vagues, que han suposat 94.438 hores desconvocades. Si multipliquem aquestes hores pel seu cost (16,82 euros/hora, segons el cost salarial mitjà total per hora efectiva, per comunitat autònoma, de l’INE), tenim que el valor d’aquestes hores desconvocades és d’1.588.447 euros, una quantitat que reflecteix la importància de la tasca que ha dut a terme el TLC.
- S’han presentat un total de 832 expedients, entre conciliacions o mediacions (825) i arbitratges (7).
- Amb motiu de la pandèmia de la covid-19, el tribunal va adaptar els seus procediments a la greu situació i va dur a terme els procediments de conciliació o mediació en línia per mantenir la seguretat tan del personal del tribunal com dels assistents als actes de conciliació, mediació o arbitratge. Durant els primers nou mesos de l’any, el TLC va celebrar indistintament procediments en línia i presencials (amb compliment estricte de les normes de seguretat), però en els últims tres mesos el TLC només ha dut a terme procediments en línia. De fet, el 2020 s’han fet 454 conciliacions o mediacions en línia (55,03% del total de l’any) i 371 de manera presencial (44,97%).
- Pel que fa a les conciliacions o mediacions (825), 737 són tramitacions efectives de conciliacions o mediacions que han afectat 783 empreses i 166.172 treballadors. Pel que fa a les tramitacions efectives, el 52,23% han acabat amb acord i han afectat 397 empreses i 65.073 treballadors.
- Per províncies, a la de Barcelona s’ha gestionat el 83% del total de procediments, amb 692 expedients que afectaven 732 empreses i 152.569 treballadors.
- Per comarques, el Barcelonès ha generat el 36% dels procediments de tot Catalunya, amb 302 expedients, per davant del Baix Llobregat i del Vallès Occidental (17% i 14%, respectivament).
- Finalment, a la ciutat de Barcelona trobem que, dels 246 expedients presentats, 217 són conciliacions o mediacions efectivament tramitades i, d’aquestes, el 48,32% (105) van acabar amb el resultat d’acord.

Procediments del 2020 a Catalunya, distribució per províncies

	Nombre	Empreses afectades	Persones treballadores afectades
Barcelona	692	732	152.569
Girona	53	59	12.417
Lleida	27	29	3.794
Tarragona	60	64	15.159
TOTAL	832	884	183.939

Font: Tribunal Laboral de Catalunya.

Procediments del 2020 a Barcelona ciutat

	Nombre	Percentatge
Expedients presentats		246
Arbitratges	1	0,41%
Conciliacions o mediacions	245	99,59%
- <i>Tramitacions efectives</i>	217	88,57%
Amb avinença	103	50,43%
Amb avinença parcial	2	0,92%
Sense avinença	112	51,61%
- <i>Tramitacions no efectives</i>	28	11,43%
Intent sense efecte	16	57,14%
Desistiment	8	28,57%
Arxivament	4	14,29%

4

QUALITAT
DE VIDA

POBLACIÓ

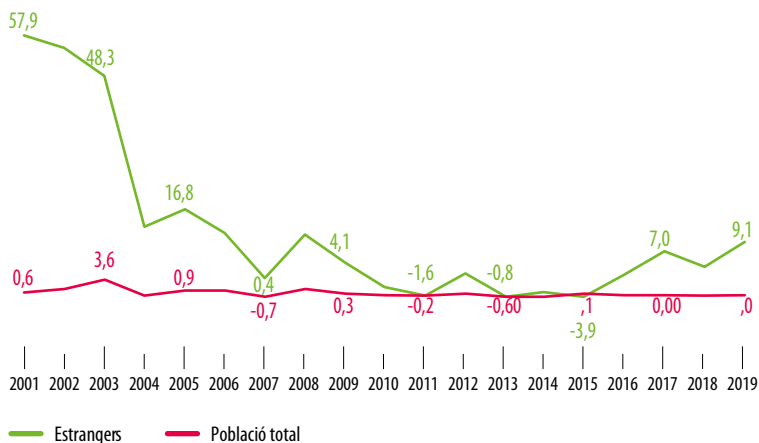
Les xifres oficials publicades per l'INE mostren una estabilització de la població de Barcelona durant els últims deu anys. No obstant això, a 1 de gener de 2019 la població de la ciutat és de 1.636.762 habitants, i ha augmentat un 1% respecte a la del 2018, l'increment més alt de l'última dècada. Des de l'any 2000, la població ha experimentat un creixement del 9,4%, i ha trencat així amb l'anterior tendència històrica de reducció.

Població total segons xifres del padró d'habitants, dades a 1 de gener

2000	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Variació 2000-2018 (en %)	Variació 2018-2019 (en %)
1.496.266	1.602.386	1.604.555	1.608.746	1.620.809	1.620.343	1.636.762	9,4%	1,0%

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE).

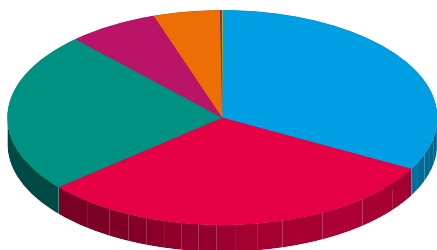
Creixement de la població total i estrangera En %

El 2019, la població estrangera que residia a la ciutat va experimentar un increment del 9,1%, el més alt després de la crisi. Les dades dels quatre últims anys indiquen que s'està produint un canvi de tendència; aquest canvi també es fa palès segons les projeccions de l'INE, que apunten cap a una nova onada migratòria, si bé no tan intensa com la del primer quinquenni del 2000.

Respecte al lloc de procedència de la població estrangera, el 32,9% és d'origen americà (majoritàriament de Llatinoamèrica, amb el 94,4% del total), seguit del grup de la UE-28 (30,9% del total), i del grup procedent d'Àsia (24,3%). La població immigrant procedent de l'Àfrica suposa només el 6,8% del total.

Població estrangera a Barcelona segons continent, dades a 1 de gener de 2019

■ Amèrica 32,9% ■ UE-28 30,9% ■ Àsia 24,3% ■ Àfrica ,8%
 ■ Resta d'Europa 5,0% ■ Oceania 0,2% ■ Altres 0,1%

Font: Lectura del padró continu.

El 60% de la població estrangera resident a la ciutat es concentra als districtes de Ciutat Vella, l'Eixample, Sants-Montjuïc i Sant Martí; aquest percentatge s'ha mantingut més o menys estable des de l'any 2000, si bé Ciutat Vella és el districte on més s'ha reduït la concentració de persones estrangeres, ja que han passat de representar un 22,8% del total l'any 2000 al 15,7% del 2019. Aquests quatre districtes presenten, històricament, percentatges de població estrangera sobre el total de residents superiors a la mitjana de la ciutat, amb excepció de Sant Martí, que s'ha mantingut per sota.

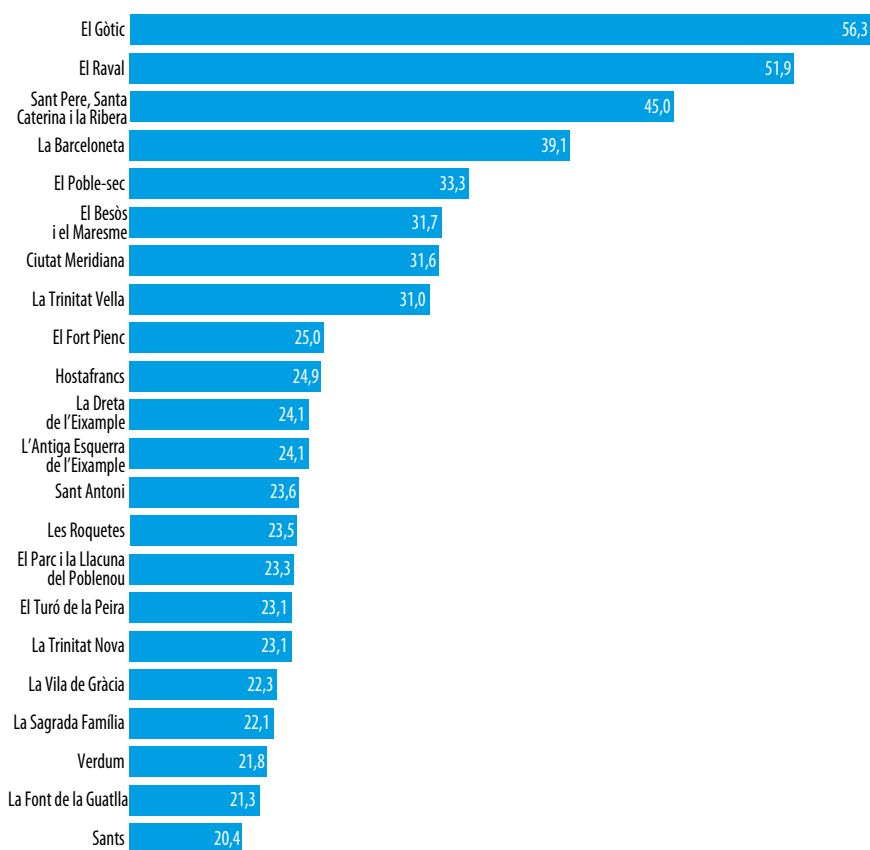
Població estrangera per districtes, dades a 1 de gener de 2019

	2019	% s/ total de població estrangera	% s/ total de població
Ciutat Vella	52.214	15,7%	49,3%
L'Eixample	61.546	18,5%	22,9%
Sants-Montjuïc	41.290	12,4%	22,3%
Les Corts	11.238	3,4%	13,6%
Sarrià - Sant Gervasi	20.201	6,1%	13,4%
Gràcia	22.701	6,8%	18,5%
Horta-Guinardó	25.864	7,8%	15,0%
Nou Barris	32.029	9,6%	18,7%
Sant Andreu	20.877	6,3%	13,9%
Sant Martí	45.556	13,7%	19,0%

Font: Lectura del padró continu.

S'observen igualment grans diferències en el pes de la població estrangera sobre la població total als barris. Els quatre barris de Ciutat Vella han concentrat població estrangera des de l'inici del fenomen migratori; d'aquests barris, destaquen especialment el Gòtic i el Raval, que el 2000 ja registraven percentatges de població estrangera de prop del 20%, uns percentatges que s'han anat incrementant fins a superar actualment el 50%. També tenen percentatges de població estrangera que superen el 30% del total de la població els barris de la Trinitat Vella, Ciutat Meridiana, el Besòs i el Maresme, el Poble-sec i la Barceloneta.

Barris amb pes de població estrangera sobre població total superior a la mitjana de Barcelona, dades a 1 de gener de 2019

Font: Lectura del padró continu.

El fenomen migratori ha produït canvis significatius en l'estructura de la població per edats. En la base de la piràmide contrasta l'augment del nombre d'infants (0-14 anys) amb la reducció en paral·lel del nombre de joves (15-24 anys). Les franges de l'edat adulta guanyen pes i les de l'edat avançada augmenten més moderadament.

Evolució de la població per edats, dades a 1 de gener de 2019

	2000	2019	Variació 2000-2019 (en %)	Percentatge 2000	Percentatge 2019
0-14 anys	170.871	204.754	19,8%	11,4%	12,5%
15-24 anys	181.359	150.589	-17,0%	12,1%	9,2%
25-64 anys	813.299	931.354	14,5%	54,4%	56,9%
65 anys i més	330.737	350.065	5,8%	22,1%	21,4%

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE).

Els districtes amb més aflluència de persones immigrants són els que mostren una tendència més accentuada en el rejuveniment de la població. Cal destacar el cas de Ciutat Vella, que, l'any 2000, era el districte amb un pes relatiu de gent gran més alt (24,6%) i actualment és el que té menys pes de la ciutat, amb tan sols el 12,7%. La tendència oposada s'observa a les Corts, on el grup de gent gran tenia menys pes relatiu el 2000 (18,8%) i el 2018 és el districte on aquesta franja d'edat pesa més.

Estructura de la població dels districtes per grans grups d'edat (en %)

	2000				2019			
	0-14 anys	15-24 anys	25-64 anys	65 anys i més	0-14 anys	15-24 anys	25-64 anys	65 anys i més
Ciutat Vella	9,9%	10,3%	55,2%	24,6%	10,2%	10,1%	67,0%	12,7%
L'Eixample	11,0%	10,5%	53,7%	24,9%	10,8%	8,7%	58,6%	22,0%
Sants-Montjuïc	11,7%	11,7%	54,9%	21,6%	11,6%	8,9%	59,4%	20,0%
Les Corts	12,3%	12,9%	56,0%	18,8%	12,6%	9,0%	52,5%	26,0%
Sarrià - Sant Gervasi	14,1%	10,9%	53,4%	21,5%	15,5%	11,4%	51,5%	21,5%
Gràcia	10,7%	10,7%	54,8%	23,7%	12,0%	8,2%	58,3%	21,5%
Horta-Guinardó	11,1%	12,0%	55,9%	21,0%	12,3%	8,9%	55,4%	23,4%
Nou Barris	11,0%	12,6%	54,6%	21,8%	13,3%	9,6%	54,5%	22,7%
Sant Andreu	11,8%	13,0%	55,6%	19,5%	13,3%	8,9%	55,9%	21,8%
Sant Martí	12,2%	12,1%	55,3%	20,4%	13,4%	8,9%	57,3%	20,4%

Font: Lectura del padró continu.

Un dels trets que caracteritza la demografia de la ciutat és l'envelliment. L'any 2017, l'esperança de vida en néixer va disminuir lleugerament fins als 83,9 anys, amb una diferència de sis anys entre els homes (80,7) i les dones (86,7 anys). Les Corts destaca com el districte que experimenta l'augment més gran de l'esperança de vida (6,6 anys), seguit de Sant Martí (5,2 anys) i Sants-Montjuïc (5,1 anys).

Envelliment i solitud de la gent gran, 2000-2019

	Barcelona	Ciutat Vella	L'Eixample	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià - Sant Gervasi	Gràcia	Horta-Guinardó	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí
2000											
Esperança de vida en néixer	79,1	75,7	80,6	78,8	79,9	80,9	79,9	79,4	78,8	80,2	79,1
Índex d'envelliment	176,0	231,3	211,7	171,1	141,2	142,8	207,7	174,9	183,8	152,2	155,4
Índex de sobreenvelliment	46,2	50,4	51,7	44,7	45,1	49,6	50,7	42,6	39,3	43,5	43,2
Índex de solitud de persones de 65 anys i més	23,8	32,0	26,4	25,2	20,7	22,5	26,2	20,8	20,4	21,7	21,6
Índex de solitud de persones de 75 anys i més	30,6	39,1	32,6	33,4	26,3	28,6	32,1	27,2	28,3	28,0	28,2
2019											
Esperança de vida en néixer*	83,9	80,3	84,8	83,9	86,5	85,2	84,7	83,8	83,5	84,6	84,3
Índex d'envelliment	159,8	117,6	191,8	161,8	193,1	128,5	167,9	178,7	160,1	153,6	143,5
Índex de sobreenvelliment	52,9	53,0	53,5	52,0	50,1	54,5	52,6	54,8	55,7	49,8	51,4
Índex de solitud de persones de 65 anys i més	25,7	32,3	27,5	26,0	23,1	24,9	27,8	24,5	25,5	23,9	24,4
Índex de solitud de persones de 75 anys i més	31,2	37,0	32,8	32,0	28,5	29,1	33,4	29,9	31,2	30,6	30,1

Índex d'envelliment = (població de 65 anys i més / població de 0 a 15 anys) × 100.

Índex de sobreenvelliment = (població de 75 anys i més / població de 65 anys i més) × 100.

Índex de solitud de persones de 65 anys i més = (població de 65 anys i més que viu sola / població total de 65 anys i més) × 100

Índex de solitud de persones de 75 anys i més = (població de 75 anys i més que viu sola / població total de 75 anys i més) × 100

* L'última dada disponible és del 2017.

L'augment de l'esperança de vida comporta un augment de les persones de més edat que viuen soles. L'índex de solitud de les persones de més de 65 anys va ser de 25,7; és a dir, més de la quarta part de la població de més de 65 anys viu sola a la ciutat, gairebé dos punts percentuals més que l'any 2000 (23,8%). Ciutat Vella té l'índex de solitud més alt dels deu districtes (32,3%), mentre que les Corts té el més baix (23,1%).

Població en edat de treballar

La població en edat de treballar de la ciutat presenta una reducció de gairebé 17.300 persones en el període 2009-2019 (-1,6%). Aquesta reducció es concentra en el col·lectiu jove, de 16 a 29 anys, que cau gairebé un 8%, mentre que el grup de 30 a 64 anys augmenta lleugerament (0,5%).

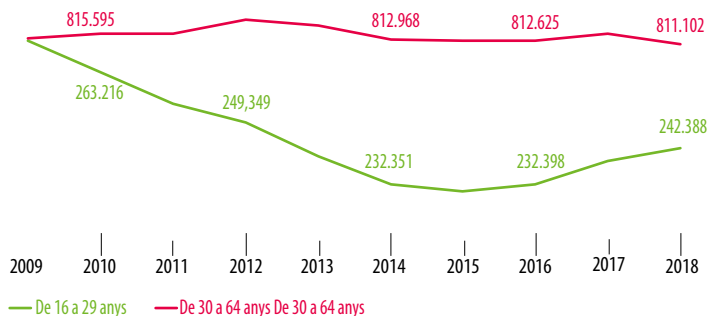
Paral·lelament, la població en edat no laboral augmenta en més de 32.500 persones (+6,1%). El total de menors de 16 anys augmenta un 6,7%, mentre que el grup de més de 65 anys ho fa en un 5,7%.

Evolució de la població per edats, dades a 1 de gener

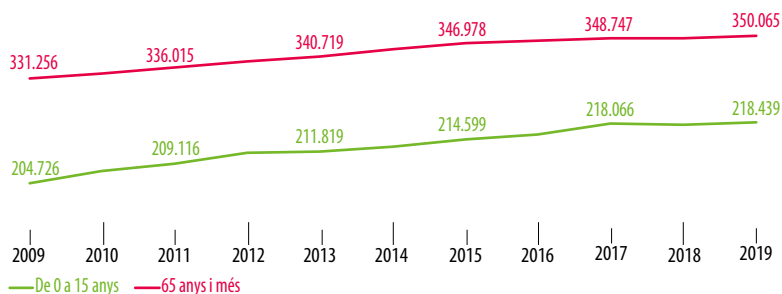
	2009	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Variació 2009-2019 (en %)
De 0 a 15 anys	204.726	211.819	213.077	214.599	215.688	218.066	217.863	218.439	6,7%
De 16 a 29 anys	272.005	240.047	232.351	230.409	232.398	238.724	242.388	250.532	-7,9%
De 30 a 64 anys	813.550	819.237	812.968	812.569	812.625	815.272	811.102	817.726	0,5%
65 anys i més	331.256	340.719	343.990	346.978	348.035	348.747	348.990	350.065	5,7%
Total	1.621.537	1.611.822	1.602.386	1.604.555	1.608.746	1.620.809	1.620.343	1.636.762	0,9%

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE).

Evolució de la població en edat laboral

Evolució de la població en edat no laboral

En aquest sentit, l'increment previst dels fluxos migratoris ja està tornant a tenir un paper clau en la recuperació de la població en edat de treballar, tal com va succeir en anys anteriors, i permetrà afrontar l'envelliment progressiu de la població, la qual cosa permetrà reduir la taxa de dependència i contribuir al sosteniment de l'actual sistema de pensions.

Renda familiar a Barcelona

El 2017, la renda familiar disponible¹ *per capita* (RFDpc) a Barcelona es va situar en 21.980 euros, un 2,9% més que l'any anterior. L'augment de la renda es va basar en la consolidació de la trajectòria econòmica expansiva i en el fort dinamisme del mercat de treball.

---

1 La renda familiar disponible (RFD) és el conjunt d'ingressos de què disposen els habitants d'un territori per destinar-los a consum o estalvi. L'indicador de renda familiar disponible per capita de Barcelona és un indicador teòric que es construeix a partir de diverses variables (atur, nivell d'estudis, evolució i potència del parc de turismes i preus al mercat immobiliari), que s'actualitzen periòdicament. Permet conèixer la posició relativa de cadascun dels barris en relació amb la mitjana de la ciutat, fixada en un valor igual a cent.

La distribució de la renda per districtes presenta moltes similituds amb els anys precedents, de manera que es manté la mateixa classificació per tercer any consecutiu. Sarrià - Sant Gervasi i les Corts són els districtes amb els índexs de renda més alts, amb xifres molt semblants a les de l'any anterior. L'Eixample i Gràcia també superen la mitjana de renda de la ciutat, però s'hi acosten més. Els districtes de Sant Martí, Sants-Montjuïc, Ciutat Vella, Horta-Guinardó i Sant Andreu se situen per sota de la mitjana, amb valors d'entre el 75% i el 88% de la mitjana. Finalment, Nou Barris ocupa la darrera posició, amb un índex força allunyat de la resta i que es manté respecte a l'any anterior.

Renda familiar disponible *per capita*, 2017

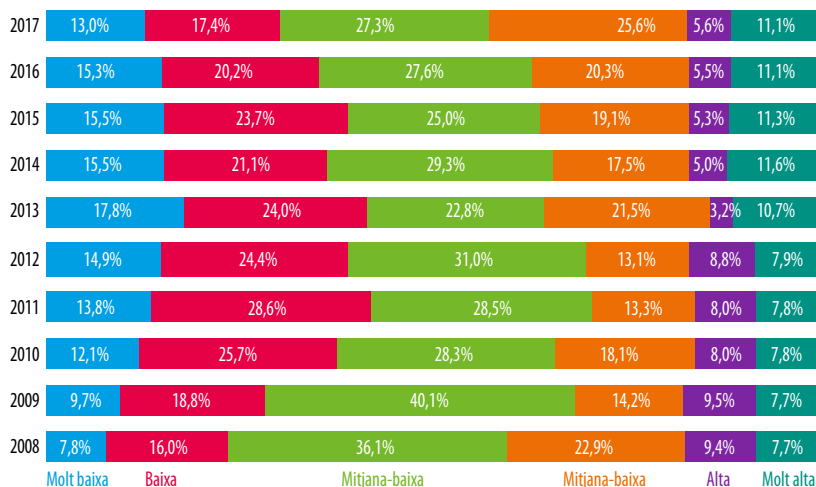
Districtes	Població resident	RFD /per capita (euros/any)	Índex d'RFDpc de Barcelona = 100			
	2017	2017	2007	2015	2016	2017
1. Ciutat Vella	102.250	18.458	73,5	85,5	86,9	84,3
2. L'Eixample	267.184	26.811	115,8	115,8	119,3	122,4
3. Sants-Montjuïc	182.354	18.520	82,5	78,1	79,1	84,6
4. Les Corts	82.201	30.058	138,6	138,3	136,0	137,3
5. Sarrià - Sant Gervasi	149.734	40.022	178,7	188	182,4	182,8
6. Gràcia	121.566	23.065	104,6	105,8	105,4	105,3
7. Horta-Guinardó	169.187	17.071	86,5	79,6	79,2	78,0
8. Nou Barris	166.805	12.045	70,8	53,8	55,0	55,0
9. Sant Andreu	147.693	16.335	84,3	72,8	74,5	74,6
10. Sant Martí	236.163	19.300	87,7	86,5	87,1	88,1
Barcelona	1.625.137	21.896	100	100	100	100

Nota: En la comparació de diferents anys, cal tenir presents els canvis en les fonts d'informació estadística que s'utilitzen per elaborar l'índex.

Font: Departament d'Anàlisi, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona

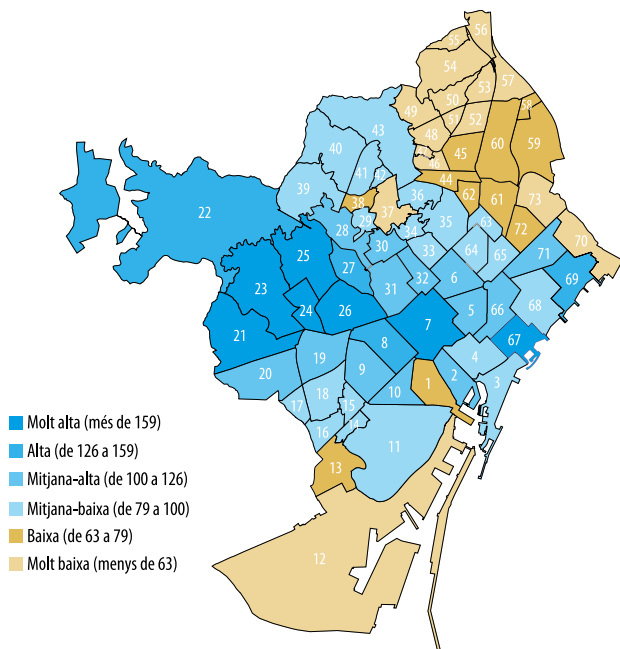
Al llarg del 2017 torna a avançar el pes relatiu de les rendes mitjanes, que creix fins a cobrir, per primer cop des del 2009, més de la meitat de la població. Concretament, el 52,9% de la població resideix en un barri de renda mitjana, un percentatge 5,1 superior al del 2016. Aquest eixamplament del segment de població de classe mitjana s'explica per la reducció del de classe baixa.

Evolució de la població de Barcelona per grans grups de renda familiar disponible

La distribució de la renda per barris, tal com mostra el mapa de la pàgina següent, continua perfilant amb força el contrast de renda entre els barris de la zona oest i els de la zona nord. Tanmateix, es continua reduint la dispersió als barris per segon any consecutiu en disminuir la distància entre els barris situats als extrems. Aquesta distància, mesurada com el quocient entre els barris amb valors més alts i els barris amb valors més baixos, ha estat de 6,4 el 2017 (enfrent de 7,06 el 2016). Igualment, altres indicadors de desigualtat, com la ràtio entre els percentils 75/25 o l'índex de Gini, perfilen una reducció de la desigualtat des dels màxims del 2014.

Renda familiar disponible per capita, any 2017

Ciutat Vella

- 01 El Rava
- 02 El Gòtic
- 03 La Barceloneta
- 04 Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera

L'Eixample

- 05 El Fort Pienc
- 06 La Sagrada Família
- 07 La Dreta de L'Eixample
- 08 L'Antiga Esquerra de l'Eixample
- 09 La Nova Esquerra de l'Eixample
- 10 Sant Antoni

Sants-Montjuïc

- 11 El Poble-sec
- 12 La Marina del Prat Vermel
- 13 La Marina de Port
- 14 La Font de la Guatlla
- 15 Hostafrancs
- 16 La Bordeta
- 17 Sants-Badal
- 18 Sants

Les Corts

- 19 Les Corts
- 20 La Maternitat i Sant Ramon
- 21 Pedralbes

Sarrià - Sant Gervasi

- 22 Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes
- 23 Sarrià
- 24 Les Tres Torres
- 25 Sant Gervasi - la Bonanova
- 26 Sant Gervasi - Galvany
- 27 El Putxet i el Farró

Gràcia

- 28 Vallcarca i els Penitents
- 29 El Coll
- 30 La Salut
- 31 La Vila de Gràcia
- 32 El Camp d'en Grassot i Gràcia Nova

Horta-Guinardó

- 33 El Baix Guinardó
- 34 Can Baró
- 35 El Guinardó
- 36 La Font d'en Fargues
- 37 El Carmel
- 38 La Teixonera
- 39 Sant Genís dels Agudells
- 40 Montbau
- 41 La Vall d'Hebron
- 42 La Clota
- 43 Horta

Nou Barris

44 Vilapicina i la Torre
Llobeta
45 Porta
46 El Turó de la Peira
47 Can Peguera
48 La Guineueta
49 Canyelles
50 Les Roquetes
51 Verdum
52 La Prosperitat
53 La Trinitat Nova
54 Torre Baró
55 Ciutat Meridiana
56 Vallbona

Sant Andreu

57 La Trinitat Vella
58 Baró de Viver
59 El Bon Pastor
60 Sant Andreu
61 La Sagrera
62 El Congrés i els Indians
63 Navas

Sant Martí

64 El Camp de l'Arpa
del Clot
65 El Clot
66 El Parc i la Llacuna del
Poblenou
67 La Vila Olímpica del
Poblenou
68 El Poblenou
69 Diagonal Mar i el Front
Marítim del Poblenou
70 El Besòs i el Maresme
71 Provençals del
Poblenou
72 Sant Martí de
Provençals
73 La Verneda i la Pau

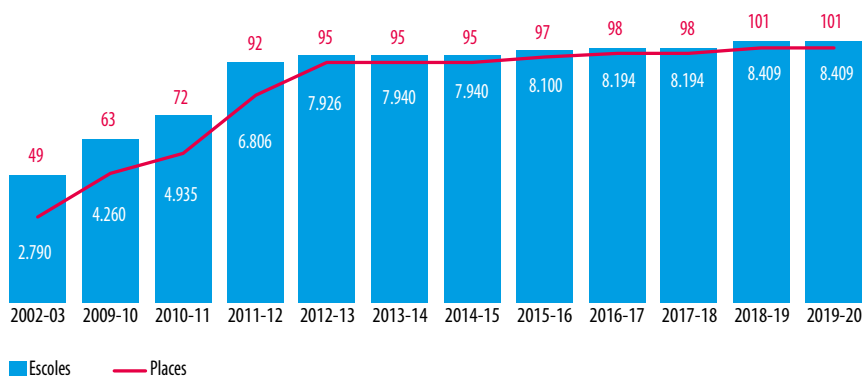
Educació i formació

Escoles bressol

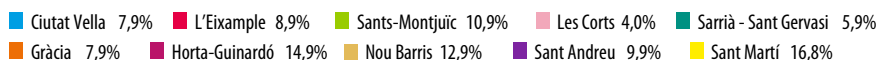
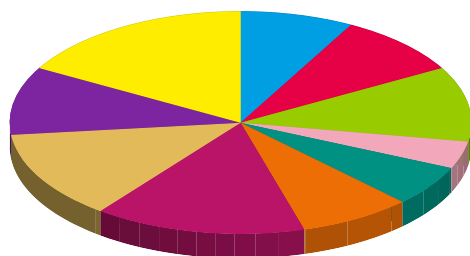
El curs 2019-2020 va començar amb una oferta total de 8.409 places a les 101 escoles bressol municipals de la ciutat. L'evolució del nombre de centres ha experimentat un salt significatiu, ja que ha passat de les 39 escoles bressol municipals (EBM) del curs 2001-2002 a les 101 actuals.

L'actual xarxa d'escoles bressol de la ciutat ha permès que el percentatge de demanda atesa hagi anat evolucionat en el temps a mesura que s'han construït més centres, i ha passat del 37,4% del curs 2010-2011, al 56,1% actual. Aquest percentatge és molt alt als districtes de Sarrià - Sant Gervasi (77,8%), Ciutat Vella (73,5%) i Sant Martí (62,8%), i molt baix a l'Eixample (38,8%), Gràcia (45,8%) i les Corts (46,1%).

Evolució de les places i les escoles bressol municipals

Distribució de les escoles bressol municipals per districtes, curs 2019-2020

Font: Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB).

L'oferta d'escoles bressol municipals es concentra principalment als districtes de Sant Martí (16,8% del total), Horta-Guinardó (14,9%) i Nou Barris (12,9%).

Aquest curs és el tercer en què s'aplica el sistema de tarifació social a les EBM, que ha suposat un increment de la demanda per part de les famílies amb una renda inferior a l'indicador de la renda de suficiència. A més, continua la tendència dels últims cursos d'augment de la matriculació d'infants amb necessitats educatives especials. En aquests curs, n'hi ha 180 (un 2,1% del total d'alumnes), la xifra més alta assolida fins ara.

Ensenyament de règim general

Els ensenyaments de règim general en el curs 2018-2019 han tingut 237.353 alumnes, un xifra que suposa un increment de més de 1.000 alumnes respecte al curs anterior. L'augment relatiu més important s'ha produït entre l'alumnat d'educació secundària obligatòria (ESO) i formació professional de grau mitjà.

En total, un 42,3% dels alumnes del curs 2018-2019 estudien en centres públics. Els percentatges més alts d'ensenyament públic corresponen als ensenyaments infantils de segon cicle i primària, en què el nombre d'alumnes en centres públics ha anat a l'alça, i ha passat del 42% del curs 2009-2010 a gairebé el 48% del curs 2018-2019 en el cas dels ensenyaments infantils de segon cicle, i del 40% al 44% en el cas de primària.

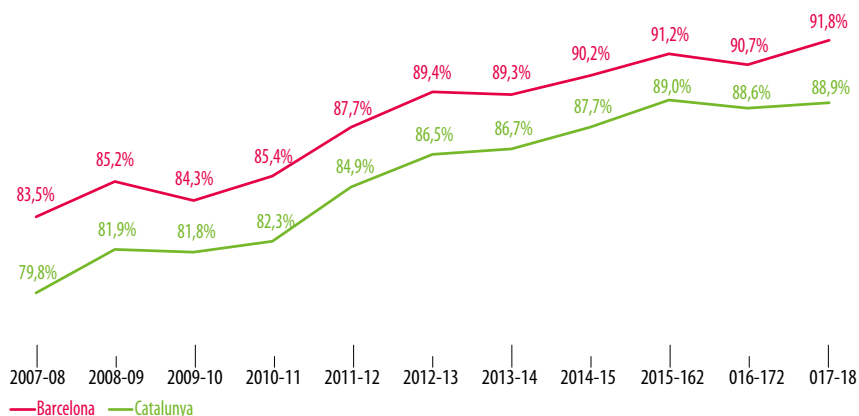
Alumnes d'ensenyament de règim general en centres públics, concertats i privats

	Curs 2017-2018	Curs 2018-2019	Variació absoluta	Variació en %	% de centres públics
Educació infantil (3-6 anys)	39.627	39.166	-461	-1,2%	47,8%
Educació primària (6-12 anys)	82.150	82.236	86	0,1%	44,1%
Educació secundària obligatòria	56.288	57.065	777	1,4%	36,7%
Total d'ensenyaments bàsics (3-16 anys)	178.065	178.467	402	0,2%	42,5%
Batxillerat	22.555	22.743	188	0,8%	36,4%
Formació professional de grau mitjà	12.968	13.312	344	2,7%	43,7%
Total d'ensenyaments secundaris (16-18 anys)	35.523	36.055	532	1,5%	39,7%
Formació professional de grau superior	22.703	22.831	128	0,6%	41,5%
Educació especial	2.017	2.017	0	0,0%	17,3%
Programes de formació i inserció	1.587	1.587	0	0,0%	41,0%
Total de Barcelona	236.291	237.353	1.062	0,4%	42,3%

Pel que fa a la qualitat del sistema educatiu, els indicadors d'èxit escolar mostren una millora continuada de la taxa de graduació de l'ESO des del curs 2009-2010 fins a assolir gairebé el 92% en el curs 2017-2018; de fet, en el curs 2017-2018 es produeix un repunt després d'una reducció de mig punt del curs anterior, i s'amplia així el diferencial amb Catalunya.

Taxa de graduació a l'ESO

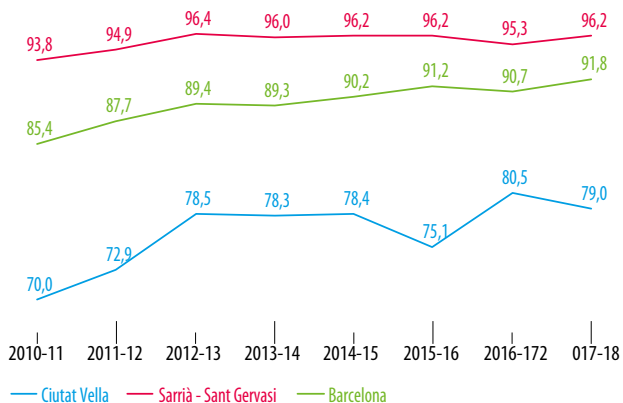
Per districtes, s'observen diferències notables en les taxes de graduació. Ciutat Vella presenta les taxes més baixes en tots els cursos escolars, mentre que Sarrià - Sant Gervasi presenta les taxes més altes. A més, per al curs 2017-2018, la diferència entre aquests dos districtes s'eixampla respecte al curs anterior.

Alumnat graduat sobre alumnat avaluat en finalitzar 4t d'ESO, per districtes

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Ciutat Vella	70,0	72,9	78,5	78,3	78,4	75,1	80,5	79,0
L'Eixample	85,5	89,9	92,0	90,9	91,6	93,8	91,7	94,3
Sants-Montjuïc	80,1	83,1	82,6	85,1	85,8	87,7	84,6	86,1
Les Corts	92,8	94,7	94,7	93,4	95,3	94,3	93,5	93,9
Sarrià - Sant Gervasi	93,8	94,9	96,4	96,0	96,2	96,2	95,3	96,2
Gràcia	90,4	89,7	93,5	91,5	92,1	95,1	96,1	95,6
Horta-Guinardó	84,9	84,8	88,6	88,8	89,9	91,0	90,5	92,0
Nou Barris	78,1	82,1	81,5	85,6	85,7	84,7	85,1	88,0
Sant Andreu	85,6	88,2	87,0	87,7	90,6	91,3	91,7	92,1
Sant Martí	80,4	84,7	87,3	84,9	85,5	89,7	89,9	90,1
Barcelona	85,4	87,7	89,4	89,3	90,2	91,2	90,7	91,8

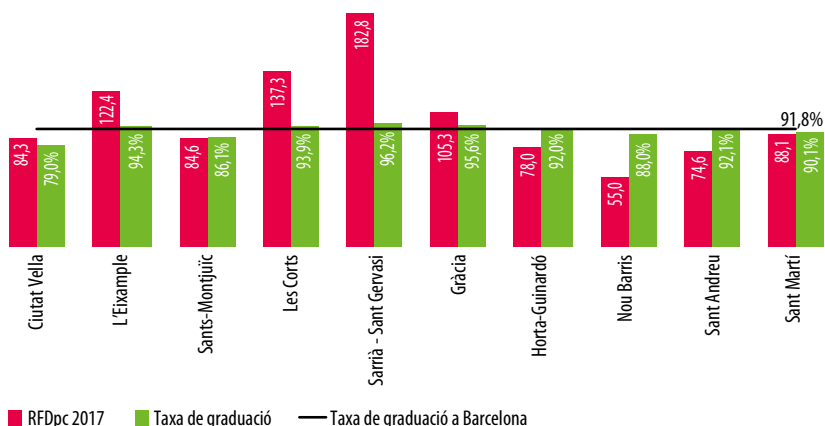
Font: Consorci d'Educació de Barcelona.

Taxa de graduació a l'ESO per districtes (dispersió)

Una de les variables que explica les desigualtats territorials observades en la taxa de graduació a la ciutat de Barcelona, és la renda familiar disponible. Al gràfic podem observar com els districtes amb un índex de renda familiar disponible *per capita* més alt, com Sarrià - Sant Gervasi, les Corts i l'Eixample, presenten taxes de graduació més altes, mentre que els districtes amb índexs més baixos, com Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Nou Barris, presenten taxes més baixes. No obstant això, també hi ha districtes, com Gràcia o Sant Andreu, en què la renda familiar disponible *per capita* no és de les més elevades, però en canvi presenten taxes de graduació comparativament altes.

Taxa de graduació a 4t d'ESO enfront de renda familiar disponible

Per fer front a aquesta situació, el març del 2019 la Generalitat va aprovar el Pacte contra la segregació escolar per assegurar la integració dels alumnes amb diferents perfils socioeconòmics tant als centres públics com als concertats després que un informe del Síndic de Greuges va alertar, l'any 2016, de l'alta concentració de alumnes immigrants i amb pocs recursos en un centenar d'escoles de Catalunya.

Entre les mesures del pla, la Generalitat preveu un nou decret d'admissions per a l'escolarització dels alumnes d'infantil, primària i secundària. Fins ara, l'escola concertada podia ajustar el nombre de places a la demanda de les famílies, de manera que podia ampliar el nombre de grups per nivell educatiu, sempre que l'Administració ho aprovés. Amb el nou decret, seran les comissions d'escolarització les que decidiran quantes places assumirà cada centre en funció de les necessitats de la població dels barris. L'objectiu és distribuir l'alumnat equilibradament entre centres públics i concertats.

Un altre problema del sistema educatiu actual és la taxa d'abandonament escolar. Segons dades de l'enquesta de serveis municipals del 2019, la taxa d'abandonament escolar de la població d'entre 18 i 24 anys era d'un 8,2%, inferior a la del 2018 (9,7%). En el cas de les dones, l'abandonament és del 6,9%, un percentatge força inferior al 9,5% dels homes. Aquesta taxa es troba molt per sota de la de Catalunya (17%) i Espanya (17,9%) i, fins i tot, de la UE (10,6%).

Ensenyament universitari

El total d'alumnes matriculats en estudis de grau a les universitats de la ciutat en el curs 2017-2018 va ser de 167.561, una xifra molt similar a la de l'any anterior, però un 4,5% inferior a la del curs 2013-2014. Als centres privats, la disminució del nombre de persones matriculades ha estat inferior a la dels públics.

És precisament en l'ensenyament universitari on cal destacar el bon posicionament a escala internacional de les universitats de la ciutat. Segons la classificació del QS World University Rankings 2019, que valora 2.500 centres d'arreu del món, la Universitat de Barcelona se situa com la millor universitat d'Espanya, en el lloc 69 a escala europea i en la posició 165 del rànquing mundial, i puja una posició en relació amb l'índex de l'any anterior. La Universitat Autònoma de Barcelona passa a ocupar el segon lloc del rànquing espanyol i se situa en la posició 82 a escala europea i en la 188 a escala mundial, cinc posicions més que l'any 2018.

Alumnat matriculat a les universitats de Barcelona, centres públics i privats

	Curs 2013-2014	Curs 2014-2015	Curs 2015-2016	Curs 2016-2017	Curs 2017-2018	Variació del 2013- 2014 al 2017-2018 (en %)
Centres públics	158.801	154.049	151.696	151.216	150.977	-4,9%
Universitat de Barcelona	46.967	45.938	45.344	45.074	44.636	-5,0%
Universitat Autònoma de Barcelona	35.438	33.785	32.439	31.848	31.101	-12,2%
Universitat Oberta de Catalunya	35.745	33.484	34.030	35.843	37.158	4,0%
Universitat Politècnica de Catalunya	28.126	27.582	25.823	23.600	22.579	-19,7%
Universitat Pompeu Fabra	12.525	13.260	14.060	14.851	15.503	23,8%
Centres privats	16.636	17.589	16.532	16.789	16.584	-0,3%
Universitat Ramon Llull	11.988	13.111	12.113	12.271	11.982	-0,1%
Universitat Internacional de Catalunya	3.208	3.029	3.112	3.169	3.335	4,0%
Universitat Abat Oliba CEU	1.440	1.449	1.307	1.349	1.267	-12,0%
Total	175.437	171.638	168.228	168.005	167.561	-4,5%

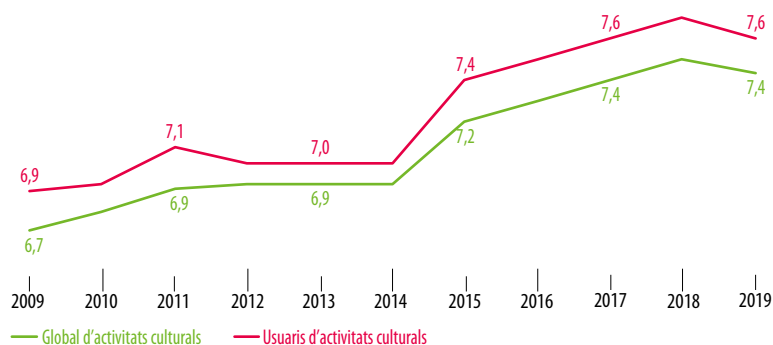
Font: Universitat i Recerca en Xifres, Secretaria d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.

Cultura, lleure i esports

La ciutat de Barcelona disposa d'una àmplia dotació de grans equipaments culturals que es complementa amb una bona xarxa de centres culturals de proximitat. Es tracta d'un sistema ric i dinàmic que abraça tots els àmbits de la creació: més de 50 museus i grans centres d'exposicions, més de 50 sales d'arts escèniques, 3 grans auditoris de música, nombroses sales de música en viu, 40 biblioteques, 52 centres cívics, 11 fàbriques de creació, a més d'un gran nombre d'ateneus populars, llibreries, galeries d'art, etc., que, en conjunt dibuixen un sistema cultural que actua com a eina de transformació social.

La valoració que fa la ciutadania en general de les activitats culturals es manté alta, amb una nota de 7,4 sobre 10 a l'enquesta de serveis municipals del 2019; una nota que puja fins al 7,6 quan es basa en la valoració de les persones usuàries.

Puntuació mitjana de la gestió de les activitats culturals

Font: Enquesta de serveis municipals. Ajuntament de Barcelona

Els museus, centres d'exposicions i espais d'interès arquitectònic de la ciutat han rebut prop de 26,8 milions de visitants durant l'any 2019 (26,4 milions el 2018). Al voltant d'un 45% d'aquests visitants ho han estat d'equipaments municipals o amb participació municipal.

Equipaments com el Born Centre de Cultura i Memòria, el Museu Picasso, el Museu d'Història de Barcelona (MUHBA), el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i el Castell de Montjuïc continuen sent els equipaments més visitats de la ciutat.

Pel que fa a l'assistència als museus privats, reben més de 5,8 milions de visites durant el 2019, amb una lleugera reducció respecte a l'any anterior. Dels privats, els centres més visitats són el museu del FC Barcelona, l'Aquàrium i el CosmoCaixa, que tenen més d'un milió de visitants cadascun.

L'edició de la Nit dels Museus del 2019 va aplegar prop de 170.000 participants. Entre els equipaments més visitats destaquen el recinte modernista de Sant Pau, amb 13.675 visitants; el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), amb 10.958, i el conjunt d'equipaments del MUHBA, que han rebut 10.854 visites.

Visitants dels museus i centres d'exposicions i ciències

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Municipals i consorciats	6.555.748	7.149.439	8.617.815	8.404.952	8.248.555	8.115.885	7.979.492	8.135.740
-Museu Picasso	948.869	915.226	919.814	1.008.125	954.895	1.046.190	978.483	1.072.887
-Museu d'Història de Barcelona (MUHBA)	548.783	556.730	973.034	916.517	926.571	926.184	817.051	926.235
-Fundació Joan Miró	548.817	497.719	489.928	451.559	425.067	377.768	352.903	364.514
-Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA)	351.247	300.948	324.425	321.366	324.584	259.679	331.694	357.029
-Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC)	409.345	635.917	718.230	717.211	820.516	866.271	891.346	837.694
-Museu Marítim (MMB)	356.348	298.525	318.823	219.115	300.339	292.907	301.836	265.459
-Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)	313.472	304.895	426.935	383.866	433.009	382.164	465.638	517.716
-El Born Centre de Cultura i Memòria		675.726	1.894.400	1.486.228	1.306.230	1.190.762	1.080.079	1.161.755
-Museu de Ciències Naturals	166.777	188.030	207.737	180.236	232.306	237.171	238.848	246.687
-Museu del Disseny de Barcelona			60.808	216.792	117.267	234.676	169.293	146.139
-Castell de Montjuïc	1.159.042	1.072.000	577.639	670.526	734.460	761.729	831.210	881.215
-Zoo de Barcelona	1.080.187	1.070.104	1.057.188	1.004.069	965.292	834.885	785.992	722.029
Altres centres públics	1.081.510	928.161	1.136.901	1.068.980	1.007.113	1.143.703	1.197.448	1.152.929
-Palau Robert	734.450	680.000	810.000	712.742	827.957	865.776	976.276	909.898
Privats	6.058.654	5.707.305	5.711.082	5.923.365	6.045.373	5.946.387	6.073.535	5.845.686
-L'Aquàrium	1.647.163	1.718.380	1.590.420	1.549.480	1.587.828	1.626.193	1.631.108	1.609.373
-Museu del FC Barcelona	1.540.648	1.506.022	1.530.484	1.785.903	1.947.014	1.848.198	1.730.335	1.662.512
-CosmoCaixa	788.176	716.877	739.649	733.778	757.245	884.636	1.045.961	1.002.965
-CaixaForum	971.101	686.151	775.068	775.020	753.944	748.140	863.605	674.594
Total de visitants	13.695.912	13.784.905	15.465.798	15.397.297	15.301.041	15.205.975	15.250.475	15.134.355

Font: Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona.

Respecte als visitants dels **espais d'interès arquitectònic** de la ciutat, destaca en primer lloc el temple de la Sagrada Família, que supera els 4,7 milions de visitants, i el Park Güell, de titularitat municipal, amb més de tres milions. La Casa Batlló i la Pedrera superen el milió de visites.

Visitants dels espais d'interès arquitectònic

	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Municipals i consorciats	401.491	3.377.140	3.462.565	3.723.019	3.918.593	3.895.322	3.992.123
-Espais patrimonials del MUHBA	315.541	387.038	379.434	399.719	418.436	395.998	411.726
-Park Güell		2.598.732	2.761.436	2.958.901	3.120.733	3.136.973	3.154.349
-Recinte modernista de Sant Pau		305.323	235.207	259.330	279.930	276.358	332.158
Altres espais públics: Palau Güell	254.609	272.871	261.167	250.815	257.978	205.169	204.744
Privats	5.236.772	5.443.236	6.027.381	7.176.681	6.966.935	7.091.657	7.460.912
-Temple de la Sagrada Família	3.233.526	3.260.880	3.722.540	4.561.848	4.527.427	4.661.770	4.717.796
-La Pedrera	861.583	932.356	990.112	1.207.087	972.508	934.524	1.080.519
-Casa Batlló	780.466	930.000	992.126	1.078.746	1.136.000	1.062.863	1.065.222
-Casa Museu Gaudí	361.197	320.000	322.603	329.000	331.000	293.000	412.498
Total de visitants	5.892.872	9.093.247	9.751.113	11.150.515	11.143.506	11.192.148	11.657.779

En l'àmbit de la música, els tres grans auditoris de la ciutat (Gran Teatre del Liceu, Palau de la Música i L'Auditori) van superar el milió d'espectadors. De l'oferta de festivals de la ciutat, el Primavera Sound i el Sónar es consoliden com dos dels més multitudinaris, mentre que, en els festivals multidisciplinaris, el Grec Festival de Barcelona va superar els 124.000 espectadors.

Espectadors d'espectacles musicals

	2008	2009	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Espectadors a grans auditoris	1.367.045	1.170.555	876.025	965.667	1.008.700	1.076.178	1.091.996	1.121.620	1.108.157
-L'Auditori	515.664	482.247	330.102	347.208	341.121	392.741	377.437	399.673	381.863
Ocupació (en %)	81	79	73	71,6	74,5	73,7	74,4	74,8	75,1
-Palau de la Música Catalana	456.201	417.562	311.927	372.009	419.727	442.284	466.256	393.063	445.946
Ocupació (en %)	73	68	60	60,5	56,0	57,5	58,6	56,7	58,2
-Gran Teatre del Liceu	395.180	270.746	233.996	246.450	247.852	241.153	248.303	328.884	280.348
Ocupació (en %)	91	86	82	82,5	85,5	87,4	80,3	74,6	84,4
Espectadors de macroconcerts**	420.500	535.300	238.569	193.264	403.499	483.365	372.719	648.371	n. d.

Font: Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona.

** Espais de més de 5.000 espectadors.

Pel que fa a les arts escèniques, l'any 2019 l'oferta manté la tendència a l'alça de l'any anterior, i augmenten tant el nombre d'espectacles com el de representacions. Segons les dades de l'Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya (AETCA), que aglutina una part molt representativa del sector, durant el 2019 hi ha hagut més de 2,5 milions d'espectadors a les sales d'arts escèniques, una xifra superior a la de l'any 2018; d'altra banda, l'ocupació ha augmentat fins al 61,4%.

Espectadors d'arts escèniques

Arts escèniques	2008	2009	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nombre de sales	45	45	57	58	57	55	57	59	58
Espectadors	2.623.900	2.710.800	2.318.628	2.468.878	2.421.229	2.466.355	2.448.261	2.458.013	2.543.028
Ocupació (en %)	55	56	52	56,2	58,9	62,2	58,2	58,0	61,4

Font: Institut de Cultura. * Variació en punts percentuals.

L'any 2019, aproximadament 1,4 milions de persones han participat en les activitats programades al llarg dels quatre dies de les Festes de la Mercè; en aquesta edició de la Mercè s'ha refermat la voluntat de fer-la arribar als barris més allunyats del centre (al Parc de la Trinitat, a la plaça Major de Nou o a la llera del Besòs), una extensió molt bona rebuda per part de la ciutadania. El festival Mercè Arts de Carrer (MAC) va sumar més de 250.000 espectadors, i el parc de la Ciutadella, juntament amb el passeig Lluís Companys, ha estat un dels espais més visitats, amb més de 175.000 espectadors, que han pogut gaudir d'espectacles amb música, coreografia, dansa, instal·lacions i projeccions.

Els darrers anys, l'Institut de Cultura ha incorporat dos esdeveniments nous de periodicitat biennal al calendari cultural de la ciutat: la Biennal de pensament Ciutat Oberta (octubre del 2018) i la Biennal Ciutat i Ciència (març del 2019), amb l'objectiu de situar al debat ciutadà reflexions sobre el paper de la ciutat, la ciència i el pensament en el canvi d'època. La primera Biennal de pensament Ciutat Oberta —amb 70 actes programats en 59 espais dels deu districtes de Barcelona— va aplegar més de 21.000 assistents. A la Biennal Ciutat i Ciència, 11.000 persones van assistir a alguna de les 99 activitats programades en 61 espais de la ciutat.

En l'àmbit dels equipaments de proximitat, la ciutat disposa d'una xarxa de 40 biblioteques que el 2019 van rebre 6,7 milions de visites, mentre que el nombre de préstecs es va establitzar al voltant dels 3,4 milions. Així mateix, el nombre de persones amb carnet de biblioteques va superar el milió. Pel que fa a l'opinió ciutadana, les biblioteques són un dels serveis més ben valorats a l'enquesta de serveis municipals, amb un 7,9 l'any 2019.

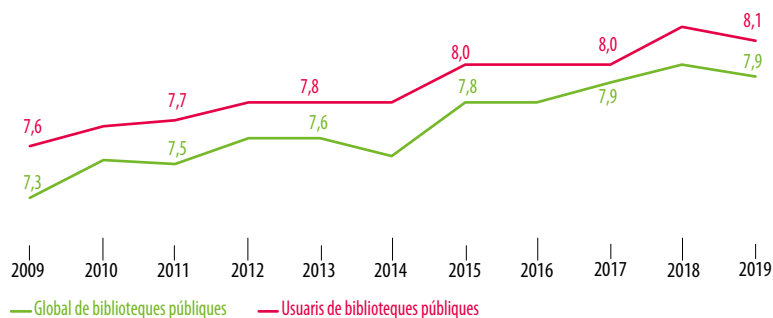

Dades sobre les biblioteques de Barcelona

	2008	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Equipaments	32	39	40	40	40	40	40	40
Visites	5.756.900	6.343.803	6.433.294	6.175.624	6.376.796	6.306.868	6.401.065	6.729.140
Fons documental	5.087	2.325.122	2.376.376	2.412.488	2.461.529	2.493.832	2.526.272	2.506.339
Carnets	663.600	905.060	924.178	934.728	944.538	957.795	967.769	1.003.188
Documents prestats	4.336.200	4.229.213	4.143.645	3.900.314	3.774.189	3.533.276	3.481.663	3.436.920

Font: Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Puntuació mitjana de la gestió de les biblioteques públiques

Font: Enquesta de serveis municipals. Ajuntament de Barcelona

Seguint amb els equipaments de proximitat, la xarxa de 52 centres cívics repartits pel territori facilita l'accés de la ciutadania a la cultura i les activitats comunitàries. Durant el 2019, als tallers de formació hi va haver prop de 149.000 inscripcions, mentre que a les activitats culturals que s'hi van organitzar hi van assistir més de 388.000 persones. Els centres cívics són un altre dels serveis més ben valorats a l'enquesta de serveis municipals, amb un 7,6 l'any 2019. La ciutat també disposa d'una xarxa d'onze fàbriques de creació, on el 2019 es van dur a terme gairebé 500 projectes, 167 activitats de formació per a professionals i més de 500 activitats de difusió amb gairebé 250.000 assistents.

El curs 2019-2020 s'ha encetat l'onzena edició del programa "En residència", un projecte clau a la ciutat que articula el lligam entre l'art contemporani i l'alumnat dels instituts públics de la ciutat i que genera noves formes i contextos de creació. Durant aquestes onze edicions s'han fet 122 residències a 48 instituts, les quals han implicat més de 2.100 alumnes. El programa ha consolidat la comunitat EN RESIDÈNCIA, que agrupa més de 3.000 persones entre alumnat, professorat, creadors i creadores i equips de mediació.

Esports

Barcelona té 70 instal·lacions esportives municipals, adscrites a l'Institut Barcelona Esports (IBE), que estan distribuïdes per tots els districtes de la ciutat, de les quals 41 són complexos esportius municipals i 29 són instal·lacions especialitzades. Aquesta oferta es complementa amb una xarxa d'aproximadament 1.900 espais esportius públics.

El nombre d'usuaris dels equipaments esportius s'ha anat recuperant gradualment al llarg dels darrers anys; així doncs, s'ha invertit la dinàmica de pèrdua de persones abonades als centres esportius municipals que s'havia registrat durant els anys de la crisi. El desembre del 2019 hi havia més de 197.600 abonats. A més, cal destacar la participació ciutadana en els 141 esdeveniments esportius organitzats per l'Institut Barcelona Esports, ja que van aplegar més de 300.000 participants.

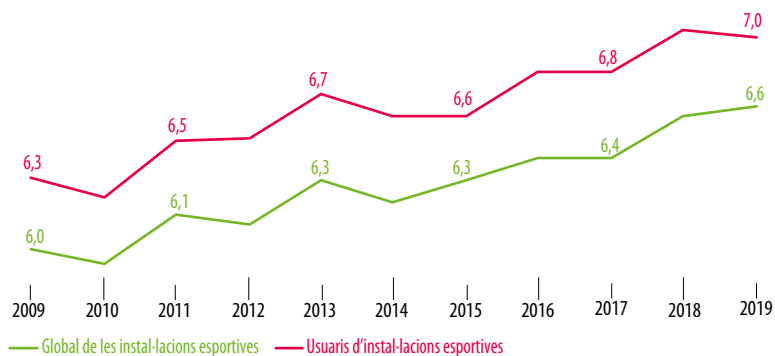
Dades sobre l'esport a la ciutat

Esports	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Persones abonades en instal·lacions esportives municipals	187.719	177.111	178.295	182.230	187.721	190.110	192.982	197.682
Nre. d'espais esportius públics	1.809	1.833	1.894	1.904	1.897	1.890	1.912	n. d.

Font: Departament d'Estadística, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Pel que fa a la valoració de les instal·lacions esportives, la ciutadania general els posa una nota de 6,6 sobre 10 a l'enquesta de serveis municipals del 2019, mentre que les persones usuàries els atorguen una puntuació superior, de 7 sobre 10.

Puntuació mitjana de la gestió de les instal·lacions esportives

Font: Enquesta de serveis municipals. Ajuntament de Barcelona

Barcelona també és referent en competicions esportives d'àmbit internacional. Entre les competicions més importants en destaquen el Campionat d'Europa de waterpolo, el Trofeu Ciutat de Barcelona de bàsquet femení, la eDreams Mitja Marató de Barcelona, la Zurich Marató de Barcelona, el Barcelona Open Banc Sabadell Trofeu Comte de Godó, entre d'altres.

En l'edició del 2019 de la Marató de Barcelona hi van participar prop de 17.500 persones, un 2% més que l'any anterior, amb un 20% de participació femenina. També cal destacar l'increment del percentatge de dones participants a la cursa del Corte Inglés, ja que de les 46.000 persones participants en la 41a edició, més de 25.000 van ser dones (55% del total); així com també a la cursa de la Mercè, amb una participació femenina de prop del 31%.

Medi ambient i sostenibilitat

Barcelona és una ciutat de poc més de 100 km² que té una alta densitat de població. El seu notable dinamisme econòmic, l'atracció de visitants i l'ús intens de l'espai públic tenen un fort impacte sobre la qualitat ambiental i la salut de les persones que viuen a la ciutat i en gaudeixen.

Barcelona i els seus residents són cada vegada més conscients de l'impacte ambiental que l'activitat humana té a la ciutat, tal com ho demostren tant l'enquesta de serveis municipals, que el desembre del 2019 situa la contaminació i el medi ambient com a quart problema principal de Barcelona, com l'augment d'entitats signants del Compromís ciutadà per la sostenibilitat, que el 2019 ja superen el miler. Es treballa intensament per reduir el consum d'aigua i d'energia, per augmentar la recollida selectiva de residus i per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic. Tanmateix, encara queda camí per recórrer i aconseguir un funcionament plenament sostenible de la ciutat.

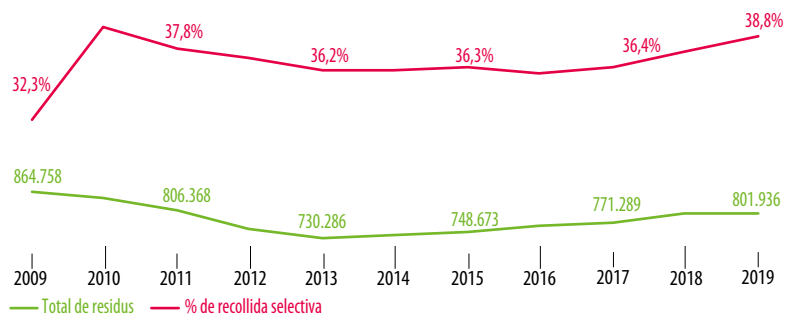
Gestió de residus

El volum de residus generat a la ciutat durant el 2019 ha superat les 800.000 tones, una xifra lleugerament superior a la de l'any anterior (+0,3%) que estabilitza l'increment de la generació de residus que va començar el 2014. Aquesta dada situa la generació de residus en una mitjana de 1,33 quilograms per habitant al dia.

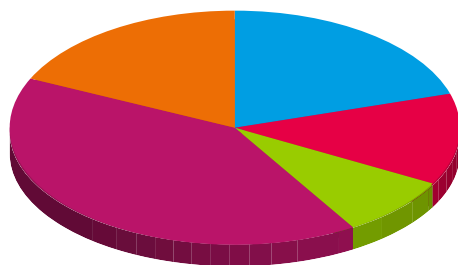
La recollida selectiva de residus augmenta respecte a l'any anterior (+3,3%), i assoleix un percentatge del 38,8%; aquest percentatge supera en més d'un punt el de l'any anterior i també el percentatge assolit el 2011, i només es queda 0,7 punts per sota del rècord del 2010.

Entre les diverses fraccions de residus, destaca l'augment de la recollida de paper (+8,4%) i d'envasos (+7,9%). Les xifres de la fracció orgànica, però, augmenten només un 1,1%, lluny de l'increment del 2018 (prop del 5%); per tant, encara no es pot parlar d'una consolidació en els hàbits de reciclatge d'aquesta fracció entre la ciutadania, i possiblement és la que té més potencial de millora.

Evolució de la recollida total de residus i pes de la recollida selectiva

Distribució de la recollida selectiva (en %)

■ Paper 20,3% ■ Vidre 12,6% ■ Envasos 8,3% ■ Matèria orgànica 40,7% ■ Altres 18,1%

Durant el 2019 també ha continuat augmentant el nombre de persones usuàries dels punts verds de la ciutat, i s'hi han registrat prop de 990.000 visites, un 5,5% més que l'any anterior. A banda dels contenidors situats al carrer, la infraestructura de recollida selectiva de residus es complementa amb una xarxa de 23 punts verds de recollida de barri, 7 de zona i una flota de 9 unitats mòbils que cobreixen 97 punts verds mòbils de recollida.

Consum d'aigua

Respecte al consum domèstic d'aigua, el total per habitant el 2019 s'ha mantingut força estable respecte al 2018, i registra valors inferiors als de fa deu anys però superiors als del 2014, en què es va registrar un mínim.

El consum d'aigua freàtica va augmentar gairebé un 14%; aquest augment es deu al fet que el 2018 es va registrar una reducció important del consum a causa de l'alt nivell de pluges de la tardor, que va propiciar un estalvi en el consum d'aigua per part dels serveis municipals. El

consum total de recursos hídrics per part d'aquests serveis ha crescut un 5,9% respecte al 2018, i el pes del consum d'aigua freàtica s'ha situat en el 32%, 2 punts per sobre del valor del 2018.

Consum d'aigua a la ciutat de Barcelona

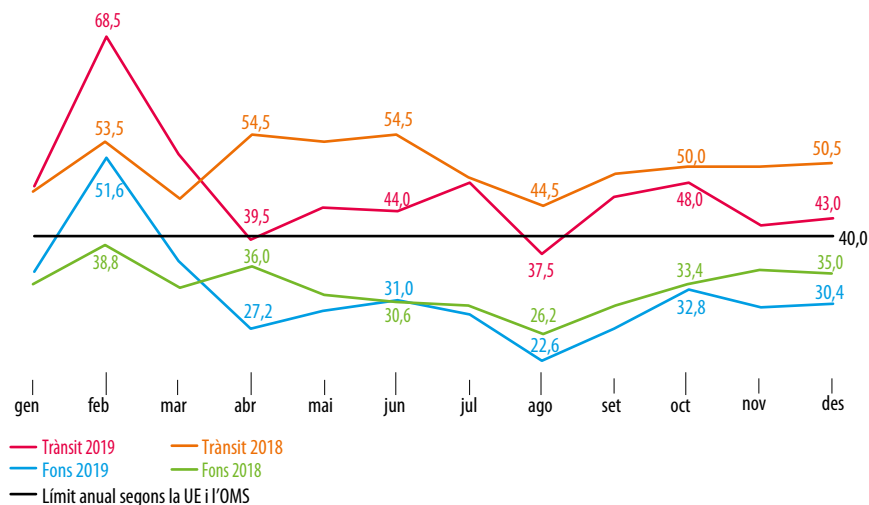
	Unitat	2009	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (prov.)
Total	Litres/habitant/dia	164,9	163,2	160,9	156,3	159,2	162,0	163,7	161,2	161,5
Consum domèstic	Litres/habitant/dia	110,1	108,2	108,4	104,4	105,5	107,2	108,4	107,0	107,3
Consum d'aigua freàtica	1.000 m ³	946	1.269	1.228	1.148	1.287	1.164	1.226	1.055	1.201

Fons: Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, Ajuntament de Barcelona; Societat General d'Aigües de Barcelona, SA.

Qualitat de l'aire

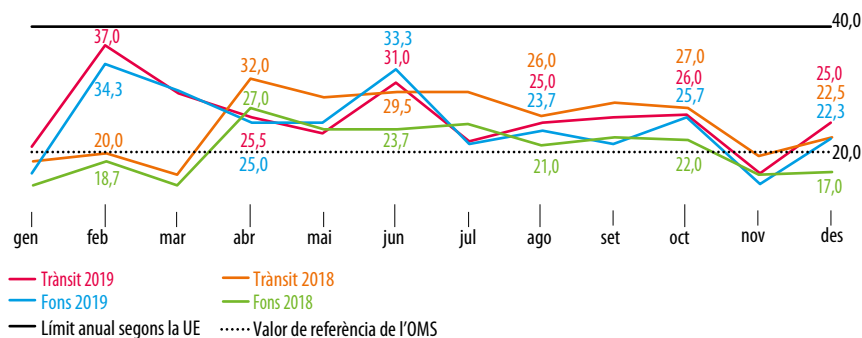
Al llarg del 2019, els nivells de contaminació de l'aire, especialment de NO₂, a les estacions de trànsit, han superat els valors límit establerts per la UE i l'OMS (40 µg/m³), gairebé tots els mesos, tot i que a partir de la primavera els valors s'han reduït respecte als de l'any anterior.

Mitjanes mensuals de les estacions de NO₂

Pel que fa als registres de PM_{10} a les estacions de trànsit, durant l'any 2019 les immissions s'han mantingut relativament estables a partir del mes d'agost malgrat el canvi de tendència dels dos últims mesos i, en general, es redueixen lleugerament respecte a l'any anterior. En canvi, a les estacions de fons els valors empitjoren respecte al 2018.

Mitjanes mensuals de les estacions de PM_{10}

A partir de l'1 de gener de 2020, la zona de baixes emissions (ZBE) de la ciutat de Barcelona s'implanta de manera permanent. Restringint la circulació dels vehicles contaminants que no disposin de l'etiqueta de la Direcció General de Trànsit s'estima que la contaminació de l'aire a Barcelona es podrà reduir en un 15% el 2024. L'objectiu de la ZBE és evitar que uns 50.000 cotxes contaminants entrin a la ciutat els dies laborables i millorar, així, la salut de la ciutadania.

A més de les mesures adoptades en la circulació de vehicles, l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha aprovat noves tarifes i nous títols de transport públic per fomentar la substitució del vehicle privat per mitjans de transport més sostenibles.

Espais verds

Els espais verds urbans tenen efectes molt beneficiosos sobre la salut de les persones, ja que ajuden a reduir l'estrès, tenen efectes positius en les persones amb problemes de salut mental i contribueixen a reduir la mortalitat per causa cardiovascular, entre d'altres. A més, aporten valors ecològics essencials per a la ciutat, com ara la biodiversitat, i valors socioculturals, com el benestar i les relacions socials.

El 2018 la ciutat disposava de 28,4 milions de metres quadrats d'espai verd, és a dir, 1.754,8 m² per cada 100 habitants, i 580,6 hectàrees de parcs urbans, amb una ràtio de 7,2 m²/habitant.

En general, els ciutadans tenen una bona percepció de les zones verdes de la ciutat. Pel que fa a la valoració de la gestió municipal d'aquests espais per part de la ciutadania, des del 2007 la puntuació s'ha mantingut per sobre de 6, i la nota del 2019 és 6,4. Ara bé, malgrat la bona percepció de les zones verdes de la ciutat per part de la ciutadania, gairebé la meitat dels infants (46,9%) considera que no hi ha prou espais per jugar i divertir-se al seu barri i un 24,5% diuen que a prop de casa seva no hi ha cap espai a l'aire lliure on puguin jugar amb seguretat.

Dades d'espais verds

	Unitat	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zona verda	Superfície (m ²)	28.971.419	29.107.514	28.271.881	28.293.315	28.343.672	28.441.653
Per habitant	m ² / 100 hab.	1.784,90	1.805,90	1.762,00	1.763,00	1.761,85	1.754,78

Font: Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, Ajuntament de Barcelona.

Mobilitat

Mobilitat sostenible

Un dels factors que més impacten en la qualitat mediambiental d'una ciutat és el transport. Per minimitzar aquest impacte, cal potenciar sistemes de mobilitat menys contaminants, mitjançant l'ampliació i millora de la xarxa de transport públic de metro i autobús, així com fomentar la utilització de vehicles elèctrics i la bicicleta.

En aquest sentit, Barcelona té un parc de vehicles amb motorització verda (elèctrics més altres tipus d'energies no contaminants) que suposen l'1,5% del total; es tracta d'un percentatge petit, però que va en augment: durant l'any 2019, les matriculacions d'aquests vehicles han crescut un 29% respecte a l'any anterior i s'han quintuplicat respecte al 2016. En els darrers anys, l'ús de la bicicleta també ha experimentat un impuls notable a la ciutat, gràcies a l'augment de les places d'aparcament, de l'increment de la dotació de carril bici i de la posada en funcionament, per part de TMB, del servei Bicibox, que facilita l'aparcament de bicicletes en estacions de metro per estimular l'ús combinat de la bicicleta i el transport públic. La xarxa de carril bici ha augmentat els darrers anys, i a finals del 2019 suma un total de 188 km, als quals s'afegeixen 23 km addicionals d'itineraris i vies ciclables; per tant, la xarxa ciclista té un total de 211 km.

La superfície de zones i carrers amb prioritat de vianants també crescut de manera significativa: l'any 2019 hi havia més de 130 hectàrees de zones de vianants, un 76% més que l'any 2010; passa el mateix amb les superilles, que van començar a implementar-se el 2016 com a prova pilot al Poblenou i recentment se n'ha inaugurat la vuitena de la ciutat al barri d'Horta.

Desplaçaments diaris

L'enquesta de mobilitat en dia feiner del 2018 (EMEF 2018) mostra com el nombre de desplaçament a la ciutat (fluxos amb origen o destinació a Barcelona) ha augmentat considerablement respecte a l'any anterior (+13,8%), després de dos anys de davallada.

Nombre de desplaçament diaris a Barcelona, 2008-2018 (en milers)

Totals	2008	2012	2016	2017	2018	Percentatge del 2018	Var. 2008-2018 (en %)
Transport públic	2.253	2.336	2.316	2.442	2.481	35,8%	10,1%
Transport privat	1.481	1.433	1.545	1.496	1.667	24,1%	12,6%
No motoritzat	2.302	2.925	2.253	2.153	2.781	40,1%	20,8%
Total	6.037	6.694	6.110	6.090	6.929	100,0%	14,8%
Interns	2008	2012	2016	2017	2018	Percentatge del 2018	Var. 2008-2018 (en %)
Transport públic	1.430	1.455	1.365	1.416	1.469	30,0%	2,7%
Transport privat	691	661	651	633	720	14,7%	4,1%
No motoritzat	2.253	2.851	2.188	2.090	2.708	55,3%	20,2%
Total	4.374	4.967	4.200	4.140	4.896	100,0%	11,9%
Connexió	2008	2012	2016	2017	2018	Percentatge del 2018	Var. 2008-2018 (en %)
Transport públic	823	881	951	1.026	1.012	49,8%	23,0%
Transport privat	790	772	894	862	947	46,6%	19,9%
No motoritzat	50	74	65	62	73	3,6%	46,7%
Total	1.663	1.727	1.910	1.951	2.033	100,0%	22,2%

Font: Enquesta de mobilitat en dia feiner del 2018.

Com a nota positiva cal destacar que els modes de mobilitat activa en els fluxos interns a la ciutat són majoritaris (55,3% del total) i que l'ús d'aquests mitjans de transport s'ha incrementat en 5 punts percentuals respecte a l'any passat en detriment del transport públic i, en menor grau, del vehicle privat. En els desplaçaments de connexió l'ús del transport públic continua sent el majoritari (49,8%), seguit de molt a prop pel vehicle privat (46,6%).

Pel que fa als viatges en transport públic col·lectiu metropolità (sistema tarifari integrat de l'ATM), han tancat el 2019 amb un total de 1.057 milions de viatges —un 3,1% més que el 2018—, una xifra que marca un nou rècord històric. Tots els modes de transport presenten variacions positives, i en molts casos s'accelera el ritme de creixement respecte al de l'any anterior.

La xarxa d'autobusos metropolitans (inclosos els de la DGTM i altres autobusos urbans) torna a ser, un any més, el mitjà que més creix (+6,5%), seguida dels FGC (+4,5%) i la xarxa de bus de TMB (+3,8%). La resta de mitjans ferroviaris presenten increments anuals menys intensos i, en el cas dels tramvies i metro, inferiors als registrats el 2018. L'alça més moderada és la que registra el metro (+1,1%), tot i ser el mitjà més emprat, amb prop de 412 milions de validacions, 4,4 milions més que el 2018.

Precisament, el metro, el tramvia i l'autobús són els mitjans de transport públic més ben valorats per la ciutadania, amb puntuacions que superen el 7,2 sobre 10 segons l'enquesta de serveis municipals del 2019; a més, la ciutadania reconeix que hi ha hagut una clara millora en tots tres serveis.

Mobilitat en transport públic col·lectiu de l'ATM

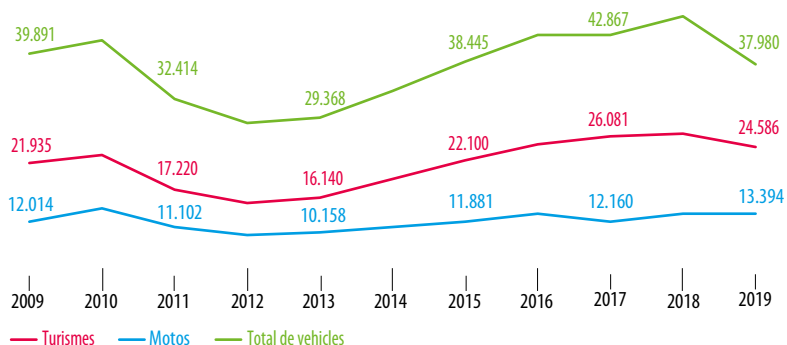

Font: Autoritat del Transport Metropolità.

Matriculacions

L'any 2019, les noves matriculacions de vehicles tanquen en negatiu a la ciutat, amb un descens del 2,4%, encara que amb evolucions diferents segons el tipus. Així, els turismes disminueixen un 7,6, mentre que les motocicletes (+1,6%) i la resta de vehicles (+11,%) evolucionen de manera més positiva, aquests últims impulsats per l'ascens de les vendes de ciclomotors (+38,6%). La matriculació de vehicles amb motorització verda (elèctrics més altres tipus d'energies no contaminants) ha assolit un increment anual del 29% respecte a l'any anterior; d'aquestes matriculacions, un 57% corresponen a motocicletes i ciclomotors i un 32% a turismes.

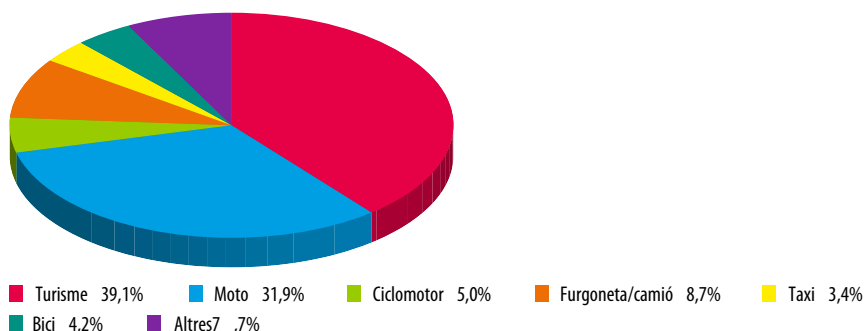
Matriculació de vehicles, 2007-2019

Sinistralitat

Després d'uns anys d'augment continu, la sinistralitat s'estabilitza l'any 2019, després de la reducció de prop del 4% del 2018. En un 39% dels accidents del 2019 els implicats són turismes, seguits de les motos (32%) i dels ciclomotors (5%). La proliferació de nous mitjans de mobilitat personal ha incidit en el balanç de la sinistralitat de la ciutat. Així, s'ha reduït la implicació en accidents dels turismes (-3,7%), les motocicletes (-0,5%), les furgonetes i camions (-2,9%) i sobretot dels taxis (-35,5%); en canvi, ha augmentat la dels ciclomotors (+6,9%) i bicicletes (+1,3%), i principalment la dels patinets elèctrics i altres vehicles de mobilitat personal de motor (VMP), implicats en aproximadament 500 accidents, una xifra que quadruplica la del 2018.

Tipus de vehicles implicats en accidents, 2019

Font: Guàrdia Urbana, Ajuntament de Barcelona.

La Guàrdia Urbana de Barcelona va intervenir en un total de 9.251 sinistres amb víctimes a la ciutat, un augment del 0,8% respecte a l'any anterior (9.180). Encara que el nombre total de ferits es manté estable (11.854), els de caràcter greu han disminuït en un 15,1%. Pel que fa al nombre de víctimes mortals, l'any 2019 van morir 22 persones, una més que el 2018, després del mínim històric assolit el 2017 amb només 12 víctimes mortals.

Habitatge

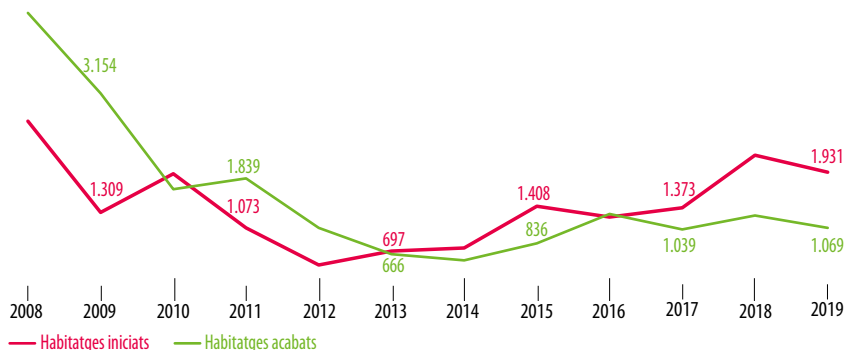
1. Construcció residencial

El PIB sectorial de la construcció a Catalunya va tancar el 2019 amb un increment del 2,3% anual, una pujada més moderada que la de l'any anterior (+4,8%). A Barcelona, els resultats del 2019 mostren un increment del 0,7%, un percentatge inferior al de Catalunya i al registrat a la ciutat el 2018 (+1,4%).

El 2019 a Barcelona s'han iniciat 1.931 habitatges, un nombre que representen una reducció del 12,3% respecte al del 2018 a causa del repunt que hi va haver llavors; aquesta disminució és més accentuada que la que s'observa a l'àmbit metropolità (-4,6%) i segueix la tendència contrària de l'evolució que es registra a Catalunya, on augmenta algunes dècimes el nombre d'habitatges iniciats (+0,2%).

L'oferta actual de sostre nou a la ciutat segueix molt allunyada dels màxims assolits la dècada anterior. L'any 2019 el nombre d'habitatges acabats va ser de poc més de 1.000, un 14,5% menys que l'any anterior. El total d'habitatges acabats representen només 0,65 unitats per cada 1.000 habitants, una xifra baixa tenint en compte les necessitats de la capital.

Construcció d'habitatges a Barcelona

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya.

Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels col·legis d'aparelladors de Catalunya.

Construcció d'habitatges a Barcelona

També el nombre d'habitatges nous previstos a les llicències d'obres mostra una evolució positiva, amb un total de 2.371, una xifra que suposa un creixement del 10,2% respecte al 2017; d'altra banda, en el segment de reforma i ampliació (649 habitatges), la tendència és negativa, amb una reducció anual del 7,7%.

2. Compravenda i lloguer

La trajectòria expansiva de l'economia i del mercat laboral a partir del 2012, juntament amb l'augment del finançament bancari i les facilitats hipotecàries, van impulsar la compravenda d'habitatges, però ja durant el 2017 s'hi va apreciar cert estancament, que es va convertir en un notable retrocés el 2018 (-12%) i, de manera més moderada, el 2019, quan el nombre de compravendes s'ha reduït un 2,8%, per sobre dels registres del conjunt de Catalunya (-1,1%), però per sota dels d'Espanya (-3,3%).

La davallada de la demanda a la ciutat s'ha produït en les transmissions del segment de segona mà (-3,8%), que amb 12.275 operacions representa més del 91% del total de compravendes d'habitatges a la ciutat, mentre que el segment d'obra nova, amb 1.134 operacions, ha anat a l'alça (+9,7%).

Les empreses han concentrat, durant l'any 2019, prop de la cinquena part del total de compravendes registrades a la capital (17,7%), 3 punts més que al conjunt de Catalunya (14,6%). Pel que fa a la nacionalitat de les persones adquirents, una part important de les compravendes correspon a persones estrangeres (15,3%), una proporció superior a la d'un any enrere (13,5%) i a la de Catalunya (12,5%).

Segons les inscripcions als registres de la propietat, l'import mitjà de les compravendes el 2019 a Barcelona ha estat de 355.700 euros, un import un 4,7% superior al del 2018 en termes nominals i amb una gran variabilitat en funció del territori, ja que els valors mitjans del districte de Sarrià - Sant Gervasi (630.800 euros) multipliquen gairebé per quatre els de Nou Barris (161.700 euros). Els valors mitjans de la capital superen en prop d'un 50% els de la resta de l'Àrea Metropolitana (239.800 euros) i en més del 80% els valors mitjans del conjunt de Catalunya (197.500 euros).

La demanda de lloguer a la ciutat també ha anat a la baixa durant el 2019, ja que el nombre de contractes signats s'ha reduït un 4,2% després d'un període de tres anys de creixement. No obstant això, el lloguer continua predominant al mercat de l'habitatge i per cada operació de compravenda d'habitatge es van signar, de mitjana, 3,8 contractes de lloguer; per tant, els contractes de lloguer representen prop del 80% del total d'operacions de la ciutat.

Compravenda i lloguer d'habitatge a Barcelona

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Contractes de lloguer	44.411	40.623	42.182	49.953	53.524	51.294
Compravenda d'habitatges	10.686	12.431	14.266	15.676	13.791	13.409

Pes del mercat de la compravenda i el lloguer d'habitatge a Barcelona

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Contractes de lloguer	81%	77%	75%	76%	80%	79%
Compravenda d'habitatges	19%	23%	25%	24%	20%	21%

Fonts: Per al lloguer, Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.
Per a la compravenda, registres de la propietat (explotació de l'INE per a Barcelona).

Evolució dels preus d'oferta dels habitatges a Barcelona (% , € constants)

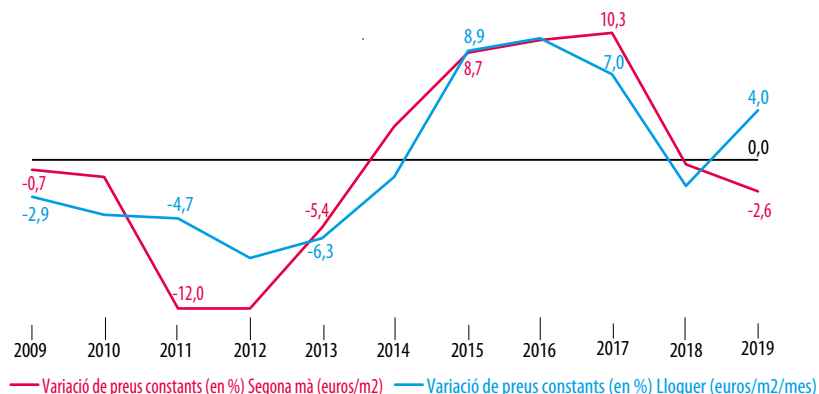
Font: Idealista (segona mà) i Secretaria d'Habitatge de la Generalitat (lloguer).
Les dades de segona mà corresponen al quart trimestre de l'any.
Les dades de lloguer corresponen a la mitjana anual.

Pel que fa als preus del lloguer, durant el 2019 canvia la tendència de baixada iniciada l'any anterior (-2,1%) i el preu mensual per metre quadrat se situa en 13,98 euros al mes, un import que representa un increment del 4,0% en termes reals; passa el mateix amb el preu mensual mitjà, de 979 euros al mes, que augmenta un 5,2%. L'evolució dels preus mensuals mitjans ha estat desigual segons els districtes, amb Horta-Guinardó al capdavant, on els preus han pujat un 7% en termes reals; a l'altre extrem hi ha Sarrià - Sant Gervasi i Ciutat Vella, on només s'han incrementat en un 1,6% i un 2,1%, respectivament. De totes maneres, durant el 2019 es mantenen les fortes diferències territorials ja existents, amb preus de lloguer mitjans mensuals que en el cas de Sarrià - Sant Gervasi s'enfilen fins als 1.317 euros al mes i que en el cas de Nou Barris, a l'altre extrem, es queden en 705 euros al mes.

En el cas dels habitatges de propietat, l'evolució dels preus d'oferta del segment de segona mà mostra una evolució contrària a la del mercat de lloguer, i tanca l'any amb una reducció de preus del 2,6% en termes reals, amb un valor de 4.115 euros/m² de mitjana.

Com en el cas dels lloguers, també l'evolució dels preus de l'habitatge de propietat és desigual segons el districte, i destaca l'increment en termes reals del 3,3% a Nou Barris, l'únic districte de la ciutat on augmenta el preu, i la reducció del 5,8% a Gràcia. No obstant això, les diferències territorials continuen sent intenses a la ciutat, amb preus que en el cas de Sarrià - Sant Gervasi són més de dues vegades superiors als valors mitjans de Nou Barris.a.

Evolució dels preus d'oferta dels habitatges a Barcelona Percentatge de variació (euros constants)

Evolució dels preus dels habitatges de segona mà (euros corrents / m2)

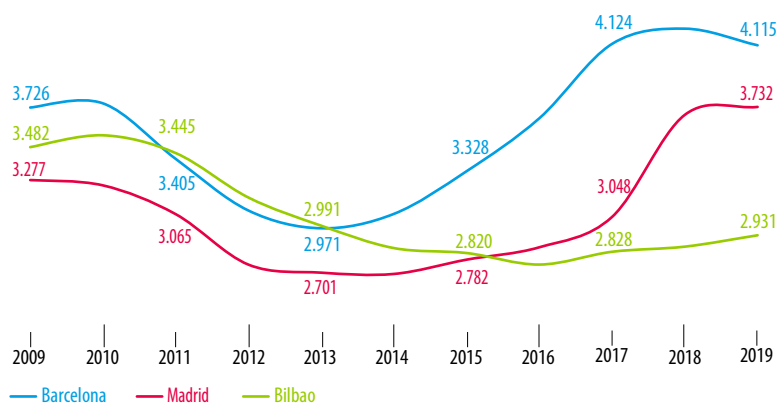
Fonts: Idealista (segona mà) i Secretaria d'Habitatge de la Generalitat (lloguer).

Les dades sobre segona mà són les del quart trimestre fins al 2018. Les dades del 2018 i 2019 són de desembre. Sèrie revisada amb la nova metodologia d'Idealista.

Les dades de lloguer corresponen a la mitjana anual.

Tot i la disminució del 2019, Barcelona és la ciutat amb els preus de venda més alts en el segment de segona mà a Espanya, a diferència d'altres ciutats com Bilbao o Madrid, on els preus d'oferta han augmentat un 2,5% i un 1,3%, respectivament.

Evolució dels preus dels habitatges de segona mà (euros corrents / m²)

Font: Idealista.

Quant al finançament, el descens del nombre de compravendes ha fet disminuir la formalització d'hipoteques a la ciutat, després de cinc anys consecutiu d'augment. Les 10.638 hipoteques d'habitatges constituïdes a Barcelona el 2019 suposen una reducció de prop del 5% respecte a l'any anterior; aquesta reducció és contrària a l'evolució observada a Catalunya (+0,5%) i a Espanya (+3,6%). L'import mitjà de les hipoteques constituïdes a la ciutat, però, s'ha mantingut i se situa per sobre dels 208.000 euros (-0,3%).

3. Política d'habitatge

En paral·lel a l'augment dels preus, sobretot al segment de lloguer, l'habitatge es manté com un dels problemes més importants de la ciutat. Això ho constata l'enquesta de serveis municipals del 2019, en què es percep l'habitatge com el segon problema més greu (12,2% de respostes, lleugerament per sota del 2018, any en què ocupava la primera posició). L'accés a l'habitatge, a diferència d'altres temes com el turisme, la contaminació o la corrupció, té la particularitat que és percebut no només com un problema social, sinó també com un problema personal.

Aquesta preocupació també es fa palesa en el nombre d'inscripcions vigents al Registre de Sol·licitants d'Habitatge amb Protecció Oficial de Barcelona, que a finals de l'any 2019 tenia 42.941 sol·licituds, un 8% més que l'any anterior. Sobre el total de persones inscrites al conjunt de Catalunya, Barcelona representa més del 31%.

Les dades de producció d'habitatges protegits a Barcelona durant el darrer quinquenni mostren una forta sotragada respecte al quinquenni anterior, però molt més moderada que la de Catalunya. Al llarg del període 2015-2019 s'han acabat a la ciutat un total de 1.882 habitatges amb algun tipus de protecció, els quals representen una quota del 34,3% sobre el total de certificats de final d'obra, que és més del doble que la del conjunt de Catalunya.

Habitatges iniciats i acabats i percentatge d'habitatges protegits

	Habitatges iniciats			Habitatges acabats		
	2010-2014	2015-2019	Variació (en %)	2010-2014	2015-2019	Variació (en %)
Barcelona ciutat						
Total d'habitatges protegits ¹	2.806	1.806	-35,6%	3.729	1.882	-49,5%
Total d'habitatges ²	4.928	8.148	65,3%	5.809	5.486	-5,6%
% d'habitatges protegits (total d'habitatges protegits entre total d'habitatges)*	56,9%	22,2%	-34,8	64,2%	34,3%	-29,9
Catalunya						
Total d'habitatges protegits ¹	13.677	6.227	-54,5%	19.710	4.561	-76,9%
Total d'habitatges ²	33.614	54.899	63,3%	63.928	32.783	-48,7%
% d'habitatges protegits (total d'habitatges protegits entre total d'habitatges)	40,7%	11,3%	-29,3	30,8%	13,9%	-16,9

* Variació en punts percentuals.

1 Habitatges protegits: qualificacions provisionals i definitives de protecció pública de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

2 Habitatges iniciats i acabats: visats d'obra nova i certificats finals d'obra dels col·legis d'aparelladors. Habitatges lliures i protegits.

Font: Departament d'Anàlisi, Gabinet Tècnic de Programació, Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona, amb dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat.

Per pal·liar aquesta situació, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar el mes de setembre del 2018 una mesura pionera a l'Estat espanyol que obliga les promocions residencials de més de 600 m², de nova creació o de reforma, a destinar un 30% de la superfície a habitatge de protecció pública.

Amb aquesta mesura s'estima que el parc d'habitatge assequible augmentarà en uns 330 pisos nous cada any i més del 50% d'aquests habitatges s'ubicaran en barris centrals, on més s'està patint la gentrificació i l'expulsió de veïnat. A més, també s'ha aprovat que tot el municipi de Barcelona sigui declarat com a àrea amb dret de tanteig i retracte perquè l'Ajuntament disposi del dret de compra preferent en la compravenda de determinats immobles o solars. Aquest nou instrument servirà per aturar operacions clarament especulatives que provoquin l'expulsió de veïnat i operacions al mercat negre, i també per protegir els immobles de propietat vertical de l'adquisició per part de fons d'inversió.

El desembre del 2019, el parc de lloguer públic i amb dret de superfície a la ciutat era de 12.196 habitatges, dels quals 3.889 corresponen a lloguer social destinats a col·lectius vulnerables; aquesta xifra representa un augment del 6,5% respecte a un any enrere. Per ampliar el parc, a més de construir promocions noves, s'han mobilitzat habitatges cap al lloguer assequible

mitjançant diversos mecanismes, com ara la incorporació d'habitatges buits a la Borsa de Lloguer, que al final del 2019 disposava de 920 habitatges.

La Generalitat de Catalunya va aprovar el 21 de maig de 2019 un normativa nova que fixa límits a l'increment dels preus de lloguer a les zones amb més tensió, on no podran superar en més d'un 10% l'índex de referència establert; també es permet un increment addicional del 5% en el cas d'habitatges que disposin d'elements extraordinaris (vistes, piscina, jardí, etc.). En el cas d'habitatges d'obra nova o rehabilitats íntegrament, els preus del lloguer podran superar l'índex de referència en un 20% durant els primers cinc anys.

La delimitació de les zones on s'aplicarà la limitació dels preus de lloguer, definides com a "àrees de mercat d'habitatge tens", la farà el Govern basant-se en diversos criteris (increment de preus, demanda insatisfeta, etc.) i també fixarà els índexs de referència (mitjana ponderada dels preus dels tres darrers anys a la zona). En el cas de Barcelona, l'Ajuntament serà autònom per delimitar les zones tenses de la ciutat on s'aplicarà la limitació de preus prevista a la normativa, gràcies a les competències que li atorga la Carta municipal.

Percepció de la ciutat

Una millor evolució de la conjuntura econòmica del 2019, unida a una reducció de la tensió i incertesa polítiques viscudes a Catalunya durant aquest any, ha comportat un canvi important en la valoració dels principals problemes de la ciutat.

Al baròmetre del mes de desembre del 2019, els aspectes polítics i, en concret, l'encaix polític entre Catalunya i Espanya que el 2017 van aparèixer sobtadament com els problemes més importants de la ciutat, cauen fins a la novena i desena posició (4,4% de les persones enquestades en tots casos).

L'atur i les condicions de treball, que havien liderat les primeres posicions anys enrere, passen a ocupar la setena posició, ja que només un 5,0% de les persones enquestades els consideren el problema principal. En canvi, tornen a ressorgir tipus de problemàtiques estancades en posicions baixes des de feia més de deu anys, com la inseguretat, que repunta fins a la primera posició, amb un 17% de respostes, o l'accés a l'habitatge, que, amb un 12% de respostes, passa a ocupar la segona posició.

També els problemes associats a la circulació i el trànsit de la ciutat i a la contaminació i medi ambient prenen més rellevància i se situen en la tercera i quarta posició, respectivament. En canvi, el turisme, que ocupava el segon lloc el 2016, passa a ocupar la sisena posició el 2019.

En l'àmbit de Catalunya, s'observen pautes diferents a les de la ciutat, i les preocupacions relacionades amb l'encaix entre Catalunya a Espanya i els aspectes polítics es mantenen com el primer i segon problema principal, tot i que baixen en percentatge. També la gestió política autonòmica, que anys enrere apareixia com una preocupació menor, es manté en el quart lloc.

De la mateixa manera com passa a la ciutat, a Catalunya l'atur perd pes com a preocupació en relació amb anys anteriors, tot i que se situa en la tercera posició, mentre que l'accés a l'habitatge queda relegat a una vuitena posició, però amb un percentatge de respostes superior a anys enrere.

Problemes principals que pateixen Barcelona i Catalunya

Barcelona					Catalunya				
	2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019
Inseguretat	4,9	4,0	21,0	17,1	Encaix entre Catalunya i Espanya	33,3	45,0	50,4	29,8
Accés a l'habitatge	3,4	4,8	12,1	12,2	Aspectes polítics	7,6	27,0	11,1	22,0
Circulació i trànsit	7,8	5,5	6,3	6,0	Atur i condicions de treball	20,6	7,1	5,8	6,1
Contaminació i medi ambient	4,7	6,0	5,2	5,9	Gestió política autonòmica	2,5	2,3	7,2	3,4
Neteja	4,8	3,6	3,6	5,9	Inseguretat	0,5	0,3	2,0	3,3
Turisme	11,0	7,1	5,2	5,2	Problemes econòmics	4,1	5,3	2,9	3,0
Atur i condicions de treball	17,6	7,3	5,5	5,0	Transports, infraestructures i comunicacions	3,6	1,0	2,3	3,1
Transports, infraestructures i comunicacions	6,5	5,0	3,6	4,7	Accés a l'habitatge	0,5	0,4	1,4	2,0
Aspectes polítics	3,0	9,6	5,1	4,4	Equipaments i serveis	2,6	0,9	2,0	1,8
Encaix entre Catalunya i Espanya	2,8	11,3	7,3	4,4	Problemes associats a la immigració	3,0	0,8	1,5	1,7

Font: Baròmetre semestral de Barcelona, desembre de cada any.

Principals problemes de Barcelona

